

Anna Gavalda

Împreună

Anna Gavalda

Împreună

Traducere și note de Iustina Croitoru

POLIROM
2011

Anna Gavalda, *Ensemble, c'est tout*

Copyright © Le Dilettante 2004

© 2005, 2011 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;

sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-2510-9

ISBN PDF: 978-973-46-2511-6

ISBN print: 978-973-46-2528-4

Foto copertă: © Serg_dibrova, Asterixvs, Steven Cukrov, Lorna/Dreamstime.com

Coperta: Radu Răileanu

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsește penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată în colaborare cu elefant.ro

ANNA GAVALDA s-a născut pe 9 decembrie 1970 la Boulogne-Billancourt. Mărturisește că își petrece în fiecare dimineață câte trei ore scriind „pentru adulții care trebuie să fie treziți din somn“. În 1998, a câștigat trei premii întâi la trei mari concursuri de proză: Melun, Saint-Quentin și Issy-sur-les-Moulineaux. Un an mai târziu, i-a apărut volumul de povestiri *Aș vrea să mă aștepte și pe mine cineva* (Polirom, 2006), ajuns la a douăsprezecea ediție, vândut în Franța în sute de mii de exemplare, tradus în treizeci și șase de limbi și distins cu Le Grand Prix RTL-Lire 2000. În februarie 2002 îi apare romanul *O iubeam* (Polirom, 2003), uriaș succes de public (peste 250.000 de exemplare vândute în primele opt luni de la apariție), iar în 2004, *Împreună* (Polirom, 2005), intrat imediat pe listele de bestselleruri din toată Europa. A mai publicat o carte pentru adolescenți, *35 de kilograme de speranță* (2002), *Cea care alină* (2008; Polirom, 2008), un roman care analizează existența solicitantă și extenuantă a omului contemporan, și *La Consolante* (2009).

Apărut în martie 2004, romanul *Împreună* este unul dintre cele mai mari succese ale începutului de secol XXI în Franța. În viziunea autoarei, oamenii se pot salva numai prin iubire. Acțiunea se petrece la Paris, în zilele noastre, în decursul unui an. În roman apar patru personaje principale: un tânăr aristocrat, o tânără pictoriță fără adăpost, o bunică pe punctul să abandoneze lupta cu viața și un chelner lipsit de maniere. Toți patru ajung să locuiască sub același acoperiș. Patru oameni care, la început, par să nu aibă nimic în comun și care ajung să se cunoască pe ei înșiși și să-și dăruiască iubirea celorlalți. Extraordinara fluentă a romanului se datorează stilului direct și alert, viețile celor patru angrenând o adevărată radiografie a Parisului contemporan.

Romanul *Împreună* este ecranizat de celebrul regizor francez Claude Berri.

Pentru Muguette
(1919-2003)

Cadavrul nu a fost reclamat.

PARTEA ÎNTÎI

Paulette Lestafier nu era atît de ramolită cum zicea lumea. Era, bineînțeles, în stare să spună ce zi e, pentru că, de-acum înainte, tot ce avea de făcut era să numere zilele, să le aștepte și să le uite. Știa foarte bine că azi e miercuri. De altfel, era gata! Își pusese pardesiul, își luase coșul și își strînsese cupoanele pentru reduceri. Chiar auzise în depărtare mașina lui Yvonne... Dar uite că motanul se proțăpise dinaintea ușii, îi era foame, iar ea, aplecîndu-se să-i pună jos castronul, căzuse și se lovise cu capul de prima treaptă a scării.

Paulette Lestafier cădea adesea, dar ăsta era secretul ei. Nu trebuia să pomenească nimic nimănui.

„Nimănui, m-ai înțeles?“ se amenința ea în gînd. „Nici lui Yvonne, nici doctorului și cu atît mai puțin băiatului...“

Trebuia să se ridice ușurel, să aștepte puțin ca să-și revină din amețeală, să se fricționeze cu Synthol și să-și ascundă nenorocitele alea de vînătăi.

Vînătăile lui Paulette nu erau niciodată vineții. Erau galbene, verzi sau albastrii și-i rămîneau pe corp mult timp. Chiar prea mult timp. Uneori cu lunile... Era greu să le ascundă. Oamenii o întrebau de ce se îmbracă întotdeauna ca-n toiul iernii, de ce poartă ciorapi groși și nu-și dă niciodată vesta jos.

Băiatul, mai ales, o înnebunea cu întrebările:

— Auzi, mamaie? Care-i treaba? Scoate-ți bulendrele astea, c-ai să crăpi de cald!

Nu, Paulette Lestafier nu era deloc ramolită. Știa că vînătăile alea enorme care nu-i mai treceau aveau să-i facă necazuri într-o bună zi...

Știa cum sfîrșesc bătrînele inutile ca ea. Cele care își lasă grădina s-o cotopească buruienile și care se țin de mobilă să nu cadă. Bătrînele care nu reușesc să bage ață în ac și nu-și mai amintesc cum se dă mai tare la televizor. Cele care încearcă toate butoanele de la telecomandă și în cele din urmă scot aparatul din priză plîngînd de furie.

Lacrimi minuscule și amare.

Cu capul în mîini, în fața televizorului mort.

Păi și? Gata? N-o să se mai audă niciodată nici un sunet în casa asta? Nici o voce? Niciodată? Pe motiv că ai uitat culoarea butonului? Doar băiatul îți pusese etichete... Îți lipise etichetele alea! Una ca să schimbi canalele, alta pentru sonor și alta ca să stingi televizorul! Hai, Paulette! Termină cu plînsul și uită-te la etichete!

Ia nu mai țipați la mine... Etichetele s-au dus de mult... S-au dezlipit aproape imediat... Sînt luni de zile de cînd caut butonul, de cînd nu mai aud nimic, de cînd mă uit numai la niște imagini însoțite de un murmur slab...

Așa că terminați cu strigătele, că o să mă asurziți de tot...

— Paulette? Paulette, ești acasă?

Yvonne bombănea. Îi era frig, își strângea șalul la piept și bombănea. Nu-i plăcea să ajungă târziu la magazin.

În nici un caz.

Se întoarse la mașină oftând, scoase cheia din contact și își luă căciula.

Paulette era, de bună seamă, în fundul grădinii. Paulette era întotdeauna în fundul grădinii. Stătea pe o bancă lângă cuștile pentru iepuri goale. Rămînea acolo cu orele, de dimineată și pînă seara probabil, dreaptă, nemișcată, răbdătoare, cu mîinile pe genunchi și privirea absentă.

Paulette vorbea de una singură, îi lua la întrebări pe cei morți și se ruga celor vii.

Vorbea cu florile, cu salata, cu pițigoii și cu umbra ei. Paulette își pierdea mințile și uitase ce zi e. Azi e miercuri, iar miercurea e ziua de tîrguieli. Yvonne, care de mai bine de zece ani trecea s-o ia în fiecare săptămînă, ridică ivărul porțiței oftînd: „Ce nenorocire...”

Ce nenorocire să îmbătrînești, ce nenorocire să fii atît de singur, ce nenorocire să ajungi atît de târziu la Inter și să nu mai găsești cărucioare lângă casele de marcat...

Dar nu. În grădină nu era nimeni.

Bătrîna începea să fie îngrijorată. Se duse în spatele casei și, cu mîna streășină deasupra ochilor, cercetă printr-o fereștruiță liniștea dinăuntru.

— Iisuse Hristoase, exclamă femeia, zărindu-și prietena prăvălită pe pardoseala bucătăriei.

Cuprinsă de tulburare, își făcu cruce de-a-ndoaselea, îl încurcă pe Fiu cu Sfîntul Duh, trase și o mică înjurătură și o porni spre magazie să caute o unealtă, ceva, cu ajutorul căreia să intre în casă. Se întoarse cu o săpăligă cu care sparse geamul și, la capătul unor eforturi supraomenești, reuși să se salte pe pervazul ferestrei.

Traversă anevoie încăperea, îngenunche lîngă ea și îi ridică ușor capul ce zăcea într-o baltă rozalie în care se amestecaseră lapte și sînge.

— Hei! Paulette! Ai murit? Mă auzi?

Motanul lipăia de pe jos mulțumit, fără să-i pese de dramă, de conveniențe, de cioburile de sticlă împrăștiate în jur.

3

Yvonne nu ținea neapărat, dar pompierii au rugat-o să urce cu ei în mașină, ca să regleze problemele administrative și condițiile internării la Urgențe:

— O cunoașteți pe doamna?

Se burzuluise:

— Cred și eu c-o cunosc! Am fost colege la școala comunală!

— Păi atunci urcați.

— Și mașina mea?

— Lăsați, că nu pleacă nicăieri. V-o aducem noi imediat...

— Bine... se resemnă ea, trebuie să mă duc la cumpărături în cel mai scurt timp...

Era destul de incomod înăuntru. Îi arătaseră un scăunel lângă targă și, cu chiu cu vai, se așezase. Își ținea geanta strâns și puțin lipsea să nu cadă la fiecare curbă.

Acolo mai era și-un tânăr. Bombănea fiindcă nu reușea să nimerească vena în brațul bolnavei, iar lui Yvonne nu-i plăceau manierele astea:

— Nu mai țipați așa, scrîșni ea, nu mai țipați așa... Ce vreți să-i faceți?

— S-o perfuzez.

— Cum ați zis?

Își dădu seama, după privirea pe care i-o aruncase băiatul, că trebuie să-și țină gura și-și continuă monologul în barbă: „Ia te uită, domnule, cum îi

găurește brațul, asta-i chiar culmea... Ce mizerie... Nici nu pot să mă uit... Sfântă Marie, roagă-te pentru... Hei! Vedeți c-o doare!“

Tînărul se ridicase și regla o rotiță pe fir. Yvonne număra picăturile și se ruga fără noimă. Țiuitul sirenei n-o lăsa să se concentreze.

Ținea mîna bolnavei pe genunchi, între ale ei, și o mîngîia cu gesturi mecanice, ca și cum și-ar fi netezit tivul fustei. Durerea și spaima o împiedicau să fie mai afectuoasă...

Yvonne Carminot suspina uitîndu-se la ridurile și la bătăturile acelea, la petele mai întunecate apărute pe alocuri, la unghiile încă fine, dar tari, murdare și rupte. Își așezase mîna lîngă a lui Paulette și făcea comparație. Sigur, ea era și mai tînără, și mai plinuță, însă principala diferență era că ea o dusesse mai bine. Nu muncise nici așa din greu și avusese parte de mai multă mîngîiere. În ceea ce-o privește, trecuse destul de mult timp de cînd nu mai stătea cu fundu-n sus în grădină... Soțul ei încă mai avea grijă de cartofi, cît despre restul, la Inter era mai convenabil. Legumele erau curate și nu se mai vedea nevoită să aleagă salata frunză cu frunză din pricina melcilor... Și apoi, ea avea familia ei: Gilbert, Nathalie și copiii pe care-i plăcea să-i cocoloșească... Dar lui Paulette, ce-i mai rămăsese? Nimic. Nimic bun. Soțul îi murise, fiică-sa era o panaramă, iar băiatul nu venea niciodată s-o vadă. Numai griji, numai amintiri nenorocite, una după alta, ca mărgelele pe ață...

Yvonne Carminot era visătoare: prin urmare, asta este viața? Atîta însemnătate are? Atît de ingrată este? Și totuși Paulette... Ce femeie

frumoasă era! Și ce suflet bun! Cum strălucea ea odată... Și acum? Unde au dispărut toate astea?

În acel moment buzele bătrânei începură să se miște. Într-o clipă Yvonne alungă tot vălmășagul de gânduri care o copleșeau:

— Paulette, sînt eu, Yvonne. Stai liniștită, draga mea. Venisem să te iau la cumpărături și...

— Am murit? Gata, am murit? murmură ea.

— Bineînțeles că nu, Paulette! Bineînțeles că nu! Asta-i bună! N-ai murit!

— Ah, făcu bătrîna și închise ochii la loc, ah...

Acest „ah“ era înspăimîntător. O silabă mică, decepționată, descurajată și deja resemnată.

Ah, n-am murit... Ah, așa deci... Ah, asta e... Ah, vă rog să mă iertați...

Yvonne nu era de aceeași părere.

— Haide, Paulette! Trebuie să trăiești! Indiferent de situație, trebuie să trăiești!

Bătrîna clătină din cap. Încetișor, abia-abia. Un mic regret trist și încăpățînat. O mică revoltă.

Prima, probabil...

Apoi se lăsă tăcerea. Yvonne nu mai știa ce să spună. Își șterse nasul și luă din nou mîna prietenei sale, de data asta cu mai multă blîndețe.

— O să mă ducă la azil, nu-i așa?

Yvonne tresări:

— Nici vorbă, cum să te ducă la azil? Nici vorbă! De ce spui una ca asta? O să-ți acorde îngrijiri cîtva timp și pe urmă, gata! În cîteva zile te-ntorci acasă.

— Ba nu. Știu eu ce știu...

— Ei, poftim! Alta acum! Și de ce mă rog, drăguță?

Pompierul îi făcu semn să vorbească mai încet.

— Și motanul?

— Am eu grijă de motan, stai liniștită...

— Și Franck?

— Vorbim și cu băiatul, îi dăm telefon numaidecît. Mă ocup eu de asta.

— Nu știu ce-am făcut cu numărul lui. Cred că l-am rătăcit...

— Lasă că-l găsesc eu!

— Mi-e să nu-l deranjăm, știi... Muncește foarte mult...

— Da, Paulette, sigur că știu. O să-i las un mesaj. Știi cum e-n ziua de azi... Toți copiii ăștia au telefoane mobile... Acum nu-i mai deranjează nimeni...

— Să-i spui că... că eu... că...

Bătrîna se sufoca.

În timp ce mașina urca într-o latură a spitalului, Paulette Lestafier murmura printre lacrimi: „Grădina mea... Casa mea... Duceți-mă la mine acasă, vă rog...”

Yvonne și brancardierul cel tînăr erau deja în picioare.

— Când v-a venit ciclul ultima oară?

Era deja îndărătul paravanului, muncindu-se să-și tragă blugii. Oftă. Știuse că avea să-i pună această întrebare. Știuse. Presimțise lovitura... Își prinsese părul cu o agrafă masivă de argint și se urcase pe nenorocitul ăla de cântar cu pumnii strînși și încercînd să se facă cît mai grea. Chiar se apăsase un pic mai tare, ca să împingă acul mai departe... Dar nu fusese de ajuns și avea să-și primească mica săpuneală...

Adineauri îl văzuse cum ridicase din sprîncene cînd îi palpase abdomenul. Coastele, oasele bazinului ieșite în afară, sînii ridicoli și coapsele scobite, toate astea îl contrariau.

Își încheia cureaua liniștită. Acum nu mai avea de ce să se teamă. Era la cabinetul medical de care aparținea cu serviciul, nu mai era la liceu. O minciunică, de formă, și poate să plece.

— Ei bine?

Stătea jos în fața lui și îi zîmbea.

Era arma ei mortală, lovitura ei secretă, șiretlicul ei drăgălaș. Să-i zîmbești interlocutorului care te pune în încurcătură – cea mai bună soluție pentru a schimba subiectul. Din păcate, tipul cunoștea șmecheria... Cu

coatele pe masă și mâinile încrucișate, îi zîmbi și el la fel de dezarmant. Trebuia să răspundă, n-avea ce face. De altfel, ar fi trebuit să-și dea seama c-așa se va-ntîmpla; doctorul era drăguț, iar ea nu se putuse stăpîni și închisese ochii atunci cînd mâinile lui îi atinseseră abdomenul...

— Prin urmare? Dar să nu mă mințiți, da? Mai bine nu-mi răspundeți decît să mă mințiți.

— Acum mult timp...

— Cred și eu, făcu el o mutră, cred și eu... Patruzeci și opt de kilograme la un metru șaptezeci și trei... la cum merg lucrurile, în scurt timp o să vă ia vîntul...

— Unde să mă ia? întrebă ea cu naivitate în glas.

— Adică... pe sus, ca pe-o frunză...

— Aa! Ca pe-o frunză! Scuze, nu știam expresia...

Era gata să-i dea o replică, dar se abținu. Se aplecă după o rețetă și scoase un oftat, apoi o privi drept în ochi:

— Dumneavoastră nu mîncăți chiar nimic?

— Sigur că mănînc!

Se simți brusc cuprinsă de o lehamite fără margini. I se făcuse greață de toată poliloghia asta despre greutatea ei, era sătulă pînă-n gît. De aproape douăzeci și șapte de ani îi făceau capul mare cu chestia asta. Nu puteau să vorbească și despre altceva? Doar trăia bine mersi, fir-ar al dracului! Era acolo. Vie și nevătămată. La fel de activă ca oricare altul. La fel de veselă, la fel de tristă, la fel de curajoasă, la fel de sensibilă și la fel de dezarmantă ca toate fetele. Era și ea acolo, nu vedeau? Era și ea acolo...

Pentru Dumnezeu, nu se putea găsi alt subiect pe ziua de azi?

— Sper că sînteți de acord cu mine, patruzeci și opt de kilograme nu-i cine știe ce...

— Da, se dădu ea bătută, așa e... Aveți dreptate... De mult n-am mai fost atît de slabă... Am...

— Așa...

— Nu, nimic.

— Spuneți.

— Am... Am avut perioade și mai bune, cred...

El nu zicea nimic.

— Îmi dați adeverința?

— Da, sigur, sigur, tresări el, ăăă... Cum ați zis că se numește firma asta?

— Care?

— Păi asta, a dumneavoastră, în fine, unde lucrați...

— Touclean.

— Cum ați zis?

— Touclean.

— T mare o-u-c-l-i-n-e, buchisi el.

— Nu, c-l-e-a-n, îl corectă ea. Da, îmi dau seama că mai bine i-ar fi zis „Totul lună“, dar cred că le place lor sonoritatea asta yankee, cum să vă spun... sună mai profi, mai... uandărful drim tim, dacă-nțelegeți...

Nu înțelegea.

— Dar ce face?

— Pofțiți?

— Cu ce se ocupă firma asta?

Se rezemă și-și lungi brațele în față ca să-și întindă oasele. Apoi, cu o voce de însoțitoare de zbor, recită, pe tonul cel mai serios cu puțință,

obiectivele strategice ale firmei în chestiune:

— *Doamnelor și domnilor, Touclean își propune să răspundă tuturor exigențelor dumneavoastră în materie de curățenie. Acasă, la serviciu, în birouri, săli de consiliu, cabinete, agenții, spitale, adăposturi, blocuri de locuințe, ateliere, Touclean e aici pentru a vă satisface toate nevoile. Touclean face ordine, Touclean curăță, Touclean mătură, Touclean aspiră, Touclean freacă, Touclean dezinfectează, Touclean dă strălucire, Touclean înfrumusețează, Touclean purifică, Touclean îmbroscătează. Programul răspunde cerințelor dumneavoastră. Flexibilitate. Discreție. Curățenie scilicitoare la tarife atrăgătoare. Touclean – profesioniștii în slujba dumneavoastră!*

Recitase poezioara dintr-o suflare, fără poticneli și fără să respire. Doctorașul nefamiliarizat cu engleza rămase cu gura căscată:

— E o glumă?

— Nu e nici o glumă. De altfel, o să cunoașteți întreaga dream team – așteaptă la ușă...

— Și cu ce vă ocupați, de fapt?

— Păi tocmai v-am spus.

— Nu, dumneavoastră personal!

— Eu? Să vedem, fac ordine, curăț, mătur, aspir, lustruiesc, tot tacîmul.

— Sînteți femeie de serv...?

— Nț... prefer personal administrativ...

Tot nu pricepea cum stă treaba.

— Dar de ce faceți asta?

Se uită la el cu ochi mari.

— Adică, înțelegeți, de ce „asta”? De ce nu altceva?

— De ce?

— Păi nu simțiți nevoia unei munci care... ăăă...

— Să-mi ofere mai multe satisfacții?

— Exact.

— Nu.

Preț de o clipă, rămase cu pixul în aer și gura căscată, apoi se uită la ceas să vadă în ce zi e și îi puse întrebările obișnuite, cu ochii-n foaie:

— Numele?

— Fauque.

— Prenumele?

— Camille.

— Data nașterii?

— 17 februarie 1977.

— Pofțiți, domnișoara Fauque, sînteți aptă pentru muncă...

— Excelent. Cît vă datorez?

— Nimic... plătește ăăă... Touclean.

— Aaaa, Touclean! făcu ea, ridicîndu-se cu o mișcare teatrală. Iată-mă aptă să spăl WC-uri, e minunat...

O conduse pînă la ușă.

Zîmbetul i se ștersese de pe chip și-n locul lui reapăruse masca de ditamai doctorul conștiincios.

Apăsă pe clanță și-i întinse mîna:

— Măcar cîteva kilograme, da? De hafîrul meu...

Clătină din cap. Tertipurile astea nu mai țineau cu ea. Se săturase să fie cînd amenințată, cînd luată cu binișorul.

— Să vedem ce putem face. Să vedem...

După ea intrase Samia.

Camille coborî treptele dispensarului ambulant căutîndu-se de o țigară prin buzunarele hainei. Grasa de Mamadou și Carine stăteau pe-o bancă și-i comentau pe cei care treceau pe-acolo, pline de draci, fiindcă aveau chef să plece acasă.

— Ia zi, hăhăi Mamadou, ce-ai făcut acolo-năuntru? Io am un metrou dă prins! Te vrăji doctoru', sau ce?

Camille se așeză pe bordură și-i zîmbi. Un alt fel de zîmbet, de data asta. Unul transparent. N-avea rost s-o faci pe deșteapta cu Mamadou, era cît ușa...

— E frumușel? întrebă Carine rozîndu-și o unghie și scuipînd pe jos.

— Super.

— Aha, știam eu! se bucură Mamadou. Puteam să jur! Zi dacă nu tocmai ți-am spus și ție, și lu' Sylvie că fata noastră s-a despuat la piele acolo-năuntru!

— Ai grijă că te pune să te urci pe cal...

— Ce face? Pă mine? strigă Mamadou. Pă mine? S-o crează el că mă urc io pă calu' lui!

Mamadou avea vreo sută de kile, asta așa, la o evaluare indulgentă. Se bătu cu palmele peste coapse:

— Nici moartă! Dacă mă sui io acolo pă cal, îl rup în două cu doctor cu tot! Și-altceva ce-ți mai face?

— Injecții! o trînti Carine.

— Dă care injecții, ca să știu și io?

— Nu-ți face, nu-ți face, o liniști Camille. O să-ți asculte inima și plămîinii.

— Așa mai merge.

— Și-o să-ți palpeze și abdomenul...

— Da' cum să nu, se botoși ea, cum să nu. Să fie el sănătos! Dacă pune mîna pă burta mea, îl mănînc fript. E buni la gust doctorașii ăștia albi...

Își exageră accentul și își mîngîie abdomenul peste cămașa africană:

— Da, da, miam-miam, papa bun... Învățat la mine asta strămoșii mei. Cu manioc și crește de cocoși... miam-miam...

— Da' lu' Bredart ce-o să-i facă?

Bredart, Josy pe numele ei mic, era destrăbălata, vicioasa, enervanta grupului și ciuca bățăilor tuturor. În al doilea rînd, era șefa lor. „Șefa principală“, cum scria clar pe ecusonul ei. Bredart le mîncea sufletul, în limita mijloacelor disponibile, firește, dar toată treaba începuse să devină cam obositoare...

— N-o să-i facă nimic. Cînd o să vadă cum pute, o s-o pună să se-mbrace un'-doi.

Carine știa ce vorbește. Josy Bredart, pe lîngă toate calitățile amintite, transpira în ultimul hal.

După ce-i veni rîndul lui Carine, Mamadou scoase din paporniță o mînă de hîrtii și i le puse-n poală lui Camille. Fata îi promisese c-o să arunce un ochi peste ele ca să le dea de cap:

— Asta ce-i?

— E de la Asistența socială.

— Și toate numele astea de-aici?

— Păi familia mea, ce crezi?

— Care familie?

— Care familie, care familie! A mea, cum care? Gîndește-te și tu în capul tău!

— Toți ăștia de-aici sînt familia ta?

— Toți! făcu ea mîndră.

— Da' cîți copii ai?

— Cinci ai mei și patru ai lu' frate-meu.

— Și de ce i-ai trecut pe toți aici?

— Unde aici?

— Păi aici... pe act.

— Îmi vine mai ușor așa, că frate-meu și cumnată-mea stă cu noi și-avem aceeași cutie poștală și de-aia...

— Nu, nu e bine... Ăștia zic că nu e bine... Că n-ai cum să ai nouă copii...

— Da' de ce, mă rog? se burzului ea. Că maică-mea a făcut doișpe!

— Stai, Mamadou, nu sări așa, eu îți zic doar ce scrie aici. Cică să te duci la ei cu livretul de familie, ca să lămurești situația.

— Ca ce chestie?

— Deh, nu știu dacă șmecheria asta a voastră e legală... Nu cred c-aveți voie să treceți toți copiii pe aceeași declarație...

— Da, da' frate-meu n-are de nici unele!

— Nu muncește?

— Ba muncește, cum nu? Face șosele!

— Și cumnată-ta?

— Aia nu face nimic! Stă dă pomană! Nu clintește-un deșt', nenorocita, abia de-și mai mișcă curu' ăla mare!

Camille rîdea în sinea ei, nereușind să-și închipuie cam ce înseamnă un „cur mare“ în ochii lui Mamadou...

— Frate-tău și cumnată-ta au acte?

— Cum să nu!

— Foarte bine, atunci pot să facă o declarație separată...

— Da', vezi tu, cumnată-mea nu vrea să meargă la Asistența socială, iar frate-meu muncește noaptea și ziua doarme...

— Am priceput. Și-n clipa asta tu pentru câți copii iei alocație?

— Pentru patru.

— Patru?

— Păi asta-ncerc să-ți spui dacă la-nceput, da' tu ești ca toți alții, ai tot timpul' dreptate și n-ascuți și pă alții niciodată!

Camille pufni enervată.

— Problema de vroiam să ți-o zic e că ăștia a uitat că Sissi...

— Ce număr e Desissi?

— Nu-i nici un număr, proasto! se înfurie grășana. E fie-mea a mică, Sissi...

— Aa, Sissi!

— Așa.

— Și cum adică, nu-i trecută aici?

— Ascultă, fată, tu o faci expre? Păi nu asta te-am întrebat din capu' locului?

Camille nu știa ce să mai zică...

— În cazul ăsta, cel mai bine ar fi să te duci la Serviciul de asistență socială împreună cu frate-tău sau cu cumnată-ta, cu toate hîrțile după voi, și să vă lămuriți cu cucoana de-acolo...

— Păi dă unde știi tu că-i o „cucoană“? Și-n primu' și-n primu' rînd, care cucoană?

— Care-o fi acolo! făcu Camille exasperată.

— Gata, fată, gata, ce te enervezi așa! Te-am întrebat și io, că poate-o cunoști...

— Mamadou, nu cunosc pe nimeni de la Asistența socială. N-am călcat pe-acolo-n viața mea, pricepi?

Camille îi dădu înapoi hîrtoagele; avea acolo inclusiv pliante publicitare, poze cu mașini și facturi de telefon.

O auzi bombănind: „Dac-a zis cucoana, am zis și io care cucoană, că or fi și bărbați p-acolo, și-atuncea dă unde știe ea, dacă n-a călcat p-acolo, că e numa' cucoane? Or fi și bărbați... Păi cine-i ea, madam Știe Tot?“

— Alo? Te-ai botoșit?

— Nu, da' dac-ai zis că m-ajuți și nu m-ai ajutat... Na! Asta e!

— Bine, merg eu cu voi.

— La Serviciul social?

— Da.

— Și vorbești tu cu cucoana?

— Da.

— Păi dacă n-o fi aia?

Camille se pregătea să-și iasă din sărite, cînd Samia își făcu apariția:

— Mamadou, e rîndul tău... Uite, Camille, aici ai numărul doctorului...

— Ce să fac cu el?

— Ce să faci cu el? Ce să faci cu el? De unde să știu eu? Să vă jucați de-a doctoru', asta să faci! El mi-a zis să ți-l dau...

Notase numărul de mobil pe-o rețetă și scrisese: *Vă prescriu o cină bună, dați-mi un telefon.*

Camille Fauque o făcu cocoloș și o aruncă în șanț.

— Auzi tu, adăugă Mamadou, ridicându-se cu greutate și făcând semn cu degetul înspre ea, dacă-mi aranjezi chestia cu Sissi a mea, o să-l pun pă frate-meu să-ți descînte dă dragoste ca să-ți găsești un bărbat...

— Păi ziceai că frate-tău face șosele.

— Șosele și descîntece.

Camille își dădu ochii peste cap.

— Da' mie, se băgă Samia, nu-mi găsește și mie un gagiu?

Mamadou trecu prin fața ei, dînd din mîini:

— Tu, blestemato, cînd mi-oi da înapoi căldarea mea, atunci mai vorbim!

— Ei, căcat, că m-apucă dracii! Asta nu-i căldarea ta, e-a mea! A ta era roșie!

— Piei, blestemato, o ușui femeia îndepărtîndu-se, bleste-ma-to...

Nici nu apucase bine să urce treptele camionului, că acesta și intrase în tangaj. Curaj, domnu' doctor, zîmbi Camille luîndu-și sacul, curaj...

— Mergem?

— Vin și eu imediat.

— Ce faci, vii cu noi cu metroul?

— Nu, mă duc pe jos.

— Eee, păi da, că tu stai într-un cartier select...

— Cum să nu...

— Hai, ne vedem mâine...

— Pa, fetele.

Camille fusese invitată la cină la Pierre și Mathilde. Răsuflă ușurată când sună să anunțe că nu poate veni și răspunse robotul.

Prin urmare, atât de ușoara Camille Fauque o porni la pas. Tot ce-o împiedica să nu-și ia zborul era greutatea sacului din spate și aceea, mai dificil de exprimat, a pietrelor și pietricelelor care i se îngrămădeau în interiorul corpului. Asta ar fi trebuit să-i povestească adineauri doctorului. Dacă ar fi avut chef... Sau putere? Ori poate timpul necesar? Timpul, sigur că da, încerca ea să se liniștească, fără prea multă convingere. Timpul era o noțiune pe care nu mai reușea s-o cuprindă cu mintea. Prea multe săptămâni și luni se scurseseră fără ca ea să le trăiască în vreun fel, iar tirada de mai-nainte, monologul ăla absurd prin care încerca să se convingă că e la fel de curajoasă ca oricare alta, nu era decât o minciună.

Cum spusese? „Vie“, nu-i așa? Ridicol, Camille Fauque nu era vie.

Camille Fauque era o fantomă care muncea noaptea, iar ziua aduna pietricele. Care se mișca încet, vorbea puțin și se eschiva cu grație.

Camille Fauque era o tânără întotdeauna mohorâtă, fragilă și insesizabilă.

Nu avea de ce să fie mândră de scena anterioară, atât de simplă în aparență. De ușoară. De relaxată. Camille Fauque mințea. Se mulțumea să inducă în eroare, se concentra, făcea un efort de voință și răspundea prezent pentru a nu se face remarcată.

Și totuși, se mai gîndea încă la doctorul acela... Făcea haz de faza cu numărul de telefon, dar își zicea că poate lăsase norocul să-i scape printre degete... Părea un tip mai răbdător și mai atent decît ceilalți... Poate c-ar fi trebuit... Fusese cît pe-aci, la un moment dat... Se simțise obosită și ar fi trebuit să-și sprijine și ea coatele pe birou și să-i spună adevărul. Să-i spună că dacă nu mai mînce, sau mînce atît de puțin, asta se-ntîmpla din cauză că are toată burta plină de pietricele. Că se trezește în fiecare zi cu senzația că mestecă pietriș, că nici nu deschide bine ochii și deja se sufocă. Că lumea înconjurătoare nu mai are nici o importanță pentru ea și că fiecare nouă zi e ca o greutate imposibil de ridicat. În astfel de momente, plîngea. Nu c-ar fi fost tristă, ci ca să scape de povara asta. Lacrimile, acest lichid, la urma urmei, o ajutau să digere pietrișul și să respire din nou.

Ar fi ascultat-o? Ar fi înțeles-o? Evident. Și tocmai de aia nu spusese nimic.

Nu voia s-o sfîrșească precum maică-sa. Refuza să-i facă jocul. Dacă ar începe, n-ar ști unde ar duce-o treaba asta. Undeva prea departe, mult prea departe, prea adînc și prea întunecat. Deocamdată, n-avea curaj să se întoarcă.

Să inducă în eroare, da, dar nu să se întoarcă.

Intră în magazinul de la parterul blocului ei și se luptă cu sine însăși ca să-și cumpere ceva de mîncare. O făcu ca pe un omagiu adus bunăvoinței acestui tînăr doctor și pentru rîsul lui Mamadou. Rîsul dezlănțuit al acestei femei, munca idioată de la Touclean, Bredart, poveștile abracadabrante ale lui Carine, certurile, țigările la comun, oboseala fizică, hohotele imbecile și, uneori, răutățile, toate astea o ajutau să trăiască. O ajutau să trăiască, da.

Se învîrți de cîteva ori printre rafturi înainte de a se hotărî, cumpără niște banane, patru iaurturi și două sticle de apă.

Îl zări pe ciudatul blocului. Un băiat foarte înalt, bizar, cu ochelarii lipiți cu leucoplast, pantaloni cu vedere la gleznă și comportament de extraterestru. Nici nu lua bine un articol de pe raft, că-l și pune la loc, făcea cîteva pași, se răzgîndea, îl lua din nou, clătina din cap, iar cînd, în cele din urmă, îi venea rîndul să plătească, pleca în viteză de la coadă și se ducea să pună totul înapoi pe raft. O dată chiar îl văzuse ieșind din magazin și întorcîndu-se să cumpere borcanul de maioneză pe care și-l refuzase cu un minut în urmă. Un clown caraghios și trist care amuza spectatoriilor, se bîlbîia în fața vînzătoarelor și pe care ea îl privea cu o strîngere de inimă.

Cîteodată îl întâlnea pe stradă sau în fața blocului, dar și acest simplu fapt năștea numai complicații, emoții, motive de angoasă. Acum, colac peste pupăză, stătea dinaintea interfonului și scîncea.

— S-a-ntîmplat ceva? îl întrebă Camille.

— A! Eee! Ăăă! Mă scuzați! făcu el, frîngîndu-și mîinile. Bună seara, domnișoară, îmi cer iertare că vă ăăă... inoportunez, am... Vă inoportunez, nu-i așa?

Oribilă chestie. Nu știa niciodată dacă ar trebui să rîdă sau să-i fie milă. Timiditatea asta bolnăvicioasă, felul superalambicat în care vorbește, cuvintele pe care le folosește și gesturile năuce o făceau să se simtă îngrozitor de stingherită.

— Nu, nu vă faceți nici o problemă! Ați uitat codul?

— Pe legea mea, nu. În fine, nu, din cîte știu eu... în fine, n-am... n-am considerat lucrurile sub acest aspect... Dumnezeuule, eu...

— Poate că l-or fi schimbat?

— Chiar credeți că e posibil așa ceva? o întrebă el de parcă tocmai l-ar fi anunțat că vine sfârșitul lumii.

— Haideți să vedem... 342B7...

Se auzi pocnetul încuietorii.

— Vai, ce zăpăcit sînt... Ce zăpăcit sînt... Eu... Tot așa am făcut și eu... Nu înțeleg...

— Nici o problemă, îi spuse ea, împingînd ușa.

Bărbatul se repezi să-i deschidă el ușa, dar, încercînd să-și strecoare brațul pe lîngă al ei, o pocni pe Camille drept în ceafă.

— Îngrozitor! Sper că nu v-am lovit prea tare... Dumnezeu, sînt atît de împiedicat, vă rog din suflet să mă iertați... Eu...

— Nu-i nici o problemă, repetă ea pentru a treia oară.

Rămăsese încremenit.

— Ați putea aaa... îl rugă ea în cele din urmă, să luați piciorul de-aici, fiindcă mi-ați prins glezna și mă doare teribil...

Camille rîdea. Un rîs nervos.

Cînd ajunseră în hol, bărbatul se precipită spre ușa cu geam pentru a-i face loc să treacă:

— Din păcate, nu urc la etaj, îi spuse ea cu părere de rău, arătînd spre fundul curții interioare.

— Locuiți în curte?

— Păi... nu tocmai... Sub acoperiș, ca să fiu sinceră...

— Ah! minunat... zise trăgînd de cureaua sacului, care i se agățase în mînerul de alamă al ușii. Trebuie... trebuie să fie foarte plăcut...

— Aaa... daa, răspunse ea din mers, schimonosind un zîmbet, e și asta un mod de a vedea lucrurile.

— O seară bună, domnișoară, strigă el în urma ei, și... salutări părinților din partea mea!

Părinților... Tipul ăsta era sărit... Își amintea că într-o noapte, pentru că de obicei ajungea acasă pe la miezul nopții, îl surprinsese în hol în pijama și cizme de călărie și cu o cutie de crochete în mână. Se întorsese spre ea și o întrebase dacă nu văzuse un motan. Îi răspunse că nu, iar el o însoți câțiva pași în curte, în căutarea respectivului cotoi. „Cum arată?” se interesă ea cu îngrijorare. „Din nenorocire, habar n-am...” „Nu știți cum arată pisica dumneavoastră?” El rămase împietrit: „De ce ar trebui să știu? N-am avut pisică în viața mea!” Camille era frântă și-l lăsă acolo, clătinând din cap. Hotărât lucru, individul ăsta era dus de-a binelea.

„Într-un cartier select...” Își aminti vorbele lui Carine în momentul când puse piciorul pe prima dintre cele o sută șaptezeci și două de trepte care o despărteau de chichineța mizerabilă în care trăia. Cartier select, ai dreptate... Locuia la etajul șapte, pe scara de serviciu a unui imobil arătos care dădea spre Champ-de-Mars și, din punctul ăsta de vedere, sigur, puteai să spui că stă într-un loc șic, mai ales că, dacă te cocoțai pe un taburet și te aplecai periculos spre dreapta, zăreai într-adevăr vârful Turnului Eiffel. Dar, din alte puncte de vedere, drăguță, din alte puncte de vedere, nu era tocmai...

Se ținea de balustradă, gîfîind mai să-și dea duhul și trăgînd după ea sticlele cu apă. Încerca din răspuțuri să nu se oprească. Nici măcar o dată. La nici un etaj. Făcuse greșeala asta într-o noapte și nu mai fusese în stare să se ridice. Se așezase acolo, la etajul patru, și adormise cu capul pe genunchi. Trezirea a fost dureroasă. Înghețase bocnă și-i trebuiseră cîteva secunde bune să-și dea seama unde se află.

De teamă să nu vină vreo furtună, închisese fereastră înaintea de a pleca și oftă gîndindu-se ce cuptor trebuie să fie acum înăuntru... Cînd ploua, se făcea umezeală, cînd era frumos, ca astăzi, te sufocai, iar pe timpul iernii, dîrdîiai de frig. Camille cunoștea la perfecție aceste lucruri, deoarece locuia acolo de mai bine de un an. Nu se plîngea, cotineața asta fusese mană cerească pentru ea, și își mai amintea și acum figura jenată a lui Pierre Kessler în ziua cînd i-a deschis ușa acestei debarale și i-a dat cheia.

Era minusculă, mizerabilă, îngrămădită și providențială.

Cu o săptămînă mai înainte o culesese pe Camille Fauque din fața ușii; era înfometată, buimacă și tăcută, și petrecuse mai multe nopți pe stradă.

Se speriasc cînd dăduse cu ochii de umbra aceea aciuată pe palier:

— Pierre?

— Cine-i acolo?

— Pierre... gemu vocea.

— Cine sînteți?

Aprinse lumina și se sperie și mai tare:

— Camille? Tu ești?

— Pierre, Pierre, hohotise ea, împingînd o valijoară, vreau să las asta la voi... e trusa mea, înțelege, și-o să mi-o fure... O să-mi fure tot ce am... Tot, tot... Nu vreau să-mi fure materialele, dacă mi le fură, mor... Înțelege? Mor...

Crezu că aiurează:

— Camille, despre ce vorbești? De unde vii? Intră!

Mathilde apăruse în spatele lui, iar fata se prăbușise pe preșul din fața ușii.

O dezbrăcaseră și o culcaseră în camera din fund. Pierre Kessler își trăsesese un scaun lângă pat și o privise înspăimântat.

— Doarme?

— Cred că da...

— Ce s-o fi-ntîmplat?

— Habar n-am.

— Uită-te și tu în ce hal e!

— Șșșș...

Se trezise a doua zi, în toiul nopții, și își dăduse drumul la apă în cadă încetișor, ca să nu-i trezească. Pierre și Mathilde nu dormeau, dar se gîndiseră c-ar fi mai bine s-o lase în pace. O ținuseră la ei cîteva zile, îi dăduseră o cheie de la intrare și nu îi puseseră nici o întrebare. Oamenii ăștia fuseseră o adevărată binecuvîntare pentru ea.

Pierre îi propusese să se instaleze într-o cămăruță pentru servitori pe care o avea în blocul părinților lui și care rămăsese nefolosită de la moartea acestora. Îi scoșese de sub pat valijoara ecosez pe care o adusese pînă la ei.

— Uite-o, îi spusese el.

Camille clătinase din cap:

— Mai bine să rămîină la vo...

— Nici vorbă, i-o retezase el, o iei cu tine. N-are ce să caute la noi.

Mathilde mersese cu ea într-un en-gros și-o ajutase să-și cumpere o lampă, o saltea, așternuturi, cîteva crăticioare, un reșou electric și un frigider minuscul.

— Ai bani? o întrebase ea înainte de a pleca.

— Da.

- Ai să te descurci, fetiço?
 - Da, repetase Camille înghițindu-și lacrimile.
 - Nu vrei să păstrezi cheia de la noi?
 - Nu, nu, mă descurc. Nici nu știu ce să-ți spun... cum să-ți...
- Plîngea.
- Lasă, nu mai spune nimic.
 - Mulțumesc?
 - Așa e foarte bine, făcuse Mathilde strîngînd-o în brațe, foarte bine.

Veniseră s-o vadă cîteva zile mai încolo.

Urcatul scărilor îi epuizase și se prăbușiseră pe saltea.

Pierre rîdea; zicea că asta îi amintește de tinerețe și fredonase *Bo-eee-ma*. Băuseră șampanie din pahare de plastic și Mathilde scosese dintr-o ditamai geanta tot felul de bunătăți, care mai de care. Iar cum șampania și buna dispoziție destinseseră atmosfera, își luaseră inima-n dinți și îi puseseră cîteva întrebări. Camille răspunsese numai la unele, așa că nu mai insistaseră.

Cînd erau pe picior de plecare – Mathilde coborîse deja cîteva trepte –, Pierre se întorsese și-i luase mîinile într-ale lui:

— Trebuie să muncești, Camille... Acum chiar *trebuie* să muncești...

Fata își coborîse privirile:

— Păi cred că mi-am dat toată silința în ultimul timp... am făcut tot ce-am putut...

O strînsese și mai tare, de-o dureau încheieturile.

— Asta n-a fost muncă și-ți dai și tu seama foarte bine!

Își ridicase ochii și-i înfruntase privirile:

— De-asta m-ați ajutat? Ca să-mi ții acum predici?

— Nu.

Camille tremura.

— Nu, repetase el, dîndu-i drumul, nu. De ce spui tîmpenii? Știi că pentru noi ești ca și fata noastră...

— Fata cea bună sau fata cea rea?

Pierre zîmbise:

— Pune mîna și muncește, că oricum n-ai de ales...

Închisese ușa în urma lor, făcuse ordine și găsisese un catalog gros de la Sennelier pe fundul genții. *Ai întotdeauna un cont deschis...* îi amintea un slogan. Nu avusese curajul să se uite prin catalog și dăduse de dușcă șampania rămasă pe fundul sticlei.

Îl ascultase. Muncea.

Astăzi ștergea rahatul după alții și asta îi convenea de minune.

Da' chiar crăpai de cald înăuntru... Josy, șefa principală, le avertizase cu o zi în urmă: „Ia nu vă mai plîngeți, fetelor, c-ăstea-s ultimele zile frumoase. Acuși vine iarna și-o să ne-nghețe curu'! Așa că nu mai bombăniți, da?”

Avea și ea dreptate o dată. Era sfîrșitul lui septembrie și zilele se micșorau văzînd cu ochii. Camille se gîndea să-și organizeze altfel viața anul care vine: să se culce mai devreme și să se trezească la amiază ca să vadă soarele. Genul ăsta de planuri o surprinseră pînă și pe ea, așa că se pomeni apăsînd cu nonșalanță butonul mesageriei telefonice:

„Mama sînt. În fine... mîrîi vocea, nu știu dacă înțelegi despre cine-i vorba... Mama, pricepi? E cuvîntul ăla pe care-l spun copiii cuminți cînd se

adrează celei care le-a dat viață, probabil... Pentru că ai și tu o mamă, Camille, ai uitat? Îmi cer scuze că-ți readuc în atenție așa o amintire neplăcută, dar cum e al treilea mesaj pe care ți-l las de marți încoace... Voiam să știu dacă mai luăm prânzul împ...”

Camille întrerupse mesajul și băgă iaurtul în frigider. Se așeză turcește, luă tutunul și se chină să-și facă o țigară. Mîinile o trădau. O luă de la început de cîteva ori, încercînd să ruleze foița fără s-o rupă. Se concentra asupra mișcărilor de parcă ar fi fost cel mai important lucru din lume, mușcîndu-și buzele pînă la sînge. Era nedrept. Era mult prea nedrept să bocească așa din cauza unei foițe de țigară, cînd azi avusese o zi aproape normală. Vorbise, ascultase, rîsese, *socializase* chiar. Se domnișorise în fața doctorului ăluia și-i făcuse o promisiune lui Mamadou. Nu i se părea mare lucru, și cu toate astea... De mult timp nu mai promisese nimic. Nici măcar o singură dată. Nimănui. Și uite că două fraze ieșite dintr-un aparat o dau peste cap, îi redeșteaptă amintirile și o obligă să se întindă, ca strivită de greutatea unor dărîmături improbabile.

— Domnu' Lestafier!

— Da, șefu'!

— La telefon...

— Nu, șefu'!

— Ce nu?

— S-ocupat, șefu'! Spuneți-i să sune mai încolo...

Omul clătină din cap și se întoarce în debaraua care-i servea drept birou în spatele geamului.

— Lestafier!

— Da, șefu'!

— E bunică-ta...

Rîsete în plen.

— Spuneți-i c-o sun eu, repetă băiatul, ocupat să dezoseze o bucată de carne.

— Nu mă enerva, Lestafier! Vino, dracului, la telefon, că n-am ajuns centralista ta!

Tînrul se șterse pe mâini cu o cîrpă agățată de șorțul de la brîu, își tamponă sudoarea de pe frunte cu mîneca și se întoarce spre băiatul care lucra pe un tocător lîngă el:

— Nu pui mîna pe nimic, că dacă nu... harșt beregata...

— Bine, bine, făcu celălalt, du-te că te-așteaptă buni la telefon să-i spui ce vrei să-ți aducă Moș Crăciun...

— Futu-ți...

Intră în birou, oftă și apucă receptorul:

— Mamaie?

— Bună, Frank... Nu e bunica, sînt doamna Carminot...

— Doamna Carminot?

— Vai de mine și de mine, greu te-am mai găsit... Am sunat mai întîi la Grands Comptoirs și mi-au zis că nu mai lucrezi acolo, și dup-aia am su...

— Ce s-a-ntîmplat? o-nterupse el brusc.

— Doamne, Dumnezeu, e vorba de Paulette...

— Așteptați o secundă. Nu închideți.

Se ridică, închise ușa, luă telefonul, se așeză, scutură din cap, se îngălbeni, căută pe birou ceva de scris, rosti cîteva cuvinte în receptor, apoi închise. Își scoase boneta, își prinse capul în mîini, închise ochii și rămase așa cîteva minute bune. Șeful îl măsura din priviri prin ușa de sticlă. Lestafier vîrî bucata de hîrtie în buzunar și ieși.

— Ce-i, mă băiatule?

— Nimic, șefu'...

— A pățit ceva?

— Colul femural...

— Aaa! E frecvent la bătrîni... A pățit-o și maică-mea acum vreo zece ani, și dac-o vezi... Nu stă o clipă locului, zici că-i iepure!

— Auziți, șefu'...

— S-ar zice că vrei să-ți iei liber pe ziua de azi...

— Nu, am să pregătesc prânzul, fac mizanplasul pentru cină în pauza de masă, dar dup-aia aş vrea să plec...

— Şi cine face de mâncare în seara asta?

— Poate să gătească Guillaume...

— Se pricepe el?

— Da, şefu'!

— Păi de unde ştiu eu că se pricepe?

— Dacă vă spun.

Bucătarul-şef se strîmbă, îl apostrofă pe un băiat care trecea pe-acolo şi-l puse să-şi schimbe cămaşa. Apoi se întoarse spre şeful de tură şi adăugă:

— Bine, du-te, dar ascultă la mine, Lestafier, dacă se-ntîmplă vreun rahat în tura de seară, dacă am vreo observaţie de făcut, una singură, m-auzi, în capul tău o să se spargă, ca să fim bine-nţeleşi!

— Da, şefu'!

Se întoarse la locul său şi apucă nervos cuţitul.

— Lestafier! Mai întîi te speli pe mîini, c-aici nu sîntem la ţară!

— Mai lasă-mă dracu', bombăni el, închizînd ochii, mai lasă-ne dracu' pe toţi...

Se apucă de lucru în tăcere. După cîteva clipe, ajutorul lui îndrăzni să-l întrebe:

— S-a-ntîmplat ceva?

— Nu.

— Te-am auzit că-i ziceai lu' şefu'... Col femural sau cum?

— Mda.

— E nasol?

— Nţ, nu cred, da' partea proastă e că sînt singur..

— Adică în ce sens?

— În toate.

Guillaume nu pricepu nimic, dar preferă să-l lase în plata Domnului, cu problemele lui cu tot.

— M-ai auzit când am vorbit cu moșu', ai înțeles cum stă treaba pentru diseară...

— Yes.

— Și poți să-mi ții locul?

— Dacă-mi iese și mie ceva...

Continuară să muncească în tăcere, unul aplecat deasupra iepurilor, celălalt, deasupra scărițelor de miel.

— Motocicleta...

— Ce-i cu ea?

— Ți-o împrumut duminică...

— P-aia nouă?

— Da.

— Eee, făcu celălalt, o iubește pe mamaia lui... OK. Se face.

Franck schiță un zîmbet amar.

— Mersi.

— Auzi?

— Ce?

— Unde stă bunică-ta?

— La Tours.

— Păi și-atunci? N-ai nevoie de Solex duminică, dacă te duci pînă acolo?

— Mă descurc eu cumva...

Vocea șefului îi întrerupse:

— Liniște, domnilor, vă rog frumos! Liniște!

Guillaume începu să-și ascută cuțitul și profită de zgomot ca să-i zică:

— Nu-i nici o problemă, du-te... las' că mi-o dai după ce s-o face bine...

— Mersi.

— Nu-mi mai mulțumi, că-n timpu' ăsta eu am să-ți suflu postul...

Franck Lestafier dădu din cap și zîmbi.

Nu mai scoase un cuvînt. Programul i se păru mai lung ca de obicei. Se concentra cu mare greutate, urla cînd bucătarul-șef îi trimitea comenzile și încerca să nu se frigă. Fu cît pe ce să ardă un antricot de vită și nu încetă să se ocărască printre dinți. Se gîndea la ce rahat de viață o să aibă cîteva săptămîni de-acum încolo. Era și-așa destul de complicat să-și aducă aminte de ea și să se ducă s-o vadă, cînd încă mai era sănătoasă, darmite acum... Ce nebunie, futu-i... Asta-i mai lipsea... Abia ce-și achitase ratele la o motocicletă scumpă ca boala – un credit lung de nu se mai termina – și pentru asta își mai luase cîte-o slujbă pe ici, pe colo. Ce să mai facă și cu bunică-sa, în toată nebunia asta? În fine... Nu îndrăznea să recunoască, dar era mulțumit de afacerea cu motocicleta... Titi grasu' îi aranjase de curînd motorul și-o să poată s-o încerce pe autostradă...

Dacă totul mergea bine, avea să-și facă această plăcere și s-ajungă la Tours în cel mult o oră și ceva...

Rămase singur în bucătărie în timp ce băieții spălau vasele. Strecură fierturile pentru sosuri, făcu un inventar rapid, numerotă bucățile de carne și îi lăsă lui Guillaume o listă lungă cu instrucțiuni. Nu mai avea timp să treacă pe-acasă, așa că făcu un duș la vestiar, căută ceva cu care să-și șteargă viziera și ieși din restaurant într-o stare de confuzie.

Fericit și îngrijorat în același timp.

6

Nu era nici șase când își parcă motocicleta în fața spitalului.

Femeia de la recepție îl anunță că programul de vizită se terminase, dar că putea reveni a doua zi începând cu ora zece. Tînărul insistă, dar femeia se ținu tare.

Își așeză casca și mănușile pe biroul ei.

— Stați puțin, stați puțin... Nu m-ați înțeles... încercă el să vorbească fără să se enerveze, am venit de la Paris și trebuie să mă întorc imediat, și dacă ați putea să mă...

Apăru o asistentă:

— Ce se întîmplă?

Aceasta din urmă îl intimidă și mai mult:

— Bună ziua, ăăă... îmi cer scuze că vă deranjez, dar trebuie s-o văd pe bunica mea, care a fost internată ieri la Urgență și...

— Numele?

— Lestafier.

— Aha! Da! zise făcîndu-i un semn colegei. Veniți cu mine...

Femeia îi prezentă situația pe scurt, îi explică operația, îi vorbi despre perioada de recuperare și îi ceru detalii despre modul de viață al pacientei. Îi venea greu s-o urmărească și să înțeleagă, stînjedit brusc din pricina mirosului din spital și a motorului care continua să-i uruie în urechi.

— Ia uitați-vă cine-a venit, nepotul dumneavoastră! anunță veselă infirmiera, deschizînd ușa. Ați văzut? Nu v-am spus că o să vină? Așa, acum vă las, adăugă ea. Să treceți pe la mine cînd vreți să plecați, că altfel n-o să vă lase să ieșiți...

Nu avu prezența de spirit să-i mulțumească. Ceea ce vedea acolo, în patul ăla de spital, îi rupea inima.

Se uită prin cameră, încercînd să se facă mai comod. Își desfăcu geaca, își scoase puloverul și căută cu privirea ceva de care să le agațe.

— E cald aicea, nu?

Vocea îi suna ciudat.

— Ce mai faci?

Bătrîna, care încerca din răputeri să zîmbească, închise ochii și începu să plîngă.

Îi scosese rădăcina. Obrajii îi păreau îngrozitor de scobiți și buza de sus îi intrase în gură.

— Care va să zică, iar te ții de năzbîtii, ai?

Tonul ăsta glumeț îi cerea eforturi supraomenești.

— Știi, am vorbit cu asistenta și mi-a zis că operația a mers foarte bine. Așa că acum te-ai căptușit c-o fierătanie de toată frumusețea...

— Vor să mă ducă la azil...

— Nici vorbă! De unde-ai mai scos-o și pe-asta? Ai să rămîi aici cîteva zile și după-ai să te duci într-o casă de odihnă. N-are nici o treabă cu azilul, e ca un spital mai mic. Și acolo o să te cocolească și o să te ajute să te pui pe picioare și după-ai, gata, înapoi în grădină, la Paulette!

— Și câte zile o să mă țină acolo?

— Cîteva săptămîni... Dup-aia e-n funcție de tine... O să trebuiască să-ți dai toată silința...

— O să vii să mă vezi?

— Sigur c-o să vin! Mai ales că mi-am cumpărat o motocicletă de nota zece...

— Dar nu mergi cu viteză, da?

— Nuu, ca melcul...

— Mincinosule...

Bătrîna îi zîmbea printre lacrimi.

— Gata, mamaie, că m-apuc și eu de bocit...

— Nu te-apuci. Că tu n-ai plîns de cînd te știu... Nici cînd erai mititel, nici cînd ți-ai sucit mîna, n-ai dat o lacrimă...

— Gata, nu mai plînge.

Nu avea curaj s-o ia de mînă din cauza perfuziei.

— Franck?

— Da, mamaie, sînt aici.

— Mă doare.

— E normal, dar o să-ți treacă. Trebuie să dormi un pic.

— Mă doare rău.

— O să vorbesc cu asistenta înainte să plec și-o s-o rog să-ți dea un calmant...

— Pleci acum?

— Nuu!

— Mai povestește-mi ceva. Spune-mi ce-ai mai făcut...

— Stai puțin, să sting... E foarte enervantă lumina asta...

Franck coborî jaluzeaua și în camera orientată spre vest se așternu o penumbră plăcută. Apoi mută fotoliul mai aproape de ea și-i cuprinse mîna într-ale sale.

La început își găsi cu greu cuvintele, el care nu știuse niciodată să vorbească, nici despre el, nici despre alții... Mai întîi îi povesti tot felul de fleacuri, cum e vremea la Paris, cum e cu poluarea, ce culoare are motocicleta Suzuki, felurile de mîncare de la restaurant, prostii.

Apoi, ajutat de înserare și de chipul liniștit al bătrînei, depănă amintiri mai precise și trecu de la banalități la confesiuni. Îi povesti de ce se despărțise de prietena lui și cum o cheamă pe fata pe care-o avea acum în vizor, ce progrese a mai făcut în bucătărie, oboseala... Îl imită pe noul coleg de apartament și o auzi pe femeie rîzînd ușurel.

— Exagerezi...

— Pe cuvîntul meu că nu exagerez! Ai să vii în vizită și-ai să vezi cu ochii tăi...

— Ei, nu vin eu tocmai pînă la Paris...

— Păi atunci o să venim noi la tine și tu o să ne faci ceva bun!

— Zău?

— Sigur. Ai să ne pregătești plăcinta ta cu cartofi...

— Nu se poate așa ceva... e prea rustică...

Îi vorbi apoi despre atmosfera din restaurant, urletele bucătarului-șef, ziua aceea cînd venise ministrul în bucătărie să-l felicite, îndemînarea tînrului Takumi, prețul trufelor. Îi povesti noutăți despre Momo și doamna Mandel. După care tăcu, ascultîndu-i respirația, și-și dădu seama că adormise. Se ridică fără zgomot.

Cînd să iasă, bătrîna îl strigă:

— Franck?

— Da?

— N-am vorbit cu maică-ta...

— Bine-ai făcut.

— Eu...

— Șșt, trebuie să dormi, cu cît te odihnești mai mult, cu-atît mai repede te pui pe picioare.

— Zici că am făcut bine?

El dădu din cap și-și duse un deget în dreptul buzelor.

— Da. Acuma culcă-te...

Se simți agresat de violența luminii de neon și-i trebui ceva timp pînă să se dumirească pe unde s-o ia. Asistenta de adineauri îl opri din drum.

Îi arătă un scaun și deschise dosarul bătrînei. Se apucă să-i pună cîteva întrebări de ordin practic și administrativ, dar băiatul nu reacționa.

— Vă simțiți bine?

— Sînt obosit...

— Ați mîncat ceva?

— Nu, eu...

— Stați puțin. Avem aici tot ce ne trebuie...

Scoase dintr-un sertar o cutie de sardine și niște pîine prăjită.

— Merge?

— Dar dumneavoastră?

— Nici o problemă! Ia priviți! Am o grămadă de prăjituri! Niște vinișor nu vreți?

— Nu, mulțumesc. Am să iau o Cola de la automat...

— Serviți, eu am să-mi pun un păhărel ca să vă țin de urât, dar...
mucles, da?

Mîncă un pic, îi răspunse la toate întrebările și apoi își strînse
catrafusele.

— Zice c-o doare...

— Mîine o să se simtă mai bine. I-am pus antiinflamatoare în perfuzie și
cînd o să se trezească o să fie mai în formă...

— Mulțumesc.

— Asta-i meseria mea.

— Nu, de sardine ziceam...

Goni cu toată viteza, apoi își afundă fața în pernă, pînă la sufocare, ca să
nu cedeze nervos. Nu acum. Rezistase atîta timp... Încă mai putea lupta...

— Cafea?

— Nu, o Cola, vă rog.

Camille bău cu înghițituri mici. Se proptise la bar, într-o cafenea peste drum de restaurantul unde trebuia să se întâlnească cu maică-sa. Inspira adânc, cu mâinile lipite de tejghea, de-o parte și de alta a paharului, și cu ochii închiși. Prânzurile astea, la intervale oricât de rare, îi dădeau stomacul peste cap. Se ridica de la masă frântă de mijloc, clătinându-se, simțindu-se de parcă ar fi fost jupuită de vie. De parcă maică-sa, cu o meticulozitate sadică și probabil inconștientă, i-ar fi rîcîit, una câte una, cojile rănilor și ar fi acoperit-o cu mii de cicatrice micuțe. Camille o zări, în oglinda din spatele sticlelor, împingînd ușa de la Paradis de Jade. Fumă o țigară, se duse la toaletă, plăti consumația și trecu strada. Cu mâinile în buzunare și buzunarele încrucișate peste pîntece.

Îi zări silueta adusă de spate și se așeză în fața ei trăgînd adânc aer în piept:

— 'Nă ziua!

— Nu mă pupi? făcu vocea.

— Bună ziua, rosti ea mai lent.

— Ce mai faci?

— De ce mă-ntrebi?

Camille își încleștă mîinile de marginea mesei ca să nu se ridice în secunda următoare.

— Te întreb pentru că de obicei asta se-ntreabă oamenii cînd se-ntîlnesc...

— Eu nu sînt „oamenii“...

— Dar cine ești, mă rog?

— Hai, zău, nu începe, bine?

Camille întoarse capul și privi decorațiunile oribile – stuc și basoreliefuri pseudoasiatice. Incrustațiile din scoici și sidef erau de plastic, iar locul mobilierului de lemn lăcuit era luat de palul melaminat de culoare galbenă.

— E drăguț aici...

— Nu, e groaznic. Dar închipuiește-ți că n-am bani să te invit la Tour d'Argent. De altfel, nici dacă aș avea nu te-aș invita... La cît mănînci tu, ar fi bani aruncați pe fereastră...

Frumos.

Schimonosi un zîmbet, plină de amărăciune:

— Dar tu poți să te duci și fără mine, că doar ai bani! Nenorocirea unora e bucuria alto...

— Termină odată, o amenință Camille, că altfel plec. Dacă ai nevoie de bani, spune-mi și te împrumut.

— Sigur, din moment ce domnișoara muncește... Are o slujbă bună... Și foarte interesantă... E femeie de serviciu... Lucru greu de crezut, la cît e de îngălată... Știi, nu încetezi să mă surprinzi.

— Gata, mamă, gata! Așa nu se mai poate. Înțelegi? *Nu se mai poate.* În fine, eu, una, nu mai pot. Mai bine hai să schimbăm subiectul. Să vorbim

despre *altceva*.

— Aveai o profesie frumoasă și i-ai dat cu piciorul...

— O profesie frumoasă... Aiureli... Și în plus, nici nu-mi pare rău, pentru că nu eram fericită...

— Doar nu se pune problema să faci asta toată viața... Și apoi, cum adică „fericită”? Țăsta e noul cuvânt la modă acum... Fericită! Fericită! Ești copil dacă-ți închipui că am fost lăsați pe pământul ăsta ca să zburdăm și să culegem floricele...

— Nu, nu, stai liniștită, că nu-mi închipui așa ceva. Am avut profesori buni și știu că ne-am născut ca să ne chinuim. Mi-ai repetat-o destul...

— V-ați hotărât? le întrebă chelnerița.

Lui Camille îi venea s-o îmbrățișeze.

Maică-sa își întinse pastilele pe masă și le numără cu degetul.

— Nu ți s-a acrit să iei toate rahaturile astea?

— Nu-ți mai da cu părerea, dacă nu știi ce vorbești. Dacă nu le luam, muream de mult.

— De unde știi tu, mă rog? Și de ce nu-ți mai dai jos ochelarii ăștia oribili? Că înăuntru nu bate soarele...

— Mă simt mai bine cu ei. Pentru că pot să văd lumea așa cum e...

Camille se hotărî să-i zîmbească și s-o bată ușurel pe mână. Ori asta, ori să-i sară la gît și s-o sugrume.

Maică-sa se înveseli, gemu un pic, îi vorbi despre singurătatea ei, despre durerile de spate, despre colegi și mizeriile traiului la bloc. Mîncă cu poftă și se încruntă cînd fata ei mai comandă o bere.

— Bei prea mult.

— E-adevărat! Hai noroc! Să bem pentru singura dată când ai spus și tu ceva deștept...

— Nu vii niciodată să mă vezi.

— Păi n-am venit aici?

— Trebuie să ai întotdeauna ultimul cuvânt, nu? Ca taică-tău...

Camille îngheță.

— A, nu-ți place când aduc vorba de el, nu? Întrebă ea triumfătoare.

— Mamă, te rog frumos... Nu începe cu chestia asta...

— Încep cu ce vreau eu. Nu termini de mâncat?

— Nu.

Maică-sa clătină din cap dezaprobat.

— Uită-te la tine... Arăți ca un schelet... Dacă tu crezi că băieții se dau în vînt după asta...

— Mamă...

— Ce „mamă”? E normal să-mi fac griji pentru tine, doar n-am făcut un copil ca să-l văd cum se prăpădește!

— Da' de ce ai făcut un copil?

Exact în clipa în care rostea această frază, Camille își dădu seama că mersese prea departe și că va beneficia de marea scenă 8. Un număr fără nimic nou, repetat de o mie de ori și perfect pus la punct: șantaj afectiv, lacrimi de crocodil și amenințare cu sinuciderea. În ordinea asta sau în alta.

Maică-sa plînse, îi reproșă că o părăsise, cum făcuse și taică-său acum cînșpe ani, îi aminti că e lipsită de inimă și o întrebă la ce bun să mai trăiască.

— Dă-mi un motiv, unul singur, pentru care să mai rămîn în viață.

Camille își rula o țigară.

— M-ai auzit ce te-am întrebat?

— Da.

— Și?

— ...

— Mulțumesc, dragă, mulțumesc. Răspunsul tău e cum nu se poate mai limpede...

Pufni, lăsa două tichete de masă și plecă.

Mare grijă să nu se emoționeze, pentru că plecarea precipitată a fost dintotdeauna apoteoza, ceva asemănător căderii cortinei, care încheie marea scenă 8.

De obicei artista aștepta să termine desertul, dar e adevărat că astăzi aleseseră un restaurant chinezesc, iar maică-sa nu agreea în mod deosebit nici aluatul lor, nici litchi și nici nugaua prea dulce pe care o făceau...

Așa, să aibă grijă să nu se emoționeze.

Era un exercițiu dificil, dar Camille își pusese la punct kitul de supraviețuire încă de când... Procedă ca de obicei și încercă să se concentreze ca să-și repete în gând anumite adevăruri. Cîteva fraze foarte simple și pline de bun-simț. Mici puncte de sprijin improvizate pe fugă, care o ajutau să se întîlnească în continuare cu ea... Pentru că aceste întîlniri forțate, aceste discuții absurde și distructive n-ar avea, în fond, nici un sens, dacă ea nu ar fi sigură că maică-sa are de cîștigat de pe urma lor. Or, vai, Catherine Fauque avea numai de cîștigat. Intratul cu cizmele pline de noroi în viața fiică-sii îi aducea multă alinare. Și chiar dacă adesea scurta aceste întîlniri printr-un zvîcnet jignit de falduri, pleca întotdeauna satisfăcută. Satisfăcută și ghiftuită. Luîndu-și cu ea bunăvoința abjectă, triumfurile jalnice și provizia de boabe otrăvite ca să le macine pînă data viitoare.

Lui Camille îi luase ceva timp să înțeleagă toate astea și, de altfel, nici nu le înțelese de una singură. Primise ajutor. Mai demult, când era încă prea tânără ca s-o judece, anumite persoane din anturajul ei îi oferiseră cheile înțelegerii comportamentului mamei sale. Da, dar vezi, asta se întâmpla mai demult și toți oamenii aceia care vegheaseră asupra ei nu mai erau lângă ea...

Așa că astăzi o încasa.

Nostim.

8

Făcuseră curat pe masă și restaurantul se golea. Camille nu se mișca. Fuma și comanda cafele, ca să nu fie dată afară.

Un asiatic bătrîn și fără dinți vorbea și rîdea singur în fundul localului.

Fata care le servise stătea în spatele barului. Ștergea pahare și din cînd în cînd îl dojenea în limba lor. Bătrînul se posomora, tăcea cîteva clipe, apoi își relua monologul idiot.

— Închideți? întrebă Camille.

— Nu, răspunse fata, așezînd un castronel dinaintea bătrînului, nu mai servim, dar restaurantul rămîne deschis. Mai doriți o cafea?

— Nu, nu, mulțumesc. Aș putea să mai rămîn puțin?

— Da, sigur, rămîneți. Are și el ce face dacă mai stați.

— Vreți să spuneți că eu îl fac să rîdă așa?

— Dumneavoastră sau oricine altcineva...

Camille îl privi pe bătrîn și îi întoarse zîmbetul.

Starea de angoasă în care o afundase maică-sa se risipea încetul cu încetul. Asculta zgomotul apei și al veselei, care ajungea din bucătărie pînă la ea, radioul, refrenele ininteligibile, cu sonorități înalte, pe care chelnerița le relua mișcîndu-se de pe un picior pe altul, îl observa pe bătrîn care culegea cu bețișoarele niște tăiței lungi, mînjindu-se de sos pe toată bărbia, și avu brusc impresia că se află în sufrageria unei case adevărate...

Pe masă, dinaintea ei, nu se mai afla nimic, cu excepția unei cești de cafea și a pachetului de țigări. Le dădu la o parte și începu să netezească fața de masă.

Încet, foarte încet, își trecea dosul mâinii, iar și iar, peste hîrtia de proastă calitate, aspră și pătată din loc în loc.

Repetă acest gest minute întregi.

Își regăsi liniștea interioară și bătăile inimii i se accelerară.

Îi era frică.

Trebuia să încerce. Trebuie să încerci. Da, dar a trecut atîta timp de cînd...

Șșt, murmură ea, șșt, sînt aici. O să fie bine, draga mea. Uite, acum ori niciodată... Hai... Nu-ți fie frică...

Își ridică mîna la cîțiva centimetri deasupra mesei și așteptă să nu mai tremure. E bine, așa, vezi... Apucă sacul și începu să cotrobăie înăuntru. Era acolo.

Scoase cutia de lemn și o așeză pe masă. O deschise, luă o pietricică rectangulară și și-o plimbă pe obraz. Era călduță și netedă. Despături apoi o pînză albastră, dădu la iveală un baton de cerneală și un miros puternic de santal se răspîndi în aer; în fine, desfășură un șervet din tije de bambus pe care se odihneau două pensule.

Cea mai groasă era făcută din păr de capră, cealaltă, mult mai subțire, din păr de porc.

Se ridică, luă de pe tejgheaua barului o carafă cu apă, două cărți de telefon și-i făcu o mică plecăciune bătrînului nebun.

Așeză cărțile de telefon sub scaun, astfel încât să poată întinde brațele deasupra mesei fără s-o atingă, vărsă câteva picături de apă pe ardezia rectangulară și încep să sfărîme cerneala. Vocea maestrului său îi reveni în minte: *Răsuțește piatra încet de tot, Camille... Ooo! Și mai încet! Și mai mult timp! Poate de două sute de ori, pentru că, vezi tu, procedînd astfel, încheietura mîinii îți va deveni mai mlădioasă, iar spiritul tău va fi pregătit pentru lucruri mărețe... Nu te mai gîndi la nimic, nu te uita la mine, nefericito! Concentrează-te asupra încheieturii, ea îți va dicta prima trăsătură de penel, și prima trăsătură e cea care contează, pentru că îți va însufleți desenul...*

Cînd cerneala a fost gata, nu-i mai dădu ascultare maestrului și încep să exerseze mărunt într-un colț al feței de masă, ca să-și cheme în gînd amintiri de foarte departe. Mai întîi făcu cinci pete, de la cea mai neagră la cea mai diluată, pentru a rememora culorile cernelii; încercă apoi diverse trăsături de penel și își dădu seama că le uitase aproape pe toate. Mai știa bine doar funia desfășurată, firele de păr, picătura de ploaie, firul răsucit și firul de păr de bou. Veniră la rînd punctele. Maestrul o învățase peste douăzeci, dar nu-și mai amintea decît patru: discul, piatra, bobul de orez și punctul tremurat.

Suficient. Acum ești gata... Apucă pensula subțire între degetul mare și arătător, își întinse brațul deasupra feței de masă și așteptă câteva secunde.

Bătrînul, care nu pierduse nimic din manevrele ei, o încurajă, închizînd ochii.

Camille Fauque se trezi dintr-un somn lung cu o vrabie, după aceea două, trei, apoi o mulțime de păsări care-și iau zborul cu o privire batjocoritoare.

Nu mai desenase nimic de mai bine de un an.

Cînd era mică vorbea puțin, chiar mai puțin decît acum. Maică-sa o obligase să ia lecții de pian, lucru pe care îl ura. O dată, cînd profesorul întîrziase, luase un marker și desenase conștiincios cîte un deget pe fiecare clapă. Maică-sa o strînsese de gît, iar taică-său, ca să calmeze situația, se înființase în weekendul următor cu adresa unui pictor care dădea lecții o dată pe săptămînă.

Taică-său muri la scurt timp și Camille nu mai deschise gura niciodată. Nici măcar în timpul lecțiilor de desen cu domnul Doughton (ea zicea Dougueton), la care ținea foarte mult, nu mai scotea o vorbă.

Bătrînul englez nu se formaliză și continuă să-i indice subiectele sau să o învețe tehnicile în tăcere. El îi arăta cum se face și ea îl imita, mulțumindu-se să dea din cap în semn de da sau nu. Între ei, și numai în acest loc, lucrurile mergeau foarte bine. Muțenia asta chiar le convenea. El nu trebuia să-și caute cuvintele în franceză, iar ea se concentra mult mai ușor decît ceilalți elevi.

Într-o zi, însă, după ce restul cursanților plecaseră, el rupse acest acord tacit și-i vorbi, în timp ce ea se distra cu creioanele colorate.

— Camille, știi la cine mă faci să mă gîndesc?

Fata clătină din cap.

— Ei bine, mi-aduci aminte de un pictor chinez care se numea Chu Ta... Vrei să-ți spun povestea lui?

Camille încuviință din cap, dar bătrînul se întorsese ca să stingă focul la ceainic.

— N-am auzit ce-ai zis, Camille... Dacă nu vrei să-ți povestesc...

Se uită lung la ea.

— Răspunde-mi, fetiță.

Ea îi aruncă o privire cruntă.

— Poftim?

— Da, articulă ea în cele din urmă.

Pictorul închise ochii în semn de mulțumire, își luă un bol și se așeză lîngă ea.

— Cînd era copil, Chu Ta era tare fericit...

Sorbi o înghițitură de ceai.

— Era prinț și făcea parte din dinastia Ming... Familia sa era foarte bogată și puternică. Tatăl și bunicul lui erau pictori și caligrafi renumiți, iar micul Chu Ta le moștenise talentul. Imaginează-ți că într-o bună zi, pe cînd n-avea decît opt ani, desenă o floare, o simplă floare de lotus culcată pe apă... Desenul era atît de frumos, atît de frumos, încît mama lui îl agăță în salon. Femeia spunea că te face să simți o briză ușoară și proaspătă în încăpere și că atunci cînd treci pe lîngă el poți mirosi chiar și parfumul florii. Îți dai seama? Chiar și parfumul! Și cu siguranță că mama lui nu era ușor de impresionat... Cu un soț și un tată pictori, văzuse multe la viața ei...

Se aplecă din nou deasupra bolului.

— Și astfel crescuseră Chu Ta, ferit de griji, cu plăcerea și certitudinea că într-o zi o s-ajungă și el un mare artist... Dar, vai! Cînd împlini optsprezece ani, manciurienii puseră mîna pe putere. Aceștia erau oameni cruzi și brutali, care nu-i iubeau pe pictori și pe scriitori. Așa că le interziseră să

muncească. Acesta era cel mai rău lucru care li se putea întâmpla, după cum bănuiești... Familia lui Chu Ta nu mai cunoscuse liniștea, iar tatăl său muri de disperare. În scurt timp, băiatul, care era un ștrengar și căruia îi plăcea să rîdă și să cînte și să glumească și să recite lungi poeme, făcu, pe nepusă masă, un lucru incredibil... Eee, dar cine-a venit pe la noi? Întrebă domnul Doughton, dînd cu ochii de pisica lui, care se așezase pe pervaz, și începînd să-i vorbească stîlcit, ca unui copil mic.

— Ce-a făcut? murmură fata într-un final.

El își ascunse zîmbetul în barba stufoasă și continuă ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic:

— A făcut un lucru incredibil. Ceva ce n-ai să ghicești în veci. S-a hotărît să nu mai vorbească niciodată. Niciodată, înțelegi? Să nu mai scoată nici un cuvînt! Era dezgustat de purtarea celor din jur, care-și negau tradițiile și credința ca să le facă pe plac manciurienilor, și nu voia să mai vorbească cu ei. Ducă-se naibii! Cu toții! Niște sclavi! Niște lași! Așa că își scrisese cuvîntul *Mut* pe poarta casei, iar dacă se găseau vreunii care să încerce totuși să-i vorbească, atunci își desfăcea dinaintea ochilor un evantai pe care scrisese același cuvînt și-l agita în toate direcțiile, ca să-i pună pe fugă...

Fetița îi sorbea cuvintele.

— Problema e că nimeni nu poate trăi fără să se exprime. Nimeni... E imposibil... Așa că lui Chu Ta, care avea ca toată lumea, ca tine și ca mine, de pildă, multe de spus, îi veni o idee genială. Plecă în munți, departe de toți acei oameni care-l trădaseră și se apucă să deseneze... De-atunci încolo așa

avea de gînd să se exprime și să comunice cu ceilalți: prin mijlocirea desenelor... Vrei să le vezi?

Luă din bibliotecă o carte mare, albă cu negru, și i-o puse dinainte:

— Ia privește ce frumos... Ce simplu... Doar o trăsătură de penel și gata... O floare, un pește, o lăcustă... Uită-te la rățoiul ăsta ce aer supărat are, și munții ăștia cufundați în neguri... Fii atentă cum a desenat ceața... Ca și cum n-ar fi nimic acolo, vid... Dar de puișorii ăștia ce zici? Sînt așa de drăgălași, că-ți vine să-i mîngîi. Privește, cerneala e ca un puf... Atît de fină...

Camille zîmbea.

— Vrei să te învăț să desenezi ca el?

Fata dădu din cap.

— Vrei?

— Da.

Cînd totul a fost gata, cînd isprăvi să o învețe cum să țină pensula și să-i explice povestea aceea cu prima trăsătură de penel, care e atît de importantă, Camille rămase un moment perplexă. Nu înțelesese foarte bine și crezu că trebuie să realizeze întreg desenul dintr-o singură mișcare, fără să ridice pensula. Era imposibil.

Se gîndi îndelung la un subiect, privi împrejur și întinse mîna.

Trasă o linie lungă, ondulată, desenă o cocoașă, un vîrf, alt vîrf, coborî pensula într-o linie lungă și deșelată, după care reveni la prima ondulație. Profită de faptul că profesorul n-o privea, ca să trișeze: ridică pensula ca să facă un punct mare și negru și șase liniuțe. Prefera să nu-l asculte decît să deseneze o pisică fără mustăți.

Malcolm, modelul ei, dormea în continuare pe pervaz și Camille, preocupată de adevăr, își termină desenul trasînd subțire un pătrat împrejurul pisicii.

Apoi se ridică și se duse să-l mîngîie, iar cînd se întoarse, văzu că profesorul o privește nu știu cum, aproape ciudat:

— Tu l-ai făcut?

Așadar, văzuse că a ridicat pensula de mai multe ori... Zîmbi silit.

— Tu ai făcut desenul, Camille?

— Da...

— Vino-ncoace, te rog.

Se apropie, nu foarte mîndră de ea, și se așeză lîngă el.

Profesorul plîngea:

— Ai desenat minunat, să știi... Extraordinar... O auzi cum toarce pe pisica ta... Vai, Camille...

Scoase o batistă mare, pătată de vopseluri și-și suflă nasul zgomotos.

— Ascultă-mă, fetiță, eu nu-s decît un om bătrîn și pe deasupra și un pictor fără talent, dar ascultă-mă bine... Știu că n-ai o viață ușoară, îmi imaginez că la tine acasă nu-i tocmai vesel și am aflat și ce s-a întîmplat cu tăticul tău, dar... Nu, nu plînge... Uite, ia batista mea... Dar trebuie să-ți spun un lucru: oamenii care încetează să vorbească înnebunesc. Chu Ta, de exemplu, am uitat să-ți zic, a ajuns nebun și nefericit... Foarte, foarte nefericit și foarte, foarte nebun. Nu și-a găsit liniștea decît la bătrînețe. Tu nu vrei să aștepți pînă atunci, nu? Spune-mi că nu. Ești foarte talentată, știi? Ești cel mai talentat elev pe care l-am avut vreodată, dar ăsta nu-i un motiv, Camille... ăsta nu-i un motiv. Lumea în care trăim nu mai seamănă cu aceea a lui Chu Ta, așa că trebuie să începi să vorbești din nou. E

obligatoriu, înțelegi? Dacă nu, o să te închidă cu nebunii adevărați și nimeni n-o să vadă desenele tale frumoase...

Sosirea maică-sii îi întrerupse. Camille se ridică și îi spuse cu o voce răgușită și sacadată:

— Așteaptă-mă... Nu mi-am strâns lucrurile...

Într-o zi, nu cu mult timp în urmă, primi un pachet legat neîndemânatic și însoțit de un bilețel:

Bună ziua,

Mă numesc Eileen Wilson. Probabil că numele meu nu spune nimic la dumneavoastră, dar eram prietena lui Cecil Doughton, care a fost profesorul dumneavoastră de desen mai demult. Am tristețea să vă anunț că Cecil ne-a părăsit acum două luni în urmă. Știu că sînteți mulțumită să vă spun (vă rog să-mi scuzați franceza nesigură) că l-am îngropat la el la Dartmoor, pe care-l iubea așa tare, într-o cimetir care vederea este foarte frumoasă. I-am pus periile și picturile cu el în pămînt.

Înainte să moară îmi ceruse să vă dau astea. Cred că va fi bucuros să le folosiți și să vă gîndiți la el.

Eileen W.

Camille nu-și putuse stăvili lacrimile văzînd trusa de pictură chineză a bătrînului ei profesor, chiar cea de care se folosea acum...

Curioasă, chelnerița veni să strîngă farfuria goală și trase cu ochiul la fața de masă. Camille desenase o mulțime de bambuși. Tijele și frunzele

fuseseră cel mai dificil de realizat. *O frunză mică, o simplă frunză care se clatină bătută de vînt, le lua maeștrilor ani de muncă, uneori o viață întreagă... Joacă-te cu contrastele. Nu ai decît o singură culoare la dispoziție, dar cu ea poți sugera totul... Concentrează-te mai mult.*

Dacă vrei să-ți gravez sigiliul într-o bună zi, trebuie să-mi faci frunze mult mai ușoare de-atît...

Hîrtia, de proastă calitate, se umfla și sugea cerneala prea repede.

— Îmi dați voie? o întrebă fata.

Îi întinse un pachet de fețe de masă imaculate. Camille se dădu înapoi și-și așează opera pe podea. Bătrînul gemea și fata îl certă.

— Ce zice?

— Bombăne că nu poate să vadă ce faceți...

Adăugă:

— E străunchiul meu... E paralizat...

— Spuneți-i că următorul desen e pentru el...

Fata se întoarse la bar și îi spuse cîteva cuvinte. Bătrînul se liniști și se uită la Camille cu o figură severă.

Ea îl privi lung, apoi desenă cît ținea fața de masă un bătrînel ilar care semăna cu el și care alerga de-a lungul unei orezării. Camille nu fusese niciodată în Asia, dar improviză, în fundal, un munte cuprins de cețuri, pini, stînci și chiar micuța cabană a lui Chu Ta pe un promontoriu. L-a schițat cu șapca Nike și vesta de salvare, dar l-a lăsat cu picioarele goale și cu pînza tradițională înfășurată în jurul șoldurilor. Adăugă și cîteva firișoare de apă care-i sclipeau sub tălpi și o bandă de puști lansată în urmărirea lui.

Se dădu înapoi ca să-și analizeze opera.

Bineînțeles, prea multele detalii o contrariau, dar, în fine, bărbatul avea un aer fericit, foarte fericit, așa că așeză o farfurie sub fața de masă, drept sprijin, deschise borcânelul de cinabru roșu și-și apăsă sigiliul în mijloc, spre dreapta. Se ridică, strînse masa bătrînului, luă desenul și-l așeză dinaintea lui.

El nu reacționează.

Ups, își spuse Camille, cred că-am făcut o gafă...

Cînd nepoata i se întoarse de la bucătărie, bătrînul scoase un scîncet lung și dureros.

— Îmi pare rău, zise Camille, am crezut că...

Fata o întrerupse printr-un gest, luă o pereche de ochelari dindărătul tejghelei și i-i vîrî sub șapcă. Bătrînul se aplecă ceremonios și începu să rîdă. Un rîs de copil, cristalin și vesel. Apoi plînsă și rîse din nou, legănîndu-se și încrucișîndu-și brațele peste piept.

— Vrea să bea un sake cu dumneavoastră.

— Super...

Fata le aduse o sticlă, moșul urlă, ea suspină și se întoarse în bucătărie.

Reveni cu altă sticlă, urmată de restul familiei. O femeie între două vîrste, doi bărbați de vreo patruzeci de ani și un adolescent. S-au pornit să rîdă și să strige, să se încline cu multă căldură. Bărbații o băteau pe umăr, iar puștiul bătea palma cu ea ca sportivii.

Apoi se întoarse fiecare la treaba lui și fata așeză două pănărele dinaintea lor. Bătrînul se înclină, dădu paharul pe gît și îl umplu iarăși.

— Vă avertizez că o să vă povestească viața lui...
— Nu-i nici o problemă, spuse Camille. Uuu... da' ce tare e!
Fata se îndepărtă rîzînd.

Rămăseseră singuri. Bătrînul trîncănea, iar Camille îl asculta cu gravitate și dădea din cap ori de cîte ori acesta îi întindea sticla.

Abia fu în stare să se ridice și să-și strîngă lucrurile. Cînd ajunse în dreptul ieșirii, după ce se înclinase de nenumărate ori ca să-și ia rămas-bun de la bătrîn, fata veni s-o ajute să tragă de mînerul ușii pe care ea se încăpățîna de cîteva clipe s-o împingă, rîzînd prostește.

— Aici sînteți la dumneavoastră acasă, bine? Puteți veni să mîncăți cînd doriți. Dacă nu veniți, o să se supere... Și o să se întristeze...

Cînd ajunse la muncă, era mangă.

Samia se ambală:

— Vai, tu, ți-ai găsit un gagiu?
— Da, încuviință Camille jenată.
— Pe bune?
— Da.
— Neee... Nu se poate... Și cum arată? E mișto?
— Supermișto.
— Mamă, ce ca lumea... Și cîți ani are?
— Nouășdoi.
— Hai, mă, nu fi tîmpită, cîți ani are?
— Bine, fetelor... Începeți cînd aveți voi chef, nu?
Alde Josy le arăta cadranul ceasului.

Camille se îndepărtă chicotind și încurcându-și picioarele în furtunul aspiratorului.

Se scurseseră mai bine de trei săptămîni. Franck muncea în fiecare duminică la un alt restaurant de pe Champs Elysées, pentru un ban în plus, și se ducea în fiecare luni s-o vadă pe bunică-sa.

Femeia era de-acum instalată într-un sanatoriu aflat la cîtiva kilometri distanță, în nordul orașului, și-l aștepta ca pe ace încă din zori.

El, dimpotrivă, abia se putea trezi cu ceasul deșteptător. Cobora ca un zombi pînă la barul din colț, bea două-trei cafele una după alta, încăleca pe motocicletă și venea să doarmă la căpătîiul ei, pe un fotoliu îngrozitor, de scai negru.

Cînd îi aduceau masa, bătrîna ducea un deget la buze și li-l arăta cu o mișcare a bărbiei pe copilul acela mare, ghemuit în fotoliu, care-i ținea de urît. Ea îl privea cu dragoste și avea grijă să nu-i alunece geaca cu care se acoperise.

Era fericită. Băiatul venise. Era acolo. Numai al ei...

Nu avea curaj să cheme infirmiera ca să-i ridice patul, apuca ușurel furculița și mîncă în liniște. Prinsese obiceiul să ascundă diverse lucruri în noptieră, bucățele de pîine, porția de brînză și cîteva fructe, ca să i le dea cînd s-o trezi. Apoi împingea tava binișor la o parte, își încrucișa mîinile peste pîntece și zîmbea.

Închidea ochii și moțăia, legănată de respirația băiatului ei și de amintirile care năvăleau din trecut. Îl pierduse de-atâtea ori pînă acum... De-atâtea ori... I se părea că-și petrecuse toată viața căutîndu-l... În fundul grădinii, prin copaci, pe la vecini, în grajd unde obișnuia să se ascundă sau în fața televizorului unde stătea prăvălit, apoi la cafenea, bineînțeles, iar acum pe bucățelele de hîrtie unde-i mîzgălise tot felul de numere de telefon care nu erau bune niciodată...

Și totuși ea făcuse tot ce-i stătuse în puteri... Îl hrănise, îl ținuse în brațe, îl mîngîiase, îl liniștise, îl ocărîse, îl pedepsise și îl alinase, dar toate astea nu folosiseră la nimic... Nici nu învățase bine să meargă băiatul ăsta, că-și și luase tălpășița, iar cînd i-a mijit mustața, s-a terminat. Dus a fost.

Uneori, în mijlocul reveriilor, bătrîna avea un zîmbet amar. Buzele îi tremurau. Prea multe supărări, prea multe greșeli, prea multe regrete... Fuseseră perioade atît de grele, atît de grele... Eee, gata, nu trebuie să se mai gîndească la asta, uite că băiatul se trezește, cu părul vraîște și cu cusăturile fotoliului imprimate pe obraz:

— Cît e ceasul?

— Aproape cinci...

— Fir-ar al dracu', deja?

— Franck, de ce tot spui fir-ar al dracu'?

— 'Tu-i papucii mă-sii, deja?

— Ți-e foame?

— Nu, e OK, mai degrabă sete... Mă duc să dau o tură...

Uite-l cum pleacă, se gîndea bătrîna, uite-l...

— Pleci?

— Nu, nu plec, fir-ar al... să fie de treabă!

— Dacă vezi un domn roșcat cu bluză albă, poți tu să-l întrebi când îmi dau drumul de-aici?

— Da, da, făcu el, ieșind.

— Un domn înalt cu ochelari și cu o...

Dar el era deja pe culoar.

— Ei, bine?

— Nu l-am văzut.

— Aha!

— Hai, mamaie... îi spuse el cu blîndețe, doar nu vrei să te pui iar pe bocit?

— Nu, dar... Mă gîndesc la pisica mea, la păsările mele... Și a mai și plouat toată săptămîna, mi se strînge inima pentru uneltele alea... Că nu le-am băgat la loc și-or să ruginească, mai mult ca sigur...

— Trec eu pe-acasă cînd plec și le pun la adăpost...

— Franck?

— Da?

— Ia-mă și pe mine...

— Nț... Nu mai fă chestia asta de fiecare dată... N-am cum...

Ea o luă de la capăt:

— Uneltele...

— Ce?

— Va trebui să le ungi cu ulei din picior de bou...

Se uită la ea și pufni:

— Dac-oi avea timp, da? Bun, știu că nu te interesează, dar acum avem oră de gimnastică... Unde ți-e cadrul?

— Habar n-am.

— Mamaie...
— După ușă.
— Hai, hopa sus, băbuțo, mergem să-ți arăt păsărelele?
— Pfui, ce păsări aici? Nu-s decît vulturi și ulii...
Franck zîmbea. Îi plăcea încăpățînarea bunică-sii.

— E bine?
— Nu.
— Da' ce nu-ți mai convine acum?
— Mă doare.
— Unde te doare?
— Peste tot.
— Peste tot, nu se poate așa ceva, nu-i adevărat. Spune-mi un loc anume.
— Mă doare înăuntru, în cap.
— E normal. Pe toți ne doare... Ia, arată-mi-le mai bine pe prietenele tale...
— Nu, întoarce. Nu vreau să le văd, nu pot să le sufăr.
— Dar pe bătrînul ăla cu blazer, de-acolo, nu-i rău, nu?
— Nu-i blazer, prostuțule, e pijama, și apoi e fudul de urechi... Și plin de pretenții.

Bătrîna punea un picior înaintea celuiilalt și le bîrfea pe celelalte paciente și totul mergea foarte bine.

— Bun, hai că plec...
— Chiar acum?

— Da, acum. Dacă vrei să mă ocup de prășitoarele tale... Eu, unul, mă trezesc devreme mîine dimineață și închipuie-ți că nu-mi aduce nimeni micul dejun la pat...

— O să mă suni?

Dădu din cap.

— Așa zici mereu și nu mă suni niciodată...

— N-am timp.

— Cît să-mi dai bună ziua și închizi.

— Bine. De fapt, nu știu dacă am să pot să vin săptămîna viitoare... Ne-a invitat șefu' la un chef...

— Unde?

— La Moulin Rouge.

— Adevărat?

— Ei na, cum să fie adevărat? Mergem la Limousin să ne întîlnim cu băieții de la care cumpărăm carne...

— Doamne, ce idee...

— E șefu' meu, ce să fac... A zis că-i o treabă importantă...

— Și deci nu vii?

— Nu știu.

— Franck?

— Da...

— Doctorul...

— Da, am înțeles, ăla roșcat, încerc să-l prind... Și tu să ai grijă să-ți faci exercițiile, da? Pentru că, din cîte am înțeles, tipul de la chinetoterapie nu-i foarte mulțumit de tine...

Luîndu-și același aer mirat ca al bătrînei, Franck adăugă pe un ton glumeț:

— Vezi, uneori mi se mai întîmplă să dau telefon...

Puse uneltele la loc, mîncă ultimii fragi și se duse să se așeze cîteva clipe pe banca din grădină. Motanul veni să i se încolăcească printre picioare, torcînd.

— Nu-ți fă griji, bătrîne, nu-ți fă griji. O să se întoarcă...

Sonerie mobilului îl scoase din toropeală. O tipă. El o făcu pe cocoșul, ea chicoti.

Fata îl invită la film.

Tot drumul goni cu peste o sută zece la oră, încercînd să găsească o chestie deșteaptă ca să i-o pună fără a mai fi obligat să-și bată capul și cu filmul. Nu-i plăcea să meargă la cinema. Mereu adormea înainte de sfîrșit.

Pe la mijlocul lui noiembrie, cînd frigul începea să muște, Camille se hotărî în sfîrșit să se ducă la un magazin de bricolaje pentru a-și îmbunătăți condițiile de viață. Își petrecu acolo o sîmbătă întreagă, plimbîndu-se prin toate raioanele, pipăind panourile de lemn, admirînd tot felul de scule, cuie, șuruburi, clante, galerii pentru perdele, cutii de vopsea, muluri, cabine de duș și baterii cromate. Se duse apoi la raionul de grădinărit și trecu în revistă toate obiectele care o predispuneau la visare: mănuși, cizme de cauciuc, săpăligi, gărdături pentru pui, ghivece cu răsaduri sau pămînt și săculeți cu semințe de tot soiul. Petrecu tot atîta timp examinînd marfa, cît observînd clienții. Gravida dintre sulurile de tapet pastel, tînărul cuplu care se ciondănea în legătură cu o plafonieră hidoasă sau pensionarul acela încă tînăr și zglobiu, încălțat cu pantofi sport, ținînd carnetelul cu spirală într-o mîna și metrul de tîmplărie în cealaltă.

Tăvălugul vieții o învățase să nu se încreadă în certitudini și în planuri de viitor, dar de un lucru era sigură: într-o bună zi, peste multă, multă vreme, cînd va fi foarte bătrînă, mult mai bătrînă ca acum, cu părul alb, mii de riduri și pete maronii pe mîini, va avea casa ei. O casă adevărată, cu un cazan de aramă în care să facă dulceață și cu o cutie albă de metal plină cu fursecuri, ascunsă în fundul unui bufet. Cu o masă rustică, foarte grea, și perdele de creton. Zîmbea. Habar n-avea ce e ăla creton, nu știa nici măcar dacă i-ar plăcea, dar suna frumos: perdele de creton... Și va avea camere de

oaspeți pentru prieteni și – cine știe? – poate chiar prieteni. O grădină cochetă, găini ca să-și facă ouă fierte moi, pisici care să alerge după șoareci de pădure și câini care să alerge după pisici. Un strat mititel de plante aromatice, șemineu, fotolii moi și cărți de jur împrejur. Fețe de masă albe, inele pentru șervete căutate îndelung prin magazine de antichități, un pick-up la care să asculte aceleași opere ca tatăl său și o sobiță cu cărbuni pe care va lăsa să se înăbușe niște morcovi buni, toată dimineața...

Morcovi buni... ce prostii...

O căsuță ca acelea pe care le desenează copiii, cu o ușă și cu două ferestre de-o parte și de alta. Bătrânească, discretă, liniștită, înecată în viță-de-vie tânără și trandafiri cățărați. O casă cu ploșnițe pe verandă – gîndăceii ăia negri cu roșu, care merg întotdeauna lipiți doi câte doi. O verandă foarte caldă, care ar strînge toată căldura zilei și unde s-ar așeza la lăsarea serii, ca să pîndească întoarcerea bîtlanului...

Iar după aceea o seră care i-ar ține loc de atelier... În fine, nu era prea sigură de asta... Pînă acum mîinile o trădaseră mereu și poate că ar fi mai bine să nu se mai încreadă în ele...

E posibil oare ca liniștea să nu-i vină totuși de-aici?

Dar de unde atunci? De unde? se alarmă ea dintr-o dată.

De unde?

Își veni în fire numaidecît și îl interpelă pe un vînzător înainte de a apuca să se răzgîndească. Micuța colibă din inima pădurii era ceva foarte frumos, dar pînă una alta dîrdîia de frig în fundul unui culoar umed și mai mult ca sigur că tînărul acesta cu tricou galben-aprins va fi în măsură s-o ajute:

— Și ziceți că trece aerul prin ea?

- Da.
- E Velux?
- Nu, e o fereastră obișnuită.
- Mai există de-astea?
- Din păcate...
- Păi, uitați ce vă trebuie...

Tînărul îi întinse un rulou din spumă poliuretanică, durabilă, lavabilă și etanșă, care se bate în cuie, specială pentru „căptușirea ferestrelor“. O minune.

- Aveți capsator?
- N-am.
- Un ciocan, atunci? Niște cuie?
- Nici.

Îl urmă, ca un cățeluș, prin tot magazinul în timp ce el îi umplea coșul.

- Și ca să-mi fac căldură?
- Acuma ce-aveți?
- Un radiator electric care face scurt noaptea și care mai și pute!

Tînărul își luă rolul în serios și îi ținu o prelegere magistrală.

Pe un ton doct, laudă, comentă și compară meritele aerotermelor, radiatoarelor și centralelor cu infraroșu, din ceramică, cu baie de ulei sau cu convectori. Camille simțea cum i se învîrtește capul.

- Și-atunci eu ce să-mi cumpăr?
- A, păi asta hotărîți dumneavoastră...
- Tocmai... Habar n-am ce să hotărăsc.

— Luați un radiator cu baie de ulei, nu e scump și încălzește bine. Iată, *Oléo* de la Calor, nu e rău deloc...

— E pe roțițe?

— Ăăă... ezită el un moment, uitându-se în fișa tehnică... *termostat mecanic, firul se rulează automat, căldură reglabilă, umidificator încorporat, blablabla, roțițe!* Da, domnișoară!

— Super. O să-l pot trage lângă pat...

— Ăăă... Dacă-mi permiteți... Știți, și un băiat ar fi bun... În pat, ține de cald...

— Da, da' n-are termostat...

— Păi nu...

Tipul zîmbea.

Îl însoți la ghișeu ca să-i dea certificatul de garanție și zări un șemineu fals cu jar fals, bușteni falși, flăcări false și suport fals pentru lemne.

— Vai! Și ăsta? Ce e ăsta?

— Un șemineu electric, dar nu v-aș sfătui, e o escrocherie...

— Ba da, ba da! Arătați-mi!

Era vorba de *Sherbone*, un model englezesc. Numai englezii puteau să inventeze un lucru atît de urît și de kitschos. În funcție de puterea căldurii (1 000 sau 2 000 de wați), flăcările se făceau mai mari sau mai mici. Camille era în al nouălea cer:

— E genial, poți să juri că-i de-adevăratelea!

— Ați văzut cît costă?

— Nu.

— 532 de euro nu-s de ici, de colo... Pentru un gadget idiot... Nu vă trebuie așa ceva...

— Oricum, nu-nțeleg nimic în euro...

— E simplu, scoateți din buzunar vreo 3 500 de marafeți pentru o chestie care o să încălzească mai prost decît *Calor*-ul, la cei mai puțin de 600 de franci ai lui...

— Îl vreau.

Băiatul era plin de bun-simț și greierașul nostru închise ochii, întinzînd cardul. Iar dacă tot ajunsese aici, ceru și să-i fie livrat la domiciliu. Când spuse că stă la etajul șapte și că n-are lift, casiera o privi cîș și o anunță că va trebui să plătească zece euro în plus...

— Nici o problemă, răspunse ea, strîngînd din fund.

Băiatul avea dreptate. Era o idioțenie.

Da, era o idioțenie, dar nici locul în care-și ducea zilele nu era mai breaz. Cinșpe metri pătrați sub acoperiș, din care nu-i rămîneau decît șase metri ca să stea în picioare, cu o saltea așezată direct pe jos, un lavoar într-un colț, atît de mic încît te ducea cu gîndul mai degrabă la un pisoar, și care-i servea și de chiuvetă de bucătărie, și de baie. Un cuier pentru haine și două cutii de carton puse una peste alta, în chip de rafturi. Un reșou electric așezat pe o masă de camping. Un minifrigider care juca și rolul de blat de lucru, sufragerie și măsuță de cafea. Două taburete, o lampă cu halogen, o oglindă mică, încă o cutie de carton drept dulap de bucătărie. Și mai ce? Valijoara ecosez în care își depozitase materialele de pictură, cîte îi mai rămăseseră, trei blocuri de desen și... Nu, atît. Cu asta, turul s-a încheiat.

WC-ul, turcesc, se găsea în capătul culoarului, la dreapta, iar dușul era atîrnat deasupra lui. Nu trebuia decît să pui peste gaură grătarul mucegăit, conceput anume în acest scop...

N-avea vecini, poate doar vreo fantomă, pentru că uneori auzea un murmur îndărătul ușii cu numărul 12. La ușa ei avea un lacăt și numele fostei proprietare, scris frumos cu litere violete și înfipt cu piuneze în toc: *Louise Leduc*.

O bonă din secolul trecut...

Nu, lui Camille nu-i părea rău că-și cumpărase șemineul, chit că dăduse pe el aproape jumătate din salariu... Eh! orișicât... Lasă... dacă-i vorba de ce făcea ea cu banii... Visa cu ochii deschiși în autobuz, întrebându-se pe cine ar putea să invite la inaugurare...

Cîteva zile mai târziu, îl acostase pe bravul ei vecin:

— Știți, mi-am cumpărat un șemineu!

— Poftiți? Aaa! Vai! Dumneavoastră erați... Bună ziua, domnișoară. Ce vreme neplăcută, nu-i așa?

— Aveți dreptate. Dar atunci de ce v-ați scos căciula?

— Păi... ăăă... Ca să vă salut, nu?

— Vai de mine, puneți-o la loc! O să răciți zdravăn! Să știți că tocmai vă căutam. Voiam să vă invit la o cină la gura sobei, într-una din seri...

— Pe mine? făcu el gîțuit.

— Da! Pe dumneavoastră!

— Vai, nu, eu... ăăă... Dar de ce? E chiar...

— Cum e? i-o trînti ea, vlăguită dintr-o dată, pe cînd stăteau amîndoi și dîrdîiau în fața brutăriei preferate.

— E... ăăă...

— Imposibil?

— Nu, e... O onoare mult prea mare!

— Aha! se amuză ea, e o onoare mult prea mare... Nici vorbă, o să vedeți, e ceva fără pretenții. Ne-am înțeles, atunci?

— Ei, bine... da... eu... sînt încîntat să vă fiu oaspete la masă...

— Păi... Știți... nu e chiar o masă...

— A?!

— Mai degrabă un picnic... O gustare fără fasoane.

— Minunat, ador picnicurile! Dacă doriți, pot să aduc o pătură și un coș...

— Ce coș?

— Coșul meu pentru picnic!

— O chestie din aia cu veselă?

— Întocmai, farfurii, tacîmuri, o față de masă, patru șervete, un tirbu...

— Da, da, excelentă idee! Eu n-am de-astea! Cînd să fie atunci?

Diseară?

— Ei bine, diseară... în fine... eu...

— Ce?

— Vreau să spun că nu mi-am prevenit colocatarul...

— Înțeleg. Dar să știți că poate veni și el, nu-i nici o problemă.

— Dumnealui? se miră el, nu... în nici un caz. De altminteri, nici nu știu dacă... În fine, dacă e un tînăr foarte convenabil... Eu... Să ne înțelegem, nu vorbesc despre moravurile lui, chiar dacă... în sfîrșit... nu i le împărtășesc, știți, nu, mă gîndesc mai curînd la... Și, de altfel, nu e acasă în seara asta. Și nici în altă seară, de fapt...

— Să recapitulăm, se enervă Camille, nu puteți veni pentru că nu l-ați anunțat pe colegu' dumneavoastră de apartament, care nici măcar nu-i acasă seara, așa e?

El se uita în pămînt și se trăgea de nasturii paltonului.

— Știți ceva, eu nu vă oblig, da? Nu sînteți obligat să acceptați...

— Nu, dar...

— Dar ce?

— Nu, nimic. Voi veni.

— În seara asta sau mâine. Pentru că dup-aia lucrez din nou pînă la sfîrșitul săptămînii...

— De acord, șopti el, de acord, mâine... Dumneavoastră... Veți fi acasă, nu-i așa?

Camille încuviință din cap.

— Da' știu că e complicat cu dumneavoastră! Păi sigur c-o să fiu acasă, din moment ce v-am invitat!

El zîmbi stingherit.

— Pe mâine, atunci!

— Pe mâine, domnișoară.

— Pe la opt?

— La ora douăzeci fix, am să țin minte.

Se înclină și făcu stînga-mprejur.

— Auziți?

— Spuneți.

— Trebuie s-o luați pe scara de serviciu. Stau la șapte, la numărul 6, o să vedeți, e a treia ușa pe stînga...

Cu o mișcare a căciulii îi dădu de înțeleș că a priceput.

— Intrați, intrați! Vai, dar arătați minunat!

— Ei, roși el, nu-i decît o pălărie de pai... A fost a unui unchi al meu și mi-am zis că pentru un picnic...

Camille nu-și credea ochilor. Pălăria nu era decît cireașa de pe tort. Musafirul avea sub braț un baston cu măciulie de argint, se îmbrăcase într-un costum de culoare deschisă, cu papion roșu la gît și îi întindea un coș enorm de răchită.

— Ăsta-i coșul despre care vorbeați?

— Da, dar stați puțin, că mai am ceva...

Se duse pînă în fundul culoarului și se întoarse cu un buchet de trandafiri.

— Ce drăguț din partea dumneavoastră...

— Știți, nu sînt flori adevărate.

— Poftiți?

— Nu, cred că le-aduc din Uruguay... Aș fi preferat trandafiri adevărați, de grădină, dar în mijlocul iernii e... e...

— E imposibil.

— Exact! E imposibil!

— Păi, haideți, intrați, simțiți-vă ca acasă.

Era atît de înalt, încît se văzu nevoit să se așeze de cum intră. Făcu un efort să-și găsească cuvintele, dar măcar acum nu mai era vorba de bîlbîială, ci mai curînd de stupefacție...

— E... e...

— E mic.

— Nu, e, cum să spun... E cochet. Da, e foarte cochet și pitoresc, nu-i așa?

— Foaaaarte pitoresc, repetă Camille rîzînd.

Rămase tăcut pentru un moment.

— Chiar locuiți aici?

— Păi, da...

— Cu totul?

— Cu totul.

— Tot anul?

— Tot anul.

— E mic, nu?

— Mă numesc Camille Fauque.

— Sigur că da, sînt încîntat. Philibert Marquet de la Durbellière, se recomandă el, ridicîndu-se și pocnindu-se cu capul de tavan.

— Vă cheamă cu toate numele astea?

— Eh, da...

— N-aveți vreun nume de alint?

— Din cîte știu eu, nu...

— Mi-ați văzut șemineul?

— Pofțiți?

— Uitați acolo... Șemineul...

— A, ia te uită! Minunat, adăugă el așezîndu-se la loc și întinzîndu-și picioarele spre flăcările de plastic, de-a dreptul minunat... Ai zice că ne

aflăm într-un *cottage* englezesc, nu-i așa?

Camille era mulțumită. Nu se înșelase. Băiatul ăsta o fi fost el un papagal, dar era un gentleman...

— Nu-i așa că-i frumos?

— Magnific. Cel puțin încălzește bine?

— Impecabil.

— Și lemnul?

— Ei, știți cum e, cu vîntoasa asta... E la îndemîna...

— Din păcate, cunosc foarte bine situația... Să vedeți ce tufișuri cresc la părinții mei... Un dezastru... Dar acela ce este? Stejar, nu?

— Bravo!

Își zîmbiră.

— Un pahar cu vin?

— Perfect.

Camille era fascinată de conținutul coșului. Nu lipsea nimic, farfuriile erau de porțelan, tacîmurile – de argint aurit, iar paharele – de cristal. Se găseau înăuntru și o solniță, o piperniță, o olivieră, cești de cafea, de ceai, servetele de in brodate, o salatiară, o sosieră, o compotieră, o cutiuță cu scobitori, o zaharniță, tacîmuri de pește și o ciocolatieră. Pe toate erau gravate armele familiei oaspetelui.

— N-am mai văzut niciodată ceva atît de frumos...

— Înțelegeți acum de ce nu puteam veni ieri... Dacă ați ști cîte ore mi-a luat să le curăț și să le lustruiesc...

— Ar fi trebuit să-mi spuneți!

— Chiar credeți că dacă aș fi pretextat „Nu pot în seara asta, trebuie să lustruiesc tacîmurile“, nu m-ați fi luat drept nebun?

Camille păstră orice comentariu pentru ea.

Întinseră o față de masă pe jos, iar Philibert-nu-știucum-de-nu-știu-ce puse tacîmurile.

Se așezară turcește, încîntați, îmbujorați, ca doi puști care se joacă de-a cina cu un serviciu de masă nou-nouț, făcînd un milion de fițe și tot atîtea eforturi să nu spargă nimic. Camille, care habar n-avea să gătească, se dusesse la Gubețkoi și cumpărase niște tarama, somon, pește marinat și dulceață de ceapă. Umplură conștiincioși toate platourile unchiului și inaugurară un soi de prăjitor de pîine foarte ingenios, făcut dintr-un capac vechi și niște folie de aluminiu, pentru a încălzi colțunașii pe placa electrică. Votca o puseseră pe streășină și trebuiau să deschidă gemulețul ca să se servească. Din cauza asta, cămăruța se răcise, dar șemineul trosnea și ardea de mai mare dragul.

Ca de obicei, Camille mai mult bău decît mîncă.

— Vă deranjează dacă fumez?

— Chiar vă rog... Eu, în schimb, aș dori să-mi întind picioarele, întrucît mă simt anchilozat...

— Lungiți-vă la mine-n pat...

— B... bineînțeles că nu, n-aș... N-aș putea să...

La cea mai mică emoție, își pierdea din nou șirul cuvintelor și era complet descumpănit.

— Ba sigur că da, haideți! E doar o canapea extensibilă...

— În acest caz...

— Philibert, n-am putea să ne tutuim?

Se îngălbeni la față.

— Vai, nu, eu... În ceea ce mă privește, n-aș putea cu nici un chip, dar dumneavoastră... Dumneavoastră...

— Gata! Uitați c-am întrebat! N-am zis nimic! Absolut nimic! Mai ales că „dumneavoastră“ sună foarte bine, e fermecător, e de-a dreptul...

— Pitoresc?

— Exact!

Nici Philibert nu mânca cine știe ce, în schimb era atît de încet și de precaut, încît micuța și desăvîrșita noastră gospodină se feliită că alesese gustări reci. Cumpărase, de asemenea, niște brînză pentru desert. De fapt, rămăsese paralizată dinaintea vitrinei unei patiserii, de-a dreptul zăpăcită și incapabilă să aleagă chiar și o simplă prăjitură. Camille aduse cafetiera italienească și își bău sucul dintr-o ceașcă atît de fină, încît era sigură că poate s-o spargă dacă o atinge cu dinții.

Nu erau prea vorbăreți. Nici unul nu avea obiceiul să stea la masă împreună cu altcineva. Prin urmare, protocolul nu fu foarte bine pus la punct și abia după multe eforturi se eliberară de reflexele solitudinii... Erau însă persoane bine-crescute și se străduiră să dea bine în context. Se înveseliră, ciocniră, vorbiră despre viața din cartier. Despre casieritele de la Franprix – lui Philibert îi plăcea cea blondă, Camille o prefera pe roșcată –, despre turiști, despre jocurile de lumini de pe Turnul Eiffel și despre rahații de cîine. În ciuda tuturor așteptărilor, musafirul se dovedi un interlocutor desăvîrșit, relansînd fără încetare conversația și ciugulind de ici, de colo o mie de subiecte futele și amuzante. Era pasionat de istoria Franței și-i mărturisi că-și petrece cea mai mare parte a timpului în temnița lui Ludovic al XI-lea, în anticamera lui Francisc I, la masa țăranilor vandeeni din Evul Mediu sau la Conciergerie, alături de Maria-Antoaneta, femeie pentru care nutrea o adevărată pasiune. Camille arunca în discuție o temă sau o epocă,

iar Philibert îi dezvăluia o sumedenie de detalii picante. Costumele, intrigile de la Curte, impozitul pe sare sau genealogia Capetienilor.

Era foarte amuzant.

Camille avea impresia că se află pe site-ul lui Alain Decaux¹.

Un clic – un rezumat.

— Dar sînteți profesor sau ceva de genul ăsta?

— Nu, eu... Vreau să spun că... Eu lucrez într-un muzeu...

— Sînteți custode?

— Vai, dar e prea mult spus! Nu, mă ocup mai curînd de serviciul comercial...

— A... încuviință ea cu gravitate, probabil e foarte pasionant... La ce muzeu?...

— Depinde, mă mut tot timpul... Dar dumneavoastră?

— Eh, eu... Ce fac eu e mult mai puțin interesant, din păcate, e vorba de muncă de birou...

Văzîndu-i aerul înciudat, Philibert avu tactul să schimbe subiectul.

— Am niște brînză și niște dulceață de caise, ce spuneți? îl întrebă Camille.

— Cu mare plăcere! Dumneavoastră vreți?

— Vă mulțumesc, dar m-am cam umflat după toate gustările astea rusești...

— Dar nu sînteți grasă deloc...

Temîndu-se să nu fi rostit un cuvînt ofensator, adăugă numaidecît:

— Sînteți... ăăă... grațioasă... Chipul dumneavoastră mă face să mă gîndesc la cel al Diane de Poitiers...

— Era drăguță?

— Vai! Mai mult decît drăguță! Roși. Eu... Dumneavoastră... N-ați vizitat niciodată castelul D'Anet?

— Nu.

— Ar trebui s-o faceți... E un loc minunat care i-a fost dăruit Diane de amantul său, regele Henric al II-lea...

— Zău?

— Da, e foarte frumos, e un fel de imn adus dragostei, iar inițialele celor doi apar înlănțuite la tot pasul. Pe piatră, pe marmură, pe metal, pe lemn și pe mormîntul ei. De altminteri, e și foarte emoționant... dacă îmi aduc bine aminte, borcănașele ei cu pomezi și periile de păr se află încă în camera sa de toaletă. Vă voi duce acolo într-o zi...

— Cînd?

— Poate la primăvară?

— Facem și un picnic?

— Evident...

Rămaseră tăcuți pentru un moment. Camille încercă să nu se uite la pantofii lui găuriți, iar Philibert să nu observe urmele de salpetru care se întindeau de-a lungul pereților. Se mulțumeau să-și soarbă votca cu înghițituri mici.

— Domnișoară Camille?

— Da.

— Chiar locuiți aici zi de zi?

— Da.

— Dar, ăăă... pentru... toaletă...

— Pe palier.

— Ah?

— Vreți să vă duceți?

— Nu, nu, mă întrebam, pur și simplu.

— Vă faceți griji pentru mine?

— Nu, în fine... da... E atît de spartan la dumneavoastră...

— Sînteți foarte amabil... Dar mă descurc. Pe cuvînt, și-apoi acum am un șemineu frumos!

Philibert nu părea să-i împărtășească entuziasmul.

— Ce vîrstă aveți? Bîneînțele, dacă nu sînt indiscret...

— Douășase. Fac douășapte în februarie...

— Ca sora mea mai mică...

— Aveți o soră?

— Nu una, șase!

— Șase surori?

— Da. Și un frate...

— Și aici locuiți singur?

— Da, mă rog, cu colegul de apartament...

— Vă înțelegeți bine?

Cum el nu-i răspunse, Camille insistă:

— Nu cine știe ce?

— Ba da, ba da... Merge! Oricum nu ne vedem niciodată...

— Zău?

— Deh! Să spunem că nu e tocmai castelul D'Anet!

Camille rîdea.

— Lucrează?

— Numai asta face. Muncește, doarme, muncește, doarme. Și cînd nu doarme, aduce fete... E un personaj curios, care nu e capabil să se exprime altcumva decît zbierînd. Mi-e greu să înțeleg ce găsesc femeile la el. În fine, eu am părerile mele în această privință, dar, mă rog...

— Cu ce se ocupă?

— E bucătar.

— Chiar? Și măcar vă pregătește câte ceva bun?

— Nici vorbă. Nu l-am văzut niciodată în bucătărie. Mai puțin dimineața, când îmi chinuie biata cafetieră.

— Sînteți prieteni?

— Dumnezeuule, nu! L-am găsit printr-un anunț, un bilețel lipit pe tejgheaua brutăriei de peste drum: *Tînăr bucătar la restaurantul Vert Galant caut cameră pentru odihnă după-amiaza, între ture*. La început nu venea decît pentru cîteva ore și apoi, poftim, s-a instalat de-a binelea...

— Vă deranjează?

— Absolut deloc! Chiar eu i-am făcut propunerea... Pentru că, veți vedea, pentru mine, unul, apartamentul e mult prea mare... Și-apoi, știe să facă de toate. Mie, care nu am habar să schimb un bec, îmi prinde foarte bine... Se pricepe la orice și e un șmecher clasa-ntîi, pe cuvîntul meu... De cînd s-a mutat la mine, factura la electricitate s-a topit ca zăpada la soare...

— A aranjat contorul?

— Aranjează orice lucru pe care pune mîna, cel puțin asta-i impresia mea... Nu știu cît de bine se pricepe la bucătărie, dar ca meșter e de nota zece. Și cum toată casa mea se prăbușește... Nu... și-apoi țin mult la el... N-am avut ocazia să stăm de vorbă, dar am impresia că... În fine, nu știu ce să zic... Uneori am impresia că locuiesc sub același acoperiș cu un mutant...

— Ca-n *Alien*?

— Pofțiți?

— Nu, nimic.

Întrucît Sigourney Weaver nu se combinase cu vreun rege, Camille lăsă baltă întrebarea...

Făcură ordine împreună. Văzându-i chiuveta minusculă, Philibert o imploră să-i lase lui vasele să le spele. Muzeul era închis luna și putea să se ocupe de veselă a doua zi...

Se despărțiră ceremonios.

— Data viitoare sînteți invitata mea...

— Cu mare plăcere.

— Dar, din nefericire, eu nu am șemineu...

— Ei, nu toată lumea are șansa să locuiască într-un *cottage* la Paris...

— Domnișoară Camille?

— Da.

— O să aveți grijă de dumneavoastră, da?

— O să mă străduiesc. Și dumneavoastră la fel...

— Eu... E...

— Ce?

— Trebuie să vă spun... Adevărul e că nu lucrez chiar într-un muzeu, știți... Mai curînd în afara muzeului... În sfîrșit... în chioșcuri... Vî... Vî... Vînd cărți poștale...

— Știți, nici eu nu lucrez chiar într-un birou... Mai degrabă în afara lui... Fac curățenie...

Schimbară un zîmbet fatalist și se despărțiră foarte jenați.

Jenați și ușurați, în același timp.

A fost o masă rusească foarte reușită.

[1.](#) Istoric francez, realizator al unor emisiuni de radio și de televiziune foarte populare în Franța, consacrate istoriei.

- Da' ce mai așteptăm?
- Stai liniștit, e marele Dilimache.
- Ce dracu' face? Vrea să inunde bucătăria?
- Lasă-l în pace, de-aia nu mai putem noi... mai bine vino-ncoace...
- Nu, lasă-mă.
- Hai, vino, zău... Vino... De ce nu-ți scoți tricoul?
- Mi-e frig.
- Hai odată.
- E ciudat, nu?
- Țicnit de-a binelea... Să-l fi văzut plecînd mai-'nainte, cu bastonul și pălăria aia de clovn... Ziceai că se duce la bal mascat...
- Și unde se ducea?
- Cred că se-ntîlnea c-o fată...
- C-o fată!
- Da, așa cred, nu știu sigur... Ce ne pasă nouă... Hai, vino odată, fir-ar al naibii...
- Lasă-mă.
- Hai, Aurélie, mă scoți din minți...
- Aurélia, nu Aurélie.
- Aurélia, Aurélie, tot aia. Bun... Și ai de gînd să stai cu șosetele în picioare toată noaptea?

Deși era strict interzis, *strictly forbidden*, Camille își întindea hainele pe lintoul șemineului, rămînea în pat cît de mult se putea, se îmbrăca sub plapumă și-și încălzea capsele blugilor în palme înainte să și-i tragă pe ea.

Ruloul din spumă poliuretanică de la fereastră nu ținea cine știe ce și ar fi trebuit să-și mute salteaua, ca să nu mai simtă curentul îngrozitor de aer rece sfredelindu-i fruntea. Acum patul stătea în ușă și era o întreagă tevatură să intre sau să iasă. Îl tot muta de colo-colo, ca să poată face trei pași prin încăpere. Ce mizerie, se gîndea ea, ce mizerie... Și de la un punct încolo, gata, cedase, făcea pipi în chiuvetă, ținîndu-se de pereți ca să n-o dărîme. Cîte despre WC-ul turcesc, mai bine să nu mai discutăm...

Așadar era murdară. Mă rog, poate nu chiar murdară, dar, în orice caz, mai puțin curată decît de obicei. O dată sau de două ori pe săptămînă se ducea la Kessleri, cînd știa sigur că nu sînt acasă. Cunoștea programul menajerei lor, iar aceasta îi dădea, oftînd, un prosop mare de baie. Nimeni nu era prost. Camille pleca întotdeauna cu cîte ceva de mîncare sau cu o pătură în plus... Într-o zi, Mathilde reuși totuși s-o încolțească în timp ce-și usca părul:

— Nu vrei să vii înapoi, măcar pentru o perioadă? Ai putea să stai în camera ta.

— Nu, mersi frumos, mersi la amîndoi, dar mă descurc. Sînt bine...

— Ai de lucru?

Camille închise ochii.

— Da, da...

— Unde lucrezi? Ai nevoie de bani? Fă-ne un tablou, știi, Pierre ar putea să-ți dea un avans...

— Nu. N-am nimic terminat în momentul ăsta...

— Dar toate pânzele alea care stau la maică-ta?

— Nu știu... Trebuie să le triez... N-am chef...

— Dar autoportretele?

— Nu-s de vânzare.

— Și ce slujbă ai acum, mai exact?

— O slujbă de doi bani...

— Ai trecut prin Quai Voltaire?

— Încă nu.

— Camille...

— Da.

— Nu vrei să oprești odată foehnul ăla? Să vorbim și noi ca oamenii?

— Mă grăbesc.

— Cu ce te ocupi de fapt?

— Poftim?

— Care-i viața ta?... Cum e în momentul ăsta?

Ca să nu mai fie nevoită niciodată să răspundă la astfel de întrebări, Camille coborî în goană scările imobilului lor, sărind câte patru trepte deodată și intră în primul coafor care-i ieși în cale.

— Radeți-mă, îi ceru ea tînărului care o privea pe deasupra ei, în oglindă.

— Poftiți?

— Vreau să mă radeți în cap, vă rog.

— Adică zero?

— Da.

— Nu, nu pot să fac una ca asta...

— Ba da, sigur că puteți. Luați mașina de tuns și dați-i drumul.

— Nici vorbă, aici nu sîntem la armată. Pot să vă tund foarte scurt dacă doriți, dar în nici un caz zero. Salonul nostru nu face așa ceva... Nu, Carlo?

Carlo citea *Magazinul hipic* pe scaunul de la casă.

— Ce anume?

— Dudaia vrea s-o tundem...

Celălalt schiță un gest care voia să spună ceva de genul mă doare-n cot, tocmai am pierdut zece euro în cursa a șaptea, așa că nu mă enerva...

— Cinci milimetri...

— Poftiți?

— Vă tund la cinci milimetri, altfel nici n-o să aveți curaj să ieșiți pe stradă...

— Am căciulă.

— Eu am principii.

Camille îi zîmbi, încuviință din cap și simți lamele scrîșnindu-i la ceafă. Șuvițe de păr se răspîndeau pe jos în timp ce ea o privea pe fata aceea ciudată din fața ei. N-o recunoștea, nu-și mai amintea cum arăta cu o clipă în urmă. Atîta pagubă! De acum înainte îi va fi mai ușor să facă duș la baie de pe palier și ăsta era singurul lucru care conta.

Își interpelă în gînd imaginea din oglindă: Ei bine? ăsta era planul tău? Să te descurci, chit că te urîțești, chit că devii o anonimă, ca să nu mai datorezi nimănui nimic?

Nu, pe bune, asta voiai?

Își trecu palma peste craniul aspru și simți nevoia să plîngă.

— Vă place?

— Nu.

— V-am avertizat...

— Știu.

— O să crească la loc...

— Credeți?

— Sînt sigur.

— ăsta-i alt principiu de-al dumneavoastră...

— Aveți cumva un stilou?

— Carlo?

— Mmm...

— Domnișoara vrea un stilou...

— Nu acceptăm cecuri sub cincisprezece euro...

— Nu, nu-i pentru asta...

Camille își luă blocul de desen și schiță ce vedea în oglindă.

O fată cheală, cu căutătura aspră, ținând în mână creionul unui parior înăcrit, sub privirile amuzate ale unui băiat care se sprijinea în coada măturii. Își scrisese vârsta și se ridică să plătească.

— Mi-l dați mie?

— Da.

— Măi-măi, desenați chiar ca lumea...

— Fac și eu ce pot...

Pompierul – nu era tot ăla de data trecută, Yvonne l-ar fi recunoscut –
învârtea fără încetare lingurița în bol:

— E prea fierbinte?

— Poftiți?

— Cafeaua, zic, e prea fierbinte?

— Nu, e bine, mulțumesc. Bun, așa care va să zică, știu că nu vă
interesează, dar eu, unul, trebuie să-mi scriu raportul...

Paulette stătea apatică în capătul celălalt al mesei. Nu-i plăcea ce se
întâmplă.

— Ce-ai, aveai păduchi? o întrebă Mamadou.

Camille tocmai își punea halatul. N-avea chef de vorbă. Prea multe pietricele, prea frig, prea fragilă.

— Șucărită?

Fata dădu din cap, își scoase căruciorul din debaraua cu pubele și o luă spre lifturi.

— Urci la cinci?

— Îhî...

— Da' dă ce faci numa' tu curat la cinci? Nu-i normal! Nu tre' să-i lași să te facă! Vrei să-i spui io lu' șefa? Știi că io n-am nici o problemă să mă iau în gură cu ea! Nici o chestie! Mă doare drept în cot dă ea!

— Nu, mersi. Ori la cinci, ori în altă parte, tot aia...

Fetelor nu le plăcea să facă ordine pe etajul ăsta, pentru că aici erau birourile personale ale șefilor. În celelalte, așa-numitele „oupăn speisis“, cum zicea alde Bredart, era mult mai ușor și mai ales mult mai puțin de făcut curățenie. Goleai coșurile de gunoi, aliniaai fotoliile pe lângă pereți, dădeai o dată cu aspiratorul și gata. Te duceai acolo fără nici o grijă, la o adică puteai să și izbești în picioarele mobilei, pentru că era de doi bani și nu-i păsa nimănui.

La cinci, însă, fiecare piesă de mobilier necesita un întreg ceremonial destul de obositor: trebuia să golești coșurile și scrumierele, să cureți tocătoarele de hîrtie, să lustruiești birourile fără să atingi vreun lucru, fără să miști din loc nici cea mai mică agrafă și, ca și cum asta n-ar fi fost de-ajuns, să faci ordine și în sălile adiacente, și în birourile secretarelor. Scîrbele astea care-i lipeau Post-it-uri peste tot de parcă ar fi lăsat indicații menajerei lor proprii și personale, ăstea, care n-aveau bani să plătească o femeie la ele acasă... *Și să faceți și aia, și să faceți și ailaltă, și data trecută ați mutat lampa și ați spart cutare lucru și tralali și tralala...* Genul de observații plicticoase care aveau darul de a o scoate din pepeni pe Carine sau pe Samia, dar care pe Camille o lăseau total indiferentă. Cînd tonul vreunui Post-it era însă prea țîfnos, scria și ea dedesubt: *La mine nu înțelege franțozește*, după care lua biletul și îl lipea pe ecranul calculatorului, fix în mijloc.

La etajele inferioare, funcționăria făcea cît de cît efortul să-și pună lucrurile în ordine, dar la cinci era mai șic să se lase totul vriaște. Ca să dea impresia că erau prinși pînă peste cap, că plecaseră, chipurile, împotriva voinței lor, dar că se puteau întoarce în orice moment să-și reia locul, atribuțiile și responsabilitățile la Marea Cîrmă a acestei lumi. OK, de ce nu... ofta Camille. Să zicem. Fiecare cu himerele lui... Dar era unul la etajul ăsta, chiar în capătul culoarului, pe stînga, care începea să-i distrugă propriile himere, bucățică cu bucățică. Mare ștab sau nu, tipul ăsta era un porc îngălat și începea să și-o caute cu lumînarea. După ce că era o cocină, biroul lui mai putea și a dispreț.

De zece ori, de o sută de ori, Camille îi aruncase la coș fără să zică nici pîs nenumărate pahare, prin care pluteau întotdeauna chiștoace de țigări, și

bucăți de sandvișuri uscate, dar în seara asta, gata. În seara asta n-avea chef. Așa că adună toate deșeurile individului, pansamente vechi pline de păr și miasme, gume de mestecat lipite pe marginile scrumierei, bețe de chibrit și cocoloașe de hîrtie, le făcu morman pe frumoasa mapă de birou din piele de zebu și-i lăsă un bilet: *Domnule, sînteți un porc și v-aș ruga ca de acum înainte să lăsați acest loc cît mai curat posibil. PS: uitați-vă, sub birou, acolo, la îndemînă se află chestia aia care se cheamă coș de gunoi...* Își completă tirada cu un desen răutăcios care închipuia un purcel la costum cu vestă aplecîndu-se să vadă ce mai e și ciudățenia aia care se ascundea sub biroul lui. După care se duse după colegele ei să le ajute să termine de făcut curat în hol.

— Da' ce ești așa veselă? se miră Carine.

— Fără motiv.

— Ciudată mai ești...

— Ce facem după asta?

— Scările din corpul B...

— Iar? Păi de-abia le-am făcut!

Carine ridică din umeri.

— Mergem?

— Nu. Trebuie s-o așteptăm pe șefa să-i dăm raportul...

— Ce raport?

— Habar n-am. Se pare că se consumă prea mulți detergenți...

— Trebuia să ne dăm seama... Data trecută nu foloseam destul... Ies să trag o țigară, vii?

— E prea frig...

Camille ieși de una singură și se propti cu spatele de un stîlp de iluminat.

„...02-12-03... 00:34... – 4°C...” defilau, luminoase, în geamul unei firme de optică.

Își dădu seama ce-ar fi trebuit să-i răspundă mai înainte lui Mathilde Kessler, când o întrebase, pe un ton oarecum agasat, cum e viața ei în momentul de față.

„...02-12-03... 00:34... – 4°C...”

Poftim.

Uite-așa e.

— Înțeleg! Înțeleg foarte bine! Dar de ce dramatizați în halul ăsta? E-o prostie, la urma urmei!

— Ascultă, Franck, băiatule, în primul rînd să nu vorbești cu mine pe tonul ăsta, iar în al doilea rînd nu ești în măsură să-mi dai mie lecții. De aproape douăzeci ani mă ocup de Paulette, trec s-o văd de mai multe ori pe săptămîină, o scot în oraș și am grijă de ea. De mai bine de douăzeci ani, pricepi? Și pînă în momentul de față tu nu te-ai prea înghesuit... Nu tu un mulțumesc, nu tu un semn de recunoștință, nu tu nimic, niciodată. Uite, poftim, chiar și data trecută cînd am fost cu ea la spital și m-am dus s-o văd zi de zi la început, nu ți-a fost aminte să-mi dai și mie un telefon, să-mi aduci o floare, așa-i? În fine, nu contează pentru că nu pentru tine fac ce fac, ci pentru ea. Pentru că bunică-ta e femeie bună... Femeie bună, înțelegi? Tu n-ai nici o vină, băiete, ești tînăr, stai departe, ai și tu viața ta, dar uneori mi-e greu și mie. Mi-e greu... Am și eu familia mea, grijile mele, micile mele probleme de sănătate, așa că ți-o spun limpede: de-acum trebuie să-ți asumi răspunderea...

— Și vreți să-i dau viața peste cap și s-o duc la vreun adăpost, undeva, pentru că-a uitat o cratiță pe foc?

— Ei, poftim! Vorbești despre ea de parc-ar fi vreun cîine de pripas!

— Nu e vorba despre ea! Și știți foarte bine despre ce vorbesc! Știți foarte bine că, dac-o duc la azil, n-o să reziste șocului! Fir-ar al dracului! N-ați văzut ce panaramă a fost ultima dată?

— Dar nu-i nevoie să vorbești în halul ăsta!

— Mă scuzați, doamna Carminot, vă rog să mă scuzați... Da' nu mai știu de capul meu... Nu... Nu pot să-i fac una ca asta, înțelegeți? La fel de bine aș putea s-o omor...

— Iar dacă o să rămână singură, o să se omoare ea cu mâna ei...

— Și? N-ar fi mai bine așa?

— Poate că așa vezi tu lucrurile, dar eu, personal, nu vreau să am de-a face cu una ca asta. Dacă nu venea poștașul deunăzi, ardea toată casa, și problema e că poștașul n-o să fie tot timpul prin preajmă... Și nici eu, Franck... Nici eu... E deja prea mult... E o răspundere mult prea mare... De fiecare dată când trec pe la voi pe-acasă mă întreb ce-oi găsi acolo, iar în zilele când n-ajung, nu mai am somn. Apoi, dac-o sun și nu-mi răspunde, simt că-mi vine rău și pînă la urmă tot mă duc... și-o văd cît e de rătăcită. Accidentul a dărîmat-o, nu mai e femeia care-a fost. Se tîrîie toată ziua într-un capot, nu mai mănîncă, nu mai vorbește, nu-și mai citește corespondența... Nu mai tîrziu de ieri am găsit-o în grădină în furou... Era înghețată bocnă, sărăcuța... Nu, eu nu mai am viață, tot timpul mă gîndesc la ce-i mai rău... Lucrurile nu pot continua așa... Nu se poate... Trebuie să faci ceva...

— ...

— Franck? Alo? Franck, mai ești acolo?

— Da...

— Trebuie să ne împăcăm cu situația asta, dragul meu...

— Nu. O s-o duc la ospiciu pentru că n-am de ales, dar nu-mi cereți să mă-mpac cu situația, fiindcă așa ceva mi-e imposibil.

— Adăpost, azil, ospiciu... Nu poți pur și simplu să zici „sanatoriu“?

— Nu, pentru că știu foarte bine cum o să se termine toată povestea...

— Nu spune una ca asta, sînt locuri foarte decente. Mama lui bărbatu-meu, de pildă, să știi că...

— Dar dumneavoastră? N-ați putea să vă ocupați dumneavoastră de ea, complet? Vă plătesc... Vă dau tot ce vreți...

— Nu, ești drăguț, dar nu, sînt prea bătrînă. Nu vreau să-mi asum responsabilitatea asta, deja am grijă de Gilbert al meu... Și, de altfel, Paulette are nevoie de supraveghere medicală...

— Credeam că sînteți prietene.

— Sîntem.

— E prietena dumneavoastră, dar n-aveți nici o jenă să-i dați un brînci în groapă...

— Franck, retrage-ți imediat cuvintele!

— Sînteți toate la fel... Și dumneavoastră, și maică-mea, și toate celelalte! Vă lăudați că iubiți oamenii, da' cum vine vorba să vă suflecați mînele, dispăreți cu toatele...

— Te rog frumos, pe mine să nu mă bagi în aceeași oală cu maică-ta! Pîn-aici! Nerecunoscător mai ești, măi, băiatule... Rău și nerecunoscător! Închise.

Nu era decît trei după-amiaza, dar știa că n-o să poată închide un ochi la noapte.

Era sleit.

Dădu una în masă, în perete, în tot ce-i pică sub ochi.

Se îmbracă pentru a ieși să alerge, dar se prăbuși pe prima bancă ce-i ieși în cale.

La început a fost doar un geamăt ușor, ca și cum l-ar fi ciupit cineva, apoi întreg corpul îi cedă. Începu să tremure din creștet pînă-n tălpi, pieptul

i se desfăcu în două și eliberă un hohot enorm. Nu voia, nu voia, fir-ar al dracului. Dar nu mai era în stare să se controleze. Plîngea ca un copil mare, ca un om terminat, ca un ins care se pregătește s-o ucidă pe singura ființă din lume care-l iubise vreodată. Pe care-o iubise vreodată.

Era îndoit de spate, chircit de durere și cu bărbia mînjită de muci.

Cînd, în cele din urmă, ajunse la concluzia că nu mai e nimic de făcut, își înfășură puloverul în jurul capului și-și încrucișă brațele.

Îi era rău, îi era frig, îi era rușine.

Rămase sub duș, cu ochii închiși și chipul încordat, pînă cînd se termină apa caldă. Se tăie în timp ce se bărbieri, pentru că nu îndrăznea să stea în fața oglinzii. Nu voia să se gîndească la asta. Nu mai voia. Nu acum. Zăgazurile minții îi erau fragile și se lăsă dus de curent. Mii de gînduri îl răvășeau. Bunica lui – n-o văzuse niciodată decît în casa ei. Dimineața în grădină, în restul timpului în bucătărie, iar seara lîngă patul lui...

Cînd era mic suferea de insomnie, avea coșmaruri, urla, o striga și-o ținea una și bună că, atunci cînd ea închidea ușa, picioarele lui o porneau spre o groapă, iar el trebuia să se agațe de barele patului ca să nu se ia după ele. Toate învățătoarele îi sugeraseră să-l ducă la psiholog, vecinii dădeau din cap cu gravitate și-o sfătuiau să meargă la doftoroaie să-i așeze nervii la loc. Cît despre bunicu-său, acesta nu voia s-o mai lase să urce în camera lui. Tu-l strici, spunea el, tu-i tulburi mințile băiatului! Fir-ar să fie, nu-l mai cocoloși atîta! N-ai decît să-l lași să bocească o vreme, dup-aia o să se smiorcăie din ce în ce mai puțin, și pîn' la urmă să-l vezi că tot adoarme...

Ea zicea că da, da, cum era ea drăguță cu toată lumea, dar n-asculta de nimeni. Îi aducea un pahar cu lapte cald, îndulcit, în care pusese cîteva picături de esență de flori de portocal, îi sprijinea capul în timp ce bea, după care se așeza pe un scaun. Chiar acolo, lîngă el. Cu brațele încrucișate, ofta și ațipea odată cu el. Adesea chiar înaintea lui. Nu era mare lucru: cîta vreme rămînea acolo, era bine. Își putea întinde picioarele...

— Te-anunț că nu mai e apă caldă... spuse Franck.

— Vai, ce neplăcut... Nu înțeleg, tu ai...

— Da' nu te mai scuza atîta, fir-ar al dracu'! Eu am golit cazanul, OK? Eu! Așa că termină cu scuzatul!

— Iartă-mă, credeam că...

— Băi, știi ceva, mă scoți din țîțîni, dacă vrei să fii cîrpă de șters pe jos, n-ai decît...

Ieși din cameră și se duse să-și calce hainele. Trebuia neapărat să-și cumpere niște haine, pentru că nu mai reușea să se descurce cu ăstea pe care le avea. Nu-i mai ajungea timpul să și le spele. Niciodată nu-i mai ajungea timpul. Niciodată nu-i mai ajungea timpul să facă nimic, la dracu'!

Nu avea decît o singură zi liberă pe săptămînă și n-avea de gînd să și-o petreacă într-o casă de bătrîni din Pétaouchnoque, unde s-o vadă pe bunică-sa bocind!

Colegul de apartament se instalase deja în fotoliul lui, cu maldărul lui de hîrtoage și blazoane.

— Philibert...

— Poftim?

— Auzi... ăăă... Îmi cer scuze pentru adineauri, sînt... Am necazuri în momentul ăsta și sînt cu nervii la pămînt, știi... Pe deasupra, sînt rupt de oboseală...

— N-are nici o importanță...

— Ba are.

— Vezi tu, mai important este să spui „scuză-mă“, și nu „îmi cer scuze“.

Lingvistic vorbind, nu poți să-ți ceri scuze ție, nu este corect...

Franck îl privi o clipă și clătină din cap:

— Ciudat mai ești, pe cuvîntul meu...

Înainte de a ieși pe ușă, adăugă:

— Auzi, să te uiți în frigider, ți-am adus ceva. Nu mai știu ce e... Cred că rață...

Philibert mulțumi la pereți.

Birjarul nostru era deja la ușa de la intrare, înjurînd că nu-și găsea cheile.

Își făcu tura fără să scoată nici un cuvîntel, nu crîcni cînd bucătarul-șef îi luă cratița din mîini ca s-o facă pe interesantul, strînse din dinți cînd i se aduse un fileu de gîscă nefăcut îndeajuns, iar cînd trebui să curețe plita, o frecă de parcă ar fi vrut să scoată așchii din fontă.

Bucătăria se goli și el așteptă într-un colț să termine amicul Kermadec de triat fețele de masă și de numărat șervețelele. Cînd acesta dădu cu ochii de el, așezat într-un ungher și răsfoind *Moto Journal*, îi făcu un semn cu bărbia:

— Ce dorește bucătaru' lu' pește?

Lestafier își lăsa capul pe spate și-și duse arătătorul în dreptul buzelor.
— Vin. Mai am vreo trei chestii și sînt al tău...

Aveau de gînd să facă turul barurilor, dar abia ieșiseră dintr-al doilea, că Franck era deja beat mort.

În noaptea aceea căzu din nou într-o groapă, dar nu cea din copilărie.
Alta.

— Ăăă... v-am sunat ca să-mi cer scuze... Adică să vă cer dumneavoastră, în fine...

— Ce să-mi ceri, băiatule?

— Păi, scuze...

— Te-am iertat deja, lasă... Știu că nu credeai ce spui, dar fii și tu mai atent... Trebuie să ai grijă de oamenii care sînt corecți cu tine... Ai să vezi pe măsură ce-o să-mbătrînești că oamenii ăștia nu-s chiar atît de mulți...

— Știți, m-am gîndit la ce mi-ați spus ieri și, chiar dacă nu-mi pică bine să recunosc, îmi dau seama că aveți dreptate....

— Sigur că am dreptate... Eu știu cum sînt bătrînii, că-i văd pe-aici zi de zi...

— Și... ăăă...

— Ce?

— Problema e că eu n-am timp să mă ocup de chestia asta, adică să găsesc locul potrivit și așa mai departe....

— Și vrei să mă ocup eu?

— Pot să vă plătesc, să știți...

— Nu începe iar cu măgăriile tale, copil prost ce ești, sigur că vreau să te ajut, însă tu trebuie să-i dai vestea. E datoria ta să-i explici cum stau lucrurile...

— O să veniți cu mine?

— Vin cu tine, sigur, dacă asta te-ajută cu ceva, dar să știi că Paulette cunoaște foarte bine părerea mea... De când mă ocup să-i ridic moralul...

— Trebuie să-i găsesc ceva stilat, nu? Cu o cameră frumoasă... și mai ales să aibă un parc mare...

— Să știi că așa ceva e foarte scump...

— Cam cât?

— Mai mult de-un milion pe lună...

— Stați așa, doamna Yvonne, un milion de ce? Că acuma socotim în euro...

— A, euro ăștia... Eu vorbesc cum am apucat, iar pentru un sanatoriu bun trebuie să scoți din buzunar peste un milion de franci pe lună...

— ...

— Franck?

— Atîta... Atîta câștig eu...

— Trebuie să te duci la Serviciul social și să ceri o alocație de internare, vezi ce pensie are bunica, și dup-aia înaintezi un dosar APDH la Consiliul General...

— Ce-i aia apedehaș?

— E un ajutor financiar pentru persoanele dependente sau cu handicap...

— Dar... Bunică-mea nu-i chiar handicapată, nu?

— Nu, dar va trebui să se prefacă, atunci când i-or trimite un expert. Nu trebuie să pară foarte vioaie, că altfel nu pupi mare lucru...

— Băga-mi-aș, ce căcat... Mă scuzați.

— Mă fac că n-am auzit.

— N-o să am când să completez toate hîrțile astea... Puteți să mă descîlciți dumneavoastră?

— Nici o grijă, mă duc la Club vinerea viitoare și întreb și-acolo. Sînt convinsă c-o scoatem noi la liman!

— Vă mulțumesc, doamna Carminot...

— Stai liniștit... Măcar atîta să fac, lasă...

— Ăăă, bine atunci, mă duc la treabă...

— Am auzit că acuma gătești ca un *chef*?

— Cine v-a spus?

— Doamna Mandel...

— A...

— Măi, măi, măi, dac-ai ști... Te pomenește și-acum! Cică le-ai făcut un iepure *à la royale* în seara aia...

— Nici nu mai țin minte.

— Ea-și amintește, crede-mă! Auzi, Franck?

— Spuneți.

— Știu că nu-i treaba mea, dar... maică-ta?

— Ce-i cu ea?

— Nu știu. Mă gîndeam că poate ar trebui luată legătura și cu ea... Ar putea să te-ajute cu banii...

— La faza asta dumneavoastră ați spus o măgărie, doamna Yvonne, pentru că n-ați cunoscut-o...

— Să știi că oamenii se mai schimbă...

— Nu și ea.

— ...

— Nu. Ea în nici un caz... Bun, tre' să fug...

— La revedere, băiete.

— Ăăă...

— Da?

— Poate încercați să găsiți ceva nu atît de scump...

— Am să mă interesez și te-anunț.

— Mulțumesc.

Era atât de frig în ziua aceea, că lui Franck îi păru bine când ajunse în bucătăria dogorindă și își reluă locul la galere. Bucătarul-șef era în toane bune. Erau mai mulți clienți decît puteau primi, iar el tocmai aflase că va avea parte de o cronică favorabilă într-o revistă scrobită.

— Cu frigul ăsta, dragi copii, astă-seară o s-o ținem numai într-un *foie gras* și vinuri de soi! Gata cu salatele, supele și alte prostii! S-a terminat! Vreau mîncare bună, frumoasă și clienți care să plece de-aici cu zece grade în plus! Haideți! Aprindeți focul, voinicii mei!

Camille coborî scările cu mare greutate. Era înțepenită de febră musculară și avea o durere de cap înfiorătoare. Se simțea de parcă-i înfipsese cineva un cuțit în ochiul drept și se distra să-l învîrtească ușurel, la cea mai mică mișcare pe care o făcea. Ajunse în hol și se ținu de pereți să nu cadă. Ba dîrdîia de frig, ba se sufoca de cald. Preț de o clipă, îi trecu prin cap să se întoarcă în pat, dar gîndul de a urca înapoi șapte etaje i se păru mai insurmontabil decît acela de a se duce la lucru. Măcar în metrou putea să stea jos...

În momentul în care împinse ușa, se lovi de un urs. Era vecinul ei, Philibert, îmbrăcat într-o șubă lungă.

— Vai, mă iertați, domnule, îi ceru el scuze.

Bărbatul ridică privirea.

— Domnișoară Camille, dumneavoastră sînteți?

Neîndrăznind să schimbe nici două vorbe, se strecură pe sub brațul lui.

— Domnișoară Camille! Domnișoară Camille!

Cu nasul în fular, tînăra grăbi pasul. Din pricina efortului se văzu nevoită să se sprijine de un stîlp ca să nu se prăbușească.

— Domnișoară Camille, vă simțiți bine? Doamne Dumnezeule, dar... Ce v-ați făcut la păr? Vai, dar păreți atît de... Păreți atît de obosită! Și părul? Părul dumneavoastră atît de frumos...

— Trebuie să fug, am întîrziat deja...

— Dar e o vreme atît de ticăloasă, scumpă prietenă! Nu ieșiți cu capul descoperit, că puteți muri... Pofțiți, luați măcar căciula mea...

Camille încercă să zîmbească.

— Și asta tot unchiului i-a aparținut?

— Pe Dumnezeuul meu, nu! A fost a unui străbunic, acela care l-a însoțit pe generalul cel mititel în campaniile din Rusia...

Îi îndesă căciula pînă pe ochi.

— Vreți să spuneți că chestia asta a luptat la Austerlitz? Încercă ea să glumească.

— Exact! Și la Berezina, din păcate... Dar sînteți palidă rău... Sigur vă simțiți bine?

— Un pic obosită...

— Spuneți-mi, domnișoară Camille, nu-i prea frig acolo sus, la dumneavoastră?

— Nu mai știu... Bine... Mă duc... Mulțumesc pentru căciulă.

Toropită de căldura din vagon, Camille adormi și se trezi abia la capătul liniei. Se mută pe sensul celălalt, își trase căciula de urs pe ochi și plînze de epuizare. Doamne, ce mai putea vechitura asta...

Cînd, în cele din urmă, coborî la stația ei, frigul de-afară i se păru atît de ascuțit, încît trebui să se așeze într-o stație de autobuz. Se întinse pe-o bancă și-l rugă pe-un tînăr de-acolo să facă semn unui taxi.

Urcă pînă la șapte în genunchi și se prăbuși pe saltea. Nu avu curajul să se dezbrace și-și imagină, preț de o secundă, că va muri pe loc. Cine avea să

știe? Cui avea să-i pese? Cine avea s-o plîngă? Dîrdîia de fierbințeală și sudoarea o învălui într-un liņoliu de gheață.

Philibert se trezi pe la două noaptea să bea un pahar cu apă. Dalele din bucătărie erau înghețate și vîntul izbea nemilos în geam. Privi cîteva clipe bulevardul pustiu și murmură cîteva frînturi de fraze pe care și le amintea din copilărie... *A venit iarna, care-i omoară pe oamenii amărîți...* Termometrul de-afară arăta -6°C și nu putea să nu se gîndească la fetița aceea de la șapte. Oare dormea? Și ce-și făcuse la păr, sărăcuța?

Trebuia să facă ceva. Nu putea s-o lase așa. Sigur, dar educația lui, bunele maniere, în fine, discreția îl prinseseră în capcana unui șir nesfîrșit de întrebări...

Se cuvenea să deranjezi o domnișoară în puterea nopții? Ce-o să creadă ea despre una ca asta? Și, la urma urmei, poate că nici nu era singură. Și dacă era dezbrăcată? Vai de mine, nu... Nici nu voia să se gîndească... Și, ca în benzile desenate cu Tintin, îngerul și demonul se ciorovăiau pe pernă lîngă el.

În sfîrșit... Personajele erau un pic diferite...

Un înger înghețat spunea: „Asta-i bună, moare de frig, sărăcuța“, iar diavolul, cu aripile strînse, îi replica: „Se prea poate, prietene, dar așa ceva nu se face. O să mergi mîine dimineată să vezi care-i situația. Acum culcă-te, te rog“.

Philibert asistă la mica lor ceartă fără să se amestece, se foi de zece, de douăzeci de ori, îi rugă să tacă și în cele din urmă le fură perna ca să nu-i

mai audă.

La trei și cincizeci și patru de minute, își căuta șosetele pe întuneric.

Raza de lumină care se strecura pe sub ușa ei îi dădu curaj.

— Domnișoară Camille?

Și apoi mai tare:

— Domnișoară Camille? Domnișoară Camille? Philibert sînt...

Nici un răspuns. Încercă pentru ultima oară înainte de a face cale întoarsă. Ajunsesse deja în capătul culoarului, cînd auzi un sunet înăbușit.

— Domnișoară Camille, sînteți acasă? Îmi făceam griji pentru dumneavoastră și am... am...

— ...ușa... deschisă... gemu ea.

Mansarda era înghețată. Intră cu greutate, din cauza saltelei și se împiedică de un maldăr de țoale. Îngenunche. Ridică o pătură, apoi alta, apoi o plapumă și dădu în sfîrșit peste fața ei. Era leoarcă.

Îi puse mîna pe frunte:

— Ardeți ca focul! Nu puteți să stați așa... Nu aici... Nu de una singură... Și șemineul?

— ...n-am avut curaj să-l mișc...

— Îmi dați voie să vă iau la mine?

— Unde?

— La mine acasă.

— Nu vreau să mă mișc...

— Vă duc în brațe.

— Ca un prinț din poveste?

Îi zîmbi:

— Ei, aveți febră mare și acum delirați...

Trase salteaua în mijlocul încăperii, îi scoase ghetetele butucănoase și o ridică în brațe cu stîngăcie.

— Din păcate, nu sînt la fel de puternic ca un prinț din poveste... Ăăă... Puteți să vă puneți mîinile pe după gîtul meu, vă rog?

Capul fetei căzu pe umărul lui și bărbatul se simți derutat din cauza mirosului acru ce se degaja din ceafa ei.

Încercarea de a o purta în brațe a fost un dezastru. O lovi pe frumoasa lui de toate colțurile și puțin a lipsit să nu cadă la fiecare treaptă. Din fericire, avusese inspirația să-și ia cheia de la ieșirea de serviciu, așa că nu trebui să coboare decît trei etaje. Traversă oficiul, bucătăria, fu cît pe ce s-o scape de vreo zece ori pe coridor și o depuse într-un final pe patul mătușii Edmée.

— Auziți, trebuie să vă dezvelesc puțin, îmi imaginez că... Eu... În sfîrșit, e foarte jenant...

Fata închisese ochii.

Bine.

Philibert Marquet de la Durbellière se afla într-o situație deosebit de critică.

Îi veniră în minte faptele de vitejie ale strămoșilor, dar Convenția din 1793, cucerirea Cholet-ului, curajul lui Cathelineau și vitejia lui La Rochejaquelein i se părură dintr-o dată niște fleacuri...

Îngerul bosumflat stătea acum cocoțat pe umărul lui, cu ghidul bunelor maniere sub braț și sporovăia după pofta inimii: „Ei, prietene, ești mulțumit de tine, nu-i așa? Da! Cavalerul nostru neînfricat se simte bine! Felicitările

mele, zău... Și-acum? Ce facem noi acum?“ Philibert era total dezorientat. Camille șopti:

— ...sete...

Salvatorul se năpusti în bucătărie, dar celălalt strică-chef îl aștepta acolo, pe marginea chiuvetei: „Sigur, sigur! Fă-ți treaba... Și zmeul? Nu te duci să te bați cu zmeul?“, „Ei, ia mai tacă-ți gura!“ îi replică Philibert. Nu-i venea să-și creadă urechilor, dar își reluă locul la căpătîiul bolnavei cu inima mai ușoară. Pînă la urmă nu era chiar atît de complicat. Franck avea dreptate: uneori o înjurătură zdravănă făcea mai mult ca un discurs. Înveselit, îi dădu fetei să bea și își luă inima-n dinți: o dezbracă.

N-a fost lucru ușor, căci era mai învelită ca o ceapă. Mai întîi îi scoase paltonul, apoi cămașa de blugi. Veni rîndul unui pulover, unui al doilea pulover, unei helanci și, în fine, unui soi de bluză de corp. Bun, își zise el, nu pot s-o las îmbrăcată cu asta, poți s-o storci... Asta e, ce să fac, îi voi vedea... Mă rog, sutienul... Ce oroare! Sfinți din ceruri! N-avea sutien! Repede, să-i acopere pieptul cu un cearșaf. Așa... Partea de jos acum. Se simțea mai în largul lui, întrucît putea să execute operațiunea pe bîjbîite, pe deasupra cuverturii. Trase cu toată puterea de cracii pantalonului. Slavă Domnului, chiloțeei nu ieșiseră și ei o dată cu blugii...

— Domnișoară Camille? Vă țin puterile să faceți un duș?

Nici un răspuns.

Dădu din cap dezaprobat, se duse în baie, umplu un lighenaș cu apă caldă în care vărsă cîtiva stropi de apă de toaletă și se înarmă cu o mănușă de baie.

Curaj, soldat!

Dădu cearșaful la o parte și o șterse la început cu vârful degetelor înmănușate, apoi mai cu nădejde.

Îi spălă capul, gâtul, fața, spatele, axilele, sînii, n-avea încotro – și, la urma urmei, puteai să-i numești sîni? –, abdomenul și picioarele. Restul, Dumnezeu cu mila, o să vadă ea... Își scoase mînușa și i-o puse pe frunte.

Acum avea nevoie de aspirină... Trase atît de tare de sertarul din bucătărie, că tot ce era în el se vărsă pe jos. Fir-ar să fie. Aspirină, aspirină...

Franck stătea în pragul ușii, cu mîna vîrîtă sub tricou și scărpinîndu-se în josul pîntecelui:

— Huooaa, căscă el, ce se-ntîmpl-aici? Ce-i panarama asta?

— Caut niște aspirină...

— În dulap...

— Mersi.

— Te doare capu'?

— Nu, e pentru o prietenă...

— Amica de la șapte?

— Da...

Franck rînji:

— Stai așa, cu ea erai acolo? Cu ea ai fost sus?

— Da. Dă-te la o parte, te rog...

— Stai un pic! Nu pot să cred... Păi atuncea te-ai făcut băiat mare!

Sarcasmele lui Franck îl urmară pe hol:

— Și-auzi? Ți-a trîntit-o pe-aia cu migrena din prima noapte, ai? Nașpa, ai pornit cu stîngu', băiatule...

Philibert trase ușa în urma lui, se întoarse și rosti clar: „Tacă-ți gura și ție...”

Auzi comprimatul sfârîind și topindu-se, apoi o ridică încă o dată. I se păru c-o aude șoptind „tata”... Numai de n-o fi zis cumva „gata...”, pentru că nu-i mai era sete. Nu știa.

Înmuie din nou mănua, trase cearșaful și rămase așa preț de o clipă.

Descumpănit, înspăimîntat și mîndru de el.

Da, mîndru de el.

Camille se trezi pe muzica celor de la U2. Mai întâi crezu că se află la familia Kessler și adormi la loc. Nu, se gândi ea încurcată, așa ceva nu era cu putință... Nici Pierre, nici Mathilde, nici menajera lor nu puteau să-i dea lui Bono volumul chiar așa, la maxim. Ceva nu se potrivea în toată chestia asta... Deschise ochii încet, gemu din cauza durerii de cap și așteptă în penumbră să poată recunoaște ceva.

Dar unde se afla? Ce se-ntâm...

Întoarse capul. Trupul refuza s-o asculte. Mușchii, articulațiile și carnea ei puțină se împotriveau celei mai neînsemnate mișcări. Strînse din dinți și se ridică vreo câțiva centimetri. Avea frisoane și o apucară din nou nădușelile.

Sîngele-i zvîcnea în tîmple. Așteptă un moment, nemișcată și cu ochii închiși, să-i treacă durerea.

Deschise ușurel ochii și constată că se găsește într-un pat ciudat. Lumina zilei abia se strecura prin țesătura jaluzelelor și a enormelor draperii de catifea, pe jumătate desprinse din galerie și atîrnînd jalnic de-o parte și de alta a geamului. Un șemineu de marmură trona în fața patului, iar deasupra acestuia, o oglindă mîncată de vreme. Pereții încăperii erau acoperiți cu o pînză cu flori ale căror culori nu le distingea prea bine. Peste

tot erau tablouri. Portrete de bărbați și de femei, toți îmbrăcați în negru și părînd la fel de mirați ca și ea că se află acolo. Camille se întoarse spre noptieră și zări o carafă gravată, foarte frumoasă, alături de un pahar de muștar Scooby-Doo. Murea de sete și carafa era plină cu apă, dar n-avea curaj s-o atingă: în ce secol o fi fost umplută?

Unde Dumnezeu se află și cine o adusese în muzeul ăsta?

Zări o foaie de hîrtie împăturită în două și sprijinită de un sfeșnic: „Nu am îndrăznit să vă deranjez de dimineață. Am plecat la serviciu. Mă întorc pe la șapte. Hainele dumneavoastră sînt așezate pe fotoliu. Aveți niște rață în frigider și o sticlă de apă minerală la piciorul patului. Philibert“.

Philibert? Dar ce naiba căuta ea în patul băiatului ăstuia?

Ajutor!

Se concentrează să-și adune din memorie frînturile de imagini ale vreunui dezmăț, dar amintirile ei nu mergeau mai departe de Boulevard Brune... Stătea culcată, cu genunchii la piept, pe o bancă din stația de autobuz și-l ruga pe-un individ înalt, cu palton de culoare închisă, să-i cheme un taxi... Să fi fost Philibert? Nu, deși... Nu, nu era el, și-ar fi amintit...

Cineva tocmai oprise muzica. Mai auzi niște pași, bombăneli, o ușă izbindu-se, apoi încă una și pe urmă, nimic. Liniște.

Avea o nevoie presantă, dar așteaptă încă un moment, atentă la cel mai mic zgomot și epuizată din start la gîndul că va trebui să-și miște bietul schelet.

Dădu la o parte cearșafurile și plapuma, care i se păru la fel de grea ca un măgar mort.

La contactul cu podeaua, degetele de la picioare i se chirciră. O pereche de papuci din blană de ied o așteptau la marginea covorului. Se ridică și văzu că e îmbrăcată cu o bluză de pijama bărbătească. Încălță papucii și-și puse pe umeri cămașa de blugi.

Roti ușurel mânerul ușii și se pomeni pe un culoar imens, foarte întunecat, lung de cel puțin cincisprezece metri.

Începu să caute toaleta...

Aici, nu, e un dulap, dincolo, o cameră de copii cu două paturi gemene și un căluț de lemn hărtănit. Aici... Nu știa... Poate un birou? Erau atâtea cărți așezate pe o masă în fața ferestrei, încât lumina zilei își croia drum cu greutate. Pe perete erau agățate o sabie și o eșarfă albă, iar o coadă de cal atârna de un inel de alamă. O coadă de cal de-adevăratelea. Destul de neobișnuită, relicva asta...

Aha! Baia!

Ușa era din lemn, la fel și mânerul pentru tras apa. Vasul de toaletă, dată fiind vârsta pe care-o arăta, văzuse probabil generații întregi de popouri în crinolină... La început, Camille avu câteva reticențe, dar nu, totul funcționa perfect. Zgomotul apei trase era derutant. Parcă i se prăvălea în cap cascada Niagara...

O luase cu ameteală, dar își continuă periplul în căutarea unei cutii de aspirină. Intră într-o cameră unde domnea o vraiste de nedescris. Haine aruncate peste tot, dimpreună cu reviste, cutii de bere goale și foi de hîrtie: state de plată, fișe tehnice pentru bucătărie, un manual de întreținere pentru motociclete GSXR, precum și tot felul de scrisori de la Direcția buget-finanțe. Pe frumosul pat Ludovic al XVI-lea zăcea o plapumă oribilă din

petice colorate, iar pe marchetăria fină a noptierei, câteva joint-uri așteptau să le vină rîndul. Bun, avem de-a face cu un sălbatic...

Bucătăria se afla chiar în capătul culoarului. Era o încăpere rece, cenușie, tristă, pardosită cu gresie albă și neagră. Blatul de lucru era din marmură și mai toate dulapurile erau goale. În afară de prezența zgomotoasă a unui frigider antic, nimic nu lăsa să se ghicească existența unor locatari... Găsi un tub de aspirină, luă un pahar de lîngă chiuvetă și se așeză pe un scaun melaminat. Tavanul se afla la o înălțime amețitoare și albeața pereților îi captă atenția. Era probabil o zugrăveală foarte veche, pe bază de plumb, căreia trecerea anilor i-a dat o patină catifelată. Nici alb-gălbui, nici crem – era albul orezului cu lapte sau al deserturilor fade de la cantină... Își făcu în minte câteva amestecuri de culoare și-și promise să revină într-o zi cu două-trei tuburi, ca să se lămurească. Se rătăci prin apartament și avu impresia că n-o să-și mai găsească niciodată camera. Se prăbuși pe pat, îi trecu prin cap pentru o clipă s-o sune pe țața ei de șefă de la Touclean și adormi numaidecît.

— Cum vă simțiți?

— Dumneavoastră sînteți, domnule Philibert?

— Da...

— Sînt la dumneavoastră în pat?

— La mine în pat? Dar, dar... Sigur că nu... Eu niciodată...

— Unde sînt?

— În apartamentele mătușii Edmée, tanti Mée, pentru cei apropiați...

Cum vă simțiți, dragă prietenă?

— Sleită. Am impresia c-a trecut peste mine tăvălugul unui compresor...

— Am chemat un doctor...

— Nu, nu trebuia!

— Nu trebuia?

— Nu... Ba da... Ați făcut foarte bine... Oricum aș avea nevoie de un concediu...

— Am pus niște supă la încălzit...

— Nu mi-e foame...

— O să faceți un efort. Trebuie să vă înzdrăveniți puțin, altfel corpul dumneavoastră nu va fi suficient de puternic ca să învingă în lupta cu virusul și să-l alunge... De ce rîdeți?

— Vorbiți de parcă ar fi vorba de Războiul de o sută de ani...

— Sper că nu va fi atît de lung. Ia te uită, ați auzit? Țsta trebuie să fie doctorul...

— Philibert?

— Da?

— Eu n-am nimic... Nici carnet de cecuri, nici bani, nimic...

— Nu vă faceți griji. Vedem noi mai încolo... Cînd vor începe tratativele de pace...

— Cum se simte?

— Doarme.

— Aha.

— Sînteți rude?

— E o prietenă...

— Ce fel de prietenă?

— Păi, e ooo... o vecină, în sfîrșit aaa... o vecină prietenă, se încurcă Philibert.

— O cunoașteți bine?

— Nu, nu foarte bine.

— Locuiește singură?

— Da.

Doctorul făcu o grimasă.

— Vă îngrijorează ceva?

— Putem spune și așa... Aveți o masă? Undeva unde să mă așez?

Philibert îl conduse în bucătărie. Doctorul își scoase carnetul cu rețete.

— Cum o cheamă?

— Cred că Fauque...

— Credeți sau sînteți sigur?

— Vîrsta?

— Douăzeci și șase de ani.

— Sigur?

— Da.

— Lucrează?

— Da, la o firmă de întreținere.

— Pofțiți?

— Face curat în birouri...

— Despre fata asta vorbim? Despre tînăra care se odihnește în patul ăla imperial din capătul culoarului?

— Da.

— Știți care e programul ei?

— Lucrează noaptea.

— Noaptea?

— Mă rog, seara... după ce se golesc birourile...

— Păreți contrariat? Îndrăzni Philibert.

— Chiar sînt. Amica dumneavoastră e dărmată... A ajuns la capătul puterilor, pur și simplu... V-ați dat seama?

— Nu, în sfîrșit, da... Mi-am dat seama că arată cam rău, dar... Mă rog, nu ne cunoaștem prea bine, înțelegeți, și... Noaptea trecută m-am dus pînă la ea pentru că nu are încălzire și...

— Auziți, o să vă spun pe șleau: date fiind starea ei de anemie, greutatea și tensiunea, aș putea s-o internez pe loc, numai că atunci cînd i-am zis lucrul ăsta, s-a panicat așa de tare încît... În fine, n-am dosarul ei, înțelegeți? Nu-i cunosc antecedentele medicale și nu vreau s-o grăbesc, dar cînd se va mai înzdrăveni va trebui să-și facă o serie de analize, asta-i clar...

Philibert își frîngea mîinile.

— Pînă atunci, un lucru e sigur: trebuie s-o puneți pe picioare. Trebuie neapărat s-o forțați să mănînce și să doarmă, altfel... Bun, pentru început îi dau un concediu de zece zile. Și aveți aici o rețetă pentru Doliprane și vitamina C, însă vă repet: astea nu țin locul unui antricot în sînge, unei porții de paste, de legume și de fructe proaspete, înțelegeți?

— Da.

— Are rude la Paris?

— Nu știu. Și febra?

— A făcut o gripă zdravănă. Nu asta-i problema. O să-i treacă... Aveți grijă să nu se înfofolească prea tare, să nu stea în curent și obligați-o să mai rămîna-n pat încă vreo cîteva zile...

— Bine...

— Acum dumneavoastră păreți îngrijorat! Nu vă speriați, că nu e dracul chiar atît de negru... O să fiți vigilent, bine?

— Sigur.

— Spuneți-mi, apartamentul ăsta e al dumneavoastră?

— Ăăă, da...

— Și cîți metri pătrați are?

— Ceva mai mult de trei sute...

— Oho! făcu el. Nu vreau să fiu indiscret, dar cu ce vă ocupați dumneavoastră?

— Cu Arca lui Noe.

— Poftiți?

— Nu, nimic. Cît vă datorez?

— Domnișoară Camille, dormiți?

— Nu.

— Uitați, am o surpriză pentru dumneavoastră...

Deschise ușa și împinse înăuntru șemineul decorativ.

— M-am gândit că o să vă facă plăcere...

— Oh... Sînteți foarte amabil, dar, știți, n-am de gând să rămîn aici...

Mîine aș vrea să urc la mine...

— Nu.

— Cum nu?

— O să urcați cînd va urca și barometrul, iar pînă atunci rămîneți aici să vă odihniți, așa a ordonat doctorul. Și v-a dat concediu zece zile...

— Atît de mult?

— Păi da...

— Trebuie s-o trimit...

— Poftiți?

— Adeverința medicală...

— Mă duc să caut un plic.

— Nu, dar... Nu vreau să rămîn atîta timp... Nu vreau...

— Vreți mai bine la spital?

— Nu glumiți cu-așa ceva...

— Nu glumesc, domnișoară Camille.

Fata începu să plîngă.

— N-o să le dați voie, nu-i așa?

— Vă amintiți de războiul Vandeei?

— Ăăă... Nu prea...

— Am să vă împrumut cîteva cărți... Pînă atunci nu uitați că vă aflați în casa familiei Marquet de la Durbellière și că noi nu ne temem de Albaștri!

— De Albaștri?

— Republica! Ăștia vor să ne bage într-un spital public, nu-i așa?

— Cu siguranță...

— Atunci, nu aveți de ce vă teme. Am să arunc cu ulei încins peste brancardieri, de sus de pe casa scărilor!

— Sînteți complet sărit...

— Ca toată lumea. Dumneavoastră de ce v-ați ras în cap?

— Pentru că nu mai aveam curaj să mă spăl în baia de pe palier...

— Vă amintiți ce v-am spus despre Diane de Poitiers?

— Da.

— Ei bine, tocmai am găsit ceva la mine în bibliotecă, așteptați numai puțin...

Se întoarce cu o ediție de buzunar hărtănită, se așeză pe marginea patului și își drese glasul:

— *Întreaga Curte – mai puțin doamna d'Étampes, firește (am să vă spun numaidecît de ce) – o găsea încîntător de frumoasă. Toată lumea îi imita umbletul, gesturile, coafurile. Persoana ei servi, de altfel, la stabilirea canonului de frumusețe de care toate femeile, timp de o sută de ani, încercară cu îndîrjire să se apropie:*

Trei lucruri albe: pielea, dinții, mîinile.

Trei negre: ochii, sprâncenele, pupilele.

Trei roșii: buzele, obraji, unghiile.

Trei lungi: trupul, părul, mâinile.

Trei scurte: dinții, urechile, laba piciorului.

Trei subțiri: buzele, talia, gleznele.

Trei groase: brațele, coapsele, pulpele.

Trei mici: sînii, nasul, capul.

E frumos spus, nu-i așa?

— Și credeți că semăn cu ea?

— Da, în sfîrșit, în anumite privințe...

Era roșu ca racul.

— Nu... nu în toate, desigur, dar vedeți dum... dumneavoastră, e ceva ce ține mai curînd de alură, de gra... grație, de... de...

— Dumneavoastră m-ați dezbrăcat?

Îi căzură ochelarii în poală și începu să se bîl... bîlbîie mai tare ca oricînd.

— Eu... eu... Da, în sfîrșit, eu... eu... Fă... fără nici un gînd ne... necuviincios, aveți cu... cuvîntul meu, mai întîi v... v-am culcat în pa... pat, eu...

Camille îi întinse ochelarii.

— Ei, nu vă ambalați așa! Voiam doar să știu, atîta tot... Ăăă... Celălalt era și el aici?

— Ci... cine anume?

— Bucătarul...

— Nu, sigur că nu, vai de mine...

— Mai bine... Aiii... Ce mă doare capul...

— Cobor pînă la farmacie... Mai aveți nevoie de ceva?

— Nu, mersi.

— Bine, atunci. A, să nu uit... N-avem telefon aici, dar dacă vreți să sunați pe cineva, Franck are un mobil la el în cameră și...

— Nu-i nici o problemă. Și eu am mobil... Dar trebuie să-mi recuperez încărcătorul de sus...

— Mă duc eu dacă doriți...

— Nu, nu-i nici o grabă...

— Cum credeți.

— Philibert?

— Da?

— Mulțumesc.

— Ei, se poate...

Stătea dinaintea ei cu pantalonii ăia prea scurți, haina prea strîmtă și brațele prea lungi.

— De mult nu s-a mai ocupat cineva de mine în felul acesta...

— Haideți, zău...

— Chiar așa... Vreau să spun... fără să aștepte nimic în schimb... Pentru că dumneavoastră... Dumneavoastră n-așteptați nimic, nu-i așa?

Philibert era indignat:

— Nu, dar ce... ce vă i... imaginați?

Camille închisese deja ochii.

— Nu-mi imaginez nimic, pur și simplu n-am nimic de oferit în schimb.

Nu mai știa ce zi e. Sîmbătă? Duminică? Nu mai dormise atît de ani de zile.

Philibert venise s-o-ntrebe dacă nu vrea un castron cu supă.

— Am să mă scol. Vin și eu în bucătărie cu dumneavoastră...

— Sînteți sigură?

— Absolut! Doar nu-s de porțelan!

— Bine, dar nu veniți în bucătărie, că e mult prea frig. Așteptați-mă în salonașul albastru...

— Unde?

— Ah, scuze, așa e... cît sînt de aiurit! Acum nu mai e de fapt albastru, pentru că e gol... E încăperea aceea care dă în hol.

— Camera unde e o canapea?

— Ei, o canapea e cam mult spus... A găsit-o Franck pe trotuar într-o seară și a urcat-o în casă împreună cu unul dintre prietenii lui... E foarte urîță, dar mărturisesc că e confortabilă...

— Spuneți-mi, Philibert, ce-i cu locul ăsta? E apartamentul dumneavoastră? Și de ce arată ca o casă părăsită?

— Poftim?

— Parcă ați fi doar în trecere.

— Ei, din nefericire, moștenirea asta are o poveste sordidă... Cum se întîlnesc la tot pasul... Chiar și la case mai mari, știți...

Părea sincer abătut.

— Aceasta e casa bunicii mele dinspre mamă, care a murit anul trecut, și, pînă se termină succesiunea, tatăl meu m-a rugat să mă instalez aici, ca să evităm... Cum le zice?

— Boschetarii?

— Exact, boschetarii! Dar nu-i vorba de băieții aceia drogați, cu ace de siguranță în nas, nici pomeneală, ci de oameni mult mai bine îmbrăcați, însă mai puțin civilizați: verii noștri primari...

— Ei au văzut cum arată apartamentul ăsta?

— Cred c-au și cheltuit banii care credeau că li se cuvin de pe urma lui, sărăcuții! Așa că s-a reunit un consiliu de familie în prezența notarului, în urma căruia am fost desemnat drept portar, gardian și paznic de noapte. Sigur, la început au fost și cîteva manevre de intimidare... De altfel, o bună parte dintre piesele de mobilier s-au volatilizat, așa cum ați constatat și dumneavoastră, și de multe ori am deschis ușa portăreilor, dar acum lucrurile par să fi intrat în normal... Acum e treaba notarilor și a avocaților să rezolve povestea asta obositoare...

— Și cît timp o să mai stați aici?

— Habar n-am.

— Și părinții dumneavoastră sînt de acord să adăpostiți necunoscuți ca bucătarul nostru și ca mine?

— În ceea ce vă privește, cred că nu e nevoie să fie la curent... Cît despre Franck, s-au simțit mai degrabă ușurați... Ei știu cît sînt de neîndemînatic... Dar, mă rog, nici prin cap nu le trece cum e Franck... Din fericire! Ei cred că l-am cunoscut prin intermediul parohiei!

Rîdea.

— I-ați mințit?

— Să spunem că am fost oarecum... evaziv...

Camille se împuținase atît de tare, încît putea să-și bage cămașa în blugi fără să-i mai descheie.

Arăta ca o stafie. Se strîmbă în oglinda cea mare din camera ei pentru a-și dovedi contrariul, își înnodă eșarfa de mătase în jurul gâtului, își puse haina și se aventurează în incredibilul labirint haussmannian¹.

În cele din urmă, găsi înfiorătoarea canapea desfundată și făcu turul camerei ca să privească pe geam copacii acoperiți de promoroacă de pe Champ-de-Mars.

Cînd se întoarse, încetișor, cu spiritul încă învăluit în cețuri și cu mîinile în buzunare, tresări, neputîndu-și reține un mic țipăt idiot.

Un tip înalt, îmbrăcat în piele neagră din creștet pînă-n tălpi, cu bocanci și cască, se proțăpise chiar în spatele ei.

— Ăăă, bună ziua... reuși ea să îngaime în cele din urmă.

Individul nu-i răspunse nimic și făcu stînga-mprejur.

Își scoasese casca pe culoar și intră în bucătărie, trecîndu-și energic degetele prin păr.

— Auzi, Philou, ia zi, cine-i poponaru' ăla din salon? E vreun amic de-al tău de la cercetași, sau ce?

— Poftim?

— Pederastu' care stă după canapeaua mea...

Philibert, deja iritat din pricina dezastrului său culinar, își pierdu ceva din aristocratica-i nonșalanță:

— Pederastu', cum îi zici tu, se numește Camille, îl corectă el cu o voce egală, e prietena mea și te rog să te comporti ca un gentleman, întrucît am intenția să o adăpostesc aici pentru cîtva timp...

— Gata, gata... Ce te enervezi așa... Și zici că e fată? Vorbim amândoi de creatura aia pișpircă? Slăbătura cheală?

— Da, e chiar o domnișoară...

— Ești sigur?

Philibert închise ochii.

— El e amica de care vorbeai? Adică ea e? Ia te uită, și ce-i gătești acolo? Zaharicale?

— Îi fac o supă, imaginează-ți...

— Aia? Supă?

— Exact. O supă de praz și cartofi de la Liebig...

— Ți-a ieșit un căcat. Și-ai mai și lăsat-o să se afume, o să fie o scârboșenie... Ce-ai mai pus în ea? Întrebă el îngrozit, ridicând capacul.

— Ăăă... niște La Vache qui Rit și bucățele de miez de pîine...

— De ce-ai făcut una ca asta? se îngrijoră el

— Doctorul a zis... A zis s-o pun pe picioare...

— Dom'le, dacă se pune pe picioare cu chestia asta, jos pălăria! Eu cred mai degrabă c-o să dea ortu' popii...

După care, luă o bere din frigider și se închise la el în cameră.

Cînd Philibert se întoarse la protejata lui, aceasta era încă un pic descumpănită:

— El e?

— Da, murmură acesta, așezînd castronul pe un carton.

— Nu-și scoate casca niciodată?

— Ba da, dar luna seara cînd ajunge acasă, e întotdeauna execrabil...

În general, evit să dau ochii cu el în ziua respectivă...

— E din cauză că muncește mult?

— Nu, tocmai, luna nu lucrează... Nu știu ce face... Pleacă dimineața devreme și când se întoarce e un pachet de nervi... Probleme de familie, cred... Pofțiți, mâncați cât e caldă...

— Ăăă... Ce-i chestia asta?

— O supă.

— Ah? făcu Camille, încercînd să amestece în ciudata fiertură.

— O supă după o rețetă proprie... Un fel de borș, dacă vreți...

— Aha... Minunat... repetă ea rîzînd.

De data asta era un rîs nervos.

1. [George Eugène Haussmann](#) (1809-1891), om politic francez, implicat în proiecte de amenajare a Parisului.

PARTEA A DOUA

1

— Ai două minute? Trebuie să vorbesc ceva cu tine...

Philibert bea întotdeauna cacao cu lapte la micul dejun, și plăcerea lui era să stingă aragazul chiar înainte ca laptele să dea în foc. Mai mult decât un ritual sau o manie, era victoria lui cotidiană. Fapta lui de vitejie, triumful lui invizibil. Spuma laptelui se lăsa și ziua putea începe: era stăpîn pe situație.

Dar în dimineața aceea, tulburat, agresat chiar, de tonul colegului de apartament, aprinse ochiul care nu trebuia. Laptele dădu în foc și un miros neplăcut puse într-o clipită stăpînire pe bucătărie.

— Poftim?

— Am zis că trebuie să vorbesc ceva cu tine.

— Păi să vorbim, răspunse calm Philibert, punîndu-și crăticioara la înmuiat, te-ascult...

— Cît o să stea aici?

— Pardon?

— N-o face pe șmecheru', bine? Aschimodia, cît timp o să stea aici?

— Cît timp va dori...

— Hai că ți s-au aprins călcîiele după ea, este?

— Nu.

— Mincinosule. M-am prins eu ce manevre faci... Cu manierele tale, cu aerele tale de castelan și toate alea...

— Ești gelos?

— Pe dracu'! Asta-mi mai lipsea! Eu, gelos din cauza unui schelet ambulant? Doar nu scrie Gîgă aici! făcu el arătîndu-și fruntea.

— Nu gelos pe mine, gelos pe ea. Poate că te simți înghesuit aici și n-ai chef să-ți muți paharul cu periuța de dinți cîtiva centimetri mai la dreapta...

— A, despre asta era vorba... Fraze mari... De cîte ori deschizi pliscu', am impresia că ar trebui să-ți rămîină cuvintele întipărite pe undeva, atît sună de bine...

— ...

— Stai așa, știu că asta-i casa ta, știu foarte bine, nu asta-i problema... N-ai decît să inviți pe cine vrei, să se mute aici cine ai tu chef, poți să-ți deschizi și o cantină a săracilor, dac-așa poțesteți, da', mama mă-sii, nu știu ce să zic... Noi doi făceam o echipă de nota zece, nu?

— Așa crezi?

— Așa cred. Bine, OK, eu am firea asta a mea, iar tu ai toate obsesiile tale cretine, toate lucrurile astea, toate imitațiile astea de doi bani, dar, pe ansamblu, treaba a mers bine, pînă azi...

— Și de ce crezi tu că s-ar schimba lucrurile?

— Pfff... Se vede că nu te pricepi la gagici... Stai, că n-am zis-o ca să te jignesc, bine? Da' e-adevărat, ce vrei? Instalezi o tipă undeva, și gata, începe nebunia... Totul se complică, începe să fie de rahat, și chiar și cei mai buni tovarăși ajung să-și scoată ochii, înțelegi?... Ce tot rînjești?

— Pentru că te exprimi ca un... Ca un cowboy... Nu știam că sînt... tovarășul tău.

— OK, gata, s-o lăsăm baltă. Chestia e că puteai să mă anunți și pe mine, despre asta-i vorba.

— Aveam de gînd să te-anunț.

— Cînd?

— Acum, aici, la o cacao cu lapte, dacă m-ai fi lăsat să mi-o pregătesc...

— Îmi cer scuze... Adică, nu, fir-ar al dracului, că nu pot să-mi cer scuze mie, este?

— Absolut.

— Te duci la muncă?

— Da.

— Și eu la fel. Păi, atunci hai să mergem, și-ți fac cinste c-o ciocolată caldă, jos...

Cînd ajunseră în curte, Franck scoase ultimul as din mîneacă:

— Și în plus, habar n-avem cine-i fata asta... Nici nu știm de unde vine...

— Îți arăt eu de unde vine... haide.

— Nț. Nu te baza pe mine să urc pe scări șapte etaje...

— Ba da. Tocmai că mă bazez pe tine. Vino.

Era pentru primă dată de cînd se cunoșteau că Philibert îl ruga ceva. Bombăni cît bombăni, apoi îl urmă pe scara de serviciu.

— Măiculiță, ce frigu' dracului!

— Frig? Stai s-ajungi la mansardă...

Philibert descuie lacătul și împinse ușa.

Franck rămase mut preț de cîteva secunde.

— Aici stă?

— Da.

— Ești sigur?

— Vino-ncoace, mai am ceva să-ți arăt...

Îl conduse în fundul culoarului, dădu un șut unei uși ieșite din țîțîni și adăugă:

— Aceasta e baia... În capăt e closetul, iar deasupra lui, dușul...
Recunoaște că-i ingenios...

Coborîră scările în tăcere.

Franck nu-și recăpătă graiul decît după a treia ceașcă de cafea:

— Bine, acum, un singur lucru... Să-i explici situația mea și să-i spui că e foarte important să dorm după-masa și toate alea...

— Sigur, o să-i spun. O să-i spunem amîndoi. Dar după părerea mea, asta n-ar fi o problemă, pentru că și ea doarme după-amiaza...

— De ce?

— Lucrează noaptea.

— Cu ce se ocupă?

— Cu curățenia.

— Poftim?

— E femeie de serviciu...

— Ești sigur?

— De ce m-ar fi mințit?

— Știu și eu... Poate că e *call-girl*...

— În cazul ăsta ar trebui să aibă... Niște rotunjimi, nu?

— Aha, ai dreptate... Știi că nu ești prost deloc? adăugă el dîndu-i un dupac după ceafă.

— F... fii atent că mi-am scuipat croissantul din cauza ta, i... idiotule...
Ia uite, arată ca o... meduză bătrînă...

Lui Franck puțin îi păsa, citea titlurile dintr-un *Parisien*, aflat dinaintea lui pe tejghea.

Dîrdîiau împreună.

— Ia zi...

— Da?

— Tipa asta n-are familie?

— Vezi tu, răspunse Philibert înnodîndu-și fularul, asta-i o întrebare pe care m-am abținut tot timpul să ți-o pun...

Franck se uită la el și zîmbi.

Ajuns în fața plitei, îl rugă pe ajutorul de bucătar să-i pună niște supă deoparte.

— Ei?

— Ce?

— De-aia bună, da?

Camille se hotărîse să nu mai ia jumătatea de comprimat de Lexomil pe care doctorul i-o prescrisese în fiecare seară. Pe de o parte, nu mai suporta starea asta semicomatoasă în care bîjbîia, iar pe de altă parte, nu voia să riște să devină dependentă. Toată copilăria o văzuse pe maică-sa isterizîndu-se la gîndul de a merge la culcare fără pastile, iar acele crize o traumatizaseră pentru foarte mult timp.

Tocmai își terminase a nu știu cîta siestă pe ziua respectivă și habar n-avea cît e ceasul, dar se hotărî să se ridice din pat, să se adune, să se îmbrace și să urce la ea, ca să vadă dacă era pregătită să-și reia cursul vieții sale neînsemnate de-acolo de unde-l lăsase cînd a plecat.

Traversînd bucătăria ca să iasă pe scara de serviciu, văzu un bilet ieșind de sub o sticlă plină cu un lichid gălbui.

Încălzește-o într-o cratiță, dar n-o lăsa să dea în clocot. Adaugă pastele cînd începe să fiarbă și lasă-le 4 minute, amestecînd încet.

Nu era scrisul lui Philibert...

Lacătul fusese spart și puținul pe care-l avea pe acest pămînt, ultimele sale legături cu trecutul, regatul ei, totul fusese distrus.

Se rezezi instinctiv la valijoara roșie care zăcea vreaște pe jos. Nu, era în regulă, nu luaseră nimic, și blocurile ei de desen erau la locul lor...

Strângînd din dinți și stăpînindu-și cu greu senzația de greață, începu să facă puțină ordine, ca să vadă ce lipsește.

Nu lipsea nimic și cu toate astea nu avea nimic. Ba da, lipsea un radio cu ceas... Poftim... Întreg carnagiul pentru un fleac de cincizeci de franci cumpărat de la un chinez...

Își adună hainele, le vîrî într-o cutie de carton, își luă valiza de pe jos și ieși fără să se mai uite înapoi. Abia cînd se văzu pe scări dădu drumul lacrimilor.

În fața ușii oficiului își șterse nasul, își lăsă jos calabalîcul și se așeză pe o treaptă ca să-și ruleze o țigară. Prima după foarte mult timp... Lumina se stinsese pe palier, dar nu era nici o problemă, dimpotrivă.

Dimpotrivă, murmură ea, dimpotrivă...

Se gîndea la teoria aceea obscură care zice că atunci cînd te scufunzi, nu poți să faci nimic pentru a te salva; trebuie mai întîi s-ajungi la fund și abia apoi, printr-un zvîcnet salvator, poți urca din nou la suprafață...

Bine.

Ăsta e fundul, nu?

Aruncă o privire cutiei cu haine, își trecu mîna peste fața ascuțită și se dădu la o parte pentru a lăsa o vietate înfricoșătoare să se strecoare într-o crăpătură.

Așa... Liniștești-mă... Țsta e fundul?

Cînd intră în bucătărie, el tresări:

— Ah! Aici erai? Credeam că dormi...

— Bună...

— Lestafier Franck.

— Camille.

— Mi-ai găsit... biletul?

— Da, dar...

— Țți aduci lucrurile? Ai nevoie de o mîna de ajutor?

— Nu... La drept vorbind, atîta mi-a mai rămas... Mi-au furat tot.

— Ce căcat!

— Exact... Nici că puteai s-o spui mai bine... Bun, mă duc să mă bag la loc în pat, pentru că simt cum mi se-nvîrte capul...

— Nu vrei să-ți pregătesc eu consommé-ul?

— Poftim?

— Consommé...

— Ce să consume?

— Supa, frate! se enervă el.

— A, scuze... Nu, mersi. Mă duc să mă culc puțin...

— Auzi? strigă el după Camille, care ajunsese deja pe culoar, să știi că de-aia ți se-nvîrte capul, pentru că nu mănînci destul!

Ea suspină. Diplomatie, diplomatie... Văzînd ce aer fin are băiatul ăsta, nu se făcea să rateze prima scenă. Se întoarce așadar în bucătărie și se așeză în capul mesei.

— Ai dreptate.

El mormăia în barbă. Normal... Bineînțeles că avea dreptate... Fir-ar al dracului... Acum o să-ntârzie...

Se întoarse cu spatele și-i dădu zor.

Vărsă conținutul cratiței într-o farfurie adâncă și scoase din frigider o bucată de ceva pe care o desfăcu ușurel. Era o chestie verde pe care o răzui deasupra supei aburinde.

— Ce-i asta?

— Coriandru.

— Și pastecele astea mititele cum se cheamă?

— Perle japoneze.

— Zău? Ce frumos...

Își luă geaca și închise ușa de la intrare, clătinând din cap:

Zău? Ce frumos...

Proastă, săraca...

3

Camille suspină și luă farfuria cu un gest mașinal, gîndindu-se la hoț. Cine dăduse lovitura? Fantoma de pe palier? Un musafir rătăcit? Venise pe acoperiș? Se va întoarce? Ar trebui să-i spună lui Pierre?

Mirosul, mai bine zis aburul supei, n-o mai lăsa să se gîndească la ale ei. Mmm, ce bun, și aproape că-i veni să-și pună un prosop pe cap și să facă inhalații. Dar ce-o fi pus înăuntru? Avea o culoare aparte. Caldă, grasă, în nuanța aurie a cadmiului... Cu perlele translucide și bucățelele de verdețuri de culoarea smaraldului, era o plăcere s-o privești... Rămase așa preț de cîteva secunde, respectuoasă și cu lingura în suspans, apoi luă o primă înghițitură, încetișor, pentru că era fierbinte.

Exceptînd copilăria, se găsea în aceeași stare ca Marcel Proust: „atentă la ceea ce se întîmpla extraordinar înlăuntrul ei”; și mîncă toată supa cu religiozitate, închizînd ochii după fiecare înghițitură.

Poate din cauză că, pur și simplu, murea de foame și nu-și dădea seama, sau poate pentru că de trei zile se chinuia, cu strîmbături, să înghită supele la cutie ale lui Philibert, sau poate pentru că fumase mai puțin, în orice caz, un lucru era sigur: în viața ei nu mai simțise atîta plăcere mîncînd de una singură. Se ridică de la masă să vadă dacă mai rămăsese ceva pe fundul cratiței. Nimic, din păcate... Ridică farfuria și sorbi, ca să nu piardă nici o

picătură, plescăi din buze, strînse masa și luă pachetul de paste început. Alinie cîteva perle japoneze pe biletul lui Franck, astfel încît să alcătuiască cuvîntul „Super!“ și se băgă la loc în pat mîngîindu-și pîntecele umflat.

Mulțumesc, dragă Doamne.

Ultimele zile ale convalescenței se scurseră foarte repede. Pe Franck nu-l mai vedea deloc, dar știa când e acasă: uși trântite, combina hi-fi, televizorul, discuții animate la telefon, hohote de rîs și înjurături seci; simțea însă că nimic din toate astea nu-i stătea în fire. Franck se agita și își lăsa viața să răsunе în toate cele patru colțuri ale apartamentului, ca un cîine care face pipi peste tot ca să-și marcheze teritoriul. Uneori Camille simțea nevoia să urce la ea, să-și redobîndească independența și să nu mai datoreze nimănui nimic. Alteori, nu. Alteori tremura doar la gîndul de a se culca din nou pe jos și de a urca șapte etaje, agățîndu-se de balustradă ca să nu cadă.

Era complicat.

Nu mai știa care-i e locul și, de altfel, ținea mult și la Philibert... De ce ar trebui să se autoflageleze întruna și să-și ceară iertare, strîngînd din dinți? Pentru propria independență? Ce să-ți spun, mare victorie... De ani și ani ea n-avusese decît acest cuvînt pe buze și, la urma urmei, pentru ce? Ca să ajungă unde? În cotețul ăla, petrecîndu-și după-amiezile fumînd țigară de la țigară și întorcîndu-și soarta pe toate fețele? Era jalnic. Ea era jalnică. Urma să împlinească în curînd douăzeci și șapte de ani și n-avea nimic al ei: nici amintiri, nici prieteni și nici vreun motiv cît de mic să fie îngăduitoare cu ea însăși. Cum se ajunsese aici? De ce nu reușise niciodată să-și împreuneze mîinile și să păstreze în căușul palmelor două, trei lucruri mai valoroase? De ce?

Era adîncită în gînduri. Era liniștită. Iar atunci cînd veverițoiul ăsta uriaș venea să-i citească, închizînd ușurel ușa în urma lui și dîndu-și ochii peste cap pentru că golanul ăla asculta muzica aceea „tribală“, ea îi zîmbea și ieșea pentru moment din inima ciclonului...

Se apucase iar de desenat.

Uite-așa.

Fără motiv. Pentru ea. Pentru plăcerea ei.

Începuse un caiet nou, ultimul, și-l îmblînzise încredințîndu-i toate lucrurile care-o înconjurau: șemineul, modelul tapițeriei, cremona ferestrei, zîmbetele năînge ale lui Sammy și Scooby-Doo, ramele, tablourile, cameea doamnei și redingota sobră a domnului. O natură moartă cu hainele proprii, cu catarama curelei atîrnînd pe jos, norii, dîra alburie a unui avion cu reacție, vîrfurile copacilor dincolo de feronerie balconului și un autoportret cu ea stînd în pat.

Din cauza petelor de pe oglindă și a părului scurt semăna cu un băiețuș bolnav de vărsat de vînt...

Desena iarăși așa cum respira. Dădea paginile fără să se gîndească și se oprea numai cînd trebuia să mai verse niște cerneală chinezească într-un păhăruț ca să-și umple stiloul. De ani de zile nu se mai simțise atît de calmă, atît de vie, atît de pur și simplu vie...

Dar ce-i plăcea mai mult și mai mult erau atitudinile lui Philibert. Era atît de captivat de istoriile sale și chipul îi devenea dintr-o dată atît de

expresiv, de aprins sau de abătut (ah! biata Maria-Antoaneta...), încît îi ceru voie să-l deseneze.

Sigur, bîiguise el de formă, dar uitase numaidecît de scîrîtul peniței pe hîrtie.

Uneori era ceva de genul:

— *Dar doamna d'Étampes nu era o amantă de felul doamnei de Châteaubriant, micile cadouri nu-i mai erau de ajuns. Visa mai cu seamă să obțină favoruri pentru ea și pentru familia ei. Or, ea avea treizeci de frați și surori... Așa că, plină de rîvnă, se puse pe treabă.*

Abilă, ea știu să profite de toate clipele de răgaz pe care necesitatea de a-și trage sufletul i le lăsa între două îmbrățișări pentru a-i smulge regelui, satisfăcut și istovit, numirile sau avansările la care rîvnea.

În cele din urmă, toți cei din familia Pisseleu dobîndiră funcții importante, și îndeobște eclesiastice, întrucît amanta regelui era o femeie „religioasă“...

Antoine Seguin, unchiul său din partea mamei, deveni abate de Fleury-sur-Loire, episcop de Orléans, cardinal și, în cele din urmă, arhiepiscop de Toulouse. Charles de Pisseleu, al doilea dintre frații săi, dobîndi abația Bourgueil și episcopia Condom...

Philibert ridica privirea:

— Episcopia Condom... Spuneți și dumneavoastră dacă nu-i nostim...

Și Camille se grăbea să încredințeze hîrtiei acel surîs, acea încîntare amuzată a unui băiat care parcurgea istoria Franței așa cum ar frunzări alții o revistă porno.

Iar alteleori:

— ...închisorile devenind neîncăpătoare, Carrier, autocrat atotputernic, înconjurat de colaboratori pe măsură, deschise noi pușcării și rechiziționă nave din port. În scurt timp tifosul avea să facă ravagii printre miile de oameni încarcerati în condiții abominabile. Ghilotina nu mergea suficient de repede, așa că proconsulul ordonă să fie împușcați mii de prizonieri și repartiză plutoanelor de execuție un „corp de gropari“. Apoi, întrucât prizonierii continuau să afluze în oraș, inventă înecările.

Cît despre generalul de brigadă Westerman, acesta scrisese: „Vandeea nu mai există, cetățeni ai Republicii. A murit sub săbiile noastre libere, dimpreună cu femeile și copiii ei. Tocmai am îngropat-o în mlaștinile și în pădurile din Savenay. Îndeplinind ordinele pe care mi le-ați dat, am strivit copiii sub copitele cailor și am masacrat femeile, care de-acum înainte nu vor mai aduce pe lume hoți. Nu am nici un prizonier pe conștiință“.

Iar lui Camille nu-i rămînea de desenat decît o umbră pe chipul crispat.

— Desenați sau mă ascultați?

— Vă ascult în timp ce desenez...

— Acest Westerman... Acest monstru care și-a slujit patria adoptivă cu atîta fervoare, ei bine, închipuiți-vă că avea să fie capturat și decapitat împreună cu Danton, cîteva luni mai tîrziu...

— De ce?

— A fost acuzat de lașitate... Era un om slab...

Alteori Philibert îi cerea permisiunea să se așeze în fotoliul de la piciorul patului și să citească amîndoi în liniște.

— Philibert?

— Mmm...

— Cărțile poștale...

— Da?

— O să mai faceți asta mult timp?

— Pofțiți?

— De ce să nu vă faceți meseria? De ce nu-ncercați să deveniți istoric sau profesor? Ați putea să citiți toate cărțile astea în timpul orelor de muncă și chiar ați fi plătit pentru asta!

Philibert își așază cartea pe velurul tocit al genunchilor osoși, își scoase ochelarii și-și frecă ochii:

— Am încercat... Sînt licențiat în istorie și am luat de trei ori examenul de admitere la École des Chartes, dar m-au picat în fiecare sesiune...

— Nu erai destul de bun?

— Oh, ba da! În sfîrșit... roși el, în sfîrșit, cred că... da, cu toată modestia, dar... N-am putut niciodată să iau un examen... Sînt foarte angoasat... De fiecare dată îmi pierd somnul, vederea, părul, chiar și dinții!, și toate calitățile. Citesc subiectul, știu toate răspunsurile, dar sînt incapabil să scriu fie și un rînd. Întezenesc în fața foii...

— Dar spuneți că ați luat bacul și licența...

— Da, dar cu ce preț... Și niciodată din prima... Și, în plus, a fost ușor... Mi-am luat licența fără să pun vreodată piciorul în Sorbona și fără să merg la cursurile magistrale ale marilor profesori pe care-i admiram, dar care n-aveau nimic de-a face cu programa mea...

— Cîți ani aveți?

— Treizeci și șase.

— Bun, și avînd licența, n-ați fi putut totuși să predați?

— Mă vedeți într-o încăpăre cu treizeci de puști?

— Da.

— Nu. Simpla idee de a mă adresa unui public, oricât de puțin numeros ar fi, îmi dă sudori reci. Am... Am probleme de... socializare, cred...

— Dar la școală? Când erați mic?

— N-am mers la școală decât începînd din clasa a șasea. Și, în plus, am stat la internat... A fost un an oribil. Cel mai rău din toată viața mea... Parcă m-ar fi aruncat într-un bazin fără să știu să înot...

— Și dup-aia?

— După aceea nimic. Tot nu știu să înot...

— La propriu sau la figurat?

— Amîndouă, domnule general.

— Nu v-au învățat să înotați?

— Nu, la ce bun?

— Păi... ca să-notați...

— Știți, din punct de vedere cultural, ne tragem mai degrabă dintr-o generație de infanteriști și artileriști...

— Ce tot spuneți? Eu nu vă-ndemn să vă aruncați într-o bătălie! Spun să vă duceți măcar pînă la malul mării! Și de fapt, de ce nu v-ați dus la școală mai devreme?

— Făceam ore acasă, cu mama...

— Ca fata aceea din Saint Louis?

— Exact.

— Cum o chema?

— Blanche de Castille...

— Așa. Dar de ce, locuiați prea departe de școală?

— De fapt, era o școală comunală în satul vecin, dar n-am fost decât cîteva zile...

— De ce?

— Tocmai pentru că era o școală comunală...

— Aha! Aceeași poveste cu Albaștrii, nu?

— Întocmai...

— Dom'le, da' asta a fost acum peste două sute de ani! Lucrurile au mai evoluat de-atunci!

— S-au schimbat, fără îndoială. Dar de evoluat... Nu... Nu știu ce să zic...

— ...

— Vă șochez?

— Nu, nu, vă respect...

— Valorile?

— Dacă vreți, dacă ăsta vi se pare cuvântul potrivit, dar atunci din ce trăiți?

— Vînd cărți poștale!

— E aiurea... E-o nebunie...

— Știți, în comparație cu părinții mei, eu sînt foarte... evoluat, cum spuneți dumneavoastră, am totuși o oarecare distanță...

— Dar cum sînt părinții dumneavoastră?

— Păi...

— Împăiați? Mumificați? Cufundați într-un borcan cu formol și flori de crin?

— Pe-aproape... zîmbi el.

— Liniștiți-mă, nu se deplasează cu lectica, sper?

— Nu, dar asta numai pentru că nu se găsesc oameni care să-i care!

— Ce fac?

— Poftim?

— Cu ce se ocupă?

— Moșieri.

— Doar atît?

— E multă muncă, să știți...

— Bine, dar... Sînteți foarte bogați?

— Nu. Nici vorbă. Dimpotrivă...

— Incredibilă poveste... Și la internat cum ați reușit să vă descurcați?

— M-a ajutat Gaffiot.

— Cine-i ăsta?

— Nu e o persoană, e un dicționar latin foarte greu, pe care-l purtam în ghiozdan și care-mi servea drept praștie. Apucam ghiozdanul de curele, îi imprimam un elan și... Poc! îmi spulberam dușmanul...

— Și?

— Și ce?

— Azi?

— Ei bine, dragă prietenă, astăzi aveți în fața ochilor un superb exemplar al lui *Homo Degeneraris*, adică o creatură total inadaptată vieții în societate, decalată, bizară și perfect anacronică!

Rîdea.

— Și ce-o să faceți?

— Nu știu.

— O să vă duceți la psiholog?

— Nu, dar am întîlnit o domnișoară la serviciu, un soi de nebună zîmbăreață și obositoare, care mă bate la cap s-o însoțesc într-o seară la cursul ei de teatru. Ea cică a fost pe la toți psihologii posibili și imposibili și susține că tot teatrul e cel mai eficace...

— Chiar?

— Așa zice ea....

— Dar altfel, nu ieșiți niciodată în oraș? N-aveți prieteni? Nici o pasiune? Nici un contact cu secolul XXI?

— Nu. Nu prea... Dar dumneavoastră?

Viața își relua cursul obișnuit. Camille sfida frigul la lăsarea nopții, lua metroul în sens invers față de mulțimea lucrătorilor și observa toate acele chipuri extenuate.

Mamele care se întorceau acasă, la copii, în cartierele mărginașe ale orașului și adormeau cu gura deschisă și capul sprijinit de geamurile aburite, cucoanele pline de bijuterii de doi bani, care dădeau paginile ghidului TV cu mișcări scurte, umezindu-și arătătoarele prea ascuțite, domnii cu mocasini ușori și șosete fanteziste, care subliniau cu markerul cine știe ce rapoarte, pufnind zgomotos, și tinerele cadre superioare, cu pielea lucioasă, care se distrau doborând OZN-uri pe telefoanele mobile cumpărate în rate...

Și toți ceilalți, care nu aveau nimic mai bun de făcut decât să se țină instinctiv de bare ca să nu-și piardă echilibrul... Cei care nu se uitau la nimeni și la nimic. Nici la panourile publicitare pentru Crăciun – zile de aur, cadouri de aur, somon pe degeaba și *foie gras* la preț de en gros –, nici la ziarul vecinului, nici la agasantul ăla cu mîna întinsă, care-și fonfăia tînguiala iar și iar, nici măcar la fata asta de vizavi care le desena privirile mohorîte și pliurile pardesielor cenușii...

După care, schimba două, trei cuvinte fără importanță cu portarul imobilului, se schimba sprijinindu-se de cărucior, își trăgea o pereche informă de pantaloni de trening, o bluză de nailon turcoaz cu *Profesioniștii*

în serviciul dumneavoastră și se încălzea treptat, zorind ca o apucată înainte de a da iarăși piept cu frigul, de a-și fuma a enșpea țigară și de a lua ultimul metrou.

Cînd dădu cu ochii de ea, șefa Josy își vîrî pumnii în adîncul buzunarelor și-i aruncă un soi de rictus aproape tandru:

— Măi să fie... Iete strigoaica... Sînt bună de plată cu zece euro, bombăni ea.

— Poftim?

— Am pus un pariu cu fetele... Eu puteam să jur că nu te mai întorci...

— De ce?

— Nu știu, așa aveam eu impresia... Da' bine, nici o chestie, plătesc, să știi! Și-acuma hai, nu v-o plăcea, da' trebuie să mergem. Cu vremea de-afară, ăștia au făcut cocină peste tot. Stau și mă-ntreb dacă or fi învățat și ei la viața lor să se șteargă pe picioare... Na, poftim, ați văzut în ce hal arată holul?

Mamadou își tîrșîia picioarele:

— Aaa, mătăluță ai dormit ca un prunc săptămîna asta, zi că nu.

— De unde știi?

— Dîn cauza părului. Ț-a crescut prea repede...

— Da' tu ce-ai? Nu te simți bine?

— Merge, merge...

— Ai necazuri?

— Ee, necazuri... Mi s-au îmbolnăvit copiii, bărbatu-meu își joacă toți banii, alde cumnată-mea mă seacă la ficați, un vecin s-a căcat în lift și mi-au tăiat telefonu', da'-n rest e bine...

— Dar de ce-a făcut una ca asta?

— Cine?

— Vecinul.

— De un' să știu io dă ce, da' data care vine o să-și mănînce căcatu', să nu zică că nu i-am zis! Ai cuvîntu' meu! Și te mai și rîzi...

— Ce-ți mai fac copiii?

— Unu' tușește, altu' are probleme cu stomacu'... Ei, hai să mergem... mai bine să nu mai vorbim despre asta că-mi dă dureri, și io cînd am dureri nu mai sînt bună dă nimic...

— Și frate-tău? Nu poate să-i facă bine cu leacuri de-alea de-ale lui?

— Da' caii? Nu crezi c-ar putea să-i găsească și pă ăi cîștigători? Gata, nu mai vreau s-auz dă pierde-vară ăsta, hai...

Probabil că îngălatul de la etajul cinci se simțise lovit în amorul propriu, deoarece biroul lui era cît de cît pus în ordine. Camille desenă un înger văzut din spate, cu o pereche de aripi care-i ieșeau din costum și o mîndrețe de aureolă.

La fel și în casă: fiecare începea să-și găsească locul. Mișcările stinghere de la început, baletul acela nesigur și toate gesturile jenate se transformau treptat într-o coregrafie discretă și rutinieră.

Camille se trezea spre prînz, dar făcea în așa fel încît să fie în camera ei pe la trei după-amiaza, cînd venea Franck. Acesta din urmă pleca iar pe la șase și jumătate și uneori dădea nas în nas cu Philibert pe scări. Camille și Philibert luau împreună ceaiul sau mîncau ceva ușor, înainte ca ea să plece la muncă, de unde nu se întorcea niciodată mai devreme de unu noaptea.

Franck nu dormea niciodată la ora aia – asculta muzică sau se uita la televizor. De sub ușa lui ieșea miros de marijuana. Camille se întrebase cum

reuşeşte el să trăiască în ritmul ăsta nebunesc şi foarte curînd avu un răspuns: nu reuşeşte.

Aşa că uneori, fatalmente, treaba exploda. Franck slobozea cîte-o salvă de înjurături cînd deschidea uşa frigiderului şi vedea că alimentele nu sînt aranjate sau ambalate cum trebuie. Le punea atunci pe toate pe masă, răsturnînd ceainicul şi făcîndu-i cum îi venea la gură:

— Futu-i mama mă-sii! De cîte ori să vă mai spun? Untul trebuie să stea pe uşă, să nu capete miros! Şi brînză la fel! Celofanul e pentru cîini, fir-ar al dracu'! Şi asta ce mai e? Salată? De ce-o lăsaţi în pungă, să se strice?! Ți-am zis de-atîtea ori, Philibert! Unde sînt casoletele pe care vi le-am adus alaltăieri? Bun, şi asta ce-i? Lămîie... Ce dracu' caută la ouă? Dac-ai tăiat o bucată, restul împachetează-l sau pune-l pe-o farfurie cu faţa-n jos, *capito*?

Apoi îşi lua o bere şi pleca, iar cei doi criminali ai noştri aşteptau deflagraţia uşii, ca să-şi reia discuţia de unde-o lăsaseră:

— Şi chiar aşa a zis: *Dacă nu mai au pîine, daţi-le cozonac...*?

— Ei, sigur că nu... Ea n-ar fi rostit niciodată o asemenea ineptie... Era o femeie foarte inteligentă...

Bineînţeles că ar fi putut să-şi lase ceştile jos, suspinînd şi replicîndu-i că e prea nervos pentru un băiat care nu mănîncă niciodată acasă şi nu foloseşte frigiderul decît pentru a-şi depozita cutiile de bere... Dar nu, n-avea nici un rost...

Dacă-i plăcea să zbiere, n-avea decît.

Să zbiere...

Şi-apoi, Franck atîta aştepta. Cea mai neînsemnată ocazie să le sară la beregată. Mai ales ei. O avea în vizor şi îşi lua o mutră vexată de cîte ori o

vedea. Degeaba își petrecea Camille cea mai mare parte a timpului în camera ei, uneori se întâmpla să dea nas în nas cu el, și-atunci se făcea mică sub asaltul formidabil al undelor asasine, care, în funcție de starea lui de spirit, fie o făceau să se simtă îngrozitor de stingherită, fie îi smulgeau un zîmbet abia schițat.

— Care-i problema? De ce rînjești? Nu-ți place mutra mea?

— Nu, nu. Nimic, nimic...

Și se grăbea să depășească momentul.

Cînd se afla în încăperile pe care le foloseau toți trei, Camille era mereu cu garda sus. Lăsa curățenie lună în urma ei, se încuia în baie cînd Franck nu era acasă, își ascundea toate obiectele de toaletă, ștergea masa din bucătărie de două ori, își golea scrumiera într-o pungă de plastic pe care avea grijă s-o înnoade înainte de a o arunca la coș, încerca să fie cît mai discretă, curăța plinta, se eschiva din calea loviturilor și ajungea să se întrebe dacă nu cumva avea să plece mai curînd decît crezuse...

Avea să-i fie frig, asta e, dar măcar nu va mai da ochii cu cretinul ăla.

Philibert se întrista:

— Dar, domnișoară Ca... Camille... Dumneavoastră sînteți mu... mult prea inteligentă ca să vă lă... lăsați impresionată de... de lunganul ăsta... Du... dumneavoastră sînteți mult deasupra acestei situații... de bună seamă...

— Nu tocmai. Sînt exact la același nivel. Și primesc toate loviturile în plină figură...

— Nu! Bineînțeles că nu! Dumneavoastră și el nu navigați în aceleași ape! Ați... Ați apucat să-i vedeți sc... scrisul? L-ați auzit deja rîzînd la grosolăniile pre... prezentatorului aceluia debil? L-ați văzut citind și altceva

în afară de oferte pentru motociclete la mîna a doua? Și... și stați puțin, băiatul acesta are mintea unui puști de doi ani! N-are nici o vină să... săracul... Cre... cred că a intrat într-o bucătărie cînd era copil și de-atunci n-a mai ieșit... Așa că, în... încercați să vă distanțați... Să fiți mai tolerantă, ma... mai „cool“, cum se spune acum...

— ...

— Știți ce-mi spunea mama cînd îndrăzneam – cu... cu jumătate de gură – să-i povestesc o cîtime din ororile pe care le înduram de la micii mei colegi de cameră?

— Nu.

— „Află, dumneata, fiule, că balele broaștei rîioase n-ating porumbelul alb în zbor.“ Asta-mi spunea...

— Și asta vă consola?

— Nici vorbă, dimpotrivă!

— Ei, păi vedeți...

— Da, dar în cazul dumneavoastră nu... nu-i același lucru... Dumneavoastră n-aveți doisprezece ani... Și nu sînteți nevoită să beți urina unui țî... țînc detestabil...

— V-au forțat să faceți așa ceva?

— Din nenorocire...

— Să înțeleg că porumbelul alb în zbor...

— Exact, porumbelul a... alb n-a trecut în zbor niciodată. De altminteri, în... încă o mai simt aici, rîdea el strîmb, arătînd spre mărul lui Adam.

— Mda... Om vedea...

— Și-apoi, ce se întîmplă de fapt e o prostie, și o știți la fel de bine ca și mine: Franck e ge... gelos. Gelos ca un tigru. Puneți-vă și în locul lui... Avea tot apartamentul la dis... dispoziție, se plimba cum voia, de cele mai multe ori în chiloți sau în spa... spatele unei gîsculițe înnebunite. Putea să

zbiere, să înjure și să eructeze după pofta inimii, iar singurele noastre contacte erau cele de ordin pra... practic, atunci cînd schimbam informații despre starea instalației de apă sau despre provizia de hîrtie igienică...

Eu, unul, nu ieșeam aproape deloc din camera mea, iar cînd aveam nevoie să mă concentrez, îmi puneam vată în urechi. El era regele aici... Pînă într-acolo, încît avea probabil im... impresia că se află *in fine* la el acasă... Și apoi ați venit dumneavoastră, și gata! Nu numai că se vede nevoit să se încheie la șliț, dar în plus îndură și complicitatea noastră, uneori ne aude rîzînd, p... prinde frînturi ale unor discuții din care probabil că nu înțelege mare lucru... Îi vine, cu siguranță, foarte gr... greu, nu credeți?

— N-am știut că ocup atîta loc...

— Nu, dim... dimpotrivă, sînteți foarte discretă, dar, dacă vreți să ș... știți... Cred că îi impuneți respect...

— Hai că asta-i bună! exclamă ea. Eu? Eu să-i impun lui respect? Probabil glumiți. Niciodată n-am avut sentimentul că sînt atît de disprețuită...

— Nț... marele amarez nu e cultivat, asta-i clar, dar e departe de a fi i... idiot, știți, dumneavoastră și prietenele lui nu boxați în aceeași ca... categorie... v-ați întîlnit cu vreuna de... de cînd sînteți aici?

— Nu.

— Ei bine, o să aveți ocazia... E... E incredibil... Orice ar fi, vă im... implor, rămîneți deasupra, nu vă amestecați cu ei. Faceți-o pentru mine, domnișoară Camille...

— Dar știți bine că n-am de gînd să mai rămîn mult timp aici...

— Nici eu. Și nici el, dar pînă atunci să încercăm să trăim ca niște buni vecini... Lumea e și așa îngrozitoare, fără să ne mai dăm și noi silința, nu? Și apoi, mă faceți să mă bîlbîi cînd spuneți pro... prostii...

Se ridică și stinse focul la ceainic.

— Nu păreți foarte convinsă...

— Ba da, ba da, am să încerc. Dar, mă rog, eu nu sînt foarte înzestrată pentru raporturile de forță... În general, arunc prosopul înainte de a căuta argumente...

— De ce?

— Așa.

— Pentru că e mai puțin obositor?

— Da.

— Nu-i o strategie bună, cre... credeți-mă. Pe termen lung, vă va distruge.

— M-a distrus deja.

— Că vorbeam de strategie, săptămîna viitoare o să merg la o conferință pa... pasionantă despre arta militară a lui Napoleon Bonaparte, n-ați vrea să veniți și dumneavoastră?

— Nu, dar povestiți-mi, uite, v-ascult: vorbiți-mi despre Napoleon...

— Ah! E un subiect vast... Vreți o felie de lă... lămîie?

— Ușurel, ușurel! Eu, una, nu mă mai ating de lămîie! Nu mă mai ating de nimic, dacă-i pe-așa...

El o privi cu ochii în lacrimi:

— Rămîneți dea... deasupra lor, v-am spus.

6

Timpul regăsit, pentru un loc unde aveau cu toții să dea ortu' popii, era un nume numai bun... Ce tîmpenie...

Franck era cătrănit. Bunică-sa nu mai vorbea cu el de cînd o adusese aici, iar el se vedea obligat să-și stoarcă creierii de cînd intra pe șoseaua de centură ca să găsească ceva de povestit. Prima dată, fusese luat pe nepregătite, așa că toată după-amiaza se uitaseră chiorîș unul la altul... În cele din urmă, Franck se postase în fața ferestrei și se apucase să comenteze cu glas tare ce se întîmpla în parcare: bătrîni pe care-i urcau în mașini, bătrîni pe care-i coborau din mașini, cupluri care se certau, copii care se fugăreau printre mașini, puștiul care-și luase o palmă, tînăra care plîngea, un Porsche Roadster, un Ducatti, un Serie 5 nou-nouț și du-te-vinoul neîncetat al ambulanțelor. O zi de-a dreptul pasionantă.

Doamna Carminot fusese cea care se ocupase de mutare, iar el apăruse ca o floricică în prima zi de luni, fără să-și închipuie nici o secundă ce-l aștepta.

În primul rînd, locul... Din pricina banilor puțini, fusese nevoit să se mulțumească cu un azil de stat, construit la futu-i mă-sa, la periferia orașului, între un Buffalo Grill și un centru de colectare a deșeurilor industriale. O ZAC, o ZIF, o ZUP¹, un căcat. Un imens căcat trîntit taman nicăieri. Se rătăcise și se învîrtise mai bine de-o oră printre toate hangarele alea uriașe, căutînd un nume de stradă care nu exista și oprindu-se la fiecare

sens giratoriu ca să descifreze hărți de neînțeles, iar când, în cele din urmă, ajunsese acolo și-și scosese casca, mai că fusese luat pe sus de o pală de vînt. „Ce-i nebunia asta? De când îi țin pe bătrîni în curent? Eu știam că orice fir de vînt le ia mau’ cît ai zice pește... Mama mă-sii... Zi că nu vād bine... Nu se poate să fie aici... Zău... Zi c-am greșit drumul...”

Înăuntru era o căldură de mureai și, pe măsură ce se apropiase de camera ei, simțise cum i se usucă gîtul, mai mult și mai mult și mai mult, încît îi trebuiseră cîteva minute pînă să rostească un cuvîntel.

Toți hodorogii ăia urîți, triști, deprimanți, tînguindu-se, gemînd, tîrșîindu-și papucii, clămpănindu-și proteza, sugîndu-și gingiile, cu burțile lor umflate și cu mîinile lor scheletice. Țsta de-aici cu furtunul în nas, ăla de colo țipînd singur în colțul lui, aia de dincolo chircită în scaunul cu roțile, de parcă tocmai ieșea dintr-o criză de tetanie... I se vedeau pînă și ciorapii și scutecul...

Și căldura asta nenorocită! De ce nu deschideau geamurile? Ca să dea ăștia ortu’ popii mai rapid?

Cînd venise data următoare, rămăsese cu casca pe cap pînă la ușa camerei 87, ca să nu mai vadă toate astea, dar o asistentă îl trăsese de mîneacă și-i spusese să și-o dea numaidecît jos, că sperie bolnavii.

Bunică-sa nu mai vorbea cu el, dar îi căuta privirea ca să-l înfrunte și să-i bată obrazul: „Ei? Ești mîndru de tine, puiule? Ia spune-mi. Ești mîndru de tine?” Asta-i repeta în tăcere, în timp ce el ridica storurile și-și căuta din priviri motocicletă.

Franck era mult prea nervos ca să mai poată dormi. Își trăgea fotoliul lângă pat, căuta cuvinte, fraze, anecdote, glumițe de doi bani, iar în cele din urmă, sleit, dădea drumul la televizor. N-o privea deloc, privea în schimb pendula de pe peretele din spate și începea numărătoarea inversă: încă două ore și mă car, încă o oră și mă car, încă douăzeci de minute...

În mod excepțional, săptămîna asta venise și duminică, pentru că Potelain n-avusese nevoie de el. Traversase holul în trombă, ridicînd din umeri cînd dădu cu ochii de decorațiunile țipătoare și de amărîții de moși cu coifuri pe cap.

— Ce se-ntîmplă, e carnaval? o întrebă el pe femeia cu halat care urcase cu el în lift.

— Repetăm sceneta pentru Crăciun... Sînteți nepotul doamnei Lestafier, nu?

— Da.

— Nu-i prea cooperantă bunica dumneavoastră...

— Nu?

— Nu prea. Ca să nu spun mai mult... Încăpățînată ca un catîr...

— Credeam că face-așa numai cu mine. Cu dumneavoastră credeam că e mai ăăă... mai ascultătoare...

— Ei, cu noi e fermecătoare. O comoară. Numai amabilitate și bunăvoință. Dar relațiile cu ceilalți nu decurg cum ar trebui... Nu vrea să-i vadă și preferă să stea nemîncată decît să coboare cu ceilalți în sala de mese...

— Adică cum? Nu mănîncă nimic?

— În cele din urmă, am cedat noi... Am lăsat-o să mănînce în cameră...

Cum Paulette nu-l aștepta decît a doua zi, fu luată prin surprindere de prezența lui și n-avu timp să-și îmbrace haina de bătrînă ofensată. Era pentru prima oară cînd n-o găsea în pat, palidă și dreaptă ca un băț, ci așezată în fața geamului, cosînd ceva.

— Mamaie?

Ah, fir-ar să fie, Paulette ar fi vrut să-și ia aerul înțepat, dar nu se putu abține să nu-i zîmbească.

— Admiri peisajul?

Aproape că simțea nevoia să-i spună adevărul: „Rîzi de mine? Care peisaj? Nu, puiule. Stau și te pîndesc să văd cînd vii. Cu asta-mi trec zilele, te pîndesc. Chiar și cînd știu că n-ai să vii, tot aicea stau. Aicea stau tot timpul... Știi, de-acum recunosc de departe zgomotul motocicletei și aștept să te văd cum îți scoți casca, pentru ca numaidecît să mă bag în pat și să te primesc cu răceală...” Dar se abținu și se mulțumi să mormăie.

Franck se așeză la picioarele ei, cu spatele lipit de calorifer.

— Cum îți merge?

— Mmm...

— Ce faci acolo?

— ...

— Ești botoasă?

— ...

Un sfert de ceas nu mai făcură altceva decît să se uite unul la altul, apoi Franck își cuprinse capul în mîini, închise ochii, oftă, își mută locul ca să stea chiar în fața ei și începu cu o voce egală:

— Ascultă-mă, Paulette Lestafier, ascultă-mă bine:

Trăiai singură într-o casă pe care-o iubeai mult de tot și pe care-o iubeam și eu. Te trezeai cu noaptea-n cap, îți făceai cafeluța ta Ricoré și, în

timp ce o beai, te uitai pe geam la culoarea norilor ca să vezi cum o să fie vremea. Apoi dădeai de mîncare celor care alcătuiau mica ta lume, nu-i așa? Motanul, pisicile din vecini, măcăleandrii, pițigoii și toate vrăbiile pe care le-a lăsat Dumnezeu pe pămînt. Luai foarfecele de grădină și te-apucai să faci toaleta florilor înainte de a avea grijă de toaleta ta. Te îmbrăcai, pîndeai să vezi cînd vine poștașul sau măcelarul. Grăsanul ăla de Michel, escrocul ăla, care te pricopsea tot timpul cu cîte-o bucată de mușchi de vită de 300 de grame, cînd tu nu-i cereai decît una de 100, iar el știa foarte bine că nici nu mai ai dinți... Da, dar tu nu-i spuneai nimic. Ți-era prea frică să nu uite să te claxoneze marțea următoare... Așa că restul cărnii o puneai la fiert în ciorbă, ca să-i dea gust. Pe la unșpe îți luai coșul și te duceai la cafeneaua lui moș Grivaud ca să-ți cumperi ziarul și pîinea de două livre. De mult nu mai mîncai pîine, dar o cumpărai în continuare... Din obișnuință... Și pentru păsărele... Adesea se întîmpla să-ți mai iasă-n cale o veche cunoștință care citise deja rubrica de decese și vorbeați printre oftaturi despre morții voștri. Apoi îi spuneai ce mai știi despre mine, chiar dacă nu mai știai nimic... Pentru oamenii ăia ajunsesem deja la fel de celebru ca Bocuse², nu-i așa? Trăiai singură de mai bine de douăzeci de ani, dar continuai să pui față de masă curată, cu tacîmuri lustruite, pahar cu picior și flori în glastră. Și dacă-mi aduc eu bine aminte, primăvara puneai anemone, vara, margarete, iar iarna îți cumpărai un buchet ieftin, și la fiecare masă repetai întruna că e urît și c-ai dat prea mulți bani pe el... După-amiaza îți făceai siesta pe canapea și motanul ăla gras venea să ți se așeze pentru cîteva clipe pe genunchi. După aia terminai ce începuseși să faci prin curte sau prin grădină de dimineață. Grădina... Nu mai puteai să faci mare lucru pe-acolo, dar oricît, aveai cîteva legume și nu mai puteai de mîndrie cînd o vedeai pe Yvonne cum se duce la supermarket să-și cumpere morcovi. Pentru tine, una ca asta era dezonorant la culme...

Dar serile erau mai lungi, nu-i așa? Așteptai să te sun, dar nu te sunam, așa că dădeai drumul la televizor și, în cele din urmă, toate prostiile alea ajungeau să te-amețească. Când începea publicitatea săreai din somn. Făceai turul casei adunându-ți șalul la piept și închideai obloanele. Zgomotul ăla, zgomotul obloanelor care scîrțîie în penumbră, îl auzi și astăzi, știu că-i așa, pentru că-l aud și eu. Trăiesc acum într-un oraș atît de obositor, că nu mai poți auzi nimic, dar e suficient să-mi fac urechea pîlnie ca să prind sunetul acela al obloanelor din lemn și al ușii de la magazie...

E adevărat că nu te sunam, dar mă gîndeam la tine, să știi... Și de fiecare dată cînd veneam să te văd, n-aveam nevoie să mă pună la curent sfînta Yvonne, care mă lua deoparte și mă strîngea de mînă, ca să pricep că totul se duce naibii... N-aveam curaj să-ți spun nimic, dar vedeam bine că în curte nu mai e curat, iar în grădină straturile nu mai sînt drepte... vedeam că nu mai ești nici tu așa cochetă cum erai, că părul tău căpătase o culoare de-a dreptul ciudată și că aveai fusta pe dos. Băgam de seamă că sticla lămpii e murdară, că puloverele alea nasoale pe care continuai să mi le-mpletești erau pline de găuri, că purtai ciorapi desperecheați și că te loveai peste tot... Da, nu te mai uita așa, mamaie... Am văzut tot timpul vîntăile alea enorme pe care încercai să le ascunzi sub haine...

Aș fi putut să te bat la cap mai de mult cu toate astea... Să te oblig să te duci la doctor, să-ți fac scandal ca să nu te mai obosești cu săpăliga aia veche pe care nici nu mai reușeai s-o ridici, aș fi putut s-o rog pe Yvonne să te supravegheze, să te urmărească și să-mi trimită rezultatele analizelor... Dar nu, mi-am zis că-i mai bine să te las în pace și că, în ziua în care n-o să te mai descurci, măcar n-o să ai ce regreta, și nici eu... Măcar aveai să trăiești după bunul plac. Fericită. Liniștită. Pînă la capăt.

Ei bine, ziua asta a venit. Și trebuie să iei o hotărîre, mamaie. În loc s-o faci pe supărata, ar trebui să te gîndești ce noroc ai avut să trăiești mai bine de optzeci de ani într-o casă așa de frumoasă și de...

Paulette plîngea.

— ...și pe deasupra mai ești și nedreaptă cu mine. E vina mea că stau departe și că sînt absolut singur? E vina mea că ești văduvă? E vina mea că n-ai avut alți copii în afară de nenorocita de maică-mea, ca să aibă grijă de tine acum? E vina mea că n-am frați și surori ca să te vizităm cu rîndul?

Ntț, nu-i vina mea. Singura mea vină e că mi-am ales meseria asta împruțită. Că în afară de-a munci ca un dobitoc, nu pot să fac altceva, și cel mai nasol e că, și dac-aș vrea, tot n-aș ști ce Dumnezeu să fac. Nu știu dacă-ți dai seama, dar eu muncesc în fiecare zi, mai puțin luna, iar luna vin să te văd. Hai, n-o mai fă pe mirata... Ți-am zis că duminica mi-am luat o a doua slujbă ca să-mi plătesc ratele la motocicletă, așa că vezi, eu, unul, n-am nici o zi în care să stau cu burta-n sus... Muncesc de dimineață, de la opt jumate, în fiecare zi și n-ajung acasă înainte de miezul nopții... Așa că sînt obligat să dorm după-amiaza ca să fac față.

Prin urmare, poftim, asta-i viața mea: nimic. Nu fac nimic. Nu văd nimic. Nu știu nimic și cel mai rău e că nu înțeleg nimic... Și în tot rahatu' ăsta e o singură chestie bună, una singură, o cameră de care m-am învățat la individul ăla ciudat de care ți-am tot vorbit. Ți-am zis că aristocrat, ții minte? Ei bine, chiar și de-asta s-a ales prafu'... A adus o fată care acum stă cu noi și care mă calcă pe bătăture în ultimul hal... Și nici măcar nu-i prietena lui! Și zău că nu mă duce mintea dacă băiatu' ăsta o să i-o pună vreodată ăăă... pardon, dacă va face următorul pas... Nu, e doar o fată amărîtă pe care a luat-o sub aripa lui și acum atmosfera din apartament a devenit irespirabilă, așa că va trebui să-mi găsesc altceva... Bun, nici asta n-ar fi o problemă, că m-am mutat de-atîtea ori de nici nu mai știu bine unde stau... O să mă

descurc... În schimb, cu tine nu mă descurc, pricepi? Pentru prima oară mă înțeleg cu bucătarul-șef. Ți-am povestit cum zbiară și toate alea, dar nu-i nici o problemă, e un tip corect. Nu numai că n-am texte cu el, dar e și un bun... Chiar am impresia că învăț ceva de la el, înțelegi? Așa că nu pot să renunț la asta cu una, cu două, în orice caz nu mai devreme de sfârșitul lui iulie. Pentru că i-am povestit de tine, știi... I-am zis că vreau să mă întorc să muncesc la țară ca să fiu mai aproape de tine și știu c-o să mă ajute, dar la nivelul la care am ajuns acum nu pot accepta chiar orice. Dacă mă-ntorc aici, vreau să fiu fie bucătar într-un restaurant, fie bucătar-șef într-o cârciumă. Nu mai vreau să fiu ajutor, mi-a ajuns... Așa că tu trebuie să ai răbdare și să nu te mai uiți așa la mine, că dacă nu, ți-o zic de la obraz: nu mai vin niciodată să te văd.

Îți repet că am o singură zi liberă pe săptămână, iar dacă și ziua asta ajunge să mă deprime, pentru mine, unul, s-a terminat... Și pe deasupra se apropie sărbătorile și o să am de lucru și mai mult ca de obicei, așa că trebuie să mă ajuți și tu, ce dracu'...

Și încă ceva... Mi-a zis o asistentă că nu vrei să stai cu ceilalți. Să știi că te-nțeleg foarte bine, pentru că nu-s o companie prea grozavă, dar trebuie să faci și tu un efort... Se poate întâmpla să mai fie o Paulette aici, ascunsă, ca și tine, în camera ei și la fel de pierdută... Poate că i-ar plăcea și ei să vorbească despre grădina de-acasă și despre nepotul ei minunat, dar cum vrei să te găsească dacă tu stai aici bosumflată ca un copil?

Paulette îl privea uluită.

— Și cu asta, gata. Am zis tot ce-aveam pe suflet, iar acum nu mai reușesc să mă ridic pentru că mă doare cur... fundul. Așadar? Ce coși tu acolo?

— Ești chiar tu, Franck? Ești chiar tu? E prima oară când te aud vorbind atîta... Nu cumva ești bolnav?

— Ntț, n-am nimic, sînt doar obosit. Am o groază de chestii pe cap, înțelegi?

Paulette îl privi lung, apoi dădu din cap ca și cum ar fi ieșit în sfîrșit din starea de toropeală. Ridică lucrul:

— A, nimic... E al lui Nadège, o infirmieră drăguțică din tura de dimineață. Nu-i venea puloverul bine și i l-am ajustat... Că veni vorba, poți să-mi bagi tu așa în ac, că nu-mi mai găsesc ochelarii?

— Nu vrei să te-așezi în pat, ca să stau eu în fotoliu?

Abia se lăsă în fotoliu, că și adormi.

Ca un prunc.

Zgomotul tăvii îl trezi.

— Ce-i asta?

— Cina.

— De ce nu cobori?

— Seara ni se aduce întotdeauna masa în cameră...

— Da' cît e ceasul?

— Cinci jumate.

— Ce-i nebunia asta? Vă dau de mîncare de-acum?

— Da, duminica așa se-ntîmplă. Ca să plece și ei mai devreme...

— Pfui... Ce-i asta? Nu ți se pare că pute?

— Nu știu ce e și mai bine să nu aflu...

— Da' acolo ce e? Pește?

— Nu, aş zice mai degrabă cartofi gratinați, tu ce zici?

— Fugi de-aici, miroase a pește... Și asta, chestia asta maronie de-aici, ce-i?

— Compot...

— Zău?

— Așa cred...

— Ești sigură?

— Nu mai știu...

Ancheta ajunsese în acest punct, când tînăra infirmieră își făcu din nou apariția:

— Gata? E bun? Ați terminat?

— Așteptați, i-o tăie Franck, i-ați adus mîncarea de două minute...

Lăsați-o măcar să mănînce în liniște!

Infirmiera trînti ușa.

— În fiecare zi e așa, dar duminica e și mai rău... Se grăbesc să plece...

Nu te poți supăra pe ele, nu?

Bătrîna moțăia.

— Of, mamaie... Ce căcat, toate astea... ce căcat...

Bătrîna își împături șervetul.

— Franck?

— Da.

— Te rog să mă ierți...

— Nu, eu te rog să mă ierți. Nu-mi mai iese nimic cum aş vrea. Dar o să se rezolve, de ceva vreme am început să mă obișnuiesc...

— Pot să strîng acum?

— Da sigur, sigur...

— Transmiteți-i felicitări bucătarului, adăugă Franck, a fost delicios...

— Așa, bun, acum plec și eu, da?

— Mă aștepți pînă-mi pun cămașa de noapte?

— Bine.

— Ajută-mă să mă ridic...

Auzi zgomotul apei în baie și se întoarse pudic cu spatele cît ea se băgă în pat.

— Stinge lumina, puiule...

Paulette aprinse veioza de la capul patului.

— Vino-ncoace, așază-te aici două minute...

— Da' două minute, bine? Că nu stau la doi pași...

— Două minute.

Paulette își așeză mîna pe genunchiul lui și-i puse ultima întrebare la care s-ar fi așteptat:

— Ia spune-mi, fata asta de care mi-ai vorbit adineauri... Care stă cu voi... Cum e?

— Proastă, plină de aere, slabă și la fel de cretină ca și ailaltă...

— Măi-măi...

— E...

— Cum?

— Ai putea să spui că-i o intelectuală... Nu, n-ai putea să spui, chiar e o intelectuală. Ea și cu Philibert stau toată ziua cu nasu-n cărți, ca toți intelectualii, și sînt în stare să vorbească ore în șir despre chestii care nu interesează pe nimeni, dar ce e și mai ciudat e că lucrează ca femeie de serviciu...

— Chiar așa?

— Noaptea...

— Noaptea?

— Da... dacă-ți spun că-i ciudată... Și s-o vezi cât e de slabă... Te ia cu leșin...

— Nu mănîncă?

— Habar n-am. Puțin îmi pasă.

— Cum o cheamă?

— Camille.

— Și cum arată?

— Ți-am zis deja.

— La față?

— Auzi, de ce mă tot întrebi toate astea?

— Ca să mai stai cu mine... Nu, pentru că vreau să știu.

— Bun, păi e tunsă foarte scurt, aproape rasă, e castanie... Și are ochi albaștri, cred. Nu știu... Mă rog, de culoare deschisă, în tot cazul. Și... of, puțin îmi pasă, ți-am mai spus!

— Cum are nasul?

— Normal.

— ...

— Și cred că are și niște pete roșii... Și... de ce zîmbești?

— Fără motiv, te-ascult...

— Hai, am plecat, că de-acum chiar mă enervezi...

[1.](#) Zone d'aménagement concerté, Zone d'intervention foncière, Zone à urbaniser en priorité.

[2.](#) Paul Bocuse (n. 1926), bucătar francez recunoscut pe plan mondial, care a revoluționat arta culinară franceză.

- Urăsc luna decembrie. Toate sărbătorile astea mă deprimă...
- Știu, mamă. Mi-o spui a patra oară de când am venit...
- Pe tine nu te deprimă?
- Și dacă nu mă deprimă? Ai fost la film?
- Ce să fac la film?
- Te duci la Lyon de Crăciun?
- Trebuie să mă duc... Știi cum e unchiu-tău... Puțin îi pasă de soarta mea, dar dacă ratez cumva gîsca umplută e nenorocire... Vii cu mine anul ăsta?
- Nu.
- De ce?
- Lucrez.
- Ai de măturat acele de brad? o întrebă ea sarcastică.
- Exact.
- Îți bați joc de mine?
- Nu.
- Să știi că te înțeleg... E groaznic să-i suporti pe cretinii ăia adunați în jurul tortului festiv, zi că nu-i așa...
- Exagerezi. Sînt oameni cumsecade, totuși...
- Pfff... uite că și cumsecădenia mă deprimă...
- Fac cinste, zise Camille înșfăcînd nota de plată. Trebuie să plec...

- Auzi, tu te-ai tuns? o interogă maică-sa în fața gurii de metrou.
- Chiar mă întrebam dac-o să-ți dai seama...
- E oribil. Ce te-a apucat?

Camille o luă la goană pe scările rulante.

Aer, repede!

Își dădu seama că era și ea acolo încă înainte de a o zări. După miros.

Un soi de parfum suav și dulceag care-i făcu greață. O luă cu toată viteza spre camera ei și îi zări în salon. Franck era trântit pe jos și rîdea prosteste uitîndu-se la o tipă care se scâlîmbăia pe muzica dată la maximum.

— 'Nă seara, le aruncă ea din mers.

Cînd închise ușa îl auzi mormăind: „Nu-ți fă probleme. Ce treabă avem noi cu ea? Hai, mai mișcă-te puțin...”

Ce se auzea nu era muzică, era zgomot. Numai unor nebuni putea să le placă. Pereții, ramele și parchetul trepidau. Camille mai așteptă preț de cîteva clipe, apoi interveni:

— Dă puțin mai încet... O să avem probleme cu vecinii...

Fata se opri și începu să chicotească.

— Auzi, Franck, ea e? Ea e? Da? Tu ești Conchita?

Camille o privi lung. Philibert avea dreptate: era incredibil.

Un concentrat de prostie și vulgaritate. Pantofi cu platformă, blugi cu paiete, sutien negru, pulover cu panglici și găurele, părul făcut șuvițe acasă, buze de cauciuc, tot tacîmul.

— Da, eu sînt, apoi adresîndu-i-se lui Franck, dă, te rog, mai încet...

— Hai că mă umpli de draci... Fugi... Du-te și fă nani-nani în panerașul tău...

— Philibert nu-i acasă?

— Ntț, e cu Napoleon. Hai, du-te și te culcă, ți-am zis.

Fata râdea și mai și.

— Unde-i buda? Auzi, unde-i buda?

— Dă mai încet sau chem poliția.

— Foarte bine, cheamă poliția și nu ne mai fute la cap. Hai! Și-acum cară-te, când îți zic!

Nici o șansă, Camille tocmai petrecuse câteva ore cu maică-sa.

Dar Franck n-avea de unde să știe chestia asta.

Prin urmare, nici o șansă.

Așa că făcu stînga-mprejur, intră în camera lui, își făcu loc prin nebunia de-acolo, deschise fereastra, scoase combina din priză și-i făcu vînt de la etajul al patrulea.

Apoi se întoarse în salon și-i spuse pe un ton calm:

— S-a rezolvat, nu mai e nevoie să chem poliția...

După care, uitîndu-se spre fată, adăugă:

— Auzi, paparudo... Închide gura să nu-ți intre vreo muscă.

Se încuie cu cheia. Franck bătu cu pumnii, urlă, zbieră, o amenință cu cele mai crude represalii. În tot acest timp ea se privea zîmbitoare în oglindă și își dădu seama c-ar ieși un autoportret interesant. Din păcate, nu era în stare să deseneze absolut nimic: mîinile îi transpiraseră prea tare...

Așteptă să audă ușa de la intrare închizîndu-se, apoi se aventură în bucătărie, mîncă ceva și se duse să se culce.

Franck își luă revanșa în toiul nopții.

Pe la patru dimineața, Camille se trezi într-un tărboi languros ce se-auzea din camera de-alături. El icnea, ea gemea. El gemea, ea icnea.

Camille se ridică din pat și rămase câteva clipe în întuneric, întrebându-se dacă nu era mai bine să-și strângă lucrurile imediat și să se întoarcă acasă.

Nu, murmură ea, nu, prea s-ar bucura Franck... Ce tămbălău, Dumnezeu, ce tămbălău... Probabil că o fac anume, nu se poate să... Probabil că a pus-o să țipe mai tare... Stai puțin, panarama aia are în dotare o pedală de accelerație sau ce naiba?

Franck câștigase.

Camille luase o hotărâre.

Și nu mai putu să adoarmă la loc.

A doua zi se trezi dis-de-dimineață și se apucă de strâns în liniște. Își făcu patul, împături cearșafurile și căută un sac mai mare în care să le ducă la spălătorie. Își adună lucrurile și le îndesă în aceeași cutie de carton ca la venire. Se simțea rău. Nu era neapărat vorba de angoasa de a se întoarce acolo, sus, cât de a părăsi această cameră... Mirosul prafului, lumina, fîșîitul sec al perdelelor de mătase, scîrîtîitul lemnului, abajururile și luciul estompat al oglinzii. Senzația asta stranie că se află în afara timpului... Departe de lume... Strămoșii lui Philibert o acceptaseră în cele din urmă, iar ea se distrase desenîndu-i altfel și în alte ipostaze. Bătrînul marchiz, mai ales, se dovedise mult mai nostim decît și-l închipuise. Mai vesel... Mai tînăr... Scoase din priză șemineul și regretă că nu avea un dispozitiv de rulare automată a firului. Nu avu curaj să-l împingă pe culoar, așa că îl lăsă în fața ușii de la camera ei.

Apoi își luă blocul de desen, își făcu un bol de ceai și se duse în baie. Își promisese c-o s-o ia cu ea. Era cea mai frumoasă încăpere din toată casa.

Aruncă toate lucrurile lui Franck, deodorantul X de la Mennen, pentru noi, bărbații, periuța de dinți, o vechitură demnă de-un nespălat, lamele Bic, gelul pentru piele sensibilă – asta era chiar culmea – și țoalele care puțeau a mîncare. Le azvîrli pe toate în cadă.

Prima oară cînd pusese piciorul în această încăpere scosese fără să vrea un „o!” de admirație, iar Philibert îi povestise că fusese amenajată în 1894 și că era tipică pentru compania de obiecte sanitare Porcher. O toană a străbunicii lui, care era cea mai cochetă pariziancă din La Belle Époque. Un pic cam prea cochetă dacă ar fi să te iei după sprîncenele ridicate ale bunicului, atunci cînd istorisea șotiile ei din tinerețe... Offenbach¹ și mai multe nu...

Cînd amenajase baia, toți vecinii năvăliseră mai întîi să depună plîngere, căci se temeau să nu care cumva să treacă prin podea, după care aveau s-o admire și să se extazieze. Era cea mai frumoasă baie din clădire, dacă nu de pe toată strada...

Și era intactă; i se cam dusesse smalțul, dar era intactă.

Camille se așeză pe coșul de rufe și desenă modelul gresiei, frizele, arabescurile, cada uriașă de porțelan cu patru picioare de leu cu gheare, robinetele de crom obosite și para enormă a dușului, care nu mai stropise firicel de apă de la războiul din '914, savonierele largi cît niște agheasmatare, suporturile de prosoape pe jumătate ieșite din perete.

Sticlutele goale, *Shocking* de la Schiparelli, *Transparent* de la Houbigant sau *Chic* de la Molyneux, cutiile de pudră de orez *La Diaphane*, bordura cu stînjenei albaștri din jurul bideului, și lavoarele atît de lucrate, de bogat ornamentate, de încărcate de flori și păsări, încît avusese mereu rețineri să-și așeze hidoasa trusă de toaletă pe blatul de marmură îngălbenit. Vasul de toaletă dispăruse, dar bazinul rămăsese fixat în perete, iar Camille își termină trecerea în revistă reproducînd cele două rîndurile care zburau acolo sus de mai bine de un secol.

Blocul de desen era pe terminate. Mai avea două sau trei pagini...

N-avu curaj să-l răsfoiască și văzu în asta un semn. Sfîrșitul caietului, sfîrșitul vacanței.

Își clăti bolul și ieși din casă închizînd ușurel ușa în urma ei. În timp ce cearșafurile erau la spălat, se duse la Darty, sub Madelaine, și-i cumpără lui Franck o combină. Nu voia să-i rămînă datoare cu nimic. Nu văzuse ce marcă avusese Franck, așa că se lăsă pe mîna vînzătorului.

Îi plăcea chestia asta, să se lase pe mîna cuiva...

Cînd se întoarse, apartamentul era pustiu. Sau tăcut. Nu încercă să afle. Lăsă cutia Sony în fața ușii vecinului ei de culoar, așeză cearșafurile pe fostul său pat, salută galeria strămoșilor, închise obloanele și împinse șemineul pînă la ușa oficiului. Nu găsi cheia. Bun, puse cutia de carton și ceainicul pe șemineu și plecă la lucru.

Pe măsură ce se lăsa seara și frigul o lua de la capăt cu trista lui îndeletnicire, Camille simți cum i se usucă gura și i se strînge stomacul:

pietricelele reveniseră. Făcu un uriaș efort de imaginație să nu plîngă și în cele din urmă se convinse că e ca maică-sa: iritată din cauza sărbătorilor.

Munci singură, în tăcere.

Nu mai avea chef să-și continue călătoria. Trebuia să cedeze în fața evidenței. Nu era în stare.

Avea să urce acolo, în cămăruța lui Louise Leduc, să-și facă culcușul.

Asta e.

Un bilețel de pe biroul domnului Expurcel îngălat o scoase din gândurile ei sordide:

Unde sînteți? o întreba un scris negru și înghesuit.

Camille lăsă fîs-fîs-ul și cîrpele, luă loc pe imensul fotoliu de piele și căută două foi albe.

Desenă pe prima un soi de individ patibular, hirsut și fără dinți aplecat deasupra unei mături și rînjind răutăcios. O sticloanță de vin roșu îi ieșea din buzunarul halatului: *Touclean, profesioniștii etc.*, iar el zicea: *Ei bine, ăsta-s eu...*

Pe cea de-a doua desenă un poster din anii '50 cu o tipă cu gurița ca o inimioară, picioarele lipite și ușor îndoite, pieptul adunat într-un șorțuleț de dantelă, cu o mînă-n șold și în cealaltă cu un pămătuf, și care replica: *Ba nu... eu...*

Cu o cariocă îi făcuse bujori în obrăjori...

Din cauza acestor prostioare pierduse ultimul metrou și se duse acasă pe jos. Ei, merge și-așa... Un alt semn, la urma urmei... Aproape că ajunsese la fund, dar nu de tot, este?

Încă un efort.

Încă vreo cîteva ore în frig și gata.

Cînd deschise ușa de la intrarea în bloc își aminti că nu dăduse cheile înapoi și că va trebui să-și ducă lucrurile pe scara de serviciu.

Să-i scrie oare cîteva cuvinte gazdei sale?

O luă spre bucătărie și se miră să vadă lumina aprinsă. Cu siguranță că seniorul Marquet de la Durbellière, cavaler al tristei figuri, cu jale-n glas și-o căruță de argumente, avea s-o momească să rămînă. Preț de o clipă se gîndi să facă stînga-mprejur. N-avea tăria să-i asculte bîlbîielile. Dar, în fine, dacă nu voia să moară în noaptea asta, trebuia să-și ia șemineul...

[1.](#) Jacques Offenbach (1819-1880), compozitor francez de origine germană, autorul operetei *La Vie Parisienne*.

Era așezat la celălalt capăt al mesei și se juca cu inelul cutiei de bere. Camille își încleștă mîna pe clanță și-și simți unghiile intrîndu-i în palmă.

— Te așteptam, îi spuse el.

— Îhm?

— Mda...

— ...

— Nu vrei să stai jos?

— Nu.

Rămaseră așa cîteva clipe, fără să rostească nici un cuvînt.

— Nu știi unde-s cheile de la scara de serviciu? îl întrebă ea în cele din urmă.

— La mine-n buzunar...

Ea oftă:

— Dă-mi-le.

— Nu.

— De ce?

— Pentru că nu vreau să plec. O să plec eu... Dacă Philibert nu te găsește aici, o să-mi facă un scandal de nu s-a pomenit... Deja s-a luat de mine azi, cînd ți-a văzut lucrurile strînse, și de-atunci n-a mai ieșit din cameră... Așa că am să plec eu. Nu pentru tine, pentru el. Nu pot să-i fac una ca asta. O să ajungă iar ca-nainte și nu vreau să se-ntîmple așa ceva. Nu merită. M-a ajutat cînd eram în rahat și nu vreau să-i fac rău. Nu vreau să-l

mai văd suferind și frământându-se ca un vierme de fiecare dată când îl întreabă cineva ceva, nu-i normal... Își revenise cât de cât înainte de-a apărea tu, dar de-atunci e aproape normal și știu că nici nu mai ia atâtea pastile, așa că... Nu trebuie să pleci... Eu am un amic care poate să mă primească la el după sărbători...

Tăcere.

— Îmi dai și mie o bere?

— Ia.

Camille își luă un pahar și se așeză în fața lui.

— Pot să-mi aprind o țigară?

— Fă ce vrei, ți-am zis. Ca și cum n-aș fi aici...

— Nu, nu pot. Mi-e imposibil... Când ești într-o cameră, e atîta electricitate în aer, atîta agresivitate, că nu pot să mă port normal și...

— Și ce?

— Și sînt și eu ca tine, închipuiește-ți, sînt obosită. Probabil nu din aceleași motive... Muncesc mai puțin, dar e la fel. E altceva, dar e exact la fel. Mi-a obosit capul, înțelegi? Și-apoi vreau să plec. Îmi dau foarte bine seama că sînt incapabilă să trăiesc în colectivitate și...

— Și?

— Nu, nimic. Sînt obosită, ți-am spus. Iar tu nu ești în stare să vorbești cu ceilalți pe un ton normal. Trebuie să ții tot timpul și să-i agrezezi... Presupun că e din cauza serviciului, că atmosfera aia din bucătărie e de vină... Habar n-am... Și drept să-ți spun, puțin îmi pasă... Un lucru e însă limpede: am să vă redau intimitatea.

— Nu, eu am să plec, n-am de ales, ți-am zis... Tu contezi mai mult pentru Philou, ai devenit mai importantă ca mine... Asta-i viața, adăugă el rîzînd.

Și pentru prima oară se priviră în ochi.

— Eu îi făceam mâncare mai bună ca tine, să știi! Da', mă rog, pe mine mă durea fix în cot de părul alb al lu' Maria-Antoaneta... În fine... n-am nici o treabă cu astea, și de-aici mi s-a și tras... A, că mi-am adus aminte, mersi pentru combină...

Camille se ridicase:

— E cam ca prima, nu?

— Absolut...

— Formidabil, încheie ea posacă. Și cheile?

— Ce chei?

— Haide...

— Ți-am dus lucrurile înapoi în cameră și ți-am făcut patul.

— Plic?

— Drace, da' știi că ești enervantă?

Cînd ea dădu să iasă din bucătărie, Franck făcu un semn cu bărbia înspre blocul de desen:

— Tu le-ai făcut?

— De unde l-ai luat?

— Aoleu... Stai calmă... Era aici pe masă... M-am uitat puțin cît te-am așteptat...

Camille se duse să-și recupereze caietul. Franck adăugă:

— Dacă-ți spun ceva drăguț, nu-mi sari la gît?

— Încearcă...

El luă blocul de desen, dădu cîteva pagini, îl puse la loc și așteaptă încă o clipă, ca ea să se întoarcă:

— E super, știi... Superfrumos... Supercalumea desenat... E... Mă rog, îți zic pentru că... Eu nu mă prea pricep la chestiile astea, știi? De fapt, deloc. Da' stau în bucătăria asta înghețată de două ore și te-aștept și nu știu când a trecut timpul. Nu m-am plictisit nici un minut. Am... m-am uitat la toate fețele astea... La Philou și la toți oamenii ăștia... Ce bine i-ai prins și ce frumoși i-ai făcut... Și apartamentul... Eu stau aici de mai bine de-un an și credeam că-i gol, în sfârșit, nu vedeam nimic... Iar tu... În fine, e super, ce să mai...

— ...

— Acuma de ce plîngi?

— Cred că mi-au cedat nervii...

— Alta acu'... Mai vrei o bere?

— Nu. Mulțumesc. Mă duc să mă culc...

Cînd era în baie, îl auzi bubuind în ușa camerei lui Philibert și urlînd:

— Hai, băiatule, gata! E bine! N-a plecat! Poți să ieși să te piși!

I se păru că-l zărește pe marchiz surîzîndu-i dintre favoriți. Stinse veioza și adormi instantaneu.

Frigul se mai îmblînzise. Se simțea un soi de veselie, de relaxare, „something in zi air“. Oamenii alergau care-ncotro după cadouri, iar Josy B. se vopsise. Un acaju de toată frumusețea, care-i punea în valoare rama ochelarilor. Mamadou își cumpărase și ea o mîndrețe de perucă. Într-una din seri le ținuse o lecție de coafură între etaje, în timp ce ciocneau toate patru și dădeau pe gît sticla de vin spumos cumpărată cu banii din pariu.

— Da' cît stai la coafor ca să-ți epileze fruntea așa?

— E... Nu cine știe ce... Să zicem două, trei ore... E coafuri care durează și mai mult, să știi... Păi pă Sissi a mea a ținut-o mai mult dă patru ore...

— Patru ore! Și ce-a făcut în timpul ăsta? Barem e cuminte?

— Nu-i cuminte dăloc! Face și ea ce facem noi, rîde, mănîncă și neascultă cum povestim toate alea... Că noi povestim o groază... Mult mai mult ca voi...

— Auzi, Carine, ce faci de Crăciun?

— O să mă-ngraș două kile. Da' tu ce faci, Camille?

— O să slăbesc două kile... Nu, glumesc...

— Faci Crăciunu-n familie?

— Da, le minți ea.

— Haide, gata cu vorba, le zise șefa Josy, arătîndu-le ceasul... etc., etc.

Cum vă numiți? citi ea pe birou.

Poate că era o pură întâmplare, dar poza cu nevasta și copiii dispăruse. Țț, cam previzibil, băiatu' ăsta... Aruncă biletul și dădu cu aspiratorul.

Nici în apartament atmosfera nu mai era la fel de apăsătoare. Franck nu mai dormea acasă, iar cînd venea după-amiaza să se odihnească, trecea ca fulgerul. Nici măcar nu-și despachetase noua combină.

Philibert nu făcu nici cea mai mică aluzie la cele întîmplate în lipsa lui în seara cînd se dusesse la Dôme des Invalides. Nu putea suporta schimbările, oricît de neînsemnate ar fi fost. Echilibrul său atîrna de un fir de ață, iar Camille își dădu seama cît de grav era ceea ce făcuse, atunci cînd el venise la ea în cameră în noaptea aceea... Cît trebuie să se fi dat de ceasul morții... Își aduse aminte de ceea ce-i spusese Franck despre medicamentele pe care le lua...

Philibert o anunță că își ia concediu și se va întoarce abia pe la mijlocul lui ianuarie.

— Vă duceți acasă, la castelul dumneavoastră?

— Da.

— Vă pare bine?

— Pe legea mea, sînt foarte bucuros să-mi văd surorile...

— Cum le cheamă?

— Anne, Marie, Catherine, Isabelle, Aliénor și Blanche.

— Și pe fratele dumneavoastră?

— Louis.

— Ce de nume de regi și de regine...

— Ei, da...

— Dar pe dumneavoastră?

— O, eu... Eu sînt răţuşca cea mică şi rea...

— Nu spuneţi aşa ceva... Ştiţi, eu nu prea înţeleg mare lucru din toate poveştile astea despre aristocraţie şi n-am fost niciodată sensibilă la particula nobiliară. Ca să vă spun cinstit, mi se pare că-i oarecum ridicolă... desuetă, dar un lucru e sigur: dumneavoastră sînteţi un prinţ. Un adevărat prinţ.

— Oh, roşi el. Poate un mic gentilom, un mic boiernaş de ţară, nimic mai mult...

— Un mic gentilom, da, chiar aşa... Ia spuneţi-mi, credeţi că la anul o să ne putem tutui?

— A! Mica noastră sufragetă a scos capul din nou! Revoluţii şi iar revoluţii... Mie, unuia, mi-ar veni greu să vă tutuiesc...

— Mie nu. Eu, una, aş vrea să vă pot spune: Philibert, îţi mulţumesc pentru tot ce-ai făcut pentru mine, pentru că tu habar n-ai, dar, într-un fel, mi-ai salvat viaţa...

El nu-i răspunse nimic. Îşi coborîse iar privirea.

Camille se trezi devreme ca să-l conducă la gară. Era atît de nervos, încît trebui să-i smulgă biletul din mîini ca să i-l composteze. Se duseră să bea o ciocolată caldă, dar Philibert nici nu se atinse de ceaşcă. Pe măsură ce se apropia ora plecării, Camille îl vedea cum se crispează la faţă. Ticurile îi reveniseră şi dinaintea ei răsărise iar bietul idiot din supermarket. Un copil mare, amărît şi stîngaci, nevoit să-şi țină mîinile în buzunare ca să nu-şi zgîrie obrajii cînd îşi aranjează ochelarii.

Îi puse o mînă pe braţ:

— Cum vă simţiţi?

— B... Bine, ff... foarte bine, s... s... sînteţi a... atentă la ceas... d... da?

— Şşş, făcu ea. Gata... Nu vă faceţi nici o problemă... E bine...

El încercă să încuviinţeze.

— Aşa de tare vă stresează întîlnirea cu familia?

— N... Nu, răspunse el în timp ce dădea din cap în semn că da.

— Gîndiţi-vă la surorile dumneavoastră...

Zîmbi.

— Care-i preferata?

— Ce... Cea mai mică...

— Blanche?

— Da.

— E drăguță?

— E... E mai mult decît atît... E bună cu mine...

Nu fură în stare să se îmbrățișeze, dar pe peron Philibert o prinse de umeri:

— S... să aveți grijă de dumneavoastră, da?

— Da.

— Petreceți s... sărbătorile cu familia?

— Nu.

— A? se crispă el.

— Eu n-am o surioară care să-mi facă șederea mai agreabilă...

— Ah...

O dăscăli de la fereastra trenului:

— Mai... Mai ales nu vă lăsați impresionată de mi... micul nostru Escoffier¹, bine?

— Gata, gata, îl liniști ea.

Îi mai spuse ceva, dar ea nu-l auzi din cauza difuzoarelor care anunțau trenurile. Dădu din cap, la derută, iar trenul se urni.

Camille decise să se întoarcă acasă pe jos, dar rătăci drumul fără să-și dea seama. În loc s-o ia la stînga și să coboare pe Boulevard Montparnasse ca s-ajungă la Școala Militară, merse tot înainte și se pomeni pe Rue de Rennes. Asta din cauza buticurilor, a becuțelor și a vînzolelii...

Era ca o insectă atrasă de lumină și de sîngele cald al mulțimii.

Simțea nevoia să fie în mijlocul lor, să fie aidoma celorlalți, grăbită, surescitată, preocupată. Avea chef să colinde magazinele și să cumpere

prostii pentru cei pe care-i iubea. Încetini: pe cine iubea, de fapt? Haida-de, se dojeni ea, ridicându-și gulerul hainei, te rog să nu-ncepi, doar îi ai pe Mathilde, pe Pierre, pe Philibert și pe colegele de șmotru... Uite aici, în magazinul ăsta de bijuterii, sigur o să găsești un flecușteț pentru Mamadou, care-i atât de cochetă... Și pentru prima oară după atîta vreme, făcu și ea ce făcea toată lumea, în același timp cu toată lumea: se plimba calculîndu-și al treisprezecelea salariu... Pentru prima oară după atîta vreme nu se gîndea la ziua de mîine. Și nu era un fel de-a spune. Era vorba la propriu de ziua de mîine. De ziua următoare.

Pentru prima oară după atîta vreme, ziua următoare îi apărea... limpede. Da, chiar așa: limpede. Avea un acoperiș sub care-i făcea plăcere să trăiască. Un loc ciudat și aparte, ca și oamenii care-și duceau viața acolo. Băgă mîna în buzunar și strînse cheile, gîndindu-se la săptămîinile care se scurseseră. Făcuse cunoștință c-un extraterestru. Un tip generos, anacronic, care stătea acolo, la o mie de leghe deasupra norilor, fără să devină vanitos din pricina asta. Bun, și mai era și nerodul celălalt. Cu el avea să fie mai complicat... În afară de motociclete și cratițe, nu vedea ce mare lucru ar mai fi fost de capul lui, dar măcar fusese emoționat văzîndu-i desenele, mă rog... emoționat... mișcat, să zicem. Cu el era ceva mai complicat, dar putea deveni mai simplu: modul de întrebuintare era destul de sumar...

Da, parcursese un drum lung, își spuse ea, bătînd pasul pe loc îndărătul mulțimii de gură-cască.

Anul trecut pe vremea asta era într-o stare atît de jalnică, încît nu fusese capabilă să le spună celor de la salvare, care o culeseră, cum o cheamă; iar cu doi ani în urmă avea atîta de muncă, încît nu-și dăduse seama că venise Crăciunul. „Binefăcătorul“ ei avusese grijă s-o pună să lucreze, de

frică să nu-și iasă din mână... Și-atunci, putea s-o spună, nu? Putea să rostească acele câteva cuvinte care nu cu mult timp în urmă i-ar fi ars gura: îi mergea bine, se simțea bine și viața era frumoasă. Hai, nu roși, fraiero. Nu te uita înapoi. Nu te-a auzit nimeni șoptind prostioarele astea, stai liniștită.

Îi era foame. Intră într-o brutărie și-și cumpără niște minieclere. Chestii mici, ideale, ușoare și dulci. Își linse îndelung vârful degetelor înainte de a-și face curaj să intre iar în magazin, unde găsi câte-un cadouaș pentru toată lumea. Un parfum pentru Mathilde, bijuterii pentru fete, o pereche de mănuși pentru Philibert și trabucuri pentru Pierre. Puteai oare să fii mai puțin convențional? Nu. Erau cele mai cretine cadouri din lume și totuși erau cadourile perfecte.

Își încheie traseul aproape de Place Saint-Sulpice și intră într-o librărie. Nu mai intrase în librării de foarte multă vreme. Nu avea curajul să se aventureze în astfel de locuri. Nu putea să explice de ce, dar nu-i făcea bine, era... era... Nu, nu era în stare s-o spună... Faptul că era istovitor, că era lașă, că nu mai voia să-și asume riscuri... Să intre într-o librărie, să meargă la cinema, la expoziții sau să-și arunce privirea în vitrinele galeriilor de artă însemna să pună degetul pe rana mediocrității și lașității sale, să-și aducă aminte că într-o zi fără speranță depusese armele și de-atunci nu mai pusese mâna pe ele...

Să intre în oricare dintre aceste locuri care se legitimau grație sensibilității unora însemna să-și aducă aminte de viața ei deșartă...

Mai bine printre rafturile de la Franprix.

Putea cineva să priceapă una ca asta? Nimeni.

Era o luptă interioară. Cea mai invizibilă dintre lupte. Dar și cea mai dureroasă. Și câte nopți de șmotru, de singurătate și de spălat WC-uri va trebui să mai îndure pînă să iasă la liman?

Mai întîi ocoli rafturile cu lucrări de artă plastică pe care le cunoștea pe dinafară, fiindcă le frecventase cu asiduitate pe vremea cînd încerca să studieze la școala cu același nume și mai tîrziu, dar din motive mai puțin glorioase... De altfel, n-avea intenția să treacă pe-acolo. Era prea devreme. Sau, dimpotrivă, prea tîrziu. Era ca-n povestea aia cu zvîcnetul de pe fundul apei... Ori poate ajunsese într-un moment al vieții ei în care nu mai trebuia să conteze pe ajutorul marilor Maeștri?

De cînd fusese în stare să țină creionul în mînă, toată lumea îi repetase că e înzestrată. Foarte înzestrată. Prea înzestrată. Că promite foarte mult, că-i mult prea ageră la minte și prea norocoasă. Uneori sincere, alteori mai ambigue, aceste complimente n-o duseseră nicăieri, iar azi, cînd nu mai era bună decît să umple frenetic caietele cu schițe, ca o disperată, își spunea că și-ar da cu dragă inimă cei doi barili de dexteritate pentru un strop de candoare. Sau pentru un creion fermecat... Țac, pac! Să nu mai rămînă nimic acolo sus. Nu tu tehnică, nu tu referințe, nu tu pricepere, nimic. O luăm de la zero.

Așadar, un stilou se ține cu degetul mare și arătătorul... așa, vezi... De fapt, nu, îl ții cum vrei. Pe urmă, nu ți se mai pare greu, nu te mai gîndești deloc la asta. Mîinile tale nu mai există. Totul se-ntîmplă în altă parte. Nu, nu merge, e încă prea frumos. Știi, nimeni nu-ți cere să faci ceva frumos... Nimănui nu-i pasă de lucrurile frumoase. Pentru asta există desenele copiilor și hîrtia glasată de la magazin. Așa că tu pune-ți mînuși, geniu

mititel, tînăra speranță ce ești, hai, pune-le, și poate că în cele din urmă, ai să vezi, o să fii în stare să desenezi un cerc greșit aproape perfect...

Se plimbă printre cărți. Se simțea pierdută. Erau atît de multe, iar ea rupsese legătura cu actualitatea de-atîta vreme, că toate aceste banderole roșii îi dădeau amețeli. Privea copertele, citea prezentările, verifica vîrsta autorilor și se crispa cînd dădea peste unii mai tineri ca ea. Nu era un criteriu de selecție prea isteț... Se îndreptă spre rafturile cu ediții de buzunar. Hîrtia de proastă calitate și literele mici n-o mai intimidau chiar atît. Coperta ăsteia, de pildă, un puști cu ochelari de soare, era chiar foarte urîtă, dar îi plăcea cum începe:

Dacă ar trebui să-mi reduc viața la o singură întîmplare, iată ce-aș povesti: aveam șapte ani cînd poștașul m-a călcat pe cap. Nici un alt eveniment n-a avut un mai mare efect formator. Existența mea haotică, meandrică, creierul meu bolnav și Credința mea în Dumnezeu, altercațiile mele cu bucuriile și cu necazurile, toate astea, într-un fel sau în altul, sînt rezultatul acestei clipe, cînd, într-o dimineată de vară, roata dreaptă din spate a jeepului Poștei mi-a strivit capul meu de copil de pietrișul fierbinte din rezervația apașă din San Carlos.

Da, nu era rău... În plus, cartea era pătrătoasă, destul de groasă și scrisul era mărunț. Avea dialoguri, erau fragmente de scrisori și subtitluri frumoase. Continuă s-o frunzărească și pe la jumătate citi:

„Gloria, îi spuse Barry, pe tonul acela doctoral, ți-l prezint pe fiul tău, Edgar. Așteaptă de mult să te cunoască.“

Mama privi în toate părțile, numai spre mine nu. „Mai avem?“ îl întrebă ea pe Barry cu o voce subțirică și melodioasă care-mi strînse

măruntaiele.

Barry oftă și se duse să-i aducă încă o cutie de bere din frigider. „E ultima, mergem mai târziu să mai cumpărăm.“ Puse berea pe masă, dinaintea mamei mele, apoi îi zgâlțîi ușor spătarul scaunului. „Gloria, acesta este fiul tău, reluă el. E aici.“

Să zgâlțîi spătarul scaunului... Oare asta să fie tehnica?

Spre final, ochii îi căzură asupra acestui fragment, care îi dădu încredere:

Sincer să fiu, n-am nici un merit. Ies în lume cu carnetul după mine, și oamenii își dau drumul imediat. Sun la ușă, iar ei îmi povestesc viața lor, micile lor victorii, momentele de furie și regretele ascunse. Cît privește carnetul, nu-l iau cu mine decît de formă, de obicei îl bag în buzunar și ascult cu răbdare să-mi spună tot ce au de spus. După aceea e foarte simplu. Mă duc acasă, mă așez dinaintea mașinii mele de scris Hermès Jubilé și fac ceea ce fac de aproape douăzeci de ani: consemnez toate detaliile interesante.

O țeastă zdrobită în copilărie, o mamă în ultimul hal și un carnetel în adîncul unui buzunar...

Ce imaginație...

Ceva mai încolo zări ultimul album al lui Sempé². Își desfăcu fularul și-l prinse împreună cu paltonul între genunchi, ca să se minuneze mai confortabil. Dădea paginile încet și, ca de fiecare dată, se împurpură la față. Nimic nu-i plăcea mai mult ca această mică lume a marilor visători, precizia trăsăturilor, expresiile chipurilor, marchizele caselor de la periferie, umbrelele doamnelor în vîrstă și infinita poezie a scenelor immortalizate. Cum reușea omul ăsta? De unde le scotea? Regăsi lumînările, cădelnița și

marele altar baroc al bigotei sale preferate. De data asta era așezată undeva în fundul bisericii și vorbea la mobil cu mîna în dreptul gurii: „Alo, Marthe? Suzanne la telefon. Sînt la biserica Sfînta Eulalie Izbăvitoarea. Vrei să cer ceva și din partea ta?”

Miere.

Cîteva pagini mai încolo, un domn se întoarse cînd o auzi rîzînd de una singură. Nu era cine știe ce, o cucoană grasă îi spunea ceva unui patiser care trebăluia de zor, un tip cu bonetă plisată, un aer ușor blazat și un burdihan de toată frumusețea. Femeia zicea: „A trecut timpul, iar eu mi-am refăcut viața, dar să știi, Roberto, că nu te-am uitat niciodată...” Avea o pălărie în formă de prăjitură, un soi de bavareză cu frișcă, foarte asemănătoare cu cele făcute de Roberto...

Nu avea nimic deosebit, două-trei tușe în cerneală, și totuși o puteai vedea bătînd din gene într-un fel languros și nostalgic, cu cruda nonșalanță a femeii care se știe încă dezirabilă... Micile Ava Gardner din Bois-Colombe, femeiuștile fatale vopsite cu Réjécolor...

Șase trăsături minuscule de penel ca să exprime toate astea... Cum reușea?

Camille puse la loc minunăția de album, gîndindu-se că lumea e împărțită în două categorii: cei care înțeleg desenele lui Sempé și cei care nu. Așa naivă și maniheistă cum dădea impresia că ar fi, această teorie i se părea totuși pertinentă. De exemplu, ea cunoștea pe cineva care, de fiecare dată cînd o vedea frunzărind un *Paris-Match* și dădea cu ochii de aceste schițe, nu putea să nu se umple de ridicol: „Chiar nu pricep ce-i așa de nostim... Va trebui să-mi explice și mie cineva într-o bună zi unde trebuie

să rîdem...” Nici o șansă, persoana în chestiune era maică-sa. Nu... Nici o șansă...

Mergînd spre casa de marcat, privirea i se încrucișă cu a lui Vuillard. Nici aici nu era un fel de-a spune: chiar se uita la ea. Cu blîndețe.

Autoportret cu pălărie și baston... Cunoștea tabloul, dar nu văzuse niciodată reproduceri atît de mari. Era coperta unui catalog enorm. Așadar era o expoziție pe undeva? Unde?

— La Grand Palais, îi confirmă unul dintre vînzători.

— Aa...

Ce coincidență bizară... Nu încetase să se gîndească la el în ultimele săptămîni... La camera lui cu draperii grele, la șalul de pe canapea, la pernele brodate, la covoarele unul peste altul și la lumina blîndă a lămpilor... De cîte ori nu se gîndise că se află într-o pînză de Vuillard... Același sentiment de pîntece cald, de cocon, atemporal, liniștitor și totodată sufocant, apăsător...

Frunzări catalogul și o apucă o criză acută de admirație. Era atît de frumos... Atît de frumos... Femeia aceea văzută din spate, care deschide o ușă... Cu corsajul roșu, rochia lungă, neagră și mersul legănat, perfect surprins... Cum putuse să redea această mișcare? Ușoara legănare a șoldurilor unei femei elegante văzute din spate?

Și fără să folosească altceva decît o tușă neagră?

Cum era cu putință acest miracol?

Cu cît elementele folosite sînt mai pure, cu-atît opera este mai pură. În pictură există două modalități de exprimare: forma și culoarea. Cu cît culorile sînt mai pure, cu atît mai pură e frumusețea operei...

Citate din jurnalul lui punctau diversele comentarii.

Sora lui dormind, ceafa Misiei Sert, doicile în parc, imprimeurile de pe rochiile fetițelor, portretul lui Mallarmé, studiile pentru portretul lui Yvonne Printemps, mutrișoara aia cărnoasă, paginile mîzgălite din agendă, zîmbetul lui Lucie Belin, iubita lui... Să prinzi un zîmbet din zbor e absolut imposibil, și cu toate astea el reușise... De aproape un secol, iar noi tocmai i-am întrerupt lectura acestei tinere, care ne zîmbește blînd și pare a spune: „A, tu erai?“ cu o mișcare un pic leneșă a gîtului...

Pînza aceasta mică, în schimb, n-o cunoștea... De fapt, nu e o pînză, e un carton... *Gîsca*... Genială chestie... Patru bărbați cu figuri bonome, dintre care doi în ținute de seară și cu jobene pe cap, încercînd să prindă o gîscă batjocoritoare... Îngrămădirea asta de culori, brutalitatea contrastelor, incoerența perspectivelor... Doamne, ce s-o mai fi distrat în ziua aia!

O oră și un torticolis mai tîrziu, ridică în sfîrșit ochii și se uită la preț: au! Cincizeci și nouă de euro... Nu. Nu era rezonabil. Poate luna viitoare... Pentru cadoul ei se gîndise la altceva: niște muzică pe care o ascultase la radio ieri dimineată, cînd mătura în bucătărie.

Gesturi ancestrale, mătură paleolitică și gresie cu smalțul dus, bombănea ea între două plăci, cînd vocea unei soprane îi ridică, unul cîte unul, toate firele de păr de pe mîini. Se apropie de radio cu respirația tăiată: *Nisi Dominus, Vivaldi, Vespri Solenni per la festa dell'Assunzione di Maria Vergine*...

Bun, gata cu visatul, gata cu salivatul, gata cu cheltuitul, e timpul să mergem la muncă...

A fost cea mai lungă seară din cauza bradului de Crăciun adus de un comitet de inițiativă al uneia dintre firmele în birourile căreia făcea ea curat. Josy clătină dezaprobat din cap văzînd harababura, iar Mamadou recuperează o duzină de mandarine și de fursecuri pentru copiii ei. Pierdură cu toatele metroul, dar nu era nici o problemă: Touclean le plătea taxiul! Lux! Își alege fiecare șoferul chicotind și își urară una alteia Crăciun fericit în avans, pentru că numai Camille și Samia se înscriseră pentru ziua de 24.

- [1.](#) Auguste Escoffier (1846-1935), celebru bucătar francez, creatorul înghețatei de piersici Melba.
- [2.](#) Jean-Jacques Sempé (n. 1932), celebru desenator umorist francez.

A doua zi, duminică, Camille luă prânzul la familia Kessler. Era imposibil să-i refuze. Nu erau decît ei trei și discuția a fost mai degrabă veselă. Fără întrebări delicate, fără răspunsuri ambigue, fără tăceri penibile. Un armistițiu de Crăciun în toată regula. A, ba nu! La un moment dat, cînd Mathilde se arată îngrijorată din pricina condițiilor de trai din cămăruța aceea de servitoare, Camille se văzu nevoită să tragă o minciunică. Nu voia să le spună că se mutase. Nu încă... Din prudență... Personajul pus pe harță nu dispăruse cu totul, iar o psihodramă putea ascunde foarte bine o alta...

Cîntărindu-și în mîini cadoul, Camille îi asigură:

— Știu ce e...

— Nu...

— Ba da!

— Păi hai să vedem... Ce e?

Pachetul era ambalat în hîrtie de cadouri. Camille îi desfăcu panglica, îl culcă dinaintea ei și-și scoase trusa de desen.

Pierre căzuse pe gînduri. Numai de-ar putea să-și revină căpoasa asta...

După ce termină, Camille întoarse desenul spre el: pălăria, barba roșcată, ochii ca doi nasturi, haina de culoare închisă, tocul ușii și bastonul cu măciulia răsucită, de parcă ar fi copiat coperta cu hîrtie de calc.

Lui Pierre îi trebui un moment să priceapă:

— Cum ai făcut?

— Am stat ieri mai mult de-o oră și l-am privit...

— Ți l-ai luat deja?

— Nu.

— Uff...

Apoi:

— Ți-ai mai revenit?

— Un pic...

— Așa? făcu el, arătând înspre portretul lui Édouard Vuillard, ca un cățeluș bine dresat?

— Nu, nu... Am... Am umplut niște carnete... mă rog, nimic important... mici schițe, chestii...

— Măcar îți face plăcere?

— Da.

Pierre nu mai avea astîmpăr:

— Aaa, perfect... Mi le-arăți și mie?

— Nu.

— Și maică-ta cum se mai simte? interveni Mathilde cu tact. Tot pe marginea prăpastiei?

— Mai degrabă pe fundul ei...

— Atunci înseamnă că totul e-n regulă, nu?

— Cît se poate de în regulă, zîmbi Camille.

Restul serii și l-au petrecut perorînd despre pictură. Pierre comentă opera lui Vuillard, căută afinități, făcu paralele și se pierdu în digresiuni interminabile. Se ridică de mai multe ori ca să caute în bibliotecă dovezi ale perspicacității sale și, după un timp, Camille se văzu nevoită să se așeze pe

marginea canapelei, ca să le facă loc lui Maurice (Denis), Pierre (Bonnard), Félix (Vallotton) și Henri (de Toulouse-Lautrec).

Ca negustor era jalnic, dar ca amator luminat era o adevărată bucurie. Bineînțeles, spunea prostii – cine nu spune prostii când e vorba de artă? –, însă le spunea bine. Mathilde căsca, iar Camille termina sticla de șampanie. *Piano ma sano.*

Când chipul aproape că-i dispăruse îndărătul volutelor de fum de trabuc, Pierre îi propuse s-o ducă cu mașina. Ea refuză. Mîncase prea mult și o plimbare lungă era chiar indicată.

Apartamentul era pustiu și îi părea mult prea mare; se închise în camera ei și-și petrecu cealaltă jumătate a nopții cu nasul în cadou.

Dormi cîteva ore dimineată și se întîlni cu colega ei mai devreme decît de obicei; era seara de Crăciun și birourile se goleau la cinci. Munciră repede și în tăcere.

Samia plecă prima, iar Camille mai rămase un moment să glumească cu paznicul de noapte:

— Da' te-au obligat să-ți pui barbă și scufie?

— Eee, nu, a fost o inițiativă autopersonală, ca să fac atmosferă!

— Și-a funcționat?

— Pff, zău așa... Nimeni nu dă doi bani... N-a avut efect decît asupra cîinelui meu... Nu m-a recunoscut și-a mîrîit la mine, prostu'... Pe onoarea mea, am mai avut eu cîini tîmpiți, da' ăsta-i întrece pe toți...

— Cum îl cheamă?

— Matrix.

— E cățea?

— Nu, de ce?

— Ăăă... așa... Păi bine atunci, pa... Crăciun fericit, Matrix! făcu ea înspre un doberman mare culcat la picioarele paznicului.

— Să nu crezi c-o să-ți răspundă, nu-nțelege nimic, ți-am zis...

— Ei, lasă, nici nu mă gîndeam... răspunse Camille...

Tipul ăsta era un fel de Stan și Bran.

Era aproape zece seara. Oamenii erau îmbrăcați elegant și tropăiau încolo și-ncoace cu brațele încărcate de pachete. Pe doamne le dureau deja picioarele în balerinii lor din piele lăcuită, copiii făceau slalom printre obstacole, iar domnii își consultau agendele în fața interfoanelor.

Camille urmărea amuzată întregul tablou. Nu se grăbea, așa că se așeză la coadă în fața unui chioșc șic, ca să-și cumpere ceva bun pentru cină. Mai precis, o sticlă de ceva bun. În ce privește mîncarea, era cît se poate de încurcată... Pînă la urmă, îi ceru vînzătorului o bucată de brînză de capră și două chifle cu nuci. Bleah... dar măcar așa, ca garnitură la vinul de Pauillac...

Desfăcu sticla și o așeză în apropierea caloriferului, să o aducă la temperatura camerei. Apoi veni și rîndul ei. Umplu cada, lăsă robinetul să curgă și rămase mai mult de-oră în apa fierbinte, care-i ajungea pînă la nas. Apoi își puse o pijama, șosete groase și trase pe ea puloverul preferat. Un cașmir scump foc... Vestigiu al unei epoci revolute... Despachetă combina lui Franck și o instalează în salon, își puse ceva de mîncare într-o farfurie, stinse toate luminile și se ghemui sub plapumă, pe canapeaua veche.

Parcuse coperta albumului, *Nisi Dominus* era pe al doilea CD. Bun, vecernia pentru slujba de Înălțare nu era chiar cea mai potrivită liturghie și pe deasupra avea să asculte psalmii în dezordine, dar ce mare chestie...

Avea vreo importanță?

Ce importanță?

Apăsă butonul telecomenzii și închise ochii: era în paradis.

Singură, în apartamentul ăsta imens, cu un pahar de nectar în mână, ascultînd glasul îngerilor.

Chiar și țurțurii candelabrului fremătau de bucurie.

Cum dederit dilactis suis somnum.

Ecce, haereditas Domini filii: merces fructus ventris.

Era piesa numărul cinci, și a ascultat-o de vreo paisprezece ori.

Și, din nou, a paisprezecea oară, cutia sa toracică explodează într-o mie de bucățele.

Într-o zi, cînd nu erau decît ei doi în mașină și ea îl întrebase de ce ascultă mereu aceeași muzică, tatăl ei îi spusese: „Vocea e cel mai frumos dintre toate instrumentele, cel mai emoționant... Nici cel mai mare virtuoz din lume nu va putea vreodată să redea măcar o zecime din emoția pe care ți-o trezește în suflet o voce frumoasă... E pătîcica de divin din noi... E ceva ce înțelegem, se pare, pe măsură ce îmbătrînim... Mă rog, mie, unuia, mi-a luat ceva timp să admit acest lucru, dar ia spune-mi... Vrei să pun altceva? Ai prefera *La Maman des poissons*?”

Băuse deja jumătate din sticlă și tocmai pusese al doilea CD, cînd cineva aprinse lumina.

A fost groaznic, își duse mâinile la ochi, și muzica i se păru dintr-o dată nepotrivită, vocile neplăcute, fornăite chiar. În două secunde întreaga lume se prăbuși în purgatoriu.

— A... erai aici.

— ...

— Nu te-ai dus acasă?

— Sus?

— Nu, la ai tăi...

— Nu, știi...

— Ai lucrat azi?

— Da.

— A, păi atunci, scuză-mă... Credeam că nu e nimeni acasă...

— Nici o problemă...

— Ce-ascuți acolo? Castafiore?

— Nu, e o liturghie...

— Zău? Ești credincioasă?

Trebuia neapărat să-i facă cunoștință lui Franck cu paznicul de noapte de la serviciu... Ce pereche ar mai face ăștia doi... Mai ceva ca moșuleții din *Muppets*...

— Nu, nu cine știe ce... Vrei să stingi lumina, te rog?

Franck se execută și ieși din cameră, dar nu mai era același lucru. Farmecul se destrămase. Ea se trezise la realitate și nici canapeaua nu mai semăna cu un nor. Încercă totuși să se concentreze, luă coperta discului și reluă de unde rămăsese:

Deus in auditorium meum intende.

Doamne, ajută-mă!

Da, chiar așa.

În mod evident, nerodul ăla căuta ceva prin bucătărie și făcea scandal, răzbunându-se pe toate ușile dulapurilor:

— Auzi, n-ai văzut casoletele alea galbene?

Ah, fir-ar...

— Alea mari?

— Ăhă.

— Nu, nici nu le-am atins...

— Ah, futu-i... Nu găsești niciodată nimic în coșmelia asta... Ce dracu' faceți cu vesela? O mâncați?

Camille apăsă pe *Pause* și oftă:

— Pot să-ți pun o întrebare indiscretă? De ce cauți o casoletă galbenă la ora două, în noaptea de Crăciun?

— De-aia. Am eu nevoie.

Bun, distracția se terminase. Camille se ridică și închise muzica.

— E combina mea?

— Ăăă... da... Mi-am permis să...

— Drace, e supercalumea. N-ai făcut mișto de mine, după cum văd!

— Ei poftim, n-am făcut mișto de tine, după cum vezi...

Franck căscă niște ochi de guvid:

— De ce repeți ce-am spus eu?

— Fără motiv. Crăciun fericit, Franck! Și-acum hai să căutăm casoleta aia a ta... A, uite-o pe cuptorul cu microunde...

Ea se așează la loc pe canapea, în timp ce el întorcea frigiderul cu fundul sus. Apoi el trecu prin cameră fără să scoată o vorbă și se duse să facă un duș. Camille se ascunse după pahar: probabil că golise tot cazanul...

— Fir-ar mă-sa, cine dracu' a terminat toată apa caldă?

Se întoarse după o jumătate de oră, numai în blugi și la bustul gol.

Așteptă, așa, într-o doară, cîteva clipe înainte să-și pună puloverul...
Camille zîmbea: ăsta nu mai era un apropo finuț, era pur și simplu o propunere indecentă...

— Pot? ceru el voie, arătînd spre covor.

— Simte-te ca acasă...

— Nu pot să cred, mănînci?

— Brînză și struguri...

— Și înainte de asta?

— Nimic...

Franck clătină din cap.

— E o brînză foarte bună, să știi... Și niște struguri foarte buni... Și vinul e foarte bun... De fapt, nu vrei?

— Nu, nu. Mersi...

Uf, se gîndi ea, ar fi durut-o sufletul să-i dea și lui din bucata ei de Mouton-Rothschild...

— Cum o mai duci?

— Poftim?

— Te-ntreb cum o mai duci, repetă el.

— Ăăă... bine... Tu?

— Rupt...

— Muncești mîine?

— Nțț.

— Păi e bine, o să poți să te-odihnești...

— Nțț.

Genială discuție...

Franck se apropie de măsuță, luă o carcasă de CD și scoase niște iarbă:

— Îți rulez un joint?

— Nu, mersi.

— Da' ce serioasă sîntem...

— Am ales altceva, făcu ea arătîndu-i paharul...

— Mare greșeală.

— De ce, alcoolul e mai rău ca drogurile?

— Mda. Poți să mă crezi, că am văzut destui bețivani la viața mea... Și pe urmă, chestia asta nici măcar nu-i drog... E slab, parc-ar fi Quality Street pentru oameni mari...

— Dacă zici tu...

— Nu vrei să-ncerci?

— Nu, după cum mă știu... pun pariu c-o să-mi placă!

— Și?

— Și nimic... Doar că am o problemă de voltaj... Nu știu cum să-ți spun... Am deseori impresia că-mi lipsește un buton... Știi, o chestie pentru reglarea volumului... De cînd mă știu merg prea departe ori într-un sens, ori în celălalt... Nu reușesc niciodată să-mi găsesc echilibrul, așa că treaba cu viciile la mine s-a terminat întotdeauna prost...

Se surprinse pe ea însăși. De ce i se confesa astfel? Se pilise cumva?

— Cînd beau, beau prea mult, cînd fumez, fumez pînă cad lată, cînd iubesc, îmi pierd mințile și cînd muncesc, muncesc pînă mor... Nu mă pricep să fac nimic în limite normale, cu calm, eu...

— Și cînd urăști?

— Asta nu știu...

— Eu credeam că mă urăști.

— Nu încă, zîmbi ea, nu încă... Cînd o să te urăsc, o să-ți dai seama...
O să sesizezi diferența...

— Bun... Gata? Ți s-a terminat liturghia?

— Da.

— Și ce mai ascultăm?

— Ăăă... Ca să fiu sinceră, nu cred că ne place același gen de muzică...

— Orișicît, poate că avem și ceva în comun... Stai să mă gîndesc... Sînt sigur că o să găsesc un cîntăreț care să-ți placă și ție...

— Dă-i drumul.

Franck se concentra asupra unui joint pe care se apucă să și-l ruleze. După ce termină, se duse în camera lui, iar cînd reveni, se lăsă pe vine dinaintea combinei.

— Ce-ai pus?

— O capcană pentru fete...

— Riccardo Cocciante?

— Nuu...

— Julio Iglesias? Luis Mariano? Frédéric François?

— Nu.

— Herbert Léonard?

— Șșt...

— Gata! Știu! Roch Voisine!

I guess I'll have to say... This album is dedicated to you...

— Nuuuu...

— Ba daaaa...

— Marvin?

— Ha! făcu el deschizându-și brațele, o capcană pentru fete... Ți-am spus...

— Îmi place la nebunie.

— Știu...

— Sîntem chiar așa de previzibile?

— Nu, din păcate nu sînteți previzibile deloc, dar cu Marvin merge de fiecare dată. N-am întîlnit încă nici o fată care să nu pună botu'...

— Nici una?

— Nici una, nici una, nici una... Ba sigur că da! Da' nu-mi aduc aminte. Astea nu se pun... Sau n-am avut ocazia să ajungem pînă acolo...

— Ai cunoscut multe fete?

— Cum adică dacă am cunoscut?

— Ei, de ce ai scos CD-ul?

— Am greșit, nu pe-ăsta voiam să-l pun...

— Ba da, lasă-l! E preferatul meu! Tu voiai să pui *Sexual Healing*, este? Pfui, da' voi chiar că sînteți previzibili... Măcar cunoști povestea albumului?

— Care album?

— *Here my dear*.

— Nu, pe-ăsta nu-l prea ascult...

— Vrei să ți-o spun?

— Stai așa... Să m-așez mai bine... Dă-mi și mie o pernuță...

Își aprinse joint-ul și se lungi într-o rînă, ca romanii, cu capul sprijinit în palmă.

— Te-ascult...

— Bun, ăăă... Numai că eu nu sînt Philibert, da? Eu ți-o spun în linii mari... Așa, *Here my dear* înseamnă ceva de genul: Iubita mea, pentru tine...

— Adică ți-o dau ție pe iubita mea?

— Nu, adică pentru tine, iubito... rectifică ea. Prima mare iubire a lui Marvin a fost o fată pe care o chema Anna Gordy. Se zice că prima dragoste e întotdeauna și ultima, nu știu dacă așa e, dar, în orice caz, Marvin n-ar fi ajuns cine a ajuns, dacă n-ar fi întâlnit-o... Era sora unui grangur de la Motown, fondatorul, cred: Berry Gordy. Ea era ca la ea acasă în mediul ăsta, iar el clocotea de talent, transpira talent prin toți porii; el nici nu împlinise bine douăzeci de ani, când s-au întâlnit, iar ea avea aproape patruzeci. Ei, dragoste la prima vedere, pasiune, amor nebun, logodnă și tot tacîmul. Ea l-a lansat, l-a pus pe drumul cel bun, l-a ajutat, l-a orientat, l-a încurajat etc. Un fel de Pygmalion, dacă vrei...

— Un fel de ce?

— De guru, de antrenor, de combustibil... Au făcut tot ce-au putut să aibă copii, dar în cele din urmă au adoptat unul, apoi, *fast-forward*, sîntem în '77, iar cuplul se confruntă cu tot felul de dificultăți. Marvin s-a lansat, e un star, o legendă, deja... Și divorțul lor, ca toate divorțurile, a fost un rahat enorm. Îți dai seama, miza era uluitoare... Pe scurt, a fost sîngeros, iar ca să se calmeze toată lumea și ca să-și regleze toate conturile, avocatul lui Marvin a propus ca toate drepturile pentru următorul album să intre în buzunarul fostei. Judecătorul a fost de acord, iar idolul nostru își freca mâinile de bucurie: avea de gînd să scoată un-doi un album de rahat ca să se achite de corvoadă... Numai că, poftim, nu era în stare... Nu poți să vinzi la solduri o poveste de dragoste. În sfîrșit... Unii reușesc de minune, nu și el... Cu cît se gîndea mai bine, cu atît își spunea că ocazia e mult prea bună... sau mult prea îngrozitoare... Așa că s-a-nchis în casă și a compus această mică minunăție care reia povestea lor: întâlnirea, pasiunea, prima ruptură, copilul, gelozia, ura, furia... Auzi? *Anger*, cînd totul se duce de rîpă? Apoi calmul, și începutul unei noi povești de dragoste... E un cadou

superfrumos, nu crezi? S-a adâncit în sine însuși și a dat la iveală tot ce avea mai frumos pentru un album care, oricum, nu-i aducea nici măcar un ban...

— I-a plăcut?

— Cui, ei?

— Da.

— Nu, l-a urât. Era înnebunită de furie și i-a reproșat mult timp că le-a expus viața privată în galantar... Fii atent: *This is Anna's Song*... Vezi ce frumos sună?... Recunoaște că asta nu sună a răzbunare... Că e încă dragoste...

— Da.

— Te pune pe gânduri...

— Tu chiar crezi?

— Ce?

— Că prima dragoste e întotdeauna și ultima?

— Habar n-am... Sper că nu...

Ascultară ultima parte a discului fără un cuvânt.

— Bine, gata... Drace, e aproape patru... Mîine trebuie să fiu freș...

Franck se ridică.

— Îți petreci ziua de mîine cu familia?

— Da, cu cît a mai rămas din ea...

— Și ți-a mai rămas mult?

— Cam atît, făcu el, apropiindu-și de ochi degetul mare și arătătorul.

Dar ție?

— Cam atît, răspunse ea trecîndu-și palma prin dreptul gîtului.

— Bun, bravo... Bine ați venit în clubul nostru... Hai... Noapte bună...

— Dormi aici?

— Te deranjează?

— Nu, întrebam și eu așa...

Franck se întoarse:

— Dormi cu mine?

— Poftim?

— Nu, întrebam și eu așa...

El se distra.

Cînd se trezi ea, pe la ora unsprezece, Franck plecase deja. Își făcu o cană mare cu ceai și se întoarse în pat.

Dacă ar trebui să-mi reduc viața la o singură întâmplare, iată ce-aș povesti: aveam șapte ani cînd poștașul m-a călcat pe cap...

Se smulse din lectură spre sfîrșitul după-amiezii, ca să meargă să-și cumpere țigări. Într-o zi de sărbătoare era mai greu, dar n-avea importanță, era mai ales un pretext să lase povestea să se decanteze și să-și rezerve plăcerea de a-și reîntîlni noul prieten ceva mai tîrziu.

Marile bulevarde din Arondismentul VII erau pustii. Camille cutreieră mult timp în căutarea unei cafenele deschise și profită de acest prilej pentru a-i telefona unchiului său. Văicăreala maică-sii (am mîncat prea mult etc.) s-a pierdut în căldura îndepărtată a efuziunilor familiale.

Mulți brazi erau deja pe trotuar.

Se opri cîteva clipe să se uite la acrobații pe rotile de la Trocadéro și îi păru rău că nu-și luase caietul de desen cu ea. Nu-i plăceau atît tumbele, adesea complicate și care nu-i stîrneau prea mare interes, cît mai ales bricolajele ingenioase: trambuline tremurătoare, micile jaloane fluorescente, cutii de bere așezate una după alta, platforme mobile și mii și mii de alte modalități de a-ți sparge capul în timp ce rămîi fără pantaloni.

Se gîndea la Philibert... Oare ce făcea în momentul acela?

În scurt timp soarele dispăru și frigul îi căzu dintr-o dată pe umeri. Comandă un *club sandwich* într-una dintre braseriile acelea mari și luxoase aflate de jur împrejurul pieței și desenă pe fața de masă de hîrtie chipurile blazate ale tipilor din cartier care își comparau cecurile de la mămica ținînd de talie fete uluitoare, cu părul întins ca al păpușilor Barbie.

Mai citi încă cinci milimetri din Edgar Mint și, tremurînd, trecu înapoi Sena.

Murea de singurătate.

Mor de singurătate, își repetă ea cu vocea șoptită, mor de singurătate...

Ce-ar fi să se ducă la cinema? Pff... Și dup-aia cu cine să vorbească despre film? La ce sînt bune emoțiile de unul singur? Se izbi în ușa de la intrare, ca s-o deschidă și, cînd ajunse sus, fu foarte dezamăgită să găsească apartamentul pustiu.

Făcu puțină curățenie ca să-i mai treacă timpul și își reluă lectura. Orice carte ne poate vindeca de tristețe, spunea marele om. Ia să vedem...

Cînd auzi zgomotul cheilor în broască luă o figură indiferentă și-și strînse picioarele sub ea, răsucindu-se pe canapeaua veche.

Era cu o fată. Alta. Mai puțin stridentă.

Trecură în viteză pe culoar și se închiseră la el în cameră.

Camille dădu drumul la muzică, să acopere hîrjoneala.

Hm...

Coțăiala, așa se zice, nu? Coțăiala.

În cele din urmă, își luă cartea și migră în bucătărie, în celălalt capăt al apartamentului.

Ceva mai târziu, îi auzi vorbind lîngă ușa de la intrare:

— Păi nu vii cu mine? se mira ea.

— Ntț, sînt rupt, n-am chef să ies...

— Hai că ești de comă... Eu mi-am lăsat baltă toată familia ca să stau cu tine... Mi-ai zis că mergem să luăm cina undeva...

— Dacă-ți spun că sînt rupt...

— Măcar să bem un pahar...

— Ți-e sete? Vrei o bere?

— Nu aici...

— Aa... păi azi e-nchis peste tot... Și mîine muncesc!

— Nu te cred... N-am decît să mă car, așa-i?

— Haide, adăugă el pe un ton mai blînd, doar n-ai de gînd să-mi faci o scenă... Treci mîine seară pe la restaurant...

— Cînd?

— Pe la douășpe noaptea...

— Pe la douășpe noaptea... Ce tîmpenie... Hai, pa...

— Ai făcut bot?

— Pa.

Nu se aștepta s-o găsească în bucătărie, înfofolită în plapumă:

— Erai aici?

Ea ridică privirea fără să-i răspundă.

— Ce te uiți așa la mine?

— Poftim?

— Ca la un rahat.

— Nici vorbă!

— Ba da, ba da, crezi că nu văd? se enervă el. E vreo problemă? Te rîcîie ceva?

— Asta-i bună... Lasă-mă-n pace... Ți-am zis eu ceva? Puțin îmi pasă mie de viața ta. Faci ce vrei! Doar nu-s maică-ta!

— Bine! Îmi place mai mult așa...

— Halim și noi ceva? întrebă el inspectînd conținutul frigiderului. Nimic, mi se pare normal... Aici nu-i niciodată nimic... Ce mîncăți tu și cu Philibert? Hîrtoage? Alea la care buchisiți toată ziua?

Camille oftă și-și adună capetele așa-zisului șal.

— Te cari? Ai mîncat?

— Da.

— Da, așa e, parcă te-ai mai îngrășat un pic...

— Auzi, îi replică ea întorcîndu-se, eu nu mă bag în viața ta, tu nu te băga într-a mea, OK? De fapt, nu trebuia să te muți la un amic după sărbători? Ba da, nu-i așa? Bine, în cazul ăsta trebuie să ne mai suportăm doar o săptămînă... Ar trebui să reușim, nu? Așa că cel mai simplu ar fi să nu-mi mai adresezi nici un cuvînt...

Ceva mai tîrziu, bătu la ușa camerei ei:

— Da?

Îi aruncă un pachet pe pat.

— Ce-i asta?

El ieșise deja.

Era ceva moale. Hîrtia era oribilă, boțită, de parcă mai fusese folosită de cîteva ori, și mirosea ciudat. Un miros închis. De mîncare de cantină...

Camille desfăcu pachetul cu precauții și crezu la început că e vreo cîrpă. Un cadou dubios de la închipuitul de-alături. Dar nu, era un fular, foarte lung, împletit larg și stîngaci: o gaură, un fir, două ochiuri, o gaură, un fir etc. O fi un punct nou? Culoarele erau ăăă... aparte...

Era și un bilețel.

Un scris de învățătoare din secolul trecut, tremurat, bucle-bucle, cu cerneală albastru-deschis, se scuza:

Domnișoară,

Franck nu a știut să-mi spună ce culoare au ochii dumitale, așa că am pus cîte puțin din toate. Îți doresc un Crăciun fericit.

Paulette Lestafier.

Camille își mușcă buzele. Exceptînd cartea de la Kessleri, care oricum nu merita pusă la socoteală pentru că subînțelegea ceva de genul „Ei, da, există și lucrări care pot fi numite opere...“, era singurul cadou pe care-l primise.

Uh, ce urît e... Oh, ce frumos e...

Se ridică în capul oaselor și își înfășură fularul în jurul gîtului, ca pe un șarpe boa, ca să-l amuze pe marchiz.

Pam pam pi du oaaa...

Cine era Paulette? Mama lui?

Termină cartea la miezul nopții.

Gata. Crăciunul trecuse.

Din nou același refren: nani, metrou, muncă. Franck nu-i mai adresa nici un cuvânt și ea îl evita cât mai mult cu putință. Noaptea, rareori era acasă.

Camille începu să se miște un pic. Se duse să vadă expoziția Botticelli la Palais du Luxembourg, Zao Wou-Ki la sala Jeu de Paume, dar ridică ochii spre cer când văzu coada la Vuillard. Și apoi, în față era Gauguin! Ce dilemă! Vuillard era bun, dar Gauguin... Un colos! Și ea era acolo ca măgărița lui Buridan, prinsă între Pont-Aven, Les Marquises și Place Vintimille... Era înspăimântător...

În cele din urmă, îi desenă pe oamenii de la coadă, acoperișul de la Grand Palais și scările de la Petit Palais. O japoneză o abordă implorînd-o să meargă să-i cumpere o poșetă de la Vuitton. Îi întindea patru hîrtii de cincizeci de euro și se agita ca și cum ar fi fost o chestiune de viață și de moarte. Camille deschise brațele:

„*Look... Look at me... I'm too dirty...*“ Îi arătă bocancii, blugii prea largi, puloverul grosolan, de camionagiu, fularul de om nebun și căciula militărească pe care i-o împrumutase Philibert... „*They won't let me go in the shop...*“ Fata rînji, își strînse banii și, zece metri mai încolo, acostă pe altcineva.

Coti brusc pe Avenue Montaigne. Ca să vadă ce mai e.

Paznicii de noapte erau de-a dreptul impresionanți... Ura cartierul ăsta unde banii etalau ce avea el mai puțin amuzant de oferit: prostul gust, puterea și aroganța. În fața vitrinei de la Malo grăbi pasul – prea multe amintiri – și o luă spre casă, pe chei.

La muncă, nimic deosebit. După ce pontase, tot frigul rămînea cel mai greu de îndurat.

Se întorcea acasă singură, mînca singură, dormea singură și asculta Vivaldi cu brațele încolăcite strîns în jurul genunchilor.

Carine avea planuri pentru Revelion. Ea n-avea nici un chef să meargă, dar plătise deja cei treizeci de euro pentru participare ca să fie lăsată în pace și să scape.

— Trebuie să ieși din casă, se dăscălea ea.

— Da' nu-mi place să ies...

— Și de ce nu-ți place?

— Nu știu...

— Ți-e frică?

— Da.

— De ce anume?

— Mi-e frică să nu-mi zdruncine carnea... Și apoi... Am impresia că ies din casă atunci cînd mă pierd în interiorul meu... Mă plimb... E mare totuși...

— Glumești? E foarte mic! Hai, vino că începe să miroasă a rînced carnea asta a ta...

Genul ăsta de discuție între ea și biata ei conștiință îi rodea creierul ore și ore...

Cînd ajunse acasă în seara aceea îl găsi pe palier:

— Ți-ai uitat cheile?

— ...

— Stai de mult aici?

El făcu un gest agasat în dreptul gurii, ca să-i amintească interdicția de a vorbi. Ea ridică din umeri. Nu mai avea vîrsta la care să joace genul ăsta de prostii.

Franck se duse să se culce fără să mai facă duș, să mai fumeze, să mai încerce s-o scoată din minți. Era rupt.

Ieși din cameră pe la zece și jumătate a doua zi; nu auzise ceasul și nu mai avea nici măcar energia să urle. Camille era în bucătărie. El se așeză în fața ei, își turnă un litru de cafea și stătu un moment ca să se hotărască dacă s-o bea.

— Ce faci?

— 'S-obosit.

— Nu-ți iei concediu niciodată?

— Ba da. În primele zile din ianuarie... Ca să mă mut...

Camille se uită pe geam.

— O să fii aici pe la trei?

— Ca să-ți deschid?

— Da.

— Da.

— Nu ieși niciodată?

— Ba da, mi se mai întâmplă, dar acum n-o să ies pentru că nu poți tu să intri...

El dădu din cap ca un zombi:

— Bun, trebuie să plec, altfel mă zboară ăștia.

Se ridică să-și spele bolul.

— Dă-mi și mie adresa mamei tale...

Înțepeni în fața chiuvetei:

— Pentru ce-ți trebuie?

— Să-i mulțumesc...

— Să-i mul..., i se puse un nod în gât, pentru ce să-i mulțumești?

— Păi... pentru fular.

— Aaa... Nu maică-mea ți l-a făcut, ci bunică-mea! o corectă el ușurat.

Numai bunică-mea e-n stare să îndeplinească așa frumos!

Camille zîmbea.

— Nu ești obligată să-l porți, să știi...

— Mie-mi place...

— Nu m-am putut stăpîni să nu tresar cînd mi l-a arătat...

Franck rîdea.

— Și stai așa, c-al tău e nimic... Să-l vezi pe-al lui Philibert...

— Cum e?

— Portocaliu cu verde...

— Sînt sigură c-o să-l poarte... Însă va regreta că nu-i poate săruta mîna ca să-i mulțumească...

— Da, la asta m-am gîndit și eu cînd am plecat... Mare noroc are cu voi doi... Sînteți singurii pe care-i știu pe lumea asta, care ar fi în stare să poarte asemenea orori fără să pară ridicoli...

Îl privi:

— Auzi, îți dai seama că tocmai ai zis ceva drăguț?

— Sînt drăguț că v-am făcut clovni?

— A, scuze... Credeam că te referi la distincția noastră înăscută...

Îi trebui un moment ca să-i răspundă:

— Ntț, vorbeam de... de libertatea voastră, cred... De șansa asta pe care-o aveți să trăiți fără să vă pese de nimic...

În acel moment îi sună mobilul. N-avea și el parte măcar o dată să zică o chestie filozofică...

„Vin, șefu’, vin... Da, e OK, sînt gata... Păi n-are decît să le facă Jean-Luc... Stați, șefu’, că încercam și eu să vrăjesc o fată care-i cu mult mai deșteaptă decît mine și e clar că-mi ia mai mult timp ca de obicei... Ce anume? Nu, nu l-am sunat încă... Oricum, v-am zis că n-o să poată... Știu că sînt toți prinși pînă peste cap, știu... OK, o să mă ocup eu... Îl sun imediat... Ce anume?... S-o las moartă cu fata? Da, șefu’, aveți perfectă dreptate...”

— Era șeful meu, îi spuse el zîbindu-i prostește.

— Chiar așa? se miră ea.

Franck își șterse bolul, ieși din casă și prinse ușa în ultima clipă ca să nu se trîntească.

OK, fătuca era enervantă, dar era departe de a fi proastă și asta era foarte bine.

Dacă ar fi fost cu oricare altă tipă, ar fi închis telefonul și cu asta, basta. În timp ce ei i-a zis că e șeful lui ca s-o facă să rîdă, iar ea era așa de șmecheră, încît mimase uimirea ca să-i întoarcă gluma. Discuția cu ea era

ca un meci de ping-pong: ea ținea ritmul și-ți trimitea smash-uri în colțuri exact când te așteptai mai puțin, și dintr-o dată aveai impresia că nu mai ești chiar așa prost.

Cobora scările ținându-se de balustradă și auzea sunetul pistoanelor și angrenajelor lucrându-i în cap. Și cu Philibert era la fel, de-asta îi plăcea foarte mult să stea de vorbă cu el...

Pentru că el știa că nu-i atât de nerod cum părea, dar problema lui erau tocmai cuvintele... Nu-și găsea niciodată cuvintele, așa că se vedea nevoit să se enerveze ca să se facă înțeles... Da, la urma urmei, era de-a dreptul enervant, fir-ar al naibii!

Tocmai din motivele astea nu voia să plece... Ce dracu' avea să facă el la Kermadec? Să tragă la măsea, să fumeze, să pună DVD-uri și să răsfoiască reviste de tuning pe budă?

Genial.

Întoarceți-vă la căsuța douăzeci de ani.

Își făcu tura absent.

Singura fată din univers în stare să poarte un fular împletit de bunică-sa – și să arate drăguț în același timp – n-o să fie niciodată de nasul lui.

Viață de rahat...

Înainte de a pleca, trecu pe la patiserie, se lăsă făcut cu ou și cu oțet pentru că tot nu-l sunase pe fostul lui ucenic și se duse acasă să se culce.

Nu dormi decît o oră, pentru că trebuia să se ducă la spălătorie. Își strînse toate bulendrele și le vîrî într-o față de plapumă.

Da...

Ea era încă acolo. Lângă mașina numărul șapte, cu sacul de rufe muiate între picioare. Citea.

Se așeză în fața ei fără ca ea să-l fi remarcat. Chestia asta îl fascina mereu... Cum erau ea și Philibert capabili să se concentreze... Îi aducea aminte de-o reclamă cu un tip care mânca liniștit în timp ce lumea se prăbușea în jurul lui. De fapt, multe chestii îl făceau să se gândească la reclame... Asta pentru că se uitase mult la televizor când era mic...

Jucă un mic joc: imaginează-ți că intri în această spălătorie infectă de pe Avenue La Bourdonnais pe 29 decembrie la cinci după-amiaza și dai cu ochii de această siluetă pentru prima oară în viața ta – la ce te gândești?

Se lăsă pe spate în scaunul de plastic, își vârâ mâinile în buzunarele gecii și își miji ochii.

La început ai crede că e băiat. Cum ai crezut și prima oară. Poate nu chiar un poponar, dar în tot cazul un tip foarte efeminat... Așa că nici nu te-ai mai uita. Deși... Ai avea ceva dubii, oricum... Din cauza mâinilor, a gâtului, a felului în care-și plimbă unghia arătătorului pe buza de jos... Da, ai ezita... Să fie vorba de-o fată, pînă la urmă? O fată îmbrăcată total

aiurea? Ca și cum ar căuta să-și ascundă corpul? Ai încerca să te uiți în altă parte, dar nu te-ai putea abține. Pentru că e ceva... Aerul e nu știu cum în jurul acestei persoane. Sau poate lumina?

Da. Asta era.

Dacă ai intra în această spălătorie infectă de pe Avenue La Bourdonnais pe 29 decembrie la cinci după-amiaza și ai da cu ochii de această siluetă sub lumina tristă a neoanelor, ți-ai spune exact acest lucru: drace... Un înger...

În acel moment ea ridică privirea, îl zări, rămase așa câteva clipe, fără să pară că l-ar fi recunoscut și în cele din urmă îi zîmbi. O, mai nimic, o strălucire ușoară, un mic semn de recunoaștere între obișnuiții locului...

— Sînt aripile tale? o întrebă arătînd spre sacul ei.

— Poftim?

— Nu, nimic...

Unul dintre uscătoare se opri și ea oftă aruncînd un ochi spre ceas. Un vagabond se apropie de mașină și scoase din cuvă o haină și un sac de dormit zdrențuit.

Iată un lucru interesant... Teoria sa pusă la încercare de fapte... Nici o fată normală la cap nu și-ar fi băgat rufe în uscător după cele ale unui vagabond și el știa bine despre ce vorbește: avea la activ aproape cînșpe ani de spălătorii automate...

Îi scrută chipul.

Nici urmă de recul sau de ezitare, nici măcar umbra unei grimase. Camille se ridică, își încarcă rufe în viteză și-l întrebă dacă n-avea mărunt.

Apoi se duse înapoi la locul ei și luă iar cartea.

Era un pic dezamăgit.

Oamenii perfecți sînt enervanți...

Înainte de a se cufunda iar în lectură, îl interpelă:

— Ia spune-mi...

— Da.

— Dacă-i cumpăr lui Philibert cadou de Crăciun o mașină de spălat cu uscător, crezi că poți s-o instalezi înainte să pleci?

— ...

— De ce zîmbești? Am spus o prostie?

— Nu, nu... Franck făcu un gest cu mîna. N-ai cum să-nțelegi...

— Auzi, făcu ea atingîndu-și buzele cu degetul arătător și cel mijlociu, nu cumva fumezi cam mult în momentul ăsta?

— De fapt, ești o fată normală...

— De ce-mi spui asta? Bineînțeles că sînt o fată normală...

— ...

— Ești dezamăgit?

— Nu.

— Ce citești acolo?

— Însemnări de călătorie.

— Mișto?

— Super...

— Despre ce-i vorba?

— Oh... Nu știu dacă te-ar interesa...

— Nu, am zis și eu așa, nu mă interesează deloc, se strîmbă el, dar îmi place cum povestești... Știi, ieri am ascultat din nou discul lui Marvin...

— Chiar?

— Da...

— Și?

— Păi chestia e că nu-nțeleg nimic... Tocmai de-asta mă duc să lucrez la Londra... Ca să-nvăț engleză...

— Când pleci?

— În mod normal, ar trebui să-mi iau postul la sfârșitul verii, dar aici e chestia nasoală... Tocmai din cauza bunică-mii... Paulette...

— Ce are?

— Pff... nu prea am chef să vorbesc despre asta... Mai bine povestește-mi din însemnările de călătorie...

Își trase scaunul mai aproape.

— Ai auzit de Albrecht Dürer?

— Scriitorul?

— Nu. Pictorul.

— N-am auzit în viața mea.

— Ba da, sînt sigură că ai văzut cîteva desene... Unele sînt foarte cunoscute... Un iepure... Ierburi nebune... Păpădii...

— ...

— El e zeul meu. În sfîrșit... îmi plac mai mulți, dar el e zeul meu numărul unu... Tu ai zeii tăi?

— Ăăă...

— În arta culinară? Știu și eu... Escoffier, Carême, Curnonsky?

— Ăăă...

— Bocuse, Robuchon, Ducasse?

— A, vrei să zici modele! Am, dar nu sînt cunoscuți... în fine, sînt mai puțin cunoscuți... Mai puțin zgomotoși... Ai auzit de Chapel?

— Nu.

— Pacaud?

— Nu.

— Senderens?

— Tipul de la Lucas Carton?

— Da... M-ai înnebunit cîte ştii... Cum reuşeşti?

— Stai, îl cunosc aşa, după nume, dar n-am fost niciodată acolo...

— El e foarte... Am chiar şi-o carte la mine-n cameră... O să ți-o arăt...

Pentru mine el sau Pacaud sînt maeştri... Şi dacă nu-s aşa de cunoscuţi ca alţii, asta-i din cauză că stau în bucătăria lor... În fine, zic şi eu aşa, nu ştiu... Aşa m-am gîndit... Poate că mă-nşel complet...

— Dar voi, bucătarii, vorbiţi între voi? Vă povestiţi experienţele?

— Nu chiar... Nu sîntem prea vorbăreţi, ştii... Sîntem prea storşi ca să mai stăm la taclale. Ne mai arătăm, pe rînd, unii altora şmecherii, mai schimbăm păreri, bucăţi de reţete, ce-a mai furat fiecare de ici, de colo, dar rareori mai mult de-atît...

— Păcat...

— Dacă am şti şi noi să ne exprimăm, să scoatem fraze frumoase şi toate alea, n-am mai face munca pe care-o facem, asta-i clar. În orice caz eu, unul, m-aş opri brusc.

— De ce?

— Uite-aşa... Pentru că nu se leagă nimic... E sclavie curată... N-ai văzut ce viaţă am? Mă rog, prostii... Bun... ăăă... nu-mi place să vorbesc despre mine... Mai bine zi-mi ce-i cu cartea aia.

— A, cartea... E chiar jurnalul pe care l-a ținut Dürer în timpul călătoriei în Țările de Jos, între 1520-1521... Un soi de carnet de însemnări, de agendă... Şi, mai ales, dovada că am greşit considerîndu-l zeu. Dovada că era şi el om ca toţi oamenii. Care avea grija banilor, care turba de furie cînd îşi dădea seama că fusese tras pe sfoară de vameşi, care o lăsa tot timpul baltă pe nevastă-sa, care pierdea întruna bani la jocuri de noroc, era

naiv, gurmand, macho și cam orgolios... Dar, mă rog, lucrurile astea nu-s foarte importante, dimpotrivă, îl fac mai uman... Și... ăăă... Vrei să continuu?

— Da.

— La început, motivul pentru care a făcut această călătorie era unul serios, și anume supraviețuirea lui, a familiei lui și a oamenilor care lucrau cu el în atelierul lui... Pînă în momentul acela se aflase sub protecția împăratului Maximilian I. Un tip complet megaloman care-i făcuse o comandă nebunească: să-l picteze în fruntea unui cortegiu uluitor, ca să-l nemurească pentru totdeauna... O operă care va fi terminată cîțiva ani mai târziu și care va măsura mai bine de cincizeci și patru de metri lungime... Îți dai seama?

Pentru Dürer era mană cerească... Ani de zile să aibă pîinea asigurată... Dar ghinion: Maximilian dă ortu' popii după cîtva timp și dintr-o dată renta anuală a pictorului e compromisă... O dramă... Așa că iată-l pe eroul nostru luîndu-și nevasta și plecînd la drum, ca să-i facă temenele lui Carol Quintul, viitorul împărat, și Margaretei de Austria, fiica fostului său protector, fiindcă ținea *neapărat* ca renta oficială să-i fie acordată din nou...

Astea ar fi împrejurările... La început e cam stresat, dar asta nu-l împiedică să fie un turist perfect. Se minunează de toate cîte le vede, chipuri, obiceiuri, veșminte, se întîlnește cu colegii de breaslă, cu artizani, le admiră lucrările, vizitează toate bisericile, cumpără o grămadă de prostioare abia debarcate din Lumea Nouă: un papagal, un babuin, o carapace de broască țestoasă, corali, scorțișoară, o copită de elan etc. Ca un copil... Face chiar un ocol ca să vadă o balenă eșuată care se descompune pe țărmul Mării Nordului... Și, bineînțeles, desenează. Ca un apucat. Are cincizeci de ani, e la apogeul artei sale și tot ce schițează: un papagal, un leu, o morsă, un sfeșnic sau portretul hangiului la care poposește e... E...

— Cum?

— Uită-te și tu...

— Nu, eu nu mă pricep la așa ceva!

— Dar nu trebuie să te pricepi! Uită-te la bătrînul ăsta, vezi cum îți impune respect? Și tînărul ăsta frumos, vezi ce mîndru e? Ce aer de siguranță are? Așa, cam ca tine... Aceeași morgă, aceleași nări dilatate...

— Serios? Ți se pare că-i frumos?

— Un pic cam antipatic, nu?

— Asta din cauza pălăriei...

— A, da... Ai dreptate, zîmbi ea, pălăria e de vină... Și ce cap! Nu-i incredibil? Ai zice că ne sfidează, că ne provoacă: „Hei, și voi la fel, băieți... asta vă așteaptă...”

— Arată-mi.

— Uite-aici. Dar eu, personal, prefer portretele și ceea ce mă termină e dezinvoltura cu care le realizează. Aici, pe parcursul călătoriei, sînt mai ales o monedă de schimb, nimic mai mult decît un troc: știința ta pentru știința mea, portretul tău pentru o cină, un șirag de mărgel, un zorzon pentru soția mea ori o haină de blană de iepure... Mie, uneia, mi-ar fi plăcut la nebunie să trăiesc în vremurile alea... Trocul mi se pare un tip de economie genial...

— Și cum se termină? Își recuperează renta?

— Da, dar cu ce preț... Grăsana de Margareta îl disprețuiește, va merge pînă acolo încît va refuza portretul tatălui ei pe care acesta îl făcuse anume pentru ea, proasta... Iar el, brusc, îl va vinde pentru pînză! Pe deasupra se și îmbolnăvise, o boală nenorocită căpătată de la balena pe care se dusesese s-o vadă... Malarie, după părerea mea... Uite, s-a eliberat o mașină acolo...

Franck se ridică oftînd.

— Întoarce-te cu spatele, n-am chef să-mi vezi chiloții...

— A, n-am nevoie să-i văd ca să mi-i imaginez... Philibert e mai degrabă genul tetra, dar tu, sînt sigură că porți boxeri din ăia mici de la Hom, mulați și cu chestii scrise pe banda elastică...

— Ești tare... Acuma, hai, măcar uită-te-n altă parte...

Franck se puse în mișcare, se duse după detergent și se propti în coate pe mașina de spălat:

— De fapt, nu ești chiar atît de tare... Dacă ai fi, n-ai lucra ca femeie de serviciu, ai face și tu ca tipu' ăla... Ai picta...

Tăcere.

— Ai dreptate... Nu sînt tare decît în materie de chiloți...

— Dar nici asta nu e rău deloc, nu?! Poate că-i un domeniu care merită atenție... De fapt, ești liberă pe 31?

— Ce propui? O petrecere?

— Nu. Un job.

— De ce nu vrei?

— Păi nu mă pricep de nici o culoare!

— Stai așa, că nu te pune nimeni să gătești! Ne dai și tu o mână de ajutor la mizanplas...

— Ce-i aia mizanplas?

— Mizanplasul e tot ce pregătești dinainte ca să câștigi timp când ți se dă comanda...

— Adică ce-ar trebui să fac?

— Să descojești castanele, să cureți ciupercile, să scoți pielița și sîmburii din boabele de struguri, să speli salata... În fine, o grămadă de chestii simple...

— Da' nici măcar de asta nu cred că sînt în stare...

— Am să-ți arăt tot ce trebuie și-am să-ți explic cum se face...

— N-o să ai timp...

— Nu. De-asta am să te pun la punct dinainte. Aduc mâine acasă niște materie primă și te-nvăț în pauza mea ce și cum...

— ...

— Hai... O să-ți facă bine să mai vezi și tu oamenii... Trăiești numai printre morți și stai de vorbă numai cu indivizi care nu mai sînt pe lumea asta ca să-ți răspundă... Stai singură tot timpul... E și normal că nu-ți merge bine...

— Nu-mi merge bine?

— Nu.

— Uite. Mi-ai face un serviciu. I-am promis bucătarului-șef că-i găsesc pe cineva să ne-ajute și n-am găsit pe nimeni... Sînt în rahat pîn-aici...

— ...

— Haaai... Un ultim efort... Dup-aia plec și nu mă mai vezi cîte zile oi avea...

— Trebuia să merg la o petrecere...

— Pe la ce oră tre' să fii acolo?

— Nu știu, pe la zece...

— Nici o problemă. O s-ajungi. Îți plătesc eu un taxi...

— Bine...

— Mersi. Acuma întoarce-te din nou cu spatele să-mi scot lenjeria din mașină.

— Oricum trebuie să plec... Sînt deja în întîrziere...

— OK, ne vedem mîine...

— Dormi acasă în seara asta?

— Nu.

— Ești dezamăgită?

— Doamne, dar grosolan mai ești...

— Stai așa, că pentru binele tău te-am întrebat, nu de altceva! Pentru că la faza cu chiloții, nu e sigur că ai avut dreptate, știi?

— Auzi, de chiloții tăi nu mai pot eu!

— Cu-atît mai rău pentru tine...

— Îi dăm drumul?

— Te-ascult. Ce-i asta?

— Care?

— Valijoara asta.

— A, asta? E trusa mea de cuțite. Pensulele mele, ca să zic așa... Dacă n-aș avea-o, n-aș mai fi bun de nimic. Vezi de ce atîrnă viața mea? De-o cutie veche care se-nchide prost...

— De cînd o ai?

— Pfff... De cînd eram puști... Mi-a cumpărat-o bunică-mea cînd mi-am dat examenele de absolvire la școala profesională...

— Mi le arăți și mie?

— Poftim.

— Povestește-mi...

— Ce să-ți povestesc?

— La ce e bun fiecare... Vreau să știu...

— Bine... Țista mare e cuțitul de bucătărie sau cuțitul bucătarului-șef, e bun la toate, cu ăsta pătrat se taie oasele, articulațiile sau se subțiază carnea, iar ăsta mic e cuțitul de lucru, cum are fiecare acasă... Poți să-l iei deja, c-o să ai nevoie de el... Cu ăsta lung se taie legumele fîșii subțiri sau cubulețe, cu ăsta mic de-aici se curăță carnea de piele și de grăsime, ăstălalt, care arată la fel, dar are lama rigidă, e pentru dezosare, cu ăsta subțire se fac fileuri de pește, iar cu ăsta, ultimul, se tranșează șunca...

— Iar cu asta le ascuți...

— Yes.

— Da' asta?

— Asta nu-i nimic... E pentru ornat, n-am mai folosit-o de foarte mult timp...

— Și ce faci cu ea?

— Minunății... O să-ți arăt altă dată... Bun, acum ești gata?

— Da.

— Ești atentă, bine? Cu castanele, o să vezi imediat, e o treabă nașpa... Astea au fost deja date într-un clocot, așa că sînt mai ușor de descojit... Mă rog, așa ar trebui... Mare atenție să nu care cumva să tai coaja prea groasă... Vinișoarele alea ale lor trebuie să rămîină intacte și să fie vizibile... După ce le cureți de coajă, vine chestia asta ca un puf, uite-aici, și trebuie s-o îndepărtezi cu mare grijă...

— Da' ce lungă e!

— Ahă! Tocmai de-aia avem nevoie de tine...

Franck avu multă răbdare. Îi explică apoi cum să curețe ciupercile cu o cârpă umedă și cum să îndepărteze pămîntul fără să le zgîrîie suprafața.

Camille se distra. Era îndemînică. Murea de nervi că era atît de înceată în comparație cu el, dar se distra. Boabele de strugure i se învîrteau între degete și se prinse numaidecît cum trebuie să le scoată sîmburii cu vîrful cuțitului.

— Bine, de restul ne ocupăm mîine... Salata și ce-a mai rămas... Ar trebui să ne descurcăm...

— Șeful tău o să se prindă imediat că sînt zero...

— Absolut! Da' n-are de ales, oricum... Ce mărime porți la haine?

- Habar n-am.
- O să-ți găsesc niște nădragi și o cămașă... Și la pantofi?
- 40.
- Ai niște bascheți?
- Da.
- Nu-i încălțăminte ideală, da' de data asta o să meargă.

Își rulă o țigară în timp ce el făcea ordine prin bucătărie.

- Unde-i petrecerea la care trebuie să te duci?
- La Bobigny... La o colegă de serviciu...
- Ți-ar fi greu să începi mâine dimineață la nouă?
- Nu.
- Îți spun de-acum că n-o să fie decît o singură pauză... De cel mult o oră... La prînz n-o să fie comenzi, dar o să pregătim peste șaizeci de meniuri pentru seară. Eșantioane pentru toată lumea... O să fie ceva... Două sute douăzeci de euro de căciulă, cred... O să-ncerc să-ți dau drumul cît mai devreme posibil, dar cred că pînă în opt seara n-ai cum să pleci...
- Și tu?
- Pfff... Nici nu vreau să mă gîndesc... Revelionul e întotdeauna crimă și pedeapsă... Da, mă rog, se plătește bine... De altfel, o să cer și pentru tine niște bani ca lumea...
- E, nu despre asta-i vorba...
- Ba da, despre asta-i vorba. O să vezi tu mâine seară.

- Hai să mergem... O să bem acolo o cafea.
- Dar înot în pantalonii ăștia!
- Las' că nu se-ntîmplă nimic.

Traversară Champ-de-Mars în viteză.

Pe Camille o surprinseră agitația și concentrarea care puseseră deja stăpînire pe bucătărie.

Era așa de cald dintr-o dată...

- Uite, șefu', un ajutor mititel nou-nouț...

Bărbatul mormăi ceva și-i făcu vînt cu dosul mîinii. Franck o prezentă unui tip solid care încă nu se trezise de-a binelea:

- Așa, ți-l prezint pe Sébastien. El are cheile de la cămară. E șeful de tură astăzi și your big boss, OK?

— Încîntată.

— Îhmm...

- Dar tu n-ai treabă cu el, ci cu ajutorul lui...

Îl întrebă pe tip:

- Cum ziceai că-l cheamă?

— Marc.

- A venit?

— E-n camera frigorifică...

— Bun, atunci ți-o las în grijă...

— Ce știe să facă?

— Nimic. Dar ai să vezi că se pricepe foarte bine.

Și plecă spre vestiar să se schimbe.

— Ți-a arătat cum să faci cu castanele?

— Da.

— Bun, atunci dă-i bătaie, îi spuse el arătându-i o grămadă imensă.

— Pot să stau jos?

— Nu.

— De ce?

— Într-o bucătărie nu punem întrebări. Nu spunem decît „da, domnule“ sau „da, șefu’“.

— Da, șefu’.

Da, cretinule. De ce oare acceptase ea jobul ăsta? Ar lucra mult mai repede dacă ar sta jos...

Din fericire, cafetiera fusese pusă în funcțiune. Își așeză ceașca pe o etajeră și se apucă de lucru.

Un sfert de oră mai târziu – deja o dureau mîinile – cineva o întrebă:

— Merge?

Ridică privirea și rămase interzisă.

Nu-l recunoscuse. Pantaloni țais, cămașă la dungă, cu două rînduri de nasturi și numele brodat cu litere albastre, un baticuț înnodat la gît, șorț și prosop imaculate, bonetă bine înșurubată pe cap. Ea, care nu-l văzuse îmbrăcat altfel decît ca un golan, îl găsi foarte frumos.

— Ce-i?

— Nimic. Ești foarte frumos.

Iar el, cretinul ăsta înalt, lașul ăsta, fanfaronul ăsta, matadorul ăsta de mahala cu gura lui spurcată, cu motocicleta lui uriașă și cârdul de fufe a căror urmă se imprimase în șaua zgomotosului vehicul, ei bine, el nu se putu stăpîni să nu roșească.

— Probabil datorită uniformei, adăugă ea zîmbind, ca să-i risipească tulburarea.

— Da, asta... asta trebuie să fie...

Și, îndepărtîndu-se, se ciocni cu un tip, căruia îi zise vreo cîteva de dulce.

Nimeni nu vorbea. Nu se auzea decît pocnetul scurt al cuțitelor, bolboroseala cratițelor, plesnetul ușilor batante și telefonul care suna la fiecare cinci minute în biroul șefului.

Fascinată, Camille ba se concentra asupra lucrului ca să nu-i facă nimeni scandal, ba ridica ochii să nu piardă nici o fărîmă din ceea ce se petrecea în jur. Îl zări pe Franck mai încolo, întors cu spatele. Îi părea mult mai solid și mai calm decît de obicei. Avea impresia că nu-l cunoaște.

Cu voce șoptită, îl întrebă pe colegul de descojit:

— Cu ce se ocupă Franck?

— Care Franck?

— Lestafier.

— E specialist în sosuri și supervizează carnea.

— E greu?

Acneicul ridică ochii spre ceruri:

— Logic. E cel mai greu. După bucătarul-șef și ajutorul lui, Franck e al treilea om în echipă.

— E bun?

— Îhî. E un cretin, da' e bun. Pot să zic că-i superbun. O să vezi și tu că șefu' se consultă mai degrabă cu el decît cu ajutorul lui... Care ajutor stă cu ochii pe el, în schimb, Lestafier îl urmărește cum lucrează...

— Dar...

— Șșt...

Cînd bucătarul-șef bătu din palme anunțînd ora de pauză, Camille înălță capul strîmbîndu-se. O dureau gîtul, spatele, încheieturile mîinilor, gambele, tălpile și alte cîteva locuri, dar nu-și mai amintea exact care.

— Mănînci și tu cu noi? o întrebă Franck.

— E obligatoriu?

— Nu.

— Atunci mai bine ies să mă plimb puțin...

— Cum vrei... Cum te simți?

— Merge. E cald... Da' știi că munciți...

— Glumești! Asta nu-i nimic! Acum nici măcar nu sînt clienți!

— Aoleu...

— Te-ntorci într-o oră?

— OK.

— Nu ieși chiar acum, că ești prea înfierbîntată și o să te ia vreo răceală...

— Bine.

— Vrei să vin cu tine?

— Nu, nu. Am chef să stau singură...

— Trebuie să mănînci ceva, bine?

— Da, tată.

Franck ridică din umeri:

— Hmm...

Comandă un sandvici scîrbos într-o coșmelie cu turiști și se așează pe o bancă de piatră, la piciorul Turnului Eiffel.

Îi era dor de Philibert.

Își scoase mobilul și formă numărul de la castel.

— Bună ziua, Aliénor de la Durbellière la telefon, se auzi o voce de copil. Cu cine am onoarea?

Camille era derutată.

— Ăăă... Aș putea vorbi cu Philibert, vă rog?

— Ne aflăm la masă. Doriți să-i transmit un mesaj?

— Philibert nu e acasă?

— Ba da, dar ne aflăm la masă, după cum tocmai v-am spus...

— A... Bine... Ăăă... Nu, nimic, voiam doar să-i transmit salutări și să-i urez un an nou fericit...

— Îmi puteți reaminti numele dumneavoastră?

— Camille.

— Camille și-atît?

— Da.

— Prea bine. La revedere, doamnă Șiatît.

La revedere, enervantă mică.

Dar ce-nsemna chestia asta? Ce era nebunia asta?

Săracul Philibert...

— În cinci ape diferite?

— Da.

— Ei, atunci o să fie curată!

— Exact...

Camille își petrecu o bună bucată de timp triind și spălînd salata. Fiecare frunză trebuia întoarsă și pe față, și pe dos, măsurată și cercetată cu lupa. Nu mai văzuse așa ceva, erau de toate mărimile, formele și culorile.

— Ce-i asta?

— Iarbă-grasă.

— Și asta?

— Frunzulițe de spanac.

— Și asta?

— Lăptucă.

— Și asta?

— Salata mărilor.

— Vai, ce nume frumos...

— De pe ce planetă ești, fată?

Camille nu mai insistă.

După aceea spală niște verdețuri aromatice și le uscă fir cu fir pe hîrtie absorbantă. Trebuia apoi să le pună în tăvițe de inox și să le acopere cu folie de plastic, după care să le pună pe categorii în diferite frigidere. Sparse nucile, alunele, descoji smochinele, curăță o cantitate respectabilă de ciuperci și rulă biluțe de unt între două spatule striate. Nu trebuia să greșească, și așeză pe fiecare farfurioară un bulgăraș de unt dulce și unul de unt sărat. La un moment dat se zăpăcise și se văzu nevoită să guste dintr-unul cu vârful cuțitului. Bleah, nu suporta untul, așa că din acea clipă își spori atenția. Chelnerii aduceau întruna espresso-uri celor care cereau și cu fiecare minut care trecea se simțea presiunea urcînd cu încă o linie.

Unii dintre ei nu deschideau deloc gura, alții înjurau în barbă, iar bucătarul-șef juca rolul de ceas vorbitor:

— Este ora șaptesprezece și douăzeci și opt, domnilor... E optsprezece și trei minute, domnilor... E optsprezece și șaptesprezece, domnilor...

De parcă își pusese-n gînd să-i streseze la maximum.

Ea nu mai avea nimic de făcut și se sprijinea de blatul de lucru, ridicînd pe rînd cînd un picior, cînd pe celălalt, ca să-și mai domolească durerea din pulpe. Tipul de lîngă ea se antrena făcînd arabescuri din sos de jur împrejurul unei bucăți de foie gras de pe o farfurie rectangulară. Scutura lingurița cu un gest delicat și suspina văzînd zigzagurile rezultate. Nu-i ieșea cu nici un chip. Dar, oricum, era frumos...

— Ce vrei să faci?

— Nu știu... Ceva mai original...

— Pot să-ncerc și eu?

— Poftim.

— Mi-e frică să nu stric foie gras-ul...

— Nu, nu, stai liniștită, e materie primă mai veche, voiam să m-antrenez...

Primele patru tentative ieșiră lamentabil, dar la a cincea deja își făcuse mîna...

— A, ți-a ieșit foarte bine... Ai putea s-o faci din nou?

— Nu, rîse ea, mi-e teamă că nu... Dar... N-aveți seringi sau ceva de genul ăsta?

— Ăăă...

— Niște cornete?

— Ba da, vezi în sertar...

— Mi-l umpli și mie?

— De ce?

— Așa, mi-a venit o idee...

Se aplecă deasupra mesei, cu limba afară și desenă trei găște mici.

Băiatul îl chemă pe bucătarul-șef să i le arate.

— Ce-i prostia asta? Fiți serioși... Aici nu sîntem la Disney, copii!

Și se îndepărtă clătinînd din cap.

Camille ridică din umeri jenată și se întoarce la salată.

— Asta nu-i artă culinară... Asta e o invenție... bombănea el în continuare, în capătul celălalt al bucătăriei, și știți ce-i mai rău? Știți ce mă omoară? Că dobitocilor ăloră o să le placă la nebunie... În ziua de azi, asta cere lumea: invenții! Dar, la urma urmei, e sărbătoare... Haide, domnișoară, fă-mi plăcerea și mîzgălește orăntăniile alea ale dumitale pe vreo șaizeci de farfurii... Fuguța-fuguța!

— Răspunde „da, șefu’“, îi șopti el.

— Da, șefu’!

— N-o să reușesc în veci... se văicări Camille.

— Cel mai bine ar fi să faci, la început, cîte una pe fiecare farfurie...

— În partea stîngă sau în dreapta?

— În stînga – ar fi mai logic...

— Nu-i cam morbid?

— Ntț, e haios... Și oricum, acumă nu mai ai de ales...

— Mai bine tăceam din gură...

— Regula numărul unu. Măcar ai învățat lucrul ăsta. Uite, ăsta-i sosul...

— De ce e roșu?

— E pe bază de sfeclă roșie... Să-i dăm drumul, eu îți dau farfuriile la mîină...

Schimbară locurile. Ea desena, el tăia bucata de foie gras, o așeza pe farfurie, presăra deasupra un praf de sare și piper măcinat mare, îi dădea farfuria unui al treilea flăcău, care așeza salata cu gesturi de artist.

— Ceilalți ce fac?

— Se duc să mănânce... Mergem și noi mai târziu... Noi deschidem balul, așa că o să mîncăm cînd le-o veni lor rîndul să muncească... M-ajuți și cu stridiile?

— Trebuie să le desfacem?

— Nu, nu, doar să le facem frumoase... Auzi, tu ai curățat merele verzi?

— Da. Le-am pus acolo... Ah, la dracu'! Seamănă mai mult a curcan...

— Iartă-mă. Nu te mai țin de vorbă.

Franck trecu pe lîngă ei încruntîndu-se. I se păreau ba prea neatenți, ba prea veseli.

Nu-i plăcea deloc treaba asta...

— Ne distrăm, ne distrăm... făcu el zeflemitor.

— Facem și noi ce putem...

— Liniștește-mă... măcar pot fi reîncălzite?

— De ce ți-a zis asta?

— Lasă, e o chestie între noi... Cei care pregătesc feluri calde se simt investiți cu o misiune supremă, în timp ce noi, aici, putem să dăm și-n brînci, că tot or să ne disprețuiască. Noi nu ne atingem de foc... Îl cunoști bine pe Lestafier?

— Nu.

— Aha, mă miram eu...

— De ce?

— Nu, nimic...

În timp ce ceilalți se duseseră să mănânce, doi negri spălară pe jos cu multă apă și dădură cu teul de mai multe ori, ca să se usuce mai repede. Bucătarul-șef stătea de vorbă cu un tip superelegant la el în birou.

— E un client care a venit deja?

— Nu, e le maître d’hotel...

— Aha... E ciudat de stilat...

— În salon sînt toți foarte frumoși... Cînd începem munca, noi sîntem curați, iar ei dau cu aspiratorul în tricou, și cu cît trece timpul, cu atît se inversează lucrurile: noi puțim, sîntem slinoși, iar ei trec pe lîngă noi proaspeți ca niște floricele, pieptănați și în costume impecabile...

Franck veni s-o vadă cînd ea ajunsese la ultimul rînd de farfurii:

— Poți să pleci, dacă vrei...

— Ăăă, nu... Nu mai am chef să plec acum... Aș avea senzația că pierd spectacolul...

— Mai ai treabă pentru ea?

— Mai e vorbă! Cîta pofteste! Poate să se-apuce de salamandă...

— Ce-i aia?

— Chestia de-acolo, aia ca un fel de grătar care urcă și coboară... Vrei să te ocupi tu de pîinea prăjită?

— Nici o problemă... Ăăă... Că veni vorba, am și eu timp să-mi prăjesc o felie?

— Da, du-te.

Franck se duse și el cu ea.

— Cum merge?

— Super. Sébastien ăsta e băiat de treabă, pînă la urmă...

— Ahă...

— ...

— De ce ai mutra asta?

— Pentru că... Am vrut mai-nainte să vorbesc cu Philibert ca să-i urez un an nou fericit și m-a ușuit o mucoasă...

— Stai că-l sun eu...

— Nu. La ora asta or fi din nou la masă...

— Lasă, că nu-i nimic...

— Alo... Mă scuzați că vă inoporhtunez, Frhanck de Lestafierh la telefon, colocatarhul lui Philiberht... Da... Chiarh el... Bună ziua, doamnă... Aș putea vorhbi cu el, vă rhog, e în legăturhă cu boilerhul... Da... Sigurh... La rhevederhe, doamnă...

Îi făcu cu ochiul lui Camille, care zîmbea în timp ce sufla fumul.

— Philou! Tu ești, iepurașule? Un an nou fericit, comoară mică! Te pup și ți-o dau pe prințesa ta. Ce anume? Are pe dracu' boilerul! Hai, la mulți ani, sănătate, pupă-le pe surioarele tale din partea mea. Mă rog... Numai pe-alea cărora le-au crescut deja sînii!

Camille luă telefonul, strîngînd din ochi. Nu, boilerul n-avea nimic. Da, și eu vă îmbrățișez. Nu, Franck n-o-ncuiase în dulap. Da, și ea se gîndea la el. Nu, nu se dusesese încă să-și facă analizele. Da, și dumneavoastră la fel, la mulți ani...

— Părea în regulă după voce, nu? zise Franck.

— Nu s-a bîlbîit decît de opt ori.

— Asta am zis și eu.

Cînd s-a întors fiecare la locul lui, se schimbă foaia. Cei care nu-și puseseră bonetele și le îndesară rapid pe cap, iar bucătarul-șef se proțăpi pe culoar cu burta înainte și brațele încrucișate. Nu se mai auzea nici musca.

— Domnilor, la treabă...

Părea că temperatura creștea cu un grad Celsius pe secundă. Fiecare se agita, avînd grijă să nu-l încurce pe cel de lîngă el. Fețele erau contractate. Înjurături prost înăbușite izbucneau pe ici, pe colo. Unii erau destul de calmi, alții, ca japonezul ăla, păreau gata să explodeze.

Ospătarii așteptau în rînd, în timp ce bucătarul-șef trecea de la unul la altul inspectînd furios fiecare farfurie în parte. Băiatul dinaintea lui avea un burete minuscul cu care ștergea eventualele urme de degete sau de sos de pe marginile farfuriei, iar cînd șeful dădea aprobator din cap, un ospătar ridica tava mare, argintată, strîngînd din dinți.

Camille se ocupa de antreuri împreună cu Marc. Așeza tot felul de chestii pe farfurii, un soi de chipsuri sau de coji de ceva de culoare roșiatică. Nu mai îndrăznea să pună întrebări. După asta aranja fire de usturoi verde.

— Mai repede, că-n seara asta n-avem timp să le bibilim...

Găsi o bucată de sfoară cu care să-și lege pantalonii și bombănea pentru că boneta de hîrtie îi tot cădea pe ochi. Colegul scoase un capsator mititel din sertarul cu cuțite și i-l întinse.

— Na...

— Mersi.

Apoi ascultă explicațiile unui chelner care o învătă cum se prepară briose din miezul feliilor de pâine tăiate în formă de triunghi, după ce le îndepărtezi coaja:

— Și de prăjit cum vrei să ți le prăjesc?

— Păi... Să fie aurii, atîta tot...

— Fă-mi tu una, s-o am de model. Arată-mi exact ce culoare le vrei.

— Ce culoare, ce culoare... Nu-i vorba de culoare neapărat, e chestie de feeling...

— Ei bine, eu mă iau după culoare, așa că fă-mi una de model, că dacă nu, o să fiu prea stresată.

Camille își îndeplinea misiunea cu mare seriozitate, și nu fu prinsă niciodată pe nepregătite. Chelnerii luau feliile de pâine prăjită și le strecurau într-un șervet împăturit. I-ar fi plăcut să i se facă un mic compliment: „Vai, Camille, ce frumos prăjești tu feliile de pâine!“, dar mă rog...

Din cînd în cînd, îl zărea pe Franck, întors cu spatele, agitîndu-se deasupra plitei ca un baterist dinaintea tobelor: un capac aici, unul dincolo, aici o lingură, colo alta. Slăbănogul ăla înalt, secundul bucătarului-șef din cîte înțelesese ea, îi puneă întruna întrebări la care el răspundea arareori și prin onomatopee. Toate oalele lui erau din aramă și trebuia să le apuce de toarte cu ajutorul unei cîrpe. Probabil că de cîteva ori se arsese, pentru că-l văzuse scuturîndu-și mîna și băgînd-o apoi în gură.

Bucătarul-șef era nervos. Una nu mergea destul de repede. Alta mergea prea repede. Aia nu era suficient de caldă. Ailaltă era prea prăjită. „Concentrați-vă, domnilor, concentrați-vă!“ repeta el întruna.

Cu cît volumul ei de muncă se micșora, cu atît agitația celor din fața sa creștea. Era impresionant. Îi vedea cum transpiră și își șterg fruntea cu umărul, așa cum fac pisicile. Mai cu seamă băiatul de la rotisor, care era roșu ca racul și bea dintr-o sticlă cu apă după fiecare drum la păsările lui fripte. (Niște chestii cu aripi, unele mult mai mici decît un pui, iar altele de două ori mai mari...)

— Crăpăm... Cîte grade crezi că sînt?

— Habar n-am... Acolo, deasupra plitei, trebuie să fie pe puțin patruzeci... Poate cincizeci? Fizic vorbind, ăstea sînt posturile cele mai dure... Poftim, du vasul ăsta la spălat... Vezi, ai grijă să nu deranjezi pe nimeni...

Camille făcu ochii mari văzînd muntele de cratițe, tăvi, oale-minune, castroane de inox, site și tigăi puse claie peste grămadă în chiuvetele imense pentru veselă. Nu se mai vedea nici un alb la orizont, iar băiețașul căruia i se adresă îi luă vasul din mîini și dădu din cap. Era evident că nu înțelege un cuvîntel în franceză. Camille mai rămase un moment să-l observe și, ca de fiecare dată cînd se nimerea față în față cu cîte un dezrădăcinat de la capătul lumii, beculețele unei Maici Tereza de operetă începură să-i pîlpîie febril în minte: de unde vine? din India? din Pakistan? și ce viață dusesese, dacă a ajuns aici? dar cînd a ajuns? azi? cu ce vapor? cu ce învîrteli? cu ce speranțe? cu ce preț? cu ce sacrificii și ce angoase? ce viitor are? unde locuiește? cu cîți la un loc? unde sînt copiii lui?

Cînd înțelese că prezența ei îl deranjează, Camille ieși clătînînd din cap.

— De unde e tipul de la vase?

— Din Madagascar.

Prima greșeală.

— Vorbește franțuzește?

— Sigur! Lucrează la noi de douăzeci de ani.

Hai, du-te și te culcă, Maică Tereza...

Era ruptă. Tot timpul se găsea ceva de curățat, de tăiat, de spălat sau de aranjat. Ce porcărie... Cum reușeau oamenii ăia să înghită atîta mîncare? Ce rost are să-ți umpli chiar așa burdihanul? O să explodeze! 220 de euro cît înseamnă? Aproape 1 500 de franci... Pfui... Gîndește-te ce-ai putea să faci cu banii ăștia... Dacă erai descurcăreț puteai să-ți aranjezi chiar o mică excursie... În Italia, de pildă... Să stai pe terasa unei cafenele și să te lași purtat de conversația unor fete frumoase, care-și povestesc cu siguranță aceleași prostioare ca toate fetele din lume, ducîndu-și la buze ceșcuțe din porțelan gros, cu cafea întotdeauna foarte dulce...

Toate aceste povești, toate aceste locuri, toate aceste chipuri, toate aceste pisici leneșe, toate aceste minunății pe care le-ai putea aduna la prețul ăsta... Cărți, discuri, chiar și haine, pe care le-ai putea avea toată viața, în timp ce o masă... În cîteva ore totul se va fi terminat, plătit, digerat și evacuat...

Știa că greșește gîndind astfel. Era lucidă. Începuse să nu-i mai pese de mîncare de mică, pentru că ora mesei era sinonimă cu suferința. Erau momente mult prea apăsătoare pentru un copil singur la părinți și sensibil. O fetiță singură, cu mama care fuma ca un furnal și trîntea pe masă o farfurie gătită fără dragoste: „Mănîncă! E bun pentru sănătate!“ zicea ea și-și mai aprindea o țigară. Sau singură cu părinții, stînd cu nasul în farfurie, ca să nu fie prinsă în plasa lor: „Auzi, Camille, și zici că ți-e dor de taică-tău, cînd nu-i acasă? Așa e?“

După aceea a fost prea târziu... Își pierduse plăcerea... Și oricum, într-o perioadă maică-sa nu mai gătea nimic... Iar ea se pricopsise cu pofta de mîncare a unei vrăbiuțe, așa cum alții se umplu de coșuri. Toată lumea o pisa cu treaba asta, dar reușise să scape cu bine de fiecare dată. Nu izbutiseră s-o prindă la cotitură, pentru că puștoaica avea mult bun-simț... Nu mai voia să aibă de-a face cu lumea lor jalnică, dar atunci cînd îi era foame, mînca. Bineînțeles că mînca, altminteri nu mai era azi aici! Dar nu cu ei. În cameră la ea. Iaurt, fructe sau cereale, în timp ce făcea altceva... Citea, visa, desena cai sau transcria cuvintele vreunui cîntec de-al lui Jean-Jacques Goldman.

Du-mă departe.

Da, își cunoștea slăbiciunile și era stupidă că-i judeca pe cei care aveau norocul să se simtă fericiți în jurul unei mese. Dar orișicît... 220 de euro pentru o singură masă, fără a mai pune la socoteală vinul, era de-a dreptul aberant, nu?

La miezul nopții, bucătarul-șef le ură un an nou fericit și băură cu toții o cupă de șampanie:

— Un an bun, domnișoară, și mulțumesc pentru rațe... Mi-a spus Charles că toți clienții au fost încîntați... Așa mă gîndisem și eu, din nefericire... La mulți ani, domnule Lestafier... Dacă îți mai ameliorezi caracterul mizerabil în 2004, va crește și...

— Cu cît, șefu’?

— Ah! Păi vezi? Stima mea pentru tine va crește, ce credeai?

— La mulți ani, Camille... Nu... Ăăă... Nu ne pupăm?

— Ba da, sigur, ne pupăm!

— Și eu? făcu Sébastien.

— Da' eu? adăugă Marc... Alo, Lestafier, fugi repede la țambalul ăla al tău că dă ceva în foc!

— Hai, gata, Cretinovici. Bun, ăăă... Ea și-a terminat treaba, da? Poate să se ducă să stea jos?

— Bună idee, vino la mine în birou, băiatule, adăugă șeful.

— Nu, nu, vreau să stau cu voi pînă la sfîrșit. Mai dați-mi ceva de făcut...

— Păi, acum stăm după patiser... O să-l ajuți la garnituri...

Camille asamblă niște fursecuri subțiri ca foița de țigară, întărite, franjurate, șifonate într-o mie de feluri, se jucă cu așchii de ciocolată, cu coajă de portocale, cu fructe confiate, cu arabescuri de sos și castane glasate. Ajutorul de patiser o privea crucit cum lucrează. Repeta întruna: „Dar sînteți o artistă! O artistă!“ Bucătarul-șef, în schimb, avea o cu totul altă părere despre aceste extravagante: „Mă rog, merge pentru că e noaptea de Anul Nou, dar aspectul nu e totul... Scopul mîncării nu e să fie frumoasă, pentru Dumnezeu!“

Camille zîmbea, decorînd niște cremă de vanilie cu un sos roșu.

Păi sigur că nu... Aspectul nu era totul! O știa prea bine...

Pe la ora două, marea se mai îmblînzi. Șefu' nu mai lăsa sticla de șampanie din mînă, iar cîțiva bucătari își scosese ră bonetele. Erau cu toții storși, dar mai făceau un ultim efort să curețe mesele de lucru ca s-o șteargă cît mai repede posibil. Se derulau kilometri de celofan pentru împachetat și se îmbulzeau cu toții în fața camerelor frigorifice. Mai mulți comentau

servirea și își analizau performanțele: cine a lucrat de mîntuială și de ce, a cui era vina și cum erau produsele... Ca niște atleți încă înfierbîntați, nu reușeau să se oprească și atacau cu îndîrjire mesele de lucru hotărîți să le facă lună. Camille avea impresia că asta e o modalitate de a elimina stresul și de a se omorî odată pentru totdeauna...

Camille îi ajută pînă la sfîrșit. Se ghemui și curăță pe dinăuntru o combină frigorifică. Apoi se rezemă de un perete și se uită la manejul cîtorva băieți în jurul aparatelor de cafea. Un altul împingea un cărucior enorm încărcat cu delicatese, ciocolate, nalbe, dulcețuri, fursecuri cu scorțișoară, sosuri și multe altele... hm... Îi venise poftă de-o țigară...

— O să-ntîrzii la petrecere...

Se întoarce și dădu cu ochii de un bătrîn.

Franck făcea eforturi să pară încă în formă, dar era extenuat, transpirat, rupt de spate, livid, cu ochii roșii și fața căzută.

— Parcă ai avea cu zece ani mai mult...

— Posibil. Sînt terminat... Am dormit prost și pe deasupra urăsc sindrofiile de genul ăsta... Pregătești întruna același fel... Vrei să te las la Bobigny? Mai am o cască... Termin de pregătit comenzile și plecăm.

— Nu. Nu mai am nici un chef... O să fie toți mangă pînă ajung eu... Hazul e să te pilești odată cu ceilalți, altfel e cam deprimant...

— Bun, păi hai că merg și eu tot acasă, că nu mă mai țin picioarele...

Sébastien îi întrerupse:

— Îi așteptăm pe Marco și Kermadec și dup-aia mergem?

— Nu, eu, unul, sînt mort... Mă duc acasă...

— Da' tu, Camille?

— Și ea e moar...

— Nici pomeneală, adică sînt, dar tot am chef să sărbătoresc!

— Ești sigură? o întrebă Franck.

— Păi da, doar trebuie să întîmpinăm noul an... Ca să fie mai bun decît cel care a trecut, nu?

— Am crezut că urăști petrecerile...

— Așa e, numai că e prima hotărîre bună pe care o iau pentru 2004: „În anul care a trecut, n-am știut deloc ce-am vrut/ În anul care va veni, voi face numai nebunii!“

— Voi unde vă duceți? întrebă Franck cu un oftat.

— La Ketty...

— Hai, mă, nu acolo... Doar știi cum stă treaba...

— Bun, păi atunci să mergem la La Vigie...

— Nici.

— Mă scoți din sărite, băi Lestafier... Fiindc-ai cordit tu toate chelnerițele din zonă, nu mai putem să mergem nicăieri! Care era aia de la Ketty? Grasa sîsîită?

— Nu era sîsîită! se ofuscă Franck.

— Dă-mi voie, cînd era cu burta plină vorbea normal, dar pe stomacul gol sîsîia... În fine, nici nu mai lucrează acolo...

— Ești sigur?

— Ahă.

— Da' roșcata?

— Nici roșcata. Da' ce-ți pasă, doar ești cu ea, nu?

— Nu, nu e cu mine! se indignă Camille.

— Bine... ăăă... Lămuriți-vă voi doi care-i treaba, și ne întîlnim cînd termină Marco și Kermadec...

- Pînă la urmă mergi și tu cu ei?
- Da. Dar aş vrea să fac un duş mai înainte...
- OK. Te-aştept. Eu, una, nu mă duc acasă, că mă prăbuşesc...
- Auzi?
- Da?
- Pînă la urmă nu mai m-ai pupat adineauri...
- Poftim... făcu ea, dîndu-i un țoc scurt pe frunte.
- Atîta tot? Credeam că-n anul care va veni vei face numai nebunii.
- Tu ți-ai ținut vreo promisiune pînă acum?
- Nu.
- Nici eu.

Pentru că nu era la fel de obosită ca ei ori pentru că ținea mai bine la băutură, Camille se văzu nevoită să comande altceva decât bere ca să rîdă în rînd cu ei. Avea impresia că s-a întors cu zece ani în urmă, într-o vreme cînd anumite lucruri i se păreau încă limpezi... Arta, viața, viitorul, talentul ei, iubitul ei, locul ei, inelul ăsta pentru șervet și toate prostiile astea...

Pe bune, nu era chiar atît de neplăcut...

— Alo, Franck, bei sau ce faci?

— Sînt mort...

— Cine, mă, tu? Și la urma urmei, nu ești în concediu?

— Ba da.

— Păi și-atunci?

— Îmbătrînesc...

— Hai, ia un gît... Lasă că dormi mîine...

Întinse paharul fără chef: nu, mîine n-o să doarmă. Mîine o să se ducă la *Timpul regăsit*, SPA-ul pentru bătrîni, unde va mînca bomboane de ciocolată scîrboase împreună cu vreo două, trei bunici abandonate, care se vor juca cu protezele dentare în timp ce bunica lui se va uita pe geam oftînd.

Ajunsesese să-l doară stomacul de cum intra pe autostradă...

Prefera să nu se mai gîndească și goli paharul dintr-o sorbitură.

O privea pe Camille pe furiș. Petele ei roșietice apăreau și dispăreau de la oră la oră, era un fenomen foarte curios...

Îi spusese că e frumos și acum își făcea ochi dulci cu nătărăul ăla mare, pfui... toate sînt la fel...

Franck Lestafier nu era în formă.

Simțea chiar o oarecare nevoie să plîngă...

Ce se-ntîmplă? Ce nu merge, mă băiatule?

Ăăă... Cu ce să încep?

O slujbă de căcat, o viață de căcat, bunică-sa în vest și în viitorul apropiat trebuie să se mute. Să doarmă iarăși pe un jeg de pat pliant și să piardă cîte o oră la fiecare pauză de masă. N-o să-l mai vadă niciodată pe Philibert. N-o să-l mai tachineze niciodată ca să-l învețe să se apere, să dea o replică, să se enerveze și în final să ia atitudine. N-o să-l mai strige niciodată motănel scump. N-o să se mai gîndească niciodată să-i pună ceva bun deoparte. N-o să mai epateze tipele cu patul lui de rege al Franței și cu baia de prințesă. N-o să-i mai audă, pe el și pe Camille, vorbind despre războiul din '914 de parcă l-ar fi trăit, sau despre Ludovic al XI-lea de parcă tocmai băuseră un păhărel împreună. N-o s-o mai pîndească, n-o să mai adulmece de cum deschide ușa ca să vadă, după mirosul de țigări, dacă e acasă. N-o să se mai năpustească la caietul ei, cum se-ntoarce cu spatele, ca să vadă desenele din ziua respectivă. N-o să se mai culce cu Turnul Eiffel pe post de veioză. Și o să rămîină în Franța, și o să continue să slăbească un kil la muncă și să-l pună la loc cu berile de după. Și-o să continue să asculte. Mereu. Tot timpul. Numai asta a făcut: a ascultat. Iar acum era blocat pînă... Hai, zi pînă cînd, zi! Da, bine, asta e... Pînă cînd ea o să dea

ortu' popii... Ca și cum viața lui nu se putea aranja decât dacă îl făcea să mai sufere...

Gata, ce mama mă-sii! Da' nu puteți să găsiți pe altul și să mă lăsați în pace? Păi așa e, ce vreți, eu mi-am primit porția...

Bocancii mei sînt plini de rahat, băieți, ia duceți-vă și căutați-mă pe-afară... Eu, gata. Am plătit.

Camille îi dădu un șut pe sub masă:

— Ce-ai?

— La mulți ani! trînti el.

— Nu te simți bine?

— Mă duc să mă culc. Salutare.

Camille nu întîrzie. Băieții ăia nu erau cine știe ce Einsteini... Nu știau decît să repete că aveau o slujbă cretină... ăăă... și pe bună dreptate... Și pe urmă Sébastien ăla începuse să se dea la ea... Ca să aibă o șansă să i-o pună ar fi trebuit să fie drăguț de dimineată, cretinul. După asta îți dai seama care băieți sînt o partidă bună: dacă sînt drăguți încă înainte să-și dea seama că vor să se culce cu tine...

Îl găsi ghemuit pe canapea.

— Dormi?

— Nu.

— Nu te simți bine?

— În anul care va veni, cred că mă voi prăbuși, gemu el.

Camille zîmbi:

— Bravo...

— Mai e vorbă, de trei ceasuri caut o rimă care să meargă... Mi-a trecut prin minte chiar și: în anul care va veni, mă voi înverzi, dar m-am gîndit c-o să-ți fac greață...

— Ești un mare poet...

Nu-i răspunse nimic. Era prea obosit ca să intre în joc.

— Pune niște muzică din aia frumoasă de care ascultai zilele trecute...

— Nu. Dacă ești deja trist, n-o să-ți pice bine...

— Dacă pui Castafiore aia, mai stai puțin?

— Cît fumez o țigară...

— De acord.

Și, pentru a douăzeci și opta oară pe săptămîna aia, Camille puse *Nisi Dominus* a lui Vivaldi...

— Despre ce-i vorba?

— Îți spun imediat... Domnul îi ferește pe prietenii lui în somn...

— Genial.

— E frumos, nu?

— Nooștioo... căscă el. Nu mă pricep neam...

— Ciudat, tot așa mi-ai spus și despre Dürer, deunăzi... Dar asta nu se-nvață! E frumos, punct!

— Ba da. Că vrei sau nu, se-nvață...

— ...

— Ești credincioasă?

— Nu. Mă rog, da... Cînd ascult muzică de genul ăsta, cînd intru într-o biserică foarte frumoasă, cînd văd un tablou care mă emoționează, o Bunavestire de pildă, îmi simt sufletul atît de plin, încît am senzația că da, cred în Dumnezeu, dar nu-i așa: în Vivaldi cred... În Vivaldi, în Bach, în Händel sau în Fra Angelico... Ei sînt dumnezeii... Celălalt, Bătrînul, e doar un pretext... De altfel, asta e singura calitate pe care i-o recunosc: că a avut atîta forță încît să le inspire tuturor toate capodoperele astea...

— Îmi place să te ascult... Am impresia că devin mai inteligent...

— Termină...

— Nu, pe bune...

— Ai băut prea mult.

— Tocmai, n-am băut destul.

— Ia ascultă... Și partea asta e foarte frumoasă... E mai veselă... De altfel, de-asta îmi plac liturghiile: momentele de bucurie, cum ar fi *Gloria*..., vin să-ți ridice starea de spirit după un moment întunecat... ca-n viață...

Lungă tăcere.

— Ai adormit?

— Nu, mă uit la jarul țigării tale...

— Știi, eu...

— Tu ce?

— Cred că ar trebui să rămîi. Cred că tot ceea ce mi-ai zis despre Philibert în situația în care aș pleca e valabil și pentru tine... Cred că ar fi foarte nefericit dacă ai pleca și mai cred că ești garantul echilibrului său fragil în aceeași măsură ca mine...

— Ăăă... poți să-mi traduci ultima propoziție în franceză?

— Rămîi.

— Nu... Sînt... Sînt prea diferit de voi... Nu trebuie să amesteci niciodată cîrpele și șervețelele, cum spune bunică-mea...

— Sîntem diferiți, e adevărat, dar cît de diferiți? Poate că mă înșel, dar mi se pare că noi trei am făcut o echipă de handicapați de toată frumusețea, nu crezi?

— Tu ai zis-o...

— Și-apoi, ce înseamnă diferiți? Eu, care nu știu să-mi fierb un ou, mi-am petrecut o zi întreagă în bucătărie, iar tu, care n-ascuți decît tehnico, adormi cu Vivaldi... E-o prostie chestia asta cu cîrpele și cu șervețelele...

Prostia îi împiedică pe oameni să trăiască împreună, nu diferențele... Uite, dacă nu erai tu, n-aș fi recunoscut în veci o frunză de iarbă-grasă...

— Și la ce ți-o folosi...

— Și asta-i tot o prostie. De ce trebuie neapărat „să-mi folosească”? De ce se pune întotdeauna problema asta a rentabilității? Puțin îmi pasă dacă-mi folosește sau nu, mă amuză să știu că așa ceva există...

— Vezi că sîntem diferiți... Fie că-i vorba de tine, fie că-i vorba de Philou, voi nu trăiți în lumea reală, n-aveți nici o idee despre viață, despre cum trebuie să dai din coate ca să supraviețuiești și toate astea... În ceea ce mă privește, eu n-am mai cunoscut intelectuali pînă la voi doi, dar sînteți exact așa cum îmi închipuiam eu că trebuie să fie...

— Și cum îți închipuiai?

Franck dădu din mîini:

— Ceva de genul: Piu-piu... O, ce păsărele și ce fluturași adorabili! Piu-piu, cît pot fi de drăgălași... Vei relua un capitol, dragul meu? De bună seamă, dragul meu, chiar două! În felul acesta nu va trebui să cobor... O! Nu! Nu coborî, acolo jos pute îngrozitor!

Camille se ridică și opri muzica.

— Ai dreptate, n-o să reușim... Mai bine pleci... Dar dă-mi voie să-ți spun două lucruri înainte de a-ți ura călătorie sprîncenată: primul e tocmai apropo de intelectuali... E foarte ușor să faci mișto de ei... Da, e cît se poate de ușor... În cele mai multe cazuri nu au mușchi și pe deasupra nici nu le place să se bată... Nu-i excită, după cum nu-i excită nici războaiele, decorațiile și limuzinele uriașe, așa că vezi bine, nu e greu deloc... E suficient să le smulgi o carte din mîini, chitara sau aparatul de fotografiat și gata, neajutorării ăștia nu mai sînt buni de nimic... De altfel, acesta e de cele mai multe ori primul lucru pe care îl fac dictatorii: le sparg ochelarii, le

ard cărțile sau le interzic concertele; nici nu îi costă mult și în felul ăsta evită și o sumedenie de griji ulterior... Dar vezi tu, dacă a fi intelectual înseamnă să-ți placă să te instruiești, să fii curios, atent, să admiri, să te emoționezi, să cauți să înțelegi ce-i cu tot ce te înconjoară și să încerci să te culci seara mai puțin prost decât în ajun, atunci, da, mi le asum pe toate: nu numai că sînt intelectuală, dar sînt și mîndră de asta... Chiar foarte mîndră... Și pentru că sînt intelectuală, cum spui tu, nu mă pot abține să nu citesc revistele tale cu motociclete care zac la closet și să aflu astfel că noua BMR 1200 GS are un mic divais electronic care o ajută să meargă cu benzină proastă... Na!

— Ce tot spui acolo?

— Și-uite-așa intelectuală cum mă vezi, deunăzi ți-am furat revistele cu benzi desenate cu *Joe Bar Team* și m-am distrat toată după-amiaza... Al doilea lucru e că n-ai nici o cădere să ne faci nouă morală, băiețăș... Tu ai impresia că bucătăria aia a ta e lumea reală? Bineînțeles că nu. Dimpotrivă. Nu ieșiți de-acolo niciodată și stați numai voi între voi. Ce știi tu despre lume? Nimic. De mai bine de cînșpe ani trăiești constrîns de un program fix, în mica ta ierarhie de operetă și în zgomotul surd și continuu de fiecare zi. Dar poate că tocmai de-asta ți-ai ales această meserie! Ca să nu pleci niciodată din burta mamei și să fii sigur că o să stai toată viața la căldurică și cu păpică la îndemîină... E dificil de spus... Tu muncești mai mult și mai din greu decât noi, asta e limpede, dar noi, așa intelectuali cum sîntem, noi ne luptăm cu viața. Piu-piu, coborîm în fiecare dimineață. Philibert în chioșcul lui, iar eu la etajele mele. Nu-ți face tu griji, că știm să dăm din coate, la o adică. Iar chestia aia a ta de supraviețuire, aia cu *Life is a jungle, struggle for life* și toate rahaturile de genul ăsta sînt fumate și răsfumate... Am putea să-ți ținem prelegeri dacă te interesează... Și astea fiind zise, la revedere, noapte bună și la mulți ani!

- Poftim?
- Nimic. Ziceam că nu ești chiar pusă pe nebunii...
- Nu. Sînt pusă pe sfadă și gîlceavă.
- Ce-nseamnă asta?
- Pune mîna pe-un dicționar și-ai să vezi...
- Camille?
- Da.
- Spune-mi ceva drăguț...
- De ce?
- Ca să încep anul bine...
- Nu. Eu nu sînt tonomatul tău.
- Haai...

Camille se întoarce:

- Lasă cîrpele și șervețelele în același sertar și-ai să vezi că viața are mai mult haz cînd e și un pic de haos...
- Și eu? Nu vrei să-ți spun și eu ceva drăguț ca să-ncepi bine anul?
- Nu. Ba da... Dă-i drumul.
- Știi... Ai prăjit așa frumos feliile de pîine...

PARTEA A TREIA

1

Intră la ea în cameră, a doua zi, pe la unsprezece și un pic. Camille era întoarsă cu spatele. Stătea în fața ferestrei, încă îmbrăcată în capot.

— Ce faci? Desenezi?

— Da.

— Ce desenezi?

— Prima zi a anului...

— Arată-mi și mie.

Camille ridică privirea și își mușcă interiorul obrazilor ca să nu pufnească în râs.

Era îmbrăcat într-un costum superdemodat, gen Hugo Boss de prin anii '80, cam prea larg și cam prea lucios, cu umeri à la Goldorak din desene animate, cu o cămașă de vîscoză galben-muștar și o cravată cu puchițele. Avea șosetele asortate cu cămașa, iar pantofii din piele de porc tratată cu amoniac îl chinuiau îngrozitor.

— Ce? mîrîi el.

— Nu, nimic, ești... Ești foooarte elegant...

— Nu fi răutăcioasă... M-am îmbrăcat așa pentru că o scot pe bunică-mea la un restaurant...

— Eee... exclamă ea, o să fie foarte mîndră să iasă cu un băiat așa frumos...

— Foarte nostim... Dac-ai ști ce mă seacă... În fine, o să treacă și asta...

— E vorba de Paulette? Cea cu fularul?

— Da. De-aia am și venit... Ziceai că ai ceva pentru ea?

— Da. Perfect.

Camille se ridică, împinse fotoliul spre el și se duse să scotocească prin valijoara ei.

— Ia loc acolo.

— De ce?

— Cadoul.

— Ai de gând să mă desenezi?

— Da.

— Nu vreau.

— De ce?

— ...

— Nu știi?

— Nu-mi place să se uite cineva la mine.

— Îmi ia foarte puțin.

— Nu.

— Cum vrei... Mă gândeam că o să-i facă plăcere să aibă un portret de-al tău... Dacă nu era povestea cu cadoul... Dar nu vreau să insist. N-o fac niciodată. Nu-mi stă-n fire...

— Bine, da' te miști repede, da?

— Nu merge.

— Ce mai e?

— Costumul ăla... cravata și tot restul – nu ți se potrivesc. Nu ești tu.

— Și vrei să mă dezbrac la pielea goală? chicoti el.

— O, da, ar fi foarte bine! Un nud frumos... răspunse ea fără să clipească.

— Glumești, nu?

Intrase în panică.

— Sigur că glumesc... Ești prea bătrîn pentru un nud! Și probabil și foarte păros...

— Ba nu! Ba nu! Adică sînt, atît cît trebuie!

Camille rîdea.

— Haide. Măcar scoate-ți vesta și lărgeste-ți cravata...

— Pff, mi-a luat trei ceasuri să-mi iasă nodul...

— Uită-te la mine. Nu așa... Parc-ai avea un băț în cur, relaxează-te... Nu-ți fac nimic, prostule.

— O, ba da, o imploră el, fă-mi, Camille, fă-mi...

— Minunat. Păstrează-ți zîmbetul ăsta prostănac. E exact ce trebuie...

— Gata?

— Încă puțin.

— M-am săturat. Zi-mi ceva. Spune-mi o poveste să mai treacă timpul.

— Despre ce mai vrei să-ți povestesc de data asta?

— Despre tine...

— ...

— Ce-ai de gînd să faci astăzi?

— Fac ordine... Îmi calc cîte ceva... Și după aia mă duc să mă plimb... E o lumină frumoasă... Și pînă la urmă cred c-o să mă înfund într-o cafenea sau într-o ceainărie... Să mănînc plăcînțele cu înghețată de afine... miam-miam... Și cu puțin noroc o să fie și un cîine... În momentul de față colecționez cîini de ceainărie... Am un carnetel special pentru ei, cu coperte

de scai foarte frumoase... Înainte aveam unul și pentru porumbei... Sînt tare la porumbei. Cei din Montmartre, cei din Trafalgar Square din Londra sau cei din Veneția, din piața San Marco, i-am immortalizat pe toți...

— Auzi?

— Zi...

— De ce ești singură tot timpul?

— Nu știu.

— Nu-ți plac bărbații?

— Păi sigur... dacă o fată nu e sensibilă la șarmul tău irezistibil, e obligatoriu lesbiană, așa e?

— Nu, nu, mă întrebam, atîta tot... Te îmbraci nașpa tot timpul, te-ai ras în cap, mă rog...

Tăcere.

— Ba da, îmi plac bărbații... Și femeile, așa să știi, dar prefer bărbații...

— Te-ai culcat cu vreo femeie pînă acum?

— Olala... De nu știu cîte ori!

— Faci bancuri?

— Da. Bun, e gata. Poți să te îmbraci.

— Dă-mi să văd.

— N-o să te recunoști. Nimeni nu se recunoaște niciodată...

— De ce ai făcut pata asta mare aici?

— Aia e umbra.

— Aha.

— Se numește laviu...

— Aha. Și asta ce e?

— Perciunii.

— Aha.

— Ești dezamăgit, este? Poftim, uită-te la ăsta. E o schiță pe care am făcut-o zilele trecute, când te jucai cu Play Station-ul...

Zîmbet larg:

— Așa da! ăsta-s eu!

— Mie îmi place mai mult primul, dar mă rog... Bagă-l între paginile unei reviste ca să i-l duci...

— Dă-mi o foaie.

— De ce?

— Așa. Și eu pot să-ți fac portretul, dacă vreau...

O privi preț de un moment, se aplecă deasupra genunchilor cu limba scoasă, după care îi întinse opera de artă.

— Ei? făcu ea curioasă.

Desenase o spirală. O cochilie de melc cu un punct negru în fund de tot. Camille nu reacționa în nici un fel.

— Punctul ăla mic ești tu.

— Mi-am... Mi-am dat seama...

Îi tremurau buzele.

Franck îi smulse foaia din mâini:

— Ei! Hoo! Camille, am făcut și eu o glumă! Nu-nseamnă nimic! N-are nici o importanță!

— Da, da, confirmă ea, ducându-și mîna la frunte. Nu-nseamnă nimic, am priceput... Hai, du-te, o să întîrzi...

În hol își îmbracă geaca, deschise ușa și își dădu una cu casca peste cap.
Punctul ăla mic ești tu...

Cretin.

2

Acum că în sfârșit nu mai căra după el un rucsac plin cu provizii, se lipi cu burta de rezervor și lăsă viteza să-și facă minunata misiune de purificare: cu picioarele strîns lipite de motocicletă, brațele încordate, pieptul la căldură și casca gata să crape, își încleșta pumnii la maximum ca să scape de toate chestiile enervante și să nu se mai gîndească la nimic.

Gonea cu viteză. Nebunește. O făcea anume. Așa, ca să vadă cum e.

De cînd se știa, a avut mereu un motor între picioare și un soi de mîncărime în podul palmei și, tot de cînd se știa, nu s-a gîndit niciodată la moarte ca la o problemă serioasă. Cel mult o neplăcere în plus... Cel mult... Din moment ce el nu va mai fi aici ca să sufere din pricina asta, ce importanță ar mai avea?

Cum pusese mîna pe cîtiva bănuți, cum se împrumutase ca să-și cumpere motoare mult prea mari pentru creierașul lui, iar fiindcă avea trei amici mai descurcăreți, plătise și mai scump ca să cîștige cîtiva milimetri la capacitatea cilindrică. Era calm la culoarea roșie a semaforului, nu lăsa urme de cauciuc pe asfalt, nu se lua la întrecere cu alții și nu vedea nici un motiv pentru care să riște aiurea. Pur și simplu, cum avea ocazia, fugea, pleca singur să consume carburantul și să-și pună la treabă îngerul păzitor.

Îi plăcea viteza. Chiar îi plăcea. Mai mult decît orice pe lume. Mai mult și decît fetele. Viteza îi oferise singurele momente fericite din viața lui: calme, liniștitoare, libere... Cînd avea paispe ani, călare pe bicicleta lui ca o broască rîioasă pe-o cutie de chibrituri (asta era o expresie de-atunci...), era regele străduțelor din Touraine; la douăzeci, își cumpărase la mîna a doua prima motocicletă cu capacitate cilindrică mai mare, după ce muncise pe brînci toată vara într-o crîșmă împruțită de pe lîngă Saumur, iar astăzi devenise unica ocupație între două slujbe: visa la o motocicletă, o cumpăra, o bibilea, o muncea, visa la alta, se interesa pe la dealeri, o vindea pe precedenta, cumpăra, bibilea etc.

Fără motor, probabil că s-ar fi învrednicit s-o sune mai des pe bunică-sa, rugîndu-se să nu-nceapă să-și povestească viața de fiecare dată...

Problema era că treaba asta nu se mai dovedea la fel de eficace... Nici măcar la 200 pe oră nu mai scăpa de gînduri.

Chiar și la 210, chiar și la 220, creierul său continua să lucreze. Degeaba încerca să se fofileze, să se furișeze, să se strecoare, să fugă, anumite lucruri îi rămîneau lipite de geacă și continuau să-i roadă creierii între două stații de benzină.

Iar astăzi, un 1 ianuarie uscat și strălucitor ca un bănuț nou, fără sacoșe, fără rucsac și fără nimic altceva în program decît o tacla cu două bunicuțe adorabile, se adunase în sfîrșit, și nu mai avusese nevoie să ridice mîna ca să le mulțumească șoferilor prevenitori care îl fereau zvîcnind brusc într-o parte.

Depusese armele și se mulțumea să meargă de la punctul A la punctul B, punându-și iar și iar același disc stricat: De ce viața asta? Până când? Și cum să fac să scap? De ce viața asta? Până când? Și cum să fac să scap? De ce viața asta? Pî...

Era mort de oboseală și mai curînd bine dispus. O invitase și pe Yvonne ca să-i mulțumească și, de ce să nu spună adevărul, ca să-și bată ea capul cu conversația în locul lui. Mulțumită ei, va putea să se pună pe pilot automat. Un zîmbet la stînga, un zîmbet la dreapta, cîteva înjurături ca să le facă plăcere, și uite așa ajungeau la cafele... Mîna...

Yvonne trecea s-o ia pe Paulette din închisoarea ei și trebuiau să se întîlnească toți trei la Hôtel des Voyageurs, un restaurant plin de șervețele și de flori uscate unde pe vremuri își făcuse ucenicia, unde apoi lucrase și de unde rămăsese cu cîteva amintiri plăcute... Era în 1990. Ai zice că a fost acum un milion de ani-lumină...

Ce motocicletă avea pe-atunci? Un Fazer Yamaha, nu?

Făcea slalom printre liniile albe și-și ridicase viziera ca să simtă razele soarelui cu dinți. Nu se va mai muta. Nu imediat. O să poată rămîne acolo, în apartamentul ăla foarte mare, unde viața revenise într-o bună dimineată adusă de o fată de pe altă planetă, îmbrăcată în cămașă de noapte. Nu vorbea prea mult și totuși, de cînd sosise, casa prinsese din nou glas. Philibert ieșea în sfîrșit din camera lui și în fiecare dimineată își beau cafeaua împreună. El nu mai trîntea ușile ca să n-o trezească, iar noaptea adormea mult mai ușor cînd o auzea mișcîndu-se în camera de-alături.

La început n-o putea suporta, dar acum era bine. O îmblînzise...

Hei? Tu auzi ce vorbești?

Ce?

Hai, n-o mai fă pe neștiutorul... Zău, Lestafier, uită-te-n ochii mei, chiar ai impresia c-ai îmblânzit-o pe fata asta?

Ăăă... nu...

Corect! Așa mai vii de-acasă... Eu știu că nu ești un băiat prea isteț, dar orișicât... M-ai speriat!

Ei, gata... Dacă nici să râdem nu mai putem...

3

Își scoase geaca într-o parcare pentru autocare și-și strânse nodul cravatei în timp ce intră pe ușă.

Patroana îl primi cu brațele larg deschise:

— Da' ce băiat frumos! Ah! Cum se vede că te îmbraci de la Paris! René te pupă. O să vină și el după ce-și termină tura...

Yvonne se ridică, iar bunică-sa îi zîmbi cu duioșie.

— Ce fac fetele? Ne-am petrecut ziua la coafor, după cît se pare...

Cele două chicotiră deasupra paharelor cu vin alb și sirop de coacăze și se dădură mai în spate ca să-i dea posibilitatea să admire priveliștea.

Bunică-sa își pusese taiorul cel bun, cu broșa de imitație și gulerul de blană. Coaforul de la sanatoriu lucrase de mîntuială și o făcuse rozalie ca fața de masă.

— Da' ce culoare te-a vopsit și coaforul ăla al tău...

— Așa ziceam și eu, îl întrerupse Yvonne, e o nuanță foarte frumoasă, nu Paulette?

Paulette dădea din cap mîndră nevoie mare, tamponîndu-și colțurile gurii cu șervetul de damasc. Îl mînca din ochi pe băiețelul ei și se domnișorea îndărătul meniului.

Totul se petrecu exact așa cum prevăzuse: „da“, „nu“, „zău?“, „nu se poate!“, „căcat...“, „pardon...“, „futu-i“, „ups...“ și „papucii mă-sii“

fuseseră singurele cuvinte pe care le pronunțase. Yvonne umplu cu mare artă intervalele dintre ele...

Paulette nu vorbea prea mult.

Privea Loara.

Bucătarul-șef veni la masa lor la un moment dat, îi pisălogi preț de câteva clipe și le servi un armagnac vechi pe care doamnele îl refuzară la început, pentru ca apoi să-l dea pe gât ca pe vinul de împărțășanie. Îi povesti lui Franck istorioare de-ale bucătarilor și îl întrebă cînd se întoarce să lucreze prin părțile acelea...

— Parizienii ăia ai tăi habar n-au să mănînce... Femeile țin cure de slăbire, iar bărbații nu se gîndesc decît la nota de plată... Pun pariu că n-ai niciodată la masă perechi de îndrăgostiți... La prînz numai oameni de afaceri pe care-i doare-n cot de ce-au în farfurie, iar seara numai cupluri care aniversează douăzeci de ani de căsătorie și se ceartă că au parcat mașina aiurea și e posibil să le-o ridice... N-am dreptate?

— Ba da, dar, știi, mie puțin îmi pasă... Eu îmi vîd de treaba mea...

— Păi tocmai asta ziceam și eu! La Paris gătești numai pentru fluturașul de salariu... Întoarce-te aici și o să mergem la pescuit cu prietenii...

— Vrei să vinzi localul, René?

— Pff... Cui?

În timp ce Yvonne se dusesese să-și aducă mașina, Franck o ajută pe Paulette să găsească mîneca pardesiului:

— Uite, asta e de la ea...

Tăcere.

— Ce, nu-ți place?

— Ba da... ba da...

Începu iar să plîngă:

— Ce frumos ești în desenul ăsta...

Îi arăta desenul care nu-i plăcuse lui.

— Știi că poartă zi de zi fularul de la tine?...

— Mincinosule...

— Pe cuvînt!

— Atunci ai dreptate... Nu-i normală, biata fată, adăugă ea zîmbind, după care se șterse la gură.

— Hai, mamaie... Nu mai plînge... Lasă că ieșim noi cumva din situația asta...

— Da... Cu picioarele-nainte...

— Of... sărăcuța de ea...

Și pentru prima oară în viața lui o strînse în brațe.

Se despărțiră în parcare și se simți ușurat că nu era nevoit s-o bage el înapoi în temniță.

Cînd ridică bechia, motocicleta i se păru mai grea decît de obicei.

Avea întîlnire cu prietena lui, avea lovele, un acoperiș deasupra capului, o slujbă, își găsisese chiar o Ribouldingue și un Filochard¹, și totuși murea de singurătate.

Ce căcat, murmură el în cască, ce căcat... Nu mai zise și a treia oară pentru că nu-i folosea la nimic și pe deasupra se mai și aburea viziera.

Ce căcat...

¹. Filochard, Ribouldingue și Croquignol, personaje create în 1908 de Louis Forton și care și-au dobîndit notorietatea grație benzilor desenate ale lui René Pellois.

— Iar ți-ai uitat che...

Camille nu-și termină fraza pentru că se înșelase în privința identității destinatarului. Nu era Franck, era fata de acum câteva zile. Aia căreia îi dăduse papucii în seara de Crăciun, după ce i-o trăsese...

— Franck nu-i acasă?

— Nu. S-a dus s-o vadă pe bunica lui...

— Cît e ceasul?

— Ăăă... Aproape șapte, cred...

— Pot să-l aștept aici?

— Sigur că da... Intră...

— Te deranjez?

— Nici vorbă! Zăceam la televizor...

— Cum, tu te uiți la televizor?

— Păi... da... De ce?

— Te anunț că am dat la cea mai cretină emisiune... Numai fete îmbrăcate ca niște curve și animatori în costume strînse în talie care citesc de pe niște fișe crăcănîndu-se viril... Cred că e un soi de karaoke cu celebrități, dar nu recunosc pe nimeni...

— Cum să nu? Ăla e tipul de la *Star Academy*...

— Ce-i asta?

— Aha, vezi? Aveam dreptate... E așa cum mi-a zis Franck, nu te uiți niciodată la televizor...

— Nu prea, nu... Dar emisiunea asta e nemaipomenită... Am impresia că mă bălăcesc într-un noroi foarte cald... Mmm... Toți sînt frumoși, se pupăcesc încontinuu, iar fetele își tamponează întruna rimelul cînd se-apucă de bocit. Ai să vezi, e foarte emoționant...

— Stau și eu lîngă tine?

— Stai... îi zise Camille strîngîndu-se și întinzîndu-i celălalt capăt al păturii. Vrei să bei ceva?

— Tu ce machești acolo?

— Vin de Burgundia...

— Stai să-mi aduc și eu un pahar...

— Ce se-ntîmplă aici? Nu-îțeleg nimic...

— Mai toarnă-mi un pahar și-o să-ți zic.

Își povestiră tot felul de chestii în timpul reclamelor. O chema Myriam, era din Chartres, lucra într-un salon de coafură și închiriasse cu încă cineva o garsonieră în Arondismentul XV. Își făcură griji pentru Franck, îi lăsară un mesaj pe mobil și dădură televizorul mai tare cînd emisiunea reîncepu. După a treia pauză publicitară erau prietene.

— De cînd îl cunoști?

— Nu mai știu... De vreo lună...

— E ceva serios?

— Nu.

— De ce?

— Pentru că nu vorbește decît de tine! Nu, glumesc... Mi-a zis doar că desenezi superfain... Auzi, nu vrei să te aranjez puțin, dacă tot sînt aici?

— Poftim?
— Să-ți fac părul...
— Acum?
— Păi da, că dup-aia o să fiu prea amețită și poate-ți tai vreo ureche!
— Dar n-ai nimic la tine, nici măcar foarfece...
— Nu găsim niște lame de ras în frumoasa baie?
— Ăăă... da. Mi se pare că Philibert mai folosește încă un brici din ăla antic și de demult...

— Ce anume vrei să-mi faci?
— Să te mai îndulcesc...
— Te deranjează dacă ne așezăm în fața unei oglinzi?
— Ți-e frică? Vrei să mă supraveghezi?
— Nu, vreau să te privesc...

Myriam o filă și Camille făcu un desen cu ele amîndouă.
— Mi-l dai mie?
— Nu, îți dau ce desen vrei, dar nu pe ăsta... Păstrez toate autoportretele, chiar și pe cele schițate la repezeală, ca ăsta...
— De ce?
— Habar n-am... Am senzația că dacă mă tot desenez, într-o bună zi o să reușesc să mă recunosc...
— Când te uiți în oglindă nu te recunoști?
— Întotdeauna mă văd urâtă.
— Dar în desene?
— Nu întotdeauna...

— Nu-i mai bine așa?

— Mi-ai făcut perciuni, ca ai lui Franck...

— Îți stă bine.

— Ai auzit de Jean Seberg?

— Nu, cine-i asta?

— O actriță. Era coafată exact așa, numai că era blondă...

— A, dacă-i numai atât, data viitoare pot să te fac blondă!

— Era o fată superdrăguță... Trăia cu unul dintre scriitorii mei preferați... Și dup-aia, într-o dimineată, au găsit-o moartă în mașină... Cum se face că o fată așa frumoasă a găsit curajul să se distrugă? Nu e drept, nu?

— Poate c-ar fi trebuit s-o desenezi înainte... Ca să îmi dau seama...

— Aveam doi ani...

— Îmi zisese Franck...

— Că s-a sinucis?

— Nu, că povestești o groază de lucruri...

— Pentru că îmi plac oamenii... Ăăă... cât îți datorez?

— Termină...

— Atunci am să-ți fac un cadou...

Se întoarse cu o carte pe care i-o întinse.

— *Angoasa regelui Solomon*... E ca lumea?

— Foarte ca lumea... N-ai vrea să-l mai suni o dată? Îmi fac griji...

Dacă a avut un accident?

— Pff... N-ai de ce să te dai de ceasul morții... A uitat de mine, atîta tot... Am început să mă obișnuiesc...

— Și atunci de ce mai stai cu el?

— Ca să nu fiu singură...

Începuseră a doua sticlă de vin, cînd el își scoase casca.

— Ce faceți aici?

— Ne uităm la un film porcos, chicotiră ele. L-am găsit la tine în cameră... Ne-a fost greu s-alegem dintr-atâtea, nu, Mimi? Cum îi zice ăstuia?

— *Scoate limba să mă băs.*

— Aha, da, așa îi zice... Foarte mișto...

— Ce-i cu tîmpeniile astea? Eu n-am nici un film porcos!

— Serios? Ce ciudat... L-o fi uitat cineva la tine în cameră? îl luă Camille peste picior.

— Sau nu ți-ai dat seama, adăugă Myriam, ai crezut că iei *Amélie Poulain* și te-ai pomenit cu *Scoate limba*...

— Ce tot spuneți acolo... și privi ecranul în timp ce ele rîdeau și mai și. Sînteți bete criță, normal!

— Daaa... făcură ele rușinate.

— Auzi? îi zise Camille cînd el dădea să iasă din salon, bodogănind.

— Ce mai e?

— Nu-i arăți logodnicei tale ce frumos ești astăzi?

— Nu. Nu mă mai pisa.

— Ba daaa, îl rugă Myriam, arată-mi, hai, iepurașule!

— Un număr de strip-tease, strigă Camille.

— La pielea goală, plusă cealaltă.

— Strip-tease! Strip-tease! Strip-tease!

Franck clătină din cap ridicînd ochii în tavan. Încerca să-și ia un aer scandalizat, dar nu reușea. Era rupt. Simțea nevoia să se prăbușească în pat și să doarmă o săptămînă.

— Strip-tease! Strip-tease! Strip-tease!

— Foarte bine. Voi ați vrut-o... Închideți televizorul și pregătiți bănuții, păpușelelor...

Puse *Sexual Healing* – în fine – și începu să-și scoată mănușile de motociclist.

Și când începu iar refrenul,
get up, get up, get up, let's make love tonight
wake up, wake up, wake up, cause you do it right

își smulse dintr-o mișcare ultimii trei nasturi ai cămășii galbene și o învîrti deasupra capului, cu o superbă și jolntravoltească mișcare din șolduri.

Fetele băteau din picioare, ținându-se cu mâinile de burtă de atîta rîs.

Nu mai avea pe el decît pantalonii. Se întoarse și-i lăsă să alunece ușurel în jos, dînd din fund cînd pe lîngă una, cînd pe lîngă cealaltă, iar cînd apăru partea de sus a chiloților – o bandă elastică pe care scria DIM DIM DIM – se întoarse spre Camille și-i făcu cu ochiul. În acel moment cîntecul se opri și Franck își ridică nădragii în mare viteză.

— Bun, gata, rîdem, glumim, dar eu, unul, vreau să mă bag în pat...

— Ooo...

— Ce porcărie...

— Mi-e foame, zise Camille.

— Și mie.

— Franck, ne e foame...

— Foarte bine, bucătăria e pe-acolo, drept înainte și prima la dreapta...

Apăru după câteva clipe îmbrăcat în capotul ecosez al lui Philibert.

— Ce faceți? Nu mâncați?

— Nu, uite-așa. Să murim de foame... Un Chippendale care se îmbracă, un bucătar care nu gătește, n-avem noroc în seara asta...

— Bine, oftă el, ce vreți să mâncați? Mîncare sau ceva dulce?

— Mmm... Ce bun...

— Paste, mare lucru... răspunse el modest, cu vocea lui Don Patillo.

— Dar ce-ai pus în ele?

— Zău, una-alta...

— E delicios, repetă Camille. Și desert?

— Banane flambate... Mă veți ierta, doamnele mele, dar gătesc cu materia primă existentă... În fine, o să vedeți voi... Romul nu e tocmai Old Nick de la Monoprix, nu?

— Mmm, făcură ele încă o dată, lingîndu-și farfuriile, și dup-aia?

— Dup-aia nani, iar pentru persoanele interesate, camera mea e acolo, în fundul culoarului, la dreapta.

În loc de asta, fetele băură un ceai și fumară o ultimă țigară, în timp ce Franck moțăia pe canapea.

— Vai, ce frumos e Don Juanul nostru cu *healing*-ul lui și cu mișcărilor lui sexy cu tot... rînji Camille.

— Ahă, ai dreptate, e mișto...

Franck zîmbea pe jumătate adormit și-și duse un deget la buze, rugîndu-le să tacă.

Camille intră în baie și dădu peste Franck și Myriam. Erau prea obosiți ca să se mai joace de-a după-tine-draga mea, și Camille luă periuța de dinți, în vreme ce Myriam și-o băga la loc în ambalaj pe-a ei, urîndu-i somn ușor.

Franck se aplecase deasupra chiuvetei ca să scuipe și când se ridică, privirile li se intersectară.

— Ea te-a făcut așa la păr?

— Da.

— Îți stă bine...

Zîmbiră reflexiilor din oglindă, iar această jumătate de secundă dură mai mult decît o jumătate de secundă obișnuită.

— Pot să-mi pun bluza ta gri? întrebă Myriam din camera lui.

Își freca energic dinții și vorbi iar cu fata din oglindă, mînjindu-se de pastă de dinți pe bărbie:

— Șenașolșănaiunacopeișdeșupacapului...

— Poftim? făcu ea încruntîndu-se.

Scuipă:

— Am zis că ce nasol să n-ai un acoperiș deasupra capului...

— A, da, zîmbi ea, e nasol. Chiar nasol...

Se întoarse spre el:

— Ascultă, Franck, vreau să vorbim ceva serios... Ți-am spus ieri că nu-mi țin niciodată promisiunile, dar în acest moment aș vrea să facem amîndoi o promisiune și s-o respectăm...

— Vrei să nu mai bem?

— Nu.

— Să nu mai fumăm?

— Nu.

— Păi ce vrei atunci?

— Vreau să încetezi jocul ăsta pe care-l joci cu mine...

— Ce joc?

— Știi foarte bine... Tot acest sexual planning, toate aluziile astea foarte grosolane... N-am... n-am chef să te pierd și n-am chef să ne certăm. Vreau ca lucrurile să meargă bine între noi, aici, acum... Vreau ca ăsta să rămână un loc... În sfârșit, înțelegi, un loc în care să ne simțim bine toți trei... Un loc liniștit, fără complicații... Eu... Tu... Noi... Între noi n-o să fie niciodată nimic, îți dai seama, nu? Vreau să zic că, mă rog, ne-am... Bun, ne-am putea culca împreună, OK, dar după aceea? Ar fi o tîmpenie și... În fine, ar fi păcat să stricăm ce avem...

Îl prinsese în corzi și îi trebuiră mai multe secunde înainte de-a o mușca de picior:

— Stai puțin, ce tot îndrugi aici? Nu ți-am zis în viața mea că vreau să mă culc cu tine! Și chiar dac-aș vrea, n-aș putea în veci! Ești mult prea slabă! Cum vrei tu ca un tip să aibă poftă să te mîngîie? Atinge-te și tu, păpușă! Pune mîna pe tine! Delirezi de-a binelea...

— Vezi cîtă dreptate am să-ți atrag atenția? Vezi cît sînt de lucidă? Niciodată n-ar putea să meargă între noi... Eu încerc să-ți spun lucrurile astea cu cît mai mult tact posibil, iar tu nu-mi răspunzi decît cu agresivitatea de rahat, cu prostie, cu rea-voință și cu cruzime. Din fericire, n-o să poți niciodată să mă mîngîi! Din fericire! N-am nevoie de labele tale jengoase și roșii și de unghiile tale mîncate! Ține-ți-le pentru chelnerițele tale!

Stătea cu mîna încleștată pe mînerul ușii:

— Bun, asta e, nu mi-am atins ținta... Ar fi trebuit să mă abțin... Doamne, ce proastă sînt... Ce proastă... Și nici măcar nu-mi stă în fire să mă port așa. Nici vorbă... De obicei, cînd ceva nu-mi miroase a bine, îmi pun coada pe spinare și plec în vârful picioarelor...

El stătea așezat pe marginea căzii.

— Da, așa fac de obicei... Dar acum, ca o tîmpită, m-am forțat să-ți vorbesc pentru că...

Ridică privirea spre ea:

— Pentru că ce?

— Pentru că... ți-am zis, mi se parte important ca apartamentul ăsta să rămîină un loc agreabil... O să împlinesc în curînd douăzeci și șapte de ani și, pentru prima oară în viața mea, locuiesc într-un loc unde mă simt bine, unde sînt fericită să mă întorc seara și, chiar dacă nu stau cu voi de foarte mult timp, înțelegi, în ciuda tuturor lucrurilor oribile pe care mi le-ai azvîrlit în față, sînt încă aici, călcîndu-mi orgoliul în picioare, numai ca nu cumva să pierd acest loc... Ăăă... pricepi ce-ți spun sau vorbesc turcește?

— ...

— Bun, bine... Mă duc să mă mîngîi ăăă... să mă-ntind...

El nu se putu abține să nu zîmbească:

— Iartă-mă, Camille, mă port cu tine ca o cizmă...

— Da.

— De ce sînt așa?

— Bună întrebare... Așa, și-acum? Îngropăm securea?

— Dă-i drumul. Eu am început deja să sap...

— Minunat. Bun, ne pupăm și noi odată, ce zici?

— Nu. Mă culc cu tine, la o adică, dar în nici un caz nu te pup. Pentru moment ar fi mult prea dificil...

— Ești fraier...

Îi trebui un timp să se ridice; se ghemui, își privi îndelung degetele de la picioare, mâinile, unghiile, stinse lumina și, absent, o luă în brațe pe Myriam, băgînd-o cu capul în pernă ca să nu audă cealaltă.

Chiar dacă discuția o costase foarte mult, chiar dacă se dezbrăcase în seara aceea și își plimbase mâinile pe corp cu și mai multă neîncredere, neputincioasă și descurajată de toate oasele alea care îi împungeau pielea în cele mai strategice locuri ale feminității, la genunchi, șolduri, umeri, chiar dacă îi luase ceva timp să adoarmă, numărându-și punctele slabe, nu-i părea rău. De a doua zi, după felul în care el se mișca, glumea, era atent fără să exagereze și egoist fără să-și dea seama, Camille înțelese că mesajul ei fusese băgat la cap.

Prezența lui Myriam în viața lui făcea lucrurile mai ușoare și, chiar dacă o lua în continuare peste picior, rămânea adesea la ea și se întorcea de acolo mai relaxat.

Uneori Camille regreta micile lor tachinări... Ce gîsculiță, își zicea ea, era chiar drăguț... Dar aceste accese de slăbiciune nu țineau niciodată prea mult. Pentru cineva care plătise multe la viața sa, cunoștea prețul exact al liniștii: exorbitant. Și apoi, care era Franck cel adevărat? Unde se oprea sinceritatea și unde începea jocul cu ea? Cam pe-aici ajunsese cu divagațiile, singură la masă, dinaintea unei porții de legume *au gratin* nedecongelate complet, cînd zări ceva ciudat pe pervazul ferestrei...

Era portretul pe care i-l făcuse el ieri.

Un miez de salată proaspătă fusese pus la intrarea cochiliei...

Se așeză la loc și împunse de cîteva ori cu furculița în dovleceii reci, zîmbind prostește.

Merseră împreună să cumpere o mașină de spălat ultraperfecționată și plătiră pe din două. Franck jubilă când vânzătorul îi spuse „Dar doamna are absolută dreptate...” și i se adresează cu „draga mea” cât ținu demonstrația.

— Avantajul mașinilor de spălat cu uscător încorporat, doi în unu, dacă vrei, perora vânzătorul, este că ocupă, evident, mai puțin spațiu... Din nefericire, știm foarte bine că spațiul este problema tinerelor cupluri care se așază astăzi la casele lor...

— Să-i spunem cum ne-am înghesuit trei oameni în patru sute de metri pătrați? murmură Camille, luându-l de braț.

— Draga mea, te rog... răspunse el agasat, lasă-mă să-l ascult pe domnul, zău așa...

Camille insistă ca Franck să monteze mașina înainte de întoarcerea lui Philibert – „Altfel o să-l streseze mult prea mult” – și stătu o după-amiază întreagă să curețe o mică încăpere de lângă bucătărie, căreia pe vremuri i se spunea probabil „spălătorie”...

Descoperi maldăre întregi de cearșafuri, de prosoape de bucătărie brodate, de fețe de masă, de șorturi și de șervete cu broderie în fagure de albine... Bucăți de săpun vechi și uscat și tot felul de resturi de produse, în niște cutii superbe: cristale de sodă, ulei de in, sineală, degresant pentru

țevi, ceară Saint-Wandrille, amidon Rémy, plăcut la pipăit ca piesele unui puzzle de catifea... O impresionantă colecție de perii de toate felurile și mărimile, un pământuf pentru praf frumos ca o umbreluță de soare, un clește din lemn de merișor pentru a reda forma mănușilor și un fel de paletă din răchită pentru bătut covoare.

Alinie conștiincioasă toate aceste comori și le desenă într-un caiet mare.

Își pusese în minte să deseneze tot și să-i ofere caietul lui Philibert în ziua în care va fi obligată să plece...

De fiecare dată când se apuca să facă ordine se pomenea stînd turcește, cu capul vîrît în cutii enorme de pălării pline cu scrisori și fotografii, și petrecea ore întregi cu mustăcioși chipeși în uniforme, cu mari doamne abia ieșite din tablourile lui Renoir și cu băiețași îmbrăcați în fetițe, ținînd mîna dreaptă pe un căluț-balansoar la vîrsta de cinci ani, pe un cerc la șapte și pe o biblie la doisprezece, cu umărul puțin coborît ca să se vadă frumoasele brasarde ale celor atinși de grația divină cu ocazia primei împărtășanii...

Da, adora locul acesta și nu de puține ori tresărea văzînd cît e ceasul, o lua la goană pe culoarele metroului și se lăsa beștelită de șefa Josy, cînd aceasta îi arăta și ea ceasul ei... Iete scîrț...

— Unde te duci?

— La muncă, am întîrziat...

— Îmbracă-te bine, e frig...

— Da, tată... De fapt... adăugă ea.

— Da?

— Mîine se întoarce Philou...

— Zău?

— Mi-am luat zi liberă... O să fii acasă?

— Nu știu...

— Bun...

— Pune-ți măcar un ful...

Ușa se trântise deja...

Trebuia să-mi dau seama, bombăni el, dacă mă dau la ea nu-i bine, dacă-i spun să se-mbrace, pe ea o doare-n cot. Mă omoară fata asta...

An nou, aceleași corvezi. Aceleași mașini grele de lustruit pardoseala, aceleași aspiratoare veșnic înfundate, aceleași găleți numerotate („sper că nu mai sînt probleme, fetelor!“), aceleași produse de curățat aprig negociate, aceeași adorabilă Mamadou, aceleași colege obosite, aceeași Jojo entuziasmată... Nici o schimbare...

Deși mai în formă, Camille era mai puțin zeloasă. Își lăsase pietricelele la intrare, se apucase de muncă, alerga după lumina zilei și nu mai vedea atîtea motive să trăiască în răspăr cu restul lumii... Ea dimineața era mai productivă, dar cum să lucreze dimineața, dacă nu se culca niciodată înainte de ora două-trei, epuizată de o muncă pe cît de fizică, pe atît de abrutizantă?

Mîinile îi erau amorțite, creierul îi zornăia: Philibert o să se întoarcă, Franck era suportabil, farmecul casei inestimabil... O idee i se tot învîrtea prin cap... Un fel de frescă... Nu, nu o frescă, cuvîntul era prea mare... Mai curînd o evocare... Da, asta era, o evocare. O cronică, o biografie imaginară a locului în care trăia... Avea atîta material la dispoziție, atîtea amintiri... Nu numai obiectele. Nu doar fotografiile, ci și o anume ambianță. O *atmosferhă*, cum zicea el... Murmure, pulsații... Aceste cărți, aceste tablouri, aceste muluri arogante, aceste întrerupătoare de porțelan,

aceste fire neizolate, aceste buiote de metal, aceste borcănașe cu cataplasme, aceste șanuri pe măsură și toate aceste etichete îngălbenite...

Sfârșitul unei lumi...

Philibert îi prevenise: într-o zi, poate mâine?, vor trebui să plece, să-și strângă hainele, cărțile, discurile, amintirile, cele două casoletе galbene și să lase totul în urmă.

Și dup-aia? Cine știe? În cel mai bun caz – partajul, în cel mai rău, porțelanurile și emailurile... Bineînțeles, pendulele și pălăriile-cilindru o să-și găsească clienți, dar degresantul pentru țevi, ciucurele draperiei, coada de cal cu micuțul ex-voto *In memoriam Venus 1887-1912, mîndră iapă alezană cu bot pătat* și resturile de chinină din flaconul bleu de pe policioara din baie, de toate astea cui i-ar păsa?

Convalescență? Somnolență? Dulce demență? Camille nu știa nici cînd, nici cum îi venise această idee, dar uite că se insinuase ilicit convingerea asta mititică, de buzunar – poate că i-o insuflase chiar bătrînul marchiz? – că toate astea, eleganța asta, lumea asta în agonie, acest mic muzeu de artă și tradiții burgheze, nu așteptau altceva decît venirea ei, privirile ei, tandrețea ei și pensula ei extaziată ca să se resemneze, în sfîrșit, cu ideea dispariției...

Bizara idee venea și pleca, se topea la lumina zilei, adesea alungată de rînjete batjocoritoare: Fetiță dragă... Unde vrei s-ajungi cu astea? Și cine ești tu? Și cine ar putea să fie interesat de tot ce-i aici, spune-mi și mie?

Dar noaptea... Ah, noaptea! După ce se întorcea din turnurile alea îngrozitoare unde își petrecuse cea mai mare parte a timpului ghemuită dinaintea unei găleți și ștergîndu-și picătura de sudoare de pe nas cu o

mîneacă de nailon, după ce se aplecase de zece ori, de o sută de ori, ca să arunce la coș păhărelele de plastic și hîrțiile fără importanță, după ce îi trecuseră prin fața ochilor kilometri de tuneluri subterane încetoșate, unde niște graffiti insipide nu reușeau să acopere chestiile de genul: *Dar el? El ce simte cînd e în tine?*, după ce își lăsa cheile pe polița de la intrare și străbătea în vîrfurile picioarelor apartamentul ăsta mare, nu putea să nu le audă: „Camille... Camille...“, scîrțîia parchetul, „Nu ne da...“, strigau vechiturile, „Tunete și fulgere! De ce casoletele da, iar noi nu?“ se indigna bătrînul general fotografiat pe patul de moarte. „Așa e, așa e! reluau în cor nasturii de aramă și panglica plîngăcioasă de mătase. De ce?“

Așa că se așeza și, pe întuneric, își rula încetișor o țigară, ca să le mai liniștească. În primul rînd, mă doare-n cot de voi, casoletelor, în al doilea rînd, sînt aici, n-aveți decît să mă treziți înainte de prînz, relelor ce sînteți...

Și visa la principele Salina, întorcîndu-se pe jos acasă, singur, după bal... Principele, care asistase neputincios la declinul lumii sale și care, văzînd o carcasă însîngerată de bou și niște coji de legume pe marginea drumului, implora Cerul să nu mai amîne prea mult...

Tipul de la etajul cinci îi lăsase o cutie de bomboane Mon Chéri. Mare prost, rînji Camille și i-o oferî șefei preferate, lăsîndu-i domnului Patibular plăcerea de a-i mulțumi din partea ei: „Mersi... Da' nu cumva ai și d-alea cu lichior?“

Ce nostimă sînt, dom'le, oftă ea lăsînd jos desenul, ce nostimă...

Și, în această stare de spirit visător-batjocoritoare, cu un picior în *Ghepardul* și cu celălalt în mizerie, împinse ușa debaralei din spatele lifturilor, unde își țineau bidoanele de detergenți și restul rahaturilor.

Rămăsese ultima și începu să se dezbrace în penumbră, când își dădu seama că nu e singură...

Îi stătu inima-n loc și simți ceva cald șerpuind de-a lungul coapselor: făcuse pe ea.

— E... E cineva aici? Îngăimă ea pipăind peretele după întrerupător.

Era acolo, stătea pe jos, cuprins de panică, cu o privire hăituită și ochii duși în fundul capului din pricina drogurilor sau a lipsei lor; cunoștea pe dinafară fețele acestea. Nu mișca, nu respira și strîngea botul cîinelui între palme.

Rămaseră așa cîteva secunde, se priviră în tăcere, suficient pentru a înțelege că nici unul din ei nu avea să moară din cauza celuilalt, iar cînd el își duse degetul mîinii drepte la buze, Camille stinse lumina, cufundîndu-l iarăși în întuneric.

Inima începu din nou să-i bată. În fine. Își luă pardesiul și ieși de-a-ndăratelea.

— Codul? gemu el.

— P... poftim?

— Codul clădirii?

Nu mai știa, se bîlbîi, i-l dădu, bîjbîi după ieșire ținîndu-se de pereți și ieși în stradă gîfîind și leoarcă de sudoare.

Se întîlni cu paznicul de noapte:

— Nu-i prea cald în seara asta, nu?

— ...

— S-a-ntîmplat ceva? Arăți de parc-ai văzut un strigoi...

— 'S-obosită...

Era înghețată, își strânse bine poalele paltonului peste pantalonii uzi și o apucă în direcția opusă. Când, în cele din urmă, își dădu seama unde se află, o luă pe stradă de-a lungul liniei continue, căutînd un taxi.

Găsi un break luxos care arăta temperatura dinăuntru și de-afară (+21°, -3°). Își depărtă picioarele și, cu fruntea lipită de geam, își petrecu restul drumului privind la grămăjoarele umane ghemuite pe gurile de ventilație și la intrările în imobile.

Îndărătnicii, căpoșii, cei care refuzau învelitorile de aluminiu ca să nu fie depistați de luminile farurilor și care preferau asfaltul umed faianței de la azilul din Nanterre.

Fața i se schimonosi.

Amintiri urâte îi reveneau în minte.

Și-atunci, strigoiul halucinant? Părea atît de tînăr... Și cîinele? Era o prostie... Nu putea să plece nicăieri cu el... Ar fi trebuit să-i vorbească, să-i atragă atenția cu privire la dulăul ăla de Matrix și să-l întrebe dacă nu-i e foame... Nu, nu-i era foame, își voia doar doza... Și potaia lui? Când mîncase ultima oară hrană pentru cîini? Oftă. Ce proastă... Să-ți fie milă de-o corcitură cînd jumătate din omenire visează un loc pe o gură de ventilație, ce proastă... Haide, du-te și culcă-te, mamaie, că începe să-mi fie jenă. Cum vine asta? Stingi lumina ca să nu-l mai vezi și după aceea nu mai poți de-atîta preocupare pe bancheta din spate a unei berline, mototolindu-ți între degete batista de dantelă...

Haide, du-te și te culcă...

Apartamentul era pustiu; căută niște tărie, orice, bău atît cît să mai poată găsi drumul spre pernă și se sculă noaptea să vomite.

Cu mâinile vîrîte în buzunare și nasul căutînd în sus, Camille ȋopăia dedesubtul panoului de afișaj, cînd o voce familiară îi dădu informațiile de care avea nevoie:

— Trenul din direcția Nantes sosește în stație la linia 9, la 20.35, cu o întîrziere de aproximativ cincisprezece minute... Ca de obicei...

— Ah! Ai venit?

— Păi da... răspunse Franck. Am venit să vă țin lumînarea... Ia te uită. Te-ai făcut frumoasă! Ce-i ăsta? Să fie oare ruj sau mi se pare mie?

Camille își ascunse zîmbetul în spatele găurilor din fular.

— Ești un prost...

— Nu, sînt gelos. Pentru mine nu te-ai dat cu ruj niciodată...

— Nu e ruj, e o chestie pentru buze crăpate...

— Mincinoaso. Ia să văd...

— Nu. Tot în concediu?

— Încep mîine seară...

— Zău? Ce mai face bunica ta, bine?

— Da.

— I-ai dat cadoul de la mine?

— Da.

— Și?

— A zis că probabil ești nebună după mine dacă m-ai desenat așa frumos...

— Ei asta-i...

— Mergem să bem ceva?

— Nu. Am stat închisă-n casă toată ziua... Așa că am să m-așez aici să mă uit la lume...

— Pot să mă uit și eu cu tine?

Se strînseră unul în altul pe o bancă dintre un chioșc de ziare și un compostor de bilete, privind Marele Carusel al călătorilor înnebuniți.

— Așa! Aleargă, băiatule! Aleargă! Ups... Prea târziu...

— Un euro? Nu. Poate un chiștoc dacă vrei...

— Poți să-mi explici și mie de ce tocmai fetele cu corp nașpa poartă pantaloni cu talie joasă? Nu-nțeleg...

— Un euro? Păi abia m-ai tapat de-un euro, moșule!

— Ia uită-te la băbuța aia cu bonetă. N-ai caietul la tine? Nu? Păcat... De ăla ce zici? Vezi ce fericit pare că-și reîntâlnește nevasta?...

— Are un aer prea dubios, cred că aia e amanta...

— De ce zici așa?

— Un bărbat care o ia la goană prin oraș cu o valijoară după el și care se aruncă asupra unei femei cu haină de blană și o sărută pe gât... Crede-mă, e dubios...

— Pfff... Poate totuși e nevastă-sa?

— Nuuu! Nevastă-sa e la Quimper și la ora asta culcă plozii! Poftim, uitate acolo unii căsătoriți, ricană ea arătându-i doi oameni de rînd care se certau în fața unui stîlp de înaltă tensiune pentru TGV...

El clătină din cap:

— Ești pe dinafară...

— Și tu ești prea sentimental...

După aceea, doi bătrînei trecură pe lîngă ei cu doi la oră, gîrboviți, tandri, precauți și ținîndu-se de braț. Franck o împunse cu cotul:

— Ei?

— Tot respectul...

— Îmi plac gările la nebunie.

— Și mie, răspunse Camille.

— Ca să cunoști o țară, nu trebuie să stai ca prostu' într-un autocar; e suficient să vizitezi gările și piețele și ai înțelege totul...

— Sînt perfect de acord... Unde ai fost pînă acum?

— Nicăieri...

— N-ai ieșit niciodată din Franța?

— Am stat două luni în Suedia... Am fost bucătar la ambasadă... Dar era iarnă și n-am văzut nimic. Nu poți să bei acolo... Nu sînt baruri, nu-i nimic...

— Bine, dar gările? Piețele?

— N-am văzut lumina zilei...

— A fost ca lumea? De ce rîzi?

— Nu, nimic...

— Povestește-mi.

— Nu.

— De ce?

— Așa...

— Vai, vai... Deci e vorba de o femeie...

— Nu.

— Mincinosule, văd cum îți crește... ăăă... nasul...

— Bun, mergem? îi făcu el semn înspre peron.

— Mai întâi povestește-mi...

— Dar nu-i nimic de povestit... Prostii...

— Te-ai culcat cu nevasta ambasadorului, așa e?

— Nu.

— Cu fiică-sa?

— Da. Poftim! Ești mulțumită?

— Foarte mulțumită, încuviință ea fandosindu-se. Era drăguță?

— Urâtă cu draci.

— Nuuu...

— Ba da. Nici măcar un suedez care s-ar fi matolit criță în Danemarca într-o simbătă seara n-ar fi vrut-o...

— Dar tu de ce-ai făcut-o? De milă? Din motive igienice?

— Din cruzime...

— Povestește-mi.

— Nu. Doar dacă-mi spui că te-ai înșelat și blonda de adineauri era soția lui...

— M-am înșelat: curva aia cu haină de lustră chiar era soția lui. Sînt căsătoriți de șaispe ani, au patru copii, se iubesc la nebunie și în momentul de față ea tocmai s-a năpustit la șlițul omului în liftul parării, cu un ochi pe ceas, pentru că înainte de a pleca de-acasă a pus la încălzit friptura de porc în sos alb și-ar vrea să-l facă să ejaculeze înainte să se ardă...

— Bleah... Carnea de porc nu merge cu sos alb!

— Serios?

— Cred că confunzi cu rasolul...

— Așa, și suedeza?

— Nu era suedeză, era franțuzoaică, ți-am mai zis... De fapt, la mine se dădea soră-sa... O prințesă crescută-n puf... Proastă și guralivă și înțolită ca alea de la Spice Girls și tot timpul în călduri... Probabil că și ea se plictisea... Și ca să-i mai treacă timpul, venea să-și fîfîie curulețul pe lângă plitele noastre. Se purta provocator cu toți, își înmuia degetul în oalele mele și și-l lingea lent în timp ce mă privea cu coada ochiului... Acum, tu mă știi, eu n-am prea multe texte, așa că-ntr-o zi am prins-o la mezanin și s-o fi văzut pe tîmpită cum se pune pe bîzîit. Că mă spune lui taică-său și-așa mai departe... Mamă, mamă, n-oi avea eu prea multe texte, dar nu-mi plac tipele care mă întărită. Așa că m-am culcat cu soră-sa mai mare ca s-o învăț cum e viața...

— E dezgustător să-i faci asta unei fete urîte!

— E dezgustător să-i faci orice unei fete urîte.

— Și dup-aia?

— Dup-aia am plecat...

— De ce?

— ...

— Incident diplomatic?

— Să zicem... Acuma hai să mergem...

— Și mie-mi place cînd îmi spui povești...

— Ce mai poveste...

— Ai trăit multe ca asta?

— Nu. În general prefer să-mi bat capul cu fete frumoase!

— Ar trebui să mergem mai în față, se văită ea, dacă o ia pe scări și se duce la taxiuri nu-l mai prindem...

— Nu-ți face griji... Îl cunosc eu pe Philou... El o ia întotdeauna drept înaintea pînă cînd se lovește de un stîlp, apoi își cere scuze și ridică ochii să vadă unde e ieșirea...

— Ești sigur?

— Bineînțeles... Asta-i bună... Ce-ai, ești îndrăgostită?

— Ntț, dar știi și tu cum e... Cobori din vagon cu tot calabalîcul, un pic cam groggy și cam descurajat... Nu speri să te întîmpine nimeni și, cînd colo, la capătul peronului e cineva care te așteaptă... Tu n-ai visat niciodată așa ceva?

— Io nu visez...

— Io nu visez, repetă ea cu vocea zeflemitoare a unui proxenet, io nu visez și nu suport tipele care mă întărită. Te-am avertizat, păpușe...

Era copleșit.

— Ia uită-te acolo, adăugă ea, cred că el e...

Era hăt în capătul peronului și Franck avusese dreptate: era singurul care n-avea nici blugi, nici bascheți, nici rucsac, nici valiză pe roțile. Drept ca un I, mergea încet, într-o mîină cu un ditamai geamantanul de piele legat cu o chingă militară și în cealaltă cu o carte încă deschisă...

Camille zîmbea:

— Nu, nu sînt îndrăgostită de el, dar vezi tu, e fratele mai mare pe care mi-aș fi dorit să-l am...

— Ești singură la părinți?

— Nu... Nu mai știu... murmură ea, năpustindu-se asupra dragului ei zombi miop.

Bineînțeleș că era năuc, bineînțeleș că se bîlbîi, bineînțeleș că scăpă geamantanul, care căzu pe picioarele lui Camille, bineînțeleș că dădu drumul unui șuvoi de scuze, moment în care își pierdu și ochelarii. Bineînțeleș.

— Vai, domnișoară Camille, ce mai faceți... Parcă ați fi un cățeluș, dar, dar, dar...

— Mie-mi spui? Nici nu mai putem s-o ținem, mormăi Franck.

— Poftim, ia tu valiza, îi ordonă ea, spînzurată de gîtul lui Philibert, ți-am pregătit o surpriză...

— O surpriză, vai, nu, Dumnezeule... Mi... Mie nu-mi plac prea mult surprizele, nu tre... nu trebuia...

— Alo, porumbeilor! V-ar deranja să mergeți mai repede? Hamalul dumneavoastră a obosit... Ce mă-sa ai înăuntru? O armură sau ce?

— Oh, cîteva cărți... Atîta tot...

— Căcat, Philou, ai deja mii de cărți, ce mama dracu'... Nu puteai să le lași pe-ăstea la castel?

— Dar ce în formă e prietenul nostru... îi șopti el la ureche lui Camille. Dumneavoastră cum vă mai simțiți?

— Care dumneavoastră?

— Ăăă... păi dumneavoastră...

— Poftim?

— T... tu?

— Eu? reluă ea zîmbind. Foarte bine. Sînt foarte fericită că te-ai întors....

— Și eu... Ați reușit să vă înțelegeți? N-ați săpat tranșee prin apartament? N-ați întins sîrmă ghimpată? N-ați adus saci cu nisip?

— Nici o problemă. Acum are o prietenă...

— A, foarte bine... Și de sărbători?

— Care sărbători? De-abia în seara asta sărbătorim! De altfel, o să luăm cina undeva... Sînteți invitații mei!

— Unde? mormăi Franck.

— La Cupole!

— Nu... Ăla nu e restaurant, e o uzină de crăpelniță...

Camille se încruntă:

— Ba da. La Cupole. Mie-mi place la nebunie locul ăla... Nu mergem acolo să mîncăm, mergem pentru decor, pentru atmosferă, pentru oameni, ca să fim împreună...

— Cum adică „nu mergem acolo să mîncăm“? Asta-i culmea!

— Ei bine, dacă nu vrei să vii cu noi, cu-atît mai rău, îl invit numai pe Philibert. Considerați amîndoi că e primul meu capriciu pe anul ăsta.

— N-o să găsim loc...

— Ba da! Și dacă nu, așteptăm la bar...

— Și biblioteca domnului marchiz? Mă chinui eu cu ea pînă acolo?

— N-avem decît s-o lăsăm la bagaje și o luăm la întoarcere...

— Asta-i bună... Ce dracu', Philibert! Zi ceva!

— Franck?

— Da.

— Eu am șase surori...

— Și?

— Ți-o spun cît mai limpede cu putință: renunță. Voia femeii e voia Domnului...

— Cine a zis asta?

— Înțelepciunea populară.

— Ei poftim! A și-nceput! Înebuniți pe toată lumea cu citatele voastre...

Se calmă cînd ea îl luă de braț, iar pe Boulevard Montparnasse, oamenii se dădeau la o parte ca să le facă loc.

Văzuți din spate, erau foarte drăguți...

În stînga, tipul înalt și slab cu șuba *Retragerea din Rusia*, în dreapta, individul solid cu geaca *Lucky Strike* și la mijloc fata care ciripea, rîdea, sărea și visa în sinea ei să o ridice de la pămînt și să-i audă numărînd: „Unaa! Douăă! Treei! Iuuhuuu...”

Și îi strîngea tare de tot. Tot echilibrul ei era acolo. Nu mai în față, nu mai în spate, ci acolo. Chiar acolo. Între cele două brațe binevoitoare...

Tipul înalt și slab mergea cu capul ușor aplecat, în timp ce individul solid stătea cu pumnii vîrîți în buzunarele tocite.

Amîndoi, fără a fi conștienți de asta, se gîndeau exact la același lucru: noi trei, aici, acum, înfomețați, împreună, și ce-o fi, o fi...

În primele zece minute, Franck se purtă execrabil, critică pe rînd meniul, prețurile, servirea, zgomotul, turiștii, parizienii, americanii, fumătorii, nefumătorii, tablourile, homarii, vecina, cuțitul și statuia jechoasă care avea cu siguranță să-i taie pofta de mîncare.

Camille și Philibert se prăpădeau de rîs.

După o cupă de șampanie, două pahare de Chablis și șase stridii, tăcu în sfîrșit.

Philibert, care nu obișnuia să bea, rîdea prosteste, din nimic. De fiecare dată cînd lăsa paharul pe masă, se ștergea la gură și îl imita pe popa din

satul lui predicînd tot felul de învățături chinuite, înainte de a încheia cu: „Aaa-miiin, vaai, ce fericit sînt că mă aflu împreună cu voi...” Îmboldit de ceilalți doi, le povesti despre ce mai e nou în regatul său mititel și plin de umezeală, despre familia lui, despre inundații, despre revelionul petrecut la verii integriști și le explică o serie întreagă de uzanțe și obiceiuri halucinante cu un umor sec care îi încîntă:

Franck, mai cu seamă, făcea ochii mari și repeta „nu se poate?!”, „nu se poate!”, „nu se poate...” la fiecare zece secunde:

— Adică vrei să spui că sînt logodiți de doi ani și n-au făcut niciodată... Termină... Nu pot să cred...

— Ar trebui să te-apuci de teatru, îl îndemna Camille, sînt convinsă că ai fi un show man excelent... Știi atîtea cuvinte și povestești cu atîta haz... Și cu detașare... Ar trebui să istorisești despre farmecul țicnit al vechii nobilimi franceze sau ceva de genul ăsta...

— Chi... Chiar crezi?

— Sînt sigură! Nu, Franck? Stai așa... nu-mi povestisești tu despre o fată de la muzeu care voia să te ducă la cursurile ei de teatru?

— Ex... Exact... dar... dar mă bîlbîi prea tare...

— Nu, cînd povestești vorbești normal...

— Cre... Credeți?

— Da. Dă-i bătaie! ăsta să fie angajamentul tău pentru noul an, ridică Franck paharul. În luminile rampei, domnul meu! Și să nu te plîngi, da?, pentru că angajamentul tău e ușor de ținut...

Camille le descojea crabii, spărgea picioarele, cleștii și carapacele și le pregătea niște tartine minunate. De cînd era mică se dădea în vînt după platourile cu fructe de mare, pentru că era mult de lucru și puțin de mîncat.

Cu un munte de gheață pisată între ea și interlocutori, putea să-i prostească cât ținea masa, fără ca vreunul să se amestece sau s-o bată la cap. La fel și în seara asta: în momentul în care îl chema pe chelner să le aducă încă o sticlă de vin, era departe de a-și fi onorat partea ce-i revenea. Își clătise degetele, luase o felie de pâine de secară, se rezemase de spătarul banchetei și închisese ochii.

Clic clac.

Nu mai mișcă nimeni.

Moment în suspensie.

Fericire.

Franck îi povestea lui Philibert despre carburatoare, iar acesta îl asculta răbdător, făcînd încă o dată dovada educației sale perfecte și a marii bunătăți sufletești:

— Sigur, 89 de euro e o sumă, încuviința el cu gravitate, și... ce părere are despre asta prietenul tău gra... grasul?...

— Titi grasu’?

— Da!

— Ei, păi știi cum e Titi, îl doare-n cot... garnituri de-astea de chiulasă are cîte vrea...

— Evident, răspunse el sincer întristat, Titi grasul e Titi grasul...

Nu îl lua peste picior. Nu era nici urmă de ironie în vorbele lui. Titi grasul era Titi grasul, și cu asta, basta.

Camille întrebă cine vrea să facă pe din două cu ea o porție de clătite flambate. Philibert voia înghețată de fructe, în schimb, Franck se arătă precaut:

— Stai așa... Tu ești ca gagicile alea care zic că fac pe din două și după aia se îndoapă clipind din gene, ca alea care doar ciugulesc moțul prăjituricii sau ca alea care zic că împart pe din două și chiar împart pe din două?

— Comandă și-ai să afli...

— Mmm, ce bune sînt...

— Ntț, sînt reîncălzite, prea groase și au prea mult unt... Am să-ți fac eu într-o zi și ai să vezi diferența...

— Cînd dorești...

— Cînd o să fii cuminte.

Philibert simțea că lucrurile se schimbaseră, dar nu își dădea seama în ce sens.

Și nu era singurul.

Și tocmai asta era amuzant...

Iar întrucît Camille insista și întrucît voia femeii etc., ajunseră să discute despre bani: Cine va plăti ce, cînd și cum? Cine va face cumpărăturile? Cît îi vor da administratorei? Care nume să figureze pe cutia poștală? Să-și instaleze telefon și să se lase impresionați de muntele de facturi de plătit? Și curățenia? Fiecare cu camera lui, OK, dar de ce numai ea și Philou se ocupau de baie și de bucătărie? Apropo de baie, ne trebuie un coș, mă ocup eu... Tu, Franck, să te apuci să reciclezi cutiile de bere, și mai deschide și tu geamul la camera ta din cînd în cînd, că ne umplem cu toții de gîndaci... E valabil și pentru WC. Vă rog, nu mai lăsați capacul de la closet ridicat, iar cînd rămînem fără hîrtie igienică, ziceți. Și am putea să ne cumpărăm un aspirator modern, la urma urmei... Bissel-ul din primul război mondial mai merge pentru moment... Ăăă... Ce-ar mai fi?

— Acuma, Philou, înțelegi și tu de ce-ți ziceam să nu lăsăm o fată se se instaleze în apartament? Pricepi ce voiam să spun? Vezi în ce rahat am intrat? Și stai așa, că ăsta nu-i decît începutul...

Philibert Marquet de la Durbellière zîmbea. Nu, nu vedea. Petrecuse două săptămîni de umilințe sub privirea exasperată a tatălui său, care nu mai reușea să-și ascundă dezaprobarea. Un prim moștenitor pe care nu-l interesează nici terenurile arendate, nici pădurile, nici fetele, nici banii și, cu atît mai puțin, rangul social. Un incapabil, un nerod care vinde cărți poștale pentru Stat și se bîlbîie cînd sora lui mai mică îl roagă să-i dea sarea. Singurul moștenitor al numelui, care nici măcar nu e în stare să-și păstreze prestanța cînd li se adresează paznicilor de vînătoare. Nu, nu merită una ca asta, scrișnea el în fiecare dimineață, văzîndu-l în patru labe în camera lui Blanche, fericit să se joace cu păpușile împreună cu fetița...

— Fiule, dumneata nu ai altceva mai bun de făcut?

— Nu, tată, dar da... dacă dumneata ai nevoie de mine, eu...

Ușa se trîntise însă înainte ca el să-și termine fraza.

— Ziceam că tu găteai și că eu mergeam la piață, și apoi ziceam că tu făceai sărățele și pe urmă mergeam în parc să plimbăm bebelușii...

— De acord, scumpo, de acord. Ziceam tot ce vrei tu...

Blanche sau Camille, pentru el era totuna: niște ghemotoace de fete care îl iubeau și uneori îi dădeau cîte un pupic. Și pentru asta era gata să încaseze disprețul tatălui său și să cumpere cincizeci de aspiratoare, dacă trebuia.

Nici o problemă.

Iar pentru că îi plăceau manuscritele, legămintele scrise, pergamentele, hărțile și alte tratate, mută ceștile de cafea pe masa de lângă ei și scoase din rucsac o foaie pe care scrise ceremonios: „Carta casei de pe bulevardul Émile Deschanel pentru uzul ocupanților și al vizit...”

Se opri:

— Și cine a fost Émile Deschanel, copii?

— Președintele Republicii!

— Nu, pe acela îl chema Paul. Émile Deschanel a fost om de litere, profesor la Sorbona, căzut în dizgrație din pricina lucrării sale *Catolicismul și socialismul*... Sau invers, nu-mi mai aduc aminte... De altfel, pe bunica mea o cam deranja numele acestei canalii pe cartea ei de vizită... Bun, ăăă... Unde rămăsesem?

Reluă punct cu punct tot ceea ce se discutase, inclusiv hîrtia igienică și sacii menajeri, și le dădu pe rînd noul protocol, pentru ca fiecare să-și adauge propriile clauze.

— Uite c-am ajuns și iacobin, suspină el.

Franck și Camille lăsară fără prea mult chef paharele din mînă și scriseră o sumedenie de prostii...

Imperturbabil, Philibert scoase batonul de ceară pentru sigilii și își apăsă șevaliera în josul documentului sub privirile aiurite ale celor doi, apoi îl plie în trei și-l vîrî dezinvolt în buzunarul hainei.

— Ăăă... Tu umbli întotdeauna cu instrumentarul ăsta de Ludovic al XIV-lea după tine? întrebă Franck în cele din urmă, clătinînd din cap.

— Ceara, sigiliul, sărurile, scuzii de aur, blazonul și otrăvurile... Bineînțeles, dragul meu...

Franck îl cunoștea pe unul dintre chelneri și făcu turul bucătăriei.

— Îmi mențin părerea, o uzină de crăpelniță. Dar o uzină frumoasă...

Camille luă nota de plată, ba nu, ba nu, insist, lasă că dați voi cu aspiratorul, își recuperează valiza sărind peste vreo câțiva vagabonzi întinși ici-colo, Lucky Strike încăleacă pe motocicletă, iar ceilalți doi luă un taxi.

Camille îl pîndi în zadar a doua zi, a treia zi și în zilele următoare. Nici urmă. De la paznicul de noapte cu care mai stătea să schimbe cîte o vorbă (coiul drept al lui Matrix nu coborîse încă, o dramă...) nu află nimic nou. Cu toate astea, era sigură că se află prin împrejurimi. Cînd lăsa în spatele bidoanelor cu detergent cîte-o plasă plină cu pîine, brînză, salată Saupiquet, banane și pateu Fido, aceasta dispărea în mod sistematic. Dar nu tu păr de cîine, nu tu firimituri, nu tu miasme... Pentru un junkie, credea ea, era ciudat de bine organizat; atît de bine organizat, încît începuse să aibă îndoieli cu privire la adevăratul destinatar al bunătăților... Mai știi, e posibil ca tîmpitul ăla să-și hrănească potaia c-un singur coi pe gratis... Sondă puțin terenul, dar nu, Matrix nu mîncea decît pernuțe îmbogățite cu vitamina B12, cu o lingură de ulei de ricin pentru strălucirea blăniei. Mîncarea la cutie era de rahat. De ce i-ai da cîinelui chestii pe care tu nu le-ai mîncea?

Păi chiar, de ce?

— Și cu pernuțele nu-i la fel? Că doar n-ai mîncea așa ceva...

— Ba sigur că mănînc!

— Aha...

— Pe cuvînt!

Cel mai rău era că-l credea. Un-singur-coi și Un-singur-neuron ronțăind pernuțe cu pui la un film porno în ghereta supraîncălzită, în toiul nopții – își putea imagina așa ceva... Chiar foarte bine.

Trecură așa mai multe zile. Uneori nu venea. Bagheta se întărise, iar țiğările erau încă acolo. Alteori venea, dar nu lua decît mîncare pentru cîine... Prea mult drog sau prea puțin ca să-i tragă un chef... Cîteodată se întîmpla ca ea să nu-i lase nimic... Camille nu-și mai bătea capul cu asta. O privire în debara era de-ajuns ca să se lămurească dacă trebuie să-și golească desaga, și basta.

Avea alte griji.

În apartament nu erau nici un fel de probleme, totul mergea ca uns, cu cartă sau fără cartă, cu Myriam sau fără Myriam, cu imitații sau fără imitații, fiecare văzîndu-și de viața lui fără să-i agaseze pe ceilalți. Se salutau în fiecare dimineată și se drogau amabil cînd se întorceau seara acasă. Hașiș, iarbă, vin prost, incunabule, Maria-Antoaneta sau Heineken, fiecare cu trip-ul lui și Marvin pentru toți.

Ziua, Camille desena și, cînd era acasă, Philibert îi citea sau îi comenta fotografiile din albumele de familie:

— Aici e străbunicul meu... Tînărul de lîngă el e fratele lui, unchiul Élie, iar acolo sînt foxterierii lor... Obişnuiau să organizeze curse de cîini, iar preotul, îl vezi?, cel așezat dinaintea liniei de sosire, desemna cîștigătorul.

— I-auzi, care va să zică nu se plictiseau..

— Și bine făceau... Doi ani mai tîrziu au plecat pe front în Ardeni și după șase luni au murit amîndoi...

Problemele apăruseră de fapt la serviciu... În primul rînd, tipul de la etajul cinci o acostase într-o seară și o întrebase unde-și pusese pămătuful.

Era supermulțumit de gluma lui și se ținuse după ea pe tot etajul, repetînd întruna „Sînt sigur că tu ești! Sînt sigur că tu ești!“ Șterge-o, tîmpitule, nu mă mai bate la cap.

Nu, nu sînt eu, e colega mea, îi zise ea în cele din urmă, arătîndu-i-o pe șefa Josy care-și număra varicele.

Game over.

În al doilea rînd, n-o mai putea suporta pe Bredart...

Era proastă ca noaptea, avea un pic de putere și abuza de ea fără moderație (șefă de șantier la Touclean nu-i ca și cum ai fi șefă la Pentagon, totuși!), trăsnea a transpirație, vorbea cu precipitații, fura tot timpul capacele de la pixuri ca să-și scoată bucățelele de carne dintre măsele și trîntea cîte-un banc rasist la fiecare etaj, luînd-o pe Camille deoparte pentru că era singura albă din echipă.

Camille, care de multe ori strîngea cîrpa în mîini, abținîndu-se să nu i-o arunce în față, o rugase deunăzi să-și țină prostiile pentru ea fiindcă începea să obosească pe toată lumea.

— Noo, că asta-i bună... Ce tot dondăne asta? Ce cauți tu acilea? Ce cauți tu cu noi? Ne spionezi, ai? Că m-am și-ntrebat zilele trecute... Poate că te-a trimes conducerea pentru ca să ne spionezi sau așa ceva... Am văz't io pă ștatu' tău dă plată unde stai, și după cum vorbești și toate alea... Nu ești d-a noastră, ai? Puți a burghezie și-a lovele dă la o poștă. Cară-te, spioanco!

Celelalte fete nu reacționară în nici un fel. Camille plecă împingîndu-și căruciorul.

Se întoarse:

— Puțin îmi pasă ce-a zis Josy, pentru că o disprețuiesc... Dar voi sînteți complet duse... Pentru voi am deschis gura, ca să nu vă mai umilească și nu aștept să-mi mulțumiți, pentru că nici de asta nu-mi pasă, dar cel puțin ați putea veni să mă ajutați să spăl WC-urile... Pentru că așa burgheză cum sînt, numai pe capul meu pică treaba asta, și aș vrea să remarcați lucrul ăsta...

Mamadou scoase un horcăit prelung și trimise o flegmă enormă la picioarele lui Josy, o chestie de-a dreptul monstruoasă. Apoi își luă căldarea, o bîfui prin fața ei și-i dădu una peste fund lui Camille:

— Cum se face că o fată cu un cur așa mic poate să aibă o gură așa dă mare? O să mă mir întotdeauna dacă tîne...

Celelalte bîiguiră ceva fără noimă și se împrăștiară încet-încet. De Samia nu-i păsa. Dar cu Carine situația era mai complicată... Ținea mult la ea... Carine, pe care de fapt o chema Rașida și care își ura prenumele adevărat, pupa în cur o fascistă. O să ajungă departe fata asta...

Începînd din ziua aceea cărțile se împărțiră altfel. Munca era în continuare la fel de imbecilă, iar atmosfera deveni dezgustătoare. Toate astea erau prea mult... Camille pierduse la capitolul relațiilor de muncă, dar probabil cîștiga o prietenă... Mamadou o aștepta în fața gurii de metrou și făcea echipă cu ea – îi ținea mătura în timp ce Camille muncea pentru amîndouă. Nu că Mamadou ar fi fost răuvoitoare, dar pe bune, sincer, pur și simplu era prea grasă ca să fie eficientă. Ce-i lua ei un sfert de oră termina Camille în două minute și, în plus, o și durea peste tot. Chiar nu se prefăcea. Bietele ei oase nu mai puteau suporta șoldurile monstruoase, sîinii enormi și

o inimă încă și mai mare. Care opunea rezistență, acolo, înăuntru, cum era și firesc.

— Trebuie să slăbești, Mamadou...

— Aha... da' tu? Când ai mâncat ultima oară tocană de pui acasă? i-o întorcea ea de fiecare dată.

Camille îi propusese să cadă la o învoială: eu muncesc, dar tu îmi faci conversație.

Nici nu-și închipuise că fraza asta scurtă avea s-o ducă atât de departe... Copilăria în Senegal, oceanul, praful, căprițele, păsările, mizeria, cei nouă frați și surori, bătrînul preot alb care-și scotea ochiul de sticlă ca să-i facă să rîdă, venirea în Franța în '72 împreună cu fratele ei Léopold, pubelele, căsătoria eșuată, soțul – totuși un om de treabă –, cumnata care-și petrecea după-amiezile la Tati, în timp ce ea făcea toată treaba, ăla care iar făcuse caca, de data asta pe casa scărilor, petrecerile dese, necazurile, verișoara primară pe care o chema Primara și care se spînzurase anul trecut lăsînd în urmă două gemene mici și drăgălașe, după-amiezile de duminică în cabina telefonică, fustele petrecute din olandă, rețetele culinare și un milion de alte imagini de care Camille nu se mai sătura. Nu mai era nevoie să citească *Courrier International*, Senghor sau ediția Seine-Saint-Denis a ziarului *Parisien*, era de-ajuns să frece mai mult și să ciulească urechile. Iar cînd trecea Josy prin zonă – se întîmpla rar –, Mamadou se apleca, dădea o dată cu cîrpa pe jos și aștepta să treacă mirosul ca să se ridice.

După atîtea confidențe, Camille îndrăzni să-i pună și întrebări mai indiscrete. Colega îi povestea lucruri înfiorătoare – ei cel puțin așa i se păreau – cu o nonșalanță dezarmantă.

— Dar cum te organizezi? Cum faci față? Cum reușești? Programul ăsta e infernal...

— Ne ne ne, nu vorbi dă ce nu cunoști. Infernul e mai rău ca asta, așa să știi... Infernul e cînd nu poți să-i mai vezi pe oamenii pe care-i iubești... restul nu contează... Ia zi, nu vrei să mă duc să-ți caut niște cîrpe curate?

— Mai mult ca sigur ți-ai putea găsi o slujbă mai aproape... Copiii tăi nu trebuie să rămîină singuri seară de seară, nici nu știi ce se poate întîmpla...

— E cumnată-mea.

— Păi mi-ai zis că nu poți să pui nici o bază-n ea...

— Uneori...

— Touclean e o firmă mare, sînt sigură că ți-ai putea găsi de lucru mai aproape de casă... Vrei să te ajut eu? Să mă interesez eu pentru tine? Vrei să scriu la Personal? Întrebă Camille ridicîndu-se.

— Nu. Stai potolită, nefericito! Alde Josy o fi ea cum o fi, dar închide ochii la multe, să știi... Așa limbută și grasă cum sînt, mare noroc am avut că mi-am găsit de lucru... Îți mai aduci aminte de vizita medicală de la început? Doctorașu' ăla imbecil a vrut să-mi facă șicane pentru că cică inima mea înoată în grăsime și nu știu ce... Ei bine, ea mi-a aranjat treburile, așa că nu te-apuca să faci ceva, atît îți spun...

— Stai puțin... Vorbim despre aceeași Josy aici? Despre imbecila care se poartă tot timpul cu tine ca și cu un rahat?

— Da, despre aceeași Josy! făcu Mamadou rîzînd. Nu cunosc decît una. Din fericire, zău așa.

— Păi tocmai ai scuipat-o!

— Unde ai văzut tu asta? se supără ea. N-am scuipat-o, nu mi-aș permite, zău așa...

Camille goli tocătorul de hîrtie în tăcere. Viața avea totuși un puhoi de nuanțe...

— În orice caz, e drăguț din partea ta. Tu ești o drăguță... Trebuie să vii într-o seară la mine să-ți faci frate-meu un descîntec ca să ai o viață frumoasă și să-ți găsești dragostea statornică și să ai mulți copii.

— Pff...

— Ce „pff“? N-ai vrea să ai copii?

— Nu.

— Nu vorbi așa, Camille. Îți ceri pedeapsă...

— Am fost pedepsită deja...

Mamadou o privi cu răceală:

— Ar trebui să-ți fie rușine că vorbești așa... Ai un servici, ai o casă, două mîini, două picioare, o țară, un amarez...

— Poftim?

— Ah! Ah! exultă ea, crezi că nu te-am văzut jos cu Nuredin? Una, două îi lauzi dulăul ăla al lui... Ce crezi, că și ochii mei înoată în grăsime?

Și Camille roși.

Ca să-i facă plăcere.

Nuredin, care era plin de entuziasm în seara aceea, cu combinezonul de justițiar plesnindu-i pe corp. Nuredin, care își excita cîinele și se credea Dirty Harry...

— Bun, ce se-ntîmplă, îl întrebă Mamadou, dacă ce mîrîie așa vițelul ăsta de cîine?

— Habar n-am ce-o fi, dar cevașilea nu-i în regulă... Nu mai stați aici, fetelor. Nu mai stați aici...

Ah! Ce fericit era... Nu-i mai lipseau decît o pereche de ochelari Ray-Ban și-un Kalașnikov...

— Plecați de-aici, v-am zis!

— Alo! Calmează-te, îi răspunse Mamadou, ce te-a apucat?

— Lasă-mă să-mi fac treaba, grāsano! Eu nu te-nvăț pe tine cum să dai cu mătura!

Hmm... Îmblânziți fiara...

Camille coborî la metrou împreună cu ea, dar apoi urcă scările și ieși pe la cealaltă ieșire. Făcu înconjurul grupului de case și în cele din urmă îi găsi la intrarea unui magazin de încălțăminte. Era așezat pe jos, cu spatele la vitrină și cu cîinele dormindu-i pe genunchi.

— Ce mai faci? întrebă ea cu dezinvoltură.

Ridică ochii și îi trebuiă cîteva clipe s-o recunoască:

— Tu ești?

— Da.

— Și proviziile?

— Da.

— Mulțam'...

— ...

— Nebunul ăla e înarmat?

— Habar n-am...

— A, bun... Mi-ești de mare folos...

— Dacă vrei, îți arăt un loc unde poți să dormi...

— Un loc abandonat?

— Ceva de genul...

— Și nu stă nimeni acolo?

— Nimeni...

— E departe?

— Pe lângă Turnul Eiffel...

— Nu.

— Cum vrei...

Nici nu făcuse bine trei pași, că se auzi sirena mașinii de poliție care se oprea lângă un Nuredin surescitat. Sări în picioare și o ajunse din urmă pe bulevard:

— Și ce vrei în schimb?

— Nimic.

Metroul nu mai circula. Merseră pe jos pînă în stația autobuzului de noapte.

— Intră tu primul și dă-mi mie cîinele... Pe tine n-o să te lase să intri cu el... Cum îl cheamă?

— Barbès...

— Aici l-am găsit...

— Aha, mda, ca Paddington...

Camille îl luă în brațe și-i zîmbi larg șoferului căruia puțin îi păsa.

Se întîlniră în spatele autobuzului:

— Ce rasă e?

— Trebuie să facem conversație?

— Nu.

— Am pus un lacăt, dar e mai mult simbolic... Uite, asta-i cheia. Să n-o pierzi, că n-am decît una...

Camille împinse ușa și adăugă calm:

— Mai sînt provizii în cutiile de carton... Orez, suc de roșii, biscuiți, cred... Acolo sînt pături... Aici ai un calorifer electric... Nu-l da prea tare că face scurt... Pe palier e un WC turcesc. În mod normal, ar trebui să fii

singurul care-l folosește... Zic în mod normal, pentru că am auzit deja zgomot la ușa din față, dar n-am văzut niciodată pe nimeni... Ăăă... Ce-ar mai fi? A, da! Cândva am trăit cu un toxicoman, așa că știu exact ce-o să se întâmple. Știu că într-o bună zi, poate mâine, o să dispari și-o să iei cu tine tot ce-i aici. Știu că ai să încerci să vinzi absolut totul ca să te simți bine. Caloriferul, reșoul, salteaua, punga cu zahăr, șervetele, tot... Mă rog... Știu. Te rog un singur lucru: să fii discret. Asta nu e de fapt casa mea... Așa că te rog să nu mă bagi în rahat... Dacă mâine mai ești aici, mă duc să vorbesc cu administratoarea, ca să n-ai necazuri. Asta e.

— Cine a desenat asta? arătă el spre trompe-l'oeil – o imensă fereastră care dădea spre Sena, cu un pescăruș cocoțat pe balustrada balconului.

— Eu...

— Ai locuit aici?

— Da.

Barbès inspectă cotloanele, apoi se făcu ghem pe saltea.

— Am plecat...

— Ă?

— Da.

— De ce?

— Pentru că mi s-a întâmplat exact același lucru... Stăteam pe-afară și cineva m-a adus aici...

— Nu rămân mult timp...

— Nu-mi pasă. Nu-mi spune nimic. Oricum voi nu spuneți niciodată adevărul...

— Sînt înscris într-un program de dezintoxicare la centrul Marmotan...

— Aha... Bine... Vise plăcute...

Trei zile mai târziu, doamna Perreira își ridică sublimele perdele și o interpelă pe hol:

— Spuneți-mi, domnișoară...

Drace, da' știu că nu i-a trebuit mult. Ce mă seacă... Doar îi dăduseră cincizeci de euro...

— Bună ziua.

— Da, bună ziua, așa deci...

Rînjea.

— Necivilizatul acela e prietenul dumneavoastră?

— Pofțiți?

— Motociclistul?

— Ăăă... da, răspunse ea ușurată. E vreo problemă?

— Nu una! Cinci! Băiatul ăsta e nemaipomenit! Fără doar și poate! Zău dacă nu-mi place! Veniți încoace să vedeți și dumneavoastră!

Se duse după ea în curte.

— Ei, ce ziceți de asta?

— Nu... Nu văd nimic...

— Petele de ulei...

Într-adevăr, cu o lupă bună puteai distinge foarte clar cinci punctulețe negre pe pavaj...

— Mecanica e bună și frumoasă, numai că face mizerie, așa că să-i spuneți din partea mea că ziarele nu-s făcute pentru câini, e limpede?

Lucrurile odată puse la punct, se împlânzi. Două vorbe despre vreme: „E foarte bine. Ne mai scapă de insecte“. Despre luciul clanțelor din alamă: „Sigur că dacă vrei să le redai aspectul inițial... Trebuie să plecați, așa-i?“ Despre aleile pe unde se plimbă landourile, pline de rahați de câine. Despre doamna de la cinci, care tocmai și-a pierdut soțul, biata de ea. Și era cât se poate de calmă.

— Doamna Perreira...

— Eu sînt...

— Nu știu dacă l-ați văzut, dar adăpostesc un amic sus, la șapte...

— Vai, nu-mi bag eu nasul unde nu-mi fierbe oala! Care vine, care pleacă... Nu zic că înțeleg tot ce se-ntîmplă, dar în sfîrșit...

— Mă refeream la cel care are un câine...

— Vincent?

— Ăăă...

— Da, Vincent! Ăla bolnav de SIDA, cu potaia aia mică?

Camille nu mai știa ce să spună.

— A trecut ieri pe la mine, fiindcă Pikou al meu lătra ca apucatul îndărătul ușii, așa că ne-am prezentat animalele... Că e mai simplu așa... Știți cum e... Se miroso sub coadă o dată pentru totdeauna, și avem și noi liniște... Ăăă, de ce mă priviți așa?

— De ce spuneți că are SIDA?

— Sfinte Dumnezeule, el mi-a zis cu gura lui! Am băut împreună cîte un pahar de Porto... Că veni vorba, nu vreți și dumneavoastră unul?

— Nu, nu... Vă... Vă mulțumesc...

— Ei, da, e foarte neplăcut, dar, cum îi spuneam și lui, în ziua de azi bolnavii sînt bine îngrijiți... Au descoperit medicamentele de care au nevoie...

Era atît de uluită, încît uită să ia liftul. Ce era balamucul ăsta? De ce nu stăteau cîrpele cu cîrpele și șervetele cu șervetele?

Ce direcție luaseră lucrurile?

Viața era mai puțin complicată cînd nu făcea decît să strîngă pietricele... Hai, zău, nu spune asta, idioato...

Nu, ai dreptate. Nu spun asta.

— Ce se-ntîmplă?

— Pff... Uită-te la puloverul meu... se dezlănțui Franck. Porcăria asta de mașină! Fir-ar al dracului, și cît îmi plăcea puloverul ăsta... Uită-te-aici! Uită-te, cînd îți spun! A ajuns minuscul!

— Stai așa, am să-i tai mînecele și i-l dai cadou administratorei pentru șobolanul ăla ala ei...

— Mai și rîzi. Un Ralph Lauren nou-nouț...

— Cu atît mai mult, o să fie fericită! Și unde mai pui că te adoră...

— Zău?

— Mi-a spus-o și acum: „Ah! Ce falnic arată prietenul dumneavoastră pe motocicletă aia frumoasă!”

— Nu zău?

— Pe bune!

— Păi atunci, mă duc... Trec pe la ea cînd plec...

Camille își mușcă interiorul obrazilor și-i croi lui Pikou un manșon șic, pe măsură.

— Să știi că n-ai să scapi fără un pupic, norocosule...

— Termină, mi se face frică...

— Și Philou?

— Cyrano, vrei să spui? E la cursul de teatru...

— Chiar?

— Să-l fi văzut când a plecat... Deghizat în nu știu ce... Cu o ditamai
capa și tot tacîmul...

Rîdeau.

— Îl ador...

— Și eu.

Camille se duse să-și facă un ceai.

— Vrei și tu?

— Nu, mersi, răspunse el, trebuie să plec. Ia zi...

— Ce?

— N-ai chef de-o plimbare?

— Poftim?

— De când n-ai mai ieșit din Paris?

— De-o veșnicie...

— Duminică se taie porcul, vrei să vii? Sînt sigur că te-ar interesa...

Vreau să zic, în legătură cu desenul.

— Și unde se-ntîmplă treaba asta?

— La niște amici, la Cher...

— Nu știu ce să zic...

— Ba sigur că știi! Hai... Așa ceva e de văzut măcar o dată în viață...

Nu mai prinzi o zi ca asta, să știi...

— Mă mai gîndesc.

— Minunat, gîndește-te. Gînditul e specialitatea ta. Unde mi-e puloverul?

— Uite-l, zise Camille arătîndu-i un magnific cilindru verde-pal pentru corcitură isterice.

— Futu-i... Și pe deasupra un Ralph Lauren... Mor de oftică, pe cuvîntul meu...

— Haai... O să-ți faci doi prieteni pe viață...

— 'r-ar mă-sa, pe potaia aia bulbucată o interesează mai tare să se pișe pe motorul meu!

— Stai calm, o să fie bine, pufni ea ținîndu-i ușa... Ce falnic arrată prietenul dumneavoastră pe motocicletă aia frumoasă...

Alergă să ia ceainicul de pe foc, își luă caietul și se așează în fața oglinzii. Începu, în cele din urmă, să rîdă. Să rîdă în hohote. Ca o școlăriță. Își imagina scena: neghiobul ăla, încîntat de el ca întotdeauna, bătînd ușurel în gemulețul de la ghereta administratorei cu degetul înmănușat și cu coaiele pe un platou de argint... Ah! ce bine era să rîzi! Ce bine! Era ciufulită, își desenă părul zbîrlit, gropițele din obraji, stîngăcia și scrise: *Camille, ianuarie 2004*, făcu un duș și se hotărî că da, o să facă o pimbare cu el.

Îi era datoare...

Un mesaj pe mobil. Era maică-sa... O, nu, nu azi... Ca să ștergeți mesajul apăsați tasta steluță.

Uite-așa. Pac. Steluță.

Își petrecu restul zilei ascultînd muzică, cu comorile ei și cutia de acuarele. Fumă, ronțai cîte ceva, își netezi părul țepos ca de jder, rîse de una

singură și se strîmbă cînd veni timpul să-și pună halatul și să se ducă la muncă.

Ai curățat bine terenul, se gîndea ea în vreme ce galopa spre stația de metrou, dar mai e de muncă, nu? N-ai de gînd să te oprești?

Fac și eu ce pot, fac și eu ce pot...

Dă-i înainte, avem încredere în tine.

Nu, nu, să n-aveți încredere în mine, mă stresează.

Țț, hai... Grăbește-te. Ai întîrziat deja...

Philibert era nefericit. Umbla coadă după Franck prin tot apartamentul:

— Dar nu e rezonabil. E prea târziu ca să plecați acum... Într-o oră se face noapte... O să fie foarte frig... Nu, nu e rezonabil... Plecați mî... mîine dimineață...

— Mîine dimineață se taie porcul.

— A... Alta acum! Ca... Camille, își frîngea el mîinile, ră... rămîi aici, te duc la Pa... Palais des Thés...

— Stai calm, bombăni Franck vîrîndu-și periuța de dinți într-o pereche de șosete, doar nu-i sfîrșitul lumii... Într-o oră sîntem acolo...

— Vai, nu... nu spune una... una ca asta... Iar ai... ai de gînd să go... gonești ca nebunu'...

— Nooo....

— Ba da, te... te cu... cunosc eu...

— Philou, termină! N-o să ți-o omor, mă jur... Vii, miss?

— O... Eu... Eu...

— Tu ce? făcu el exasperat.

— Eu nu vă... am decît pe voi pe lume....

Tăcere.

— Olala... Nu pot să cred... Acu' s-au pornit viorile....

Camille se ridică pe vîrfuri ca să-l sărute:

— Nici eu n-am pe altcineva pe lume în afară de tine... Nu-ți face griji...

Franck pufni.

— Da' cum de m-oi fi procopsit eu cu așa trupă de tăntălăi! Asta-i melodramă curată! Doar nu ne ducem la război, ce mama dracului! Plecăm pentru două zile!

— O să-ți aduc un biftec bun, îi strigă Camille dispărînd în lift.

Ușile se închiseră în urma lor.

— Băi!

— Ce?

— Biftecu' nu se face din porc...

— Serios?

— Sigur că nu!

— Păi atunci, din ce se face?

Franck își dădu ochii peste cap.

Nici nu ajunseseră încă la Porte d'Orléans, că Franck se opri la marginea șoselei și-i făcu semn să coboare:

— Uite ce e, așa nu merge...

— Ce?

— Când eu mă aplec, trebuie să te apleci și tu odată cu mine.

— Ești sigur?

— Normal că sînt sigur! Că o să zburăm în decor din cauza prostiilor tale!

— Dar... Eu credeam că, dacă mă aplec în partea cealaltă, ne echilibram...

— Ce dracu', Camille... Nu-s în stare să-ți țin un curs de fizică, dar e ceva legat de axa de greutate, înțelegi? Dacă ne aplecăm amîndoi în același sens, pneurile aderă mai bine...

— Ești sigur?

— Foarte sigur. Apleacă-te odată cu mine. Ai măcar atîta încredere...

— Franck?

— Ce mai e acum? Ți-e frică? Încă mai ai timp să iei metroul înapoi, să știi.

— Mi-e frig.

— Deja?

— Da...

— Bine... Nu te mai ține de mînere, lipește-te de mine... Lipește-te cît poți de strîns și bagă-ți mîinile pe sub geaca mea...

— OK.

— Băi!

— Ce?

— Da' să nu profiți, da? adăugă el sarcastic, coborîndu-i viziera cu un bobîrnac.

O sută de metri mai încolo, Camille era înghețată, la ieșirea pe autostradă era congelată, iar în curtea fermei nu-și mai simțea mîinile.

Franck o ajută să coboare și o sprijini pînă la poartă.

— Ia te uită, ai ajuns... Ce ne-ai adus acolo?

— O fată pane.

— Hai, intrați, intrați, cînd vă spun!... Jeannine! A venit Franck cu prietena lui...

— Vai de mine, mititica... se lamentă femeia, dar ce i-ai făcut? Oh... Ce nenorocire... E vînată, sărăcuța... Voi, ăștia, dați-vă mai încolo... Jean-Pierre! Trage un scaun lîngă șemineu!

Franck se lăsă pe vine dinaintea ei:

— Hai, acum scoate-ți haina...

Camille nu reacționează în nici un fel.

— Lasă că te ajut eu... Așa, dă picioarele la mine...

Îi scoase încălțările și cele trei perechi de șosete.

— Gata... așa... Haide... Acuma partea de sus...

Era atît de înțepenită, încît trecu prin chinurile iadului ca să-și scoată brațele din mîneci... Așa... Relaxează-te, sloi de gheață ce ești...

— Doamne Dumnezeule! Dați-i ceva cald! strigă cineva dintre ai casei...

Camille era atracția serii.

Un fel de cum să decongelezi o pariziancă fără s-o spargi.

— Am făcut niște rinichi, sînt fierbinți! tună Jeannine.

Vînt de panică lîngă șemineu. Franck o salvă:

— Nu, nu, dați-mi mie voie... Nu cumva aveți niște supă pe-aici?...
întrebă el ridicînd capacele de pe oale.

— De la puiul de ieri...

— Perfect. Mă ocup eu... Dați-i ceva de băut pînă una-alta.

Pe măsură ce sorbea din bol, obrajii ei își recăpătară culoarea.

— E mai bine?

Încuviință din cap.

— Ce?

— Am zis că asta-i a doua oară cînd îmi pregătești cea mai bună supă din lume...

— Am să-ți mai fac, lasă... Nu vii să stai la masă cu noi?

— Pot să mai stau lîngă foc?

— Sigur că da! strigară ceilalți. Lasă fata-n pace! O s-o afumăm ca pe șuncă!

Franck se ridică fără tragere de inimă:

— Poți să-ți miști degetele?

— Ăăă... da...

— Ai nevoie de ele ca să desenezi, bine? Uite, eu am să-ți fac de mâncare, dar tu trebuie să desenezi... Să nu renunți niciodată la desen, ai înțeles?

— Acum?

— Nu, nu acum, mereu...

Camille închise ochii.

— Bine.

— Bun... mă duc. Dă-mi paharul să-ți mai pun...

Și Camille se topi puțin câte puțin. Când se duse la masă, lângă ceilalți, avea obraji în flăcări.

Asistă la sporovăiala lor fără să priceapă o iotă și le privea fețele joviale zîmbind prosteste.

— Haideți... ultimul pahar de rachiu, și cornu'-n pernă! Mîine ne trezim dis-de-diminează, copilași! Gaston e aici la șapte...

Toată lumea se ridică.

— Cine e Gaston?

— Tipul care taie porcul, șopti Franck, să vezi ce personaj... E tare...

— Bun, aicea e... adăugă Jeannine, în față e baia, v-am lăsat prosoape curate pe masă... E bine?

— Super, răspunse Franck, super... Mersi...

— Ei, asta-i, doar știi și tu, măi băiete, cât ne bucurăm să te vedem... Ce face Paulette?

Franck privi în pămînt.

— Lasă, lasă... Nu mai aducem vorba, făcu ea strîngîndu-i brațul, o să se-aranjeze, ai să vezi...

- Nici n-ai mai recunoaște-o, Jeannine...
- Stai liniștit, vorbim mîine... Ești în vacanță...

După ce închise ușa, Camille se neliniști:

- Băi! Dar nu-i decît un pat...
- Normal că nu-i decît un pat. Aici e la țară, nu la Hotelul Ibis!
- Le-ai zis că sîntem împreună? se revoltă ea.
- Sigur că nu! Le-am zis că vin cu o prietenă, atîta tot!
- Normal...
- Normal ce? se enervă el.
- O prietenă, adică o tipă cu care te culci. Unde mi-o fi fost capul?
- Căcat, da' știi că ești enervantă de felul tău?

Se așeză pe marginea patului, în timp ce ea își scotea lucrurile.

- Asta e prima oară...
- Poftim?
- E prima oară cînd aduc pe cineva aici.
- Cred și eu... Tăierea porcului nu e o chestie atît de *glamour* încît să încînte pe cineva...
- N-are legătură cu porcul. N-are legătură nici cu tine. E vorba că...
- Că ce?

Franck se întinse de-a curmezișul patului, cu privirea în tavan:

- Jeannine și Jean-Pierre au avut un fiu... Frédéric... Un băiat super... Eram prieteni... De fapt, a fost singurul prieten pe care l-am avut vreodată... Am fost împreună la școala pentru pregătirea hotelierilor, și dacă nu era el acolo, n-aș mai fi nici eu aici... Habar n-am unde-aș fi, dar... În fine, pe scurt... A murit acum zece ani... Accident de mașină... Nici

măcar n-a fost vina lui... Un cretin care nu s-a oprit la stop... Așa că asta e. Normal că nu pot să-i iau locul lui Fred, dar ceva-ceva tot... Vin aici în fiecare an... Chestia cu porcul e un pretext... Se uită la mine și ce văd? Amintiri, vorbe și chipul copilului lor când nici nu împlinise douăzeci de ani... Jeannine mă mîngîie toată ziua, mă cocoloșește... De ce crezi tu? Pentru că sînt dovada că băiatul lor e încă aici... Pun pariu că ne-a pus cea mai frumoasă lenjerie și că la ora asta se ține de balustradă ca să nu ne deranjeze vreun scîrțîit...

— Asta e camera lui?

— Nu, a lui stă încuiată...

— Și-atunci de ce m-ai adus?

— Ți-am spus, ca să desenezi, și-apoi...

— Și-apoi ce?

— Nu știu, așa mi-a venit...

Franck pufni.

— Cît privește dormitul, nu-i nici o problemă... Punem salteaua pe jos și dorm eu pe somieră... Ți se convine, prințesă?

— Îmi convine.

— Ai văzut *Shrek*, desenul animat?

— Nu, de ce?

— Pentru că mi-aduci aminte de prințesa Fiona... Bineînțeles, nu ești la fel de bine făcută...

— Bineînțeles...

— Hai... Mă ajuți? Salteaua asta are o tonă...

— Chiar că, icni ea. Cu ce-o fi umplută?

— Cu generații de țărani morți de oboseală.

— Foarte vesel...

— Nu te dezbraci?

— Ba da... Sînt în pijama, uite!

— Și rămîi cu puloverul pe tine și cu șosetele în picioare?

— Da.

— Atunci sting lumina?

— Daaa!

— Dormi? întrebă ea după cîteva clipe.

— Nu.

— La ce te gîndești?

— La nimic.

— La tinerețe?

— Poate... La nimic, deci. Exact cum îți spun...

— Tinerețea ta e nimic?

— În orice caz, nu-i mare lucru...

— De ce?

— Drace... Dacă începem cu chestia asta, nu mai terminăm pînă mîine dimineată...

— Franck?

— Da.

— Ce are bunica ta?

— E bătrînă... E singură... Toată viața a dormit într-un pat mare și solid ca ăsta, cu o saltea de lînă și un crucifix deasupra capului și acum se lasă să moară într-un soi de cutie de fier de tot rahat'...

— E în spital?

— Nu, într-un azil...

— Camille?

— Da.

— Stai cu ochii deschiși?

— Da.

— Vezi ce neagră e noaptea aici? Vezi ce frumoasă e luna? Ce tare strălucesc stelele? Auzi ce sunete scoate casa asta? Țevile, lemnul, dulapurile, pendula, focul de jos, păsările, animalele, vîntul... Auzi?

— Da.

— Ea nu le mai aude... Camera ei dă spre o parcare luminată zi și noapte, aude scîrțîitul metalic al scaunelor cu roțile, discuțiile infirmierelor, horcăiala celorlalți, televizoarele care merg toată noaptea... Și... Și moare din cauza asta...

— Dar părinții tăi? Nu pot să se ocupe ei?

— Of, Camille...

— Ce?

— Nu deschide subiectul... Acuma dormi.

— Nu mi-e somn.

— Franck?

— Ce mai e?

— Unde sînt părinții tăi?

— Habar n-am.

— Cum așa, habar n-ai?

— N-am părinți.

— ...

— Pe taică-meu nu l-am cunoscut niciodată... Un străin care s-a slobozit pe bancheta din spate a unei mașini... Iar maică-mea, ăăă...

— Ce?

— Păi, maică-mea nu era prea încântată că un dobitoc căruia nici nu-i mai ținea minte numele de familie a însămintat-o uite-așa, și deci ăăă...

— Ce?

— Nu, nimic...

— Nimic ce?

— Nu mai voia să aibă de-a face cu...

— Cu tipul?

— Nu, cu copilul.

— Bunica ta te-a crescut?

— Bunică-mea și cu bunicu-meu...

— Și el a murit?

— Da.

— Și nu ai mai văzut-o niciodată?

— Camille, pe cuvânt, termină. Dacă nu, după asta ai să te simți obligată să mă iei în brațe...

— Bine. Dă-i drumul. E un risc pe care vreau să mi-l asum...

— Mincinoaso!

— Ai mai văzut-o?

— ...

— Iartă-mă. Gata.

Îl auzi cum se întoarce:

— P... Pînă pe la zece ani n-am mai știut nimic de ea... Mă rog, primeam cîte un cadou de ziua mea, de Crăciun, dar am aflat mai târziu că

nu făceau doi bani. Încă o șmecherie ca să mă zăpăcească... O șmecherie drăguță, dar o șmecherie în tot cazul... Nu ne scria niciodată, dar știu că mamaia îi trimitea fotografia mea de școală în fiecare an... Și într-o zi, greu de spus ce s-a petrecut... Poate eram mai drăguț ca de obicei... Sau poate că în ziua aia învățătorul mi-a mai trecut o dată pieptul prin păr? Sau poate că fotograful o fi scos vreun Mickey Mouse de plastic ca să mă facă să zîmbesc? Treaba este că puștiul din poză i-a stîrnit regrete și ne-a anunțat că vine să mă ia cu ea... Nu-ți mai povestesc tot balamucul... Eu urlam că nu vreau să plec, bunică-mea mă consola și-mi repeta că e nemaipomenit, că în sfîrșit o să am și eu o familie adevărată, iar în timpul ăsta plîngea mai ceva ca mine și mă strîngea la pieptul ei uriaș... Bunică-meu nu mai scotea un cuvînt... Sar peste astea... Ești suficient de deșteaptă să pricepi cum stau lucrurile, nu? Însă, crede-mă, a fost nasol...

După ce ne-a tras clapa de cîteva ori, și-a făcut în cele din urmă apariția. Am urcat la ea în mașină. Mi i-a prezentat pe bărbatu-său, pe fiu-său celălalt și mi-a arătat patul unde urma să dorm...

La început mi s-a părut foarte ca lumea să dorm într-un pat suprapus, dar seara am început să mă smiorcăi. I-am zis că vreau acasă, iar ea mi-a spus că asta-i casa mea și să tac că o să trezesc copilul. În noaptea aia și în nopțile următoare am făcut pipi în pat. Asta o enerva la culme. Zicea: „Sînt sigură c-o faci special; n-ai decît să stai așa, ud. Asta-i numai din cauza bunică-tii, ea te-a stricat“. Și dup-aia am înnebunit.

Pîna atunci trăisem toată viața în aer liber. Seara, după ore, mă duceam la pescuit, toamna bunicu' mă ducea la ciuperci, la vînătoare, la cafenea... Tot timpul eram afară, în cizme, îmi lepădam bicicleta într-un tufiș și mă duceam să-nvăț meserie de la braconieri, iar dintr-o dată m-am trezit într-un apartament împuțit, cu chirie, dintr-un cartier de rahat de la periferie, închis între patru pereți, cu un televizor și un alt plod, care primea toată atenția...

Așa că mi-am pierdut mințile. Am... Mă rog... Nu mai contează... Trei luni mai târziu m-a urcat în tren, repetându-mi că am stricat totul...

Ai stricat totul, ai stricat totul... Când am urcat în Simca lui bunicu-meu, cuvintele astea încă îmi mai răsunau în cap. Și, vezi tu, cel mai rău e că...

— Ce anume?

— Că dobitoaca aia m-a sfîșîiat în mii de bucățele... După aia nimic n-a mai putut fi ca înainte... Copilăria mea se terminase, nu mai suportam cocoloșeala lor și toate prostiile alea... Pentru că lucrul cel mai rău pe care-l făcuse nu fusese că venise să mă ia cu ea, ci toate ororile pe care mi le-a zis despre bunică-mea înainte de a mă mai abandona încă o dată. Ce mi-a mai împuiat capul cu minciuni... Că ea o obligase să mă abandoneze înainte de o da pe ușă afară. Că ea făcuse tot ce-i stătuse în putere să mă ia cu ea, dar ei o amenințaseră cu pușca, și tot felul...

— Erau aiureli?

— Bineînțeles... Dar în momentul ăla habar n-aveam... Eu, unul, nu mai înțelegeam nimic, și poate că aveam chef s-o cred, mai știi? Poate că îmi convenea să cred că ne despărțiseră cu forța și că dacă bunicu' n-ar fi scos flinta, aș fi avut și eu viața oricărui copil normal și nimeni nu mi-ar fi zis în spatele bisericii că maică-mea-i curvă... Mă-ta-i curvă, ziceau ei, și tu ești copil din flori. Nici măcar nu știam ce înseamnă... Credeam că are legătură cu grădina din spatele casei... Copil prost, dacă-ți spun...

— Și dup-aia?

— Dup-aia am devenit o pramatie... Am făcut tot ce-am putut ca să mă răzbun... Ca să-i fac să plătească pentru că m-au lipsit de o așa mămică drăguță...

Zîmbea strîmb.

— Și am reușit... Fumam țigările lui bunicu-meu, furam banii de piață din portofel, am devastat școala, i-am făcut să mă dea afară, și mi-am petrecut cea mai mare parte a timpului călare pe motor sau în fundul cafenelei, punînd la cale lovituri și pipăind fetele... porcării de genul ăsta. Eram tartorul tuturor. Cel mai cel. Regele cretinilor...

— Și pe urmă?

— Pe urmă nani. Continuarea în episodul următor...

— Păi? Nu-ți vine să mă iei în brațe?

— Am ezități... Doar nu te-a violat nimeni...

Se aplecă spre ea:

— Cu atît mai bine. Pentru că nici nu voiam să mă ții în brațe. Adică, mă rog, nu așa... Nu mai vreau așa... Am jucat jocul ăsta prea mult timp, acum a gata... Nu mi se mai pare distractiv. Nu-mi iese niciodată... Drace, da' cîte pături ai pe tine?

— Ăăă... Trei și-o plapumă...

— Nu-i normal... Nu-i normal să-ți fie frig tot timpul și să-ți trebuiască două ore ca să-ți revii după o cursă cu motocicletă... Trebuie să te mai îngrași. Camille...

— ...

— Nici tu... Am impresia că nici tu n-ai cine știe ce album de fotografii cu familia care rîde în jurul tău, este?

— Este.

— O să-mi povestești la un moment dat?

— Poate...

— Uite, știi... promit că n-am să te mai bat la cap niciodată cu asta...

— Cu ce?

— Îți povesteam de Fred adineauri și-ți spuneam că a fost singurul meu prieten, nu era într-un totu adevărat. Mai am unul... Pascal Lechampy, cel mai bun patiser din lume... Ține minte numele, vei vedea... Tipul ăsta e un zeu. De la aluat fraged, la prăjituri Saint-Honoré, trecînd prin tarte, ciocolată, foietaj, nuga, aluat de eclere, ce să-ți spun, pe ce pune mîna devine de neuitat. Totul e bun, frumos, fin, uimitor – e maestru. Am cunoscut destui oameni pricepuți la viața mea, dar el e cu totul altceva... E perfecțiunea întruchipată. Și pe deasupra e și foarte simpatic... O bomboană, un zeu, o dulceață... Ei bine, întîmplarea face ca tipul ăsta să fie uriaș. Enorm... Pîna aici, nici o chestie... S-au mai văzut... Problema e că pute de te trăsnește... Nu poți să stai un minut în preajma lui fără să-ți vină să vomîți. Mă rog, trec peste alte amănunte, miștouri, apropouri, săpunuri lăsate în dulapul lui și tot tacîmul... Într-o bună zi am ajuns să împărțim aceeași cameră de hotel, pentru că îi fusesem asistent la un concurs culinar... Concursul are loc, bineînțeles, cîștigă, dar să nu mă-ntrebi în ce hal eram la sfîrșitul zilei... Nu mai puteam să respir și aveam de gînd să-mi petrec noaptea într-un bar, decît să mai rămîn un minut în duhoarea lui... Ce mă mira totuși era că făcuse duș de dimineață, știam precis, doar fusesem acolo. În sfîrșit, ne întoarcem la hotel, eu iau ceva la bord să mă anesteziez și în cele din urmă îi spun... M-ascuți?

— Da, da, te-ascult...

— Îi zic: ce mama mă-sii, Pascal, puți ca dracu'. Ce-i rahat' ăsta? Nu te speli sau ce? Și în momentul ăla, ditamai tipul ăsta monstruos și pur și simplu genial, cu rîsul lui molipsitor și cu muntele lui de grăsime, începe să plîngă... Ca o arteziană... Ceva groaznic, în hohote, ca un copil nu altceva... Nu-l puteai liniști pe săracul cretin... Mamă, mă simțeam nasol... Și după cîteva clipe, numai ce se dezbracă la pielea goală, așa, hodoronc-tronc... În momentul ăla mă întorc cu spatele, dau să mă duc la baie, dar el

mă apucă de mînă și-mi zice: „Uită-te la mine, Lestaf, uită-te la mizeria asta...” Frate, era... Era să dau ochii peste cap!

— De ce?

— Păi, mai întîi corpul lui... Era deosebit de îmbietor! Mai ales, și asta voia să-mi arate, ăăă... ah... numai cînd mă gîndesc mă apucă iar greața... Un fel de plăgi, de cruste, de nu știu cum să le zic, pe care le avea între pliurile pielii... Asta putea, chestia aia ca o rîie sîngerîndă... Să mor eu, am băut toată noaptea ca să-mi revin... Pe deasupra, mi-a mai spus că-l doare groaznic cînd se spală, dar că se freacă de nebun ca să iasă mirosul și după aia se dă cu parfum, strîngînd din dinți ca să nu izbucnească-n plîns... Ce noapte, ce chin, cînd mă gîndesc...

— Și pe urmă?

— A două zi l-am tîrît la spital, la Urgențe... La Lyon, dacă îmi aduc bine aminte... Și chiar și tipul de la spital s-a cam albit la față cînd l-a examinat. I-a curățat plăgile, l-a dat cu o groază de chestii și i-a mai scris și o ditamai rețeta cu tot felul de alifii și pastile. Dup-aia i-a ținut morală ca să-l facă să se apuce de slăbit, iar la sfîrșit n-a mai putut și l-a întrebat: „De ce ați așteptat atîta timp?” Nici un răspuns. Pe peronul gării l-am întrebat și eu același lucru: „Avea dreptate, la dracu’, de ce ai așteptat atîta timp?” „Pentru că-mi era prea rușine...” Mi-a zis asta cu ochii-n pămînt. Și în clipa aia mi-am jurat că e ultima oară cînd...

— Ultima oară cînd ce?

— Cînd îmi mai bat joc de grași... Cînd îi mai disprețuiesc... În fine, înțelegi, cînd îi mai judec pe ceilalți după cum arată... Așa, iar acum ne întoarcem la tine... Nu fi invidioasă, și cu slabii e la fel. Și chiar dacă nu mă gîndesc mai puțin la asta, chiar dacă sînt convins că, cu vreo cîteva kilograme în plus, nu ți-ar mai fi așa de frig și ai fi mai apetisantă, n-am să te mai sîcîi cu treaba asta. Pe cuvînt de bețiv.

— Franck?

— Parcă zisesem că ne culcăm...

— Mă ajuți?

— Cu ce să te-ajut? Să nu-ți mai fie așa frig și să devii mai apetisantă?

— Da...

— Nici vorbă. Mă trezesc dup-aia că fugi cu primul fraier care-ți iese-n cale... Ne ne ne... Mai bine rahitică și să stai cu noi... Și sînt sigur că Philou ar fi foarte de acord...

Tăcere.

— Bine, dar numai puțin... Cum văd că-ncep să-ți crească sîinii, mă opresc.

— S-a făcut.

— Minunat, am ajuns Rika Zaraï acum... Futu-i mama mă-sii, numai pe-asta n-o făcusem... Cum o să procedăm? Mai întîi, nu te mai duci tu la cumpărături pentru că iei numai prostii. Gata cu batoanele de cereale și cu biscuiții uscați. Știu la ce oră te trezești dimineața, dar începînd de marți să nu uiți că eu te hrănesc. În fiecare zi, la ora trei, cînd vin acasă, îți aduc ceva de mîncare... Nici o grijă, știu eu cum sînt fetele, n-am să-ți dau nici rață în untură, nici pulpe de berbec... Am să-ți pregătesc ceva bun, numai și numai pentru tine... Pește, carne, grătar, legume, numai lucruri care o să-ți placă... O să-ți gătesc în cantități mici, dar trebuie să mănînci tot, că, dacă nu, salut. Seara, nu sînt acasă, dar îți interzic să ronțai prostii. Am să fac în continuare, ca și pînă acum, o oală mare de supă pentru Philou, și cu asta, basta. Ideea este să devii dependentă de mîncarea mea. Să te trezești în fiecare dimineață și să te întrebi care o fi oare meniul zilei. Așa, ăăă... Nu-ți

promit lucruri nemaipomenite la fiecare masă, dar ai să vezi că o să fie bine... Și când o să-ncepi să te împănezi...

— Ce-ai să faci?

— O să te mănînc!

— Ca vrăjitoarea din *Hänsel și Gretel*?

— Exact. Și degeaba ai să-mi întinzi un os când o să vreau să-ți pipăi brațul, pentru că eu, unul, nu-s miop! Acum, nu vreau să-ți mai aud glăsciorul... E aproape două și mîine e o zi lungă...

— Faci tu pe nebunul, dar de fapt ești un dulce...

— Gura!

— Scularea, graso!

Așeză tava la marginea saltelei.

— Vai! Micul dejun la...

— Nu te ambala. Nu-i meritul meu, e-al lui Jeannine. Haide, mișcare, e târziu... Și mănâncă măcar un sandvici, să te văd cum te-ndopi, că altfel ai să mi-o plătești scump...

Abia pusese un picior afară din casă, încă murdară la gură de cafea cu lapte, când cineva îi întinse un pahar de vin alb.

— Haideți, don'șoară! Să prindeți curaj!

Erau cu toții acolo, cei de aseară și oameni din vecini, în total vreo cincisprezece persoane. Arătau exact așa cum și i-au imaginat atîția, ceva între familia Deschiens¹ și catalogul de bricolaje de la Camif. Cele mai bătrîne în capoate, iar cele mai tinere în treninguri. Bătînd din picioare, strîngîndu-și paharele, interpelîndu-se, rîzînd și tăcînd brusc: Gaston tocmai sosise cu cuțitoiul lui.

Franck făcea comentariile de rigoare:

— El o să taie porcul.

— Aveam o bănuială...

— Ai văzut ce mîini are?

— Impresionant...

— Astăzi se taie doi porci. Și să vezi cum îi duce mintea: nu li s-a dat de mâncare dimineață și și-au dat seama ce-o să li se-ntîmple... Simt... Uite-l pe primul... Ai carnetul la tine?

— Da, da...

Camille tresări fără să vrea. Nu și-l imagina atît de mare...

Îl tîrîră pînă în curte, Gaston îl doborî cu o lovitură de ciomag, îl culcară pe o masă, cu capul atîrnîndu-i la margine, și îi legară rapid picioarele. Pînă aici totul a mers strună pentru că porcul era un pic *stoned*, dar cînd Gaston îi vîrî tăișul în carotidă, oroare! În loc să-l omoare, tăietura parcă îl trezi. Vecinii săriră grămadă asupra lui, sîngele țîșnea și o mamaie se repezi cu o oală în dreptul jetului și-și suflecă mîneca să-l amestece. Fără lingură, fără nimic, cu mîna goală. Bleah. Dar mergea și asta; insuportabil era să-l auzi... Doamne, ce mai guița... Cu cît se golea de sînge, cu atît guița mai tare și cu atît semăna mai puțin a zbieret de animal... Era aproape uman... Horcăieli, implorări... Camille își strîngea carnetul în mîini, iar ceilalți, care cunoșteau pe de rost toate astea, nu se arătau cu mult mai mîndri... Haideți, încă un păhărel, să ne facem curaj...

— Mersi.

— Te simți bine?

— Da.

— Nu desenezi?

— Nu.

Camille, care nu era ultima gîsculiță, își ținu firea și nu făcu nici un comentariu debil. Pentru ea, răul de-abia acum venea. Pentru ea, răul nu însemna moartea în sine. Nu, răul era viața de după acest eveniment; însă și mai crud i s-a părut cînd au adus al doilea porc... Antropomorfism sau nu,

fandoseală sau nu, puteau să zică ce vor, puțin îi păsa, ei, uneia, îi veni foarte greu să-și înfrîneze emoția. Pentru că al doilea știa ce îndurase prietenul lui și n-a așteptat să fie înjunghiat ca să înceapă să zbiere ca un asin. Mă rog... „ca un asin“, ce expresie stupidă, ca un porc înjunghiat, mai degrabă...

— Rahat, ar fi putut măcar să-i astupe urechile!

— Cu pătrunjel? rîse Franck.

Și în momentul acela desenă ca să nu mai vadă. Se concentrează asupra mâinilor lui Gaston ca să nu mai audă.

Nu era bine. Tremura.

Cînd sirena amuți, își băgă carnetul în buzunar și se apropie. Gata, se terminase, era curioasă și întinse paharul spre sticlă.

Îi pîrleau la flacăra – miros de porc pîrlit. Și aici, expresia perfectă, dacă-mi permiteți. Apoi îi rîcîiră cu o perie incredibilă: o bucată de lemn pe care lipiseră dopuri de bere cu fundul în sus.

Camille o desenă.

Măcelarul se apucă de tranșat, iar ea trecu pe partea cealaltă a mesei, ca să nu rateze nici un gest. Franck se distra.

— Ce-i asta?

— Care?

— Asta ca o sferă transparentă și vîscoasă?

— Vezica... Dar nu-i normal să fie atît de plină... Îl deranjează la lucru...

— Ba nu mă deranjează deloc! Uite, zise măcelarul mînuind cuțitul.

Camille se aplecă să privească. Era fascinată.

Copii înarmați cu tăvi asigurau du-te-vino-ul între porcul încă fumegînd și bucătărie.

— Nu mai bea.

— Da, doamna Rika.

— Sînt mulțumit. Te-ai ținut tare.

— Ți-era teamă că n-o să reușesc?

— Eram curios... Bun, acum am treabă...

— Unde te duci?

— Să-mi caut sculele... Du-te la căldură, dacă vrei...

Le găsi pe toate în bucătărie. Un rînd de gospodine voioase, înarmate cu funduri de lemn și cuțite.

— Vino-ncoace! îi strigă Jeannine. Lucienne, fă-i loc lîngă sobă... Doamnelor, ea e prietena lui Franck, fata de care vă ziceam mai-nainte... Cea pe care am înviat-o ieri-seară... Vino să stai cu noi...

Mirosul de cafea se amesteca cu cel de măruntaie calde, și rîdeau... și sporovăiau... O curte de păsări.

Intră Franck. Ah, ia uite la el! Mîncă-l-ar mama de bucătar! Începură să chicotească mai dihai. Jeannine fu cuprinsă de tulburare văzîndu-l îmbrăcat cu haina albă.

Cînd trecu prin spatele ei ca să se ducă lîngă plită, o bătu ușurel pe umăr. Jeannine își șterse nasul cu o cîrpă și se alătură rîsului general.

În acest moment al poveștii, Camille se întrebă dacă nu cumva se îndrăgostește de el...

Rahat. Asta nu era în program... Nu, nu, făcu ea, apucînd un fund de lemn. Nu, nu, e doar pentru că a făcut-o pe personajul dickensian astă-noapte... N-avea de gînd să cadă în cursă...

— Îmi dați și mie ceva de făcut? întrebă ea.

Femeile îi explicară cum să taie carnea în bucățele.

— Ce faceți cu ea?

Răspunsurile veniră din toate părțile:

— Cîrnați! Salam! Caltaboș! Lebăr! Chiftele!

— Dar dumneavoastră ce faceți cu periuța de dinți, se aplecă ea înspre vecina ei.

— Spăl mațele.

Bleah!

— Și Franck?

— Franck o să le pună la fiert... O să fiarbă caltaboșul și o să pună la prăjit cîrnații și alte bunătăți...

— Ce bunătăți?

— Capul, coada, urechile și piciorușele...

Bleah! Bleah!

Ăăă... Am convenit, pare-mi-se, că n-o face pe nutriționistul decît de marți încolo, da?

Cînd Franck se întoarse din pivniță cu cartofii și ceapa și o văzu trăgînd cu coada ochiului la celelalte ca să vadă cum se ține cuțitul, se duse la ea și i-l smulse din mînă:

— Nu pui mîna pe așa ceva. Fiecare cu treaba lui. Dacă-ți tai un deget, te-ai nenorocit... Fiecare cu treaba lui, da? Unde ți-e carnetul?

Apoi le zise cumetrelor:

— Ia spuneți... V-ar deranja dacă vă desenează?

— Nu.

— Ba da. Ia uite cum îmi stă permanentul...

— Haida-de, Lucienne, ți-ai găsit s-o faci pe cocheta! Parcă noi nu știm că aia e perucă!

Cam asta era atmosfera: Club Med la țară...

Camille se spală pe mâini și desenă pînă la lăsarea serii. Înăuntru și afară. Sîngele și acuarelele. Cîinii și pisicile. Copiii și bătrînii. Focul și sticlele. Capoatele și vestele. Sub masă, pîslarii îmblăniți. Pe masă, mîinile bătătorite. Franck văzut din spate și ea, reflectată cețos într-o cratiță de inox.

Îi oferi fiecăruia portretul. Freamăt mare. Apoi îi rugă pe copii să îi arate ferma, ca să ia aer. Și să se mai trezească din mahmureală...

Copiii, în pulovere cu Batman și cizme Le Chameau, alergau în toate direcțiile, prindeau pui rîzînd nevoie-mare și întăritau cîinii plimbîndu-le bucăți de mațe pe sub nas...

— Bradley, ești dus cu pluta! Nu porni tractorul, că poți să mori!

— Păi ziceam să-i arăt...

— Te cheamă Bradley?

— Ăăă... da!

Bradley era evident durul în devenire al găștii. Se despuie pe jumătate să-i arate cicatricele.

— Dacă le-aș pune cap la cap, se dădu el șmecher, ar face optișpe centimetri de cusături...

Camille încuviință cu gravitate și-i desenă doi Batmani: unul care-și ia zborul și unul care se luptă cu o caracatiță uriașă.

— Cum faci să desenezi așa bine?

— Și tu desenezi bine. Toată lumea desenează bine...

Seara, petrecere. Douăzeci și doi de oameni în jurul mesei, și porc gătit în toate felurile. Cozile și urechile se frigeau în vatră și traseră la sorti farfuria în care aveau să nimerească. Franck se dăduse peste cap, puse mai întâi pe masă un fel de supă gelatinoasă și foarte aromată, în care Camille își înmuie pâinea, dar fără a o vîrî prea adînc. Apoi aduse caltaboșul, picioarele, limba și cîte și mai cîte... Camille își trase scaunul înapoi cu cîteva centimetri și îi păcăli, întinzînd paharul spre cel mai darnic. După asta veni rîndul deserturilor – fiecare adusese o tartă sau o prăjitură – și, în fine, rachiul...

— Aaa... domniță dragă, trebuie neapărat să gustați... Porumbițele care refuză așa ceva rămîn fete mari...

— Păi bine, atunci... Dar numai un strop...

Camille își asigură deflorarea viitoare sub privirea șireată a vecinului, care n-avea decît un dinte și jumătate, apoi profită de amețeala generală ca să se ducă la culcare.

Căzu grămadă și adormi legănată de hăhăiala veselă care urca printre scîndurile podelei.

Dormea dusă cînd veni Franck și se lipi de ea. Mormăi nemulțumită.

— Nu-ți fă griji, sînt turtă, nu-ți fac nimic, murmură el.

Camille era întoarsă cu spatele, iar el își vârî nasul în ceafa ei și își strecură o mînă pe sub ea, ca să se muleze pe trupu-i slăbănog. Părul ei scurt îi gîdila nările.

— Camille?

Dormea? Se prefăcea? În orice caz, nici un răspuns.

— Îmi place cînd sînt cu tine...

Zîmbi.

Visa? Dormea? Nu se știe...

Pe la prînz, cînd se treziră, fiecare era în patul lui. Nici unul, nici celălalt nu făcu vreun comentariu.

Mahmureală, năuceală, oboseală... Așezară salteaua la loc, împăturiră cearșafurile, se duseră pe rînd la baie și se îmbrăcară în tăcere.

Coborîrea scării li se păru o aventură primejdioasă, iar Jeannine îi întinse fiecăruia cîte un bol de cafea, fără un cuvînt. Alte două femei erau deja în capul mesei, vîrîte pînă la coate în carnea de cîrnați. Camille își mută scaunul lîngă șemineu și-și bău cafeaua fără să se gîndească la nimic. Era limpede, tăria aia fusese prea mult pentru ea, iar acum bea închizînd ochii după fiecare sorbitură... Ufff... Țsta era prețul pe care trebuia să-l plătească pentru că nu mai era tînără...

Mirosurile din bucătărie îi întoarseră stomacul pe dos. Se ridică, își turnă încă un bol de cafea, își luă punga de tutun din haină, ieși în curte și se așeză pe masa de tăiat porci.

După o clipă apăru și Franck.

— Pot?

Îi făcu loc.

— Te doare capul?

Făcu semn că da.

— Uite... Trebuie să trec s-o văd pe bunică-mea... Așa că avem trei posibilități: fie rămîi aici și mă întorc mai pe după-masă să te iau, fie vii cu mine și mă aștepți acolo, cît mă duc eu s-o bat la cap, fie te las la gară în drum spre azil și te duci singură la Paris...

Camille nu răspunse imediat. Lăsă bolul jos, își rulă o țigară, o aprinse și suflă un fuor lung de fum, liniștitor.

— La ce te gîndești?

— Nu știu, minți el.

— Nu prea am chef să rămîn aici fără tine...

— Bine, atunci te las la gară... Pentru că dacă mă uit la tine, nu prea rezisti la o cursă cu motocicletă... Cînd ești obosit, simți și mai tare frigul...

— Foarte bine, răspunse ea.

La dracu'...

Jeannine insistă. Haideți, zău așa, o bucățică pe portbagaj, o împachetez. Apoi îi conduse pînă în capul drumului, îl luă în brațe pe Franck și-i șopti la ureche cîteva cuvinte pe care Camille nu reuși să le audă.

Iar cînd el puse un picior în pămînt, la primul stop înainte de drumul național, Camille ridică și viziera ei, și pe a lui Franck:

— Vin cu tine...

— Ești sigură?

Încuviință din cască și se pomeni proiectată în spate. Ups! Viața se accelera dintr-o dată. Asta e... Ce să-i faci...

Se lipi de el, strîngînd din dinți.

1. *Familia Deschiens*, celebră piesă de teatru creată și pusă în scenă de Jérôme Deschamps în 1978 și a cărei notorietate a sporit grație preluării la televiziune de către postul Canal+.

— Vrei să m-aștepți într-o cafenea?

— Nu, nu, rămân să te aștept jos...

Nici nu făcuseră bine trei pași pe hol, că o femeie în halat alb se și precipită spre el. Îl privi clătinînd cu tristețe din cap:

— O ia de la capăt...

Franck oftă:

— E în camera ei?

— Da, însă și-a împachetat iar toate lucrurile și nu ne lasă s-o atingem.

E într-o stare de prostrație, cu paltonul pe genunchi, de ieri-seară...

— A mîncat?

— Nu.

— Mulțumesc.

Se întoarce spre Camille:

— Poți tu să-mi ții lucrurile?

— Ce se întîmplă?

— Se întîmplă că Paulette începe să mă scoată din sărite cu tîmpeniile ei!

Era alb ca varul.

— Nici nu-mi dau seama dacă e bine să mă duc s-o văd... Sînt în ceață complet... M-a terminat...

— De ce nu vrea să mănînce?

— De încăpățînată, pentru că are impresia că așa o s-o iau de-aici! Îmi face figura de fiecare dată cînd vin... Ooof, vreau să plec, pur și simplu...

— Vrei să vin cu tine?

— Tot aia e.

— Da, dar o să fie o diversiune...

— Crezi?

— Sigur, hai... Să mergem.

Franck intră primul și anunță cu o voce zglobie:

— Mamaie... Eu sînt... Am o surpr...

Nu găsi curajul să termine.

Bătrîna stătea pe pat cu o privire fixă ațintită spre ușă. Își pusese paltonul, pantofii, fularul și chiar și pălărioara neagră. La picioarele ei se afla o valiză prost închisă.

„Mi se rupe inima...” Încă o expresie fără cusur, se gîndi Camille, care își simți numaidecît inima sfărîmîndu-i-se în bucățele.

Era atît de micuță, cu ochii senini și fețișoara ascuțită... Un șoricel... O Célestine prinsă în capcană...

Franck se prefăcu că totul e perfect normal:

— Ei, ia te uită, iar te-ai înfofolit! glumi el și o dezbrăcă numaidecît. Și nu din cauză că n-ar merge căldura... Cîte grade să fie? Cel puțin douăzeci și cinci... Am vorbit cu cei de jos și le-am zis că e prea cald, dar nu mă ascultă niciodată... Tocmai ne-am întors de la Jeannine, că au tăiat porcul, și pot să-ți spun că și în afumătoare e mai răcoare decît aici... Tu cum te mai simți? Ia te uită ce-i sub pat! Asta înseamnă că ai primit în sfîrșit pachetul de la Redoute, așa-i? Da' știu că nu s-au grăbit! Și ciorapii, sînt

buni? I-am nimerit? Vreau să-ți spun că nici nu se-nțelege ce scrii... Să mă fi văzut cum arătam când i-am cerut vânzătoarei apă de toaletă Monsieur Michel... Biata femeie se uita la mine cruciș, așa că i-am arătat biletul tău. A trebuit să-și pună ochelarii și tot... Nu-ți spun ce zăpăceală, și pînă la urmă s-a prins: care va să zică Mont-Saint-Michel, nu Monsieur Michel... Trebuia să fi știut, nu? Poftim, uite-l aici... Mare noroc că nu s-a spart...

Îi puse înapoi papucii de casă, povesti vrute și nevrute, se îmbătă cu cuvinte ca să nu fie nevoit s-o privească.

— Tu ești micuța Camille? o întrebă ea zîmbindu-i fermecător.

— Ăăă... da...

— Vino-ncoace să te văd...

Camille se așeză lîngă ea.

Bătrîna îi luă mîinile într-ale ei:

— Dar ești înghețată...

— Din cauza motocicletei...

— Franck?

— Da.

— Fă-ne, dragă, un ceai! Fetița trebuie să se-ncălzească!

Răsuflă ușurat. Mulțumescu-ți ție, Doamne. Ce era mai greu trecuse...
Își aruncă lucrurile în dulap și căută ceainicul.

— Scoate și niște biscuiți din noptieră... Apoi, întorcîndu-se: Așadar tu ești... Tu ești Camille... Vai, ce fericită sînt să te cunosc...

— Și eu... Mulțumesc pentru fular...

— A, numai bine, ia uită-te...

Se ridică și se întoarce cu o sacoșă plină de cataloage Phildar vechi.

— Mi le-a adus prietena mea Yvonne pentru tine... Ia spune-mi, ce ți-ar plăcea? Dar să nu fie bob de orez, bine? Că nu știu cum se face...

Martie 1984. Aha...

Camille dădea încet paginile flendurite.

— Ăsta e drăguț, nu?

Bătrîna îi arăta o jachetică oribilă cu cordon răsucit și nasturi aurii.

— Ăăă... Mi-ar plăcea mai degrabă un pulover gros...

— Un pulover gros?

— Da.

— Cum să fie?

— Știți, din acela pe gît...

— Păi atunci, dă la bărbați!

— Ăsta...

— Franck, iepurașule, dă-mi ochelarii...

Ce fericit era să le audă vorbind așa. E bine, mamaie, continuă. Dă-mi ordine, ridiculizează-mă în fața ei, poartă-te cu mine de parcă aș fi un țînc, numai nu mai boci. Te implor. Nu mai boci.

— Așa... Bun... Vă las. Mă duc să fac pipi...

— Foarte bine, foarte bine, lasă-ne.

Franck zîmbea.

Ce fericire, ce fericire...

Închise ușa și începu să țopăie pe culoar. Ar fi luat-o-n brațe pe prima pacientă care-i ieșea în cale. Ce bine, drace'! Nu mai era singur. Nu mai era singur! „Lasă-ne“, îi zisese. Sigur, fetelor, vă las! Exact asta vreau și eu, fir-ar mama naibii! Exact asta vreau!

Mersi, Camille, mersi. Chiar dacă n-o să mai vii, avem trei luni de liniște cu puloverul ăla al tău! Lîna, culorile, probele... Conversație

asigurată pentru o bună bucată de timp... Bun, unde-i WC-ul ăla?

Paulette se instalează în fotoliu, iar Camille se lipi cu spatele de calorifer.

— Stai bine așa, pe jos?

— Da.

— Și Franck tot acolo se așază... Ai servit un biscuit?

— Patru!

— Foarte bine...

Se priviră lung și-și spuseră în tăcere o grămadă de lucruri. Vorbiră despre Franck, bineînțeles, despre distanțe, despre tinerețe, peisaje, moarte, singurătate, despre timpul care trece, despre fericirea de a fi împreună, despre viață, cu bune și cu rele, fără a rosti un cuvânt.

Camille ar fi vrut foarte tare s-o deseneze. Chipul ei o ducea cu gândul la ierburile pitice de pe spinările dealurilor, la violetele sălbatice, la florile de nu-mă-uita, la mugurii aurii... Era un chip deschis, luminos, delicat precum hîrtia japoneză. Ridurile de suferință dispăreau în rotocoalele ceaiului și lăsau loc miilor de drăgălășenii din colțurile ochilor.

I se părea frumoasă.

Paulette se gîndea exact la același lucru. Fetița asta era atît de grațioasă și de calmă, atît de elegantă în ciuda hainelor ăstora ciudate de vagabond. I-ar plăcea să fie primăvară, să-i arate grădina, ramurile de gutui în floare și mireasma de iasomie. Nu, ea nu era ca celelalte.

Un înger coborît din ceruri, obligat să poarte bocanci butucănoși pentru a putea rămîne printre oameni...

— A plecat? se neliniști Franck.

— Nu, nu, aici sînt! răspunse Camille ridicînd o mînă de după pat.

Paulette zîmbi. N-avea nevoie de ochelari ca să vadă anumite lucruri... O mare greutate i se ridică de pe suflet. Trebuia să se resemneze. Se va resemna. Trebuia, în sfîrșit, să o accepte. Pentru el. Pentru ea. Pentru toată lumea.

Nu vor mai fi anotimpuri, bine... Gata... Asta e. Fiecăruia îi vine rîndul. Nu-l va mai supăra. Nu va mai trece în fiecare dimineață prin grădina ei, nu... Va încerca să nu se mai gîndească la nimic. Acum era rîndul lui să trăiască.

Era rîndul lui...

Franck îi povesti despre ziua anterioară cu o veselie nouă în glas, iar Camille îi arătă schițele făcute.

— Ce-i asta?

— O bășică de porc.

— Și asta?

— Șoșoni-pîslari-papuci revoluționari!

— Și băiețelul ăsta?

— Ăăă... am uitat cum îl cheamă...

— Și ăsta?

— ăsta e Omul Păianjen... A nu se confunda cu Batman, atenție!

— Ce frumos să fii așa talentat...

— Ei, nu-i mare lucru...

— Nu de desene vorbeam, drăguț, mă refeream la ochi... Aha! Mi-au adus cina! Ar trebui să vă pregătiți de plecare, copii... S-a întunecat deja...

Stai puțin... Ea ne zice nouă să plecăm? Franck rămăsese mască. Era atât de uimit, încât se ținu de perdele ca să se ridice și smulse tija.

— Căca-m-aș!

— Lasă, nu-i nimic, și nu mai vorbi ca un golan, se poate!?

— Gata, nu mai vorbesc.

Zîmbea cu privirea-n pământ. Așa, Paulette. Așa. Nu te jena. Fă-mi morală. Țipă. Scandalizează-te. Fii iar cum ai fost.

— Camille?

— Da?

— Pot să te rog ceva?

— Sigur!

— Dă-mi un telefon când ajungeți, ca să stau liniștită... El nu mă sună niciodată și... Sau dacă ți-e mai comod, lasă să sune doar o dată și după aia închizi, iar eu o să înțeleg și o să mă culc fără griji...

— Promit.

Erau încă pe culoar, când Camille își dădu seama că și-a uitat mănușile. Se repezi în cameră și o văzu pe bătrână deja postată în fața ferestrei ca să-i vadă cum pleacă.

— Ăăă... mănușile...

Femeia cu părul roșu nu avu cruzimea să se întoarcă. Se mulțumi să ridice mîna și să dea din cap.

— E îngrozitor... izbucni ea, în timp ce Franck se lăsă pe vine să scoată antifurtul.

— Nu, nu vorbi așa... A fost super astăzi! Datorită ție, de fapt... Mulțumesc...

— Nu, e îngrozitor...

Îi făcură cu mîna siluetei minuscule de la etajul trei și reintrară în furnicar. Franck se simțea mai ușor. Camille, dimpotrivă, nu-și mai găsea cuvintele, nu mai putea gîndi.

Franck opri la intrarea în bloc, cu motorul încă mergînd.

— Nu... Nu vii acasă?

— Nu, răspunse casca.

— Ăăă, bine... Salut.

Probabil că nu era nici ora nouă, dar apartamentul era cufundat în întuneric.

— Philou? Ești acasă?

Îl găsi băgat în pat. Într-o stare de completă prostrație, cu pătura pînă la umeri și mîna captivă între paginile unei cărți.

— Ce faci?

— ...

— Ți-e rău?

— M-am tot d... dat de ceasul morții... Vă a... așteptam mul... mult mai devreme.

Camille oftă. La naiba... Cînd nu e unul, e celălalt...

Camille își propti coatele pe șemineu, îi întoarse spatele și își sprijini fruntea în palme:

— Philibert, încetează, te rog. Încetează să te mai bîlbîi. Nu-mi face asta. Nu strica totul. E prima oară cînd plec, după ani de zile... Revino-ți, aruncă poncho-ul ăla ros de molii, lasă jos cartea aia, ia-ți un ton detașat și întreabă-mă: „Ei, Camille, a fost frumos în excursie?”

— Ei, Ca... Camille, a fost frumos în excursie?

— Foarte frumos, mersi! Tu ce-ai mai făcut? Ce bătlie avem pe ziua de azi?

— Pavie...

— Aha... foarte bine...

— Ba nu, un dezastru.

— Care-i asta?

— Casa de Valois împotriva Habsburgilor... Francisc I contra lui Carol Quintul...

— Sigur că da! Carol Quintul, știi! Ăla care vine după Maximilian I la cîrma Imperiului Romano-German!

— Pe onoarea mea, de unde știi?

— Aha! te-am lăsat mască, este?

Își scoase ochelarii și se frecă la ochi.

— A fost frumos în excursie?

— Foarte pitoresc.

— Îmi arăți carnetul?

— Dacă te ridici din pat... Mai e supă?

— Cred că da...

— Te aștept în bucătărie.

— Și Franck?

— Și-a luat zborul...

— Știai că e orfan? Mă rog, că maică-sa l-a abandonat?

— M-am gîndit eu...

Camille era prea obosită ca să adoarmă. Își împinse șemineul pînă în salon și fumă pe muzica lui Schubert.

Călătorie de iarnă.

Începu să plîngă și regăsi brusc gustul pietricelelor în fundul gîtului.

Tată...

Camille, gata. Du-te la culcare. Plimbarea asta romantică, frigul, oboseala, el, acolo, jucându-se cu nervii tăi... Încetează imediat. E o tâmpenie.

Of, la naiba!

Ce?

Am uitat s-o sun pe Paulette...

Sun-o, ce mai aștepți?!

E târziu...

Cu atât mai mult! Grăbește-te!

— Camille sînt... V-am trezit?

— Nu, nu...

— Am uitat de dumneavoastră...

Tăcere.

— Camille?

— Da.

— Să ai grijă de tine, fetiço, da?

— ...

— Camille?

— Si... sigur că da...

A doua zi rămase în pat pînă aproape să plece la muncă. Cînd se dădu jos, zări pe masă farfuria pe care i-o pregătise Franck, însoțită de un bilet: „Filet mignon de ieri cu prune uscate și tagliatelle proaspăt preparate. La microunde trei minute“.

Și fără greșeli, ca să vezi...

Mîncă în picioare și se simți numaidecît mai bine.

Își câștigă pâinea în tăcere.

Storcea cîrpele, golea scrumierele, înnodea sacii menajeri.

Se întoarce pe jos.

Își lovea mîinile una de alta ca să și le încălzească.

Ridica fruntea.

Se gîndea.

Și cu cît se gîndea, cu atît mergea mai repede.

Aproape alerga.

Era două noaptea cînd îl zgîlțui pe Philibert:

— Trebuie să vorbesc cu tine.

— Acum?

— Da.

— D... dar cât e ceasul?

— N-are importanță, ascultă ce-am de zis...

— Dă-mi ochelarii, te rog...

— N-ai nevoie de ochelari, e întuneric...

— Camille... Te rog.

— Așa, mulțumesc... Cu ochelarii, aud mai bine... Care-i treaba, soldat? Ce-i cu ambuscada asta?

Camille trase aer în piept și-și goli sacul. Vorbi o bună bucată de timp.

— Acesta a fost raportul meu, domnule colonel...

Philibert nu scoase o vorbă.

— Nu spui nimic?

— Pe onoarea mea, dacă ai vrut o ofensivă, ți-a reușit...

— Nu ești de acord?

— Stai puțin, lasă-mă să mă gândesc...

— O cafea?

— Bună idee. Du-te și fă-ți o cafea pînă mă adun...

— Tu nu vrei?

Închise ochii și-i făcu semn să ridice tabăra.

— Ei?

— Î... Îți spun sincer: nu cred că e o idee bună...

— Ah? făcu ea mușcându-și buzele.

— Nu.

— De ce?

— Pentru că e o responsabilitate mult prea mare.

— Găsește altceva. Nu vreau s-aud un asemenea răspuns. Nu face doi bani. Lumea e sătulă pînă-n gît de oamenii care fug de responsabilități... Pînă-n gît, Philibert... Tu, unul, nu ți-ai pus această problemă cînd ai venit în noaptea aia sus, la mine, unde zăceam nemîncată de trei zile...

— Ba da, tocmai că mi-am pus problema...

— Și? Îți pare rău?

— Nu. Dar nu se compară. Nu e nici pe departe aceeași situație...

— Ba da! E exact aceeași situație!

Tăcere.

— Știi că asta nu e casa mea... Locuim aici temporar... Și mîine dimineață mă pot pomeni cu o scrisoare recomandată prin care sînt somat să părăsesc apartamentul într-o săptămînă...

— Pff... Știi foarte bine cum sînt succesiunile astea... Se poate întîmpla să mai rămîi aici încă zece ani...

— Zece ani sau o lună... Rămîne de văzut... Știi, cînd sînt mulți bani în joc, pînă și cei mai mari avocați găsesc pînă la urmă o cale de compromis...

— Philou...

— Nu te uita așa la mine. Îmi ceri prea mult...

— Nu, nu-ți cer nimic. Te rog doar să ai încredere în mine...

— Camille...

— Nu... Nu v-am povestit niciodată, dar am... Am avut o viață de rahat pînă să vă cunosc pe voi. Bine, în comparație cu copilăria lui Franck, nu pare mare lucru, dar orișicîț, am impresia că e tot cam pe-acolo... Poate ceva mai insidios... Așa, ca picătura chinezească... Și la un moment dat... Nu știu cum am făcut... M-am purtat ca o idioată, probabil, dar...

— Dar...

— I-am... I-am pierdut pe drum pe toți oamenii pe care i-am iubit și...

— Și?

— Și cînd ți-am spus deunăzi că nu te am decît pe tine pe lumea asta, nu... Of, la naiba! Știi, ieri a fost ziua mea. Am împlinit douăzeci și șapte de ani și singura persoană care și-a amintit a fost, din nefericire, maică-mea. Și știi ce cadou mi-a dat? O carte cu rețete de slăbit. Nu-i nostim? Cine poate să fie mai spiritual de-atîț, te-ntreb? Îmi pare rău că te sîcîi cu povestea asta, dar trebuie să mă ajuți din nou, Philibert... Încă o dată... După aia nu-ți mai cer niciodată nimic, îți promit.

— Ieri a fost ziua ta? se lamentă el. Și de ce nu ne-ai anunțat?

— De-aia nu mai putem noi acum. Ți-am povestit toate astea de dragul melodramei, dar de fapt n-are nici o importanță...

— Ba da! Mi-ar fi plăcut să-ți fac un cadou...

— Păi hai, fă-mi-l acum.

— Dacă accept, mă lași să dorm?

— Da.

— Bine, atunci, de acord...

Bineînțeles, nu mai reuși să adoarmă.

A doua zi dimineață, la ora șapte, Camille era deja pe picior de război. Se dusesese la brutărie și cumpărase un baton pentru gradatul preferat.

Cînd acesta din urmă își făcu apariția în bucătărie, o găsi aplecată deasupra chiuvetei.

- Ooo... gemu el, au început marile manevre... deja?
- Voiam să-ți aduc micul dejun la pat, dar n-am îndrăznit...
- Bine ai făcut. Numai eu știu cum să-mi dozez laptele cu cacao.

- Vai, Camille... stai jos, că mă ia cu amețeală...

- Dacă mă așez, am să te anunț ceva grav...
- Groaznic... Atunci rămîi în picioare...

Se așeză în fața lui, cu mîinile pe masă, și îl privi fix în ochi:

- Vreau să mă apuc iar de pictură.
 - Poftim?
 - Mi-am pus la poștă demisia, adineauri, cînd am coborît...
- Tăcere.
- Philibert?
 - Da.
 - Vorbește. Zi-mi ceva...

Își luă bolul de la gură și își linse mustățile:

— Nu. Asta nu e treaba mea. În povestea asta ești singură, dragă Camille...

— Aș vrea să mă mut în camera din fund...

— Dar Camille... E un adevărat bazar acolo!

— Și un miliard de muște moarte, știu. Dar e cea mai luminoasă încăpere, cu două ferestre pe colț, una la est și una la sud...

— Și bazarul?

— Mă ocup eu...

Philibert oftă:

— Voia femeii...

— Ai să vezi, ai să fii mândru de mine...

— Contez pe asta. Și eu?

— Tu ce?

— Am și eu dreptul să te rog ceva?

— Păi sigur...

Roși:

— I... imaginează-ți că... că vrei să... să-i oferi un ca... cadou unei ti... tinere pe ca... care n-o cu... cunoști, ce fa... faci?

Camille îl privi pe sub sprâncene:

— Poftim?

— N... n-o face pe p... proasta, m-ai auzit f... foarte bine...

— Habar n-am, cu ce ocazie?

— C... cu nici o ocazie sp... specială...

— Pentru când?

— Sî... sîmbătă.

— Dă-i un Guerlain.

— Po... poftim?
— Un parfum...
— Nu... nu mă pricep să cu... cumpăr așa ceva...
— Vrei să vin eu cu tine?
— T... te rog...
— Nici o problemă! Mergem în pauza ta de masă...
— Mu... mulțumesc...

— Ca... Camille?
— Da?
— E doa... doar o pri... prietenă, bine?
Ea se ridică rîzînd.
— Sigur că da...

Apoi, dînd cu ochii de calendarul Poștei:

— Ia te uită ce chestie! Sîmbătă e Sfîntul Valentin. Știai?
Philibert își vîrî nasul în bolul cu cacao.

— Hai, te-am lăsat, am treabă... Vin să te iau de la muzeu pe la prînz...

Cînd ea ieși din bucătărie cu Ajaxul și o rezervă de bureți, Philibert stătea tot cu nasul în bol și lipăia zațul de Nesquick.

Franck se întoarse acasă să-și facă siesta la începutul după-amiezii și găsi apartamentul pustiu și toate alea cu fundu-n sus:

— Ce-i panarama asta?
Pe la ora cinci se trezi. Camille se lupta cu un picior de lampă:
— Ce se-ntîmplă aici?
— Mă mut...

— Unde te duci? se îngălbeni el.

— Aici, îi arată ea spre muntele de mobilă stricată și covorul de muște moarte. Deschise larg brațele: îți prezint noul meu atelier...

— Neee...

— Ba da!

— Și serviciul?

— Mai vedem...

— Și Philou?

— Ei... Philou...

— Ce?

— E în butoiul cu melancolie...

— Ha?

— Nu, nimic.

— Vrei o mînă de ajutor?

— Mai întrebi!

Cu un bărbat era mult mai ușor. Într-o oră mutaseră tot bazarul în camera de-alături. O cameră ale cărei ferestre erau condamnate din cauza „zidăriei defectuoase” dimprejur...

Camille profită de un moment de acalmie – Franck bea o bere rece cîntărind amploarea muncii depuse – ca să trimită ultima salvă:

— Lunea viitoare, la prînz, aş vrea să-mi sărbătoresc aniversarea împreună cu Philou și cu tine...

— N-ai vrea mai bine seara?

— De ce?

— Păi știi că lunea sînt de tură...

— A, da, mă scuzi, m-am exprimat greșit: lunea viitoare, la prînz, aş vrea să-mi sărbătoresc aniversarea împreună cu Philou și cu tine și cu

Paulette.

— Unde, la azil?

— Sigur că nu! Ai să ne găsești tu o cârciumioară simpatică!

— Și cum ajungem acolo?

— M-am gândit c-am putea închiria o mașină...

Franck tăcu și medită pînă la ultima înghițitură.

— Foarte bine, făcu el turtind cutia de bere, chestia e că dup-aia o să fie dezamăgită ori de cîte ori o să mă duc la ea singur...

— Da... Sînt toate șansele...

— Nu trebuie să te simți obligată să faci asta pentru ea, bine?

— Nu, nu pentru ea, pentru mine.

— Bine, în cazul ăsta am să-mi aranjez tura... Am un amic care ar fi foarte încîntat să facă schimb cu mine, dacă-i împrumut motorul... Ce scîrboase-s toate muștele astea...

— Am așteptat să te trezești ca să dau cu aspiratorul...

— Te descurci?

— Mă descurc. Ți-ai văzut Ralph Lauren-ul?

— Nu.

— Drrăguțul de cățeluș e suuperrb, iarr ea e taarre ferricită...

— Cîți ani împlinești?

— Douășapte.

— Unde ai stat înainte?

— Poftim?

— Înainte să stai aici, unde ai stat?

— Păi sus!

— Și înainte de asta?

— N-avem timp acum... Cînd o să stai acasă într-o seară am să-ți povestesc...

— Așa zici mereu și dup-aia...

— Ba nu, ba nu, acum mă simt mai bine... O să-ți povestesc edificatoarea istorie a vieții lui Camille Fauque...

— Ce-nseamnă edificatoare?

— Bună întrebare...

— Adică, cum ar veni, „ca un edificiu“?

— Nu. Adică „exemplară“, dar la modul ironic...

— Ah?

— Ca un edificiu care s-ar prăbuși grămadă, dacă vrei...

— Ca Turnul din Pisa?

— Exact!

— Futu-i, nașpa să trăiești c-o intelectuală...

— Ba nu! Dimpotrivă! E foarte plăcut!

— Nu, e nașpa. Tot timpul mi-e frică să nu fac greșeli de ortografie...

Ce-ai mâncat la prânz?

— Am mâncat un sandvici cu Philou... Dar am văzut că mi-ai lăsat ceva în cuptor, o să mănânc imediat... Mersi... E foarte bun.

— Nu face nimic. Hai, am plecat...

— Și tu ce mai faci, te simți bine?

— Obosit...

— Păi dormi!

— De dormit, dorm, dar nu știu... Sînt chiaun... Bun... M-am dus.

— Măi să fie... Nu te mai vede omul cinșpe ani și acum dai buzna aici aproape zilnic!

— Bună, Odette.

Pupături zgomotoase.

— A ajuns?

— Nu, nu încă...

— Bine, stăm și noi jos cît o așteptăm... Uite, ei sînt prietenii mei: Camille...

— Bună ziua.

— ...și Philibert.

— Încîntat. E minu...

— Gata, gata! Lasă că faci temenele mai încolo...

— Ei, nu mai fi așa nervos!

— Nu sînt nervos, mi-e foame. A, uite-o... Săru' mîna, mamaie, săru' mîna, doamna Yvonne. Ciocniți un pahar cu noi?

— Bună, Franck, dragă. Nu, mersi, am musafiri acasă. Pe la ce oră să trec să o iau?

— O aducem noi...

— Să nu fie prea tîrziu, bine? Ultima dată mi-au făcut scandal... Trebuie să fie înapoi înainte de cinci și jumătate pen...

— Da, da, sigur, doamna Yvonne, sigur. Salutări acasă...

Franck respiră ușurat.

— Așa, mamaie, el e Philibert...

— Omagiile mele, doamnă...

Se aplecă să-i sărute mîna.

— Hai să ne-așezăm. Nu, Odette! Nu vrem meniu! Ne lăsăm pe mîna bucătarului-șef!

— Un aperitiv?

— Șampanie! răspunse Philibert, după care se întoarse spre vecina sa: dumneavoastră vă place șampania, doamnă?

— Da, da... făcu Paulette, intimidată de manierele tînărului.

— Uitați niște jumări, cît așteptați...

Toată lumea era cam încordată. Din fericire, vinișorul de Loara, știuca în unt și brînzeturile de capră dezlegară numaidecît limbile. Philibert era plin de atenții față de vecina sa, iar Camille rîdea ascultînd prostioarele lui Franck:

— Aveam... Pfff... Cîți ani aveam, mamaie?

— Doamne, e mult de-atunci... Treisprezece? Paisprezece?

— Era primul meu an de ucenicie... Pe vremea aia, mi-aduc aminte, mi-era o frică de René... O băgasem pe mîneacă... Dar, mă rog... M-a învățat tot felul de lucruri... A scos untul din mine... Nici nu mai știu ce mi-a arătat... Niște spatule, parcă, și mi-a zis: „Asta se cheamă pisica mare, iar asta, pisica mică. Să-ți amintești cînd te-o-ntreba profesorul, da? Pentru că, sigur, există și cărți, dar ăstea sînt denumirile adevărate din bucătărie. ăsta-i jargonul adevărat. După asta se recunosc ucenicii buni. Ia, ai reținut?

— Da, șefu’.

— Cum se cheamă asta?

— Pisica mare, șefu’.

— Și astălaltă?

— Păi... aia mică...

— Aia mică ce, Lestafier?

— Pisica mică, șefu'!

— E bine, băiatule, e bine... Ai s-ajungi departe...“ Doamne, ce tont eram pe vremea aia! Ce și-au mai bătut joc de mine... Dar nu rîdeam în fiecare zi, nu, Odette? Se lăsa cu șuturi în cur...

Odette, care se așezase lângă ei, dădea din cap.

— Acum e mai calm, să știi...

— Normal! Puștii din ziua de azi nu mai fac ce le spui!

— Nici nu mai mi-adu aminte de puștii din ziua de azi... Nu mai poți să le spui nimic... Se botoșesc. Atîta știu să facă: să stea îmbufnați. Mă obosesc... Mă obosesc mai tare ca voi cînd ați dat foc la pubele...

— Așa e! Uitasem...

— Ei, eu, una, n-am uitat, te rog să mă crezi!

Se stinse lumina. Camille suflă în lumînări și tot restaurantul aplaudă.

Philibert se făcu nevăzut și reveni cu un pachet mare:

— Camille, ăsta e din partea lui Franck și a mea...

— Da, da' a fost ideea lui, preciză Franck. Dacă nu-ți place, nu-i vina mea. Eu am vrut să plătesc un stripper, da' n-a vrut el...

— Vai, mulțumesc! Ce drăguț din partea voastră!

Era o masă de lucru pliantă pentru pictură, numită „de campanie“.

Philibert citi prezentarea produsului cu tremur în glas:

— *Stabilă, cu o suprafață plană mare și două sertare pentru ustensile, masa se poate plia și înclina sub două unghiuri. Este concepută inclusiv pentru a lucra la ea. Are patru picioare, minunat... pliante, din lemn de*

fag, asamblate două câte două printr-o traversă care îi conferă stabilitate când sînt deschise. Atunci când picioarele sînt pliate, ele blochează sertarele. Blatul de lucru poate fi înclinat grație unei cremaliere duble. Este conceput pentru blocuri de desen de maximum 68×52 cm. Sînt deja cîteva foi, în caz că... Un mîner încorporat permite transportarea mesei atunci când aceasta este pliată. Și asta nu e tot, Camille... sub mîner e prevăzut un loc pentru o sticlă de apă!

— E numai pentru apă? se neliniști Franck.

— Nu-i vorba de apă pentru băut, prostuțule, rîse Paulette de el, e pentru amestecat culorile!

— Aha, ce să fac, dacă sînt prost...

— Îți... îți place? se impacientă Philibert.

— E minunată!

— Sigur n... nu ți-ar fi plă... plăcut mai mult un tînar dezbrăcat?

— Am timp s-o încerc acum?

— Sigur, sigur, oricum îl așteptăm pe René...

Camille cotrobăi în geantă după trusa minusculă de acuarele și se așeză în fața geamului.

Desenă Loara. Lentă, largă, imperturbabilă. Cu bancurile de nisip nonșalante, cu stîlpii de care se leagă parîmele, cu bărcile ei mirosind a mucegai. Un cormoran. Stuful gălbui și albastrul cerului. Un albastru hibernal, metalic, strălucitor, epatant, dîndu-se în spectacol între doi nori mari și obosiți.

Odette era hipnotizată:

- Cum de reușește? Doar n-are decît opt culori în trusa aia mititică!
- Trișez, dar șșt... Pofțiți. E pentru dumneavoastră.
- Vai, mulțumesc! Mulțumesc! René! Vino-ncoace, să vezi ceva!
- Masa e din partea casei!
- Vai de mine, nu...
- Ba da, ba da! Țin neapărat...

Cînd se așeză din nou lîngă ei, Paulette îi strecură un pachet pe sub masă: era o căciuliță în set cu fularul. Aceleași găuri, aceleași culori. Super.

Cînd sosiră vînătorii, Franck îi urmă în bucătărie împreună cu șeful de sală și o ținură în coniac vorbind despre vînatul din tolbe. Camille se distra cu cadoul ei, iar Paulette îi povestea lui Philibert propriul război, în timp ce acesta, cu picioarele lungite, o asculta pasionat.

Apoi veni ora aceea oribilă, cînd se îngîănă ziua cu noaptea, și Paulette se așeză pe locul mortului.

Nimeni nu vorbea.

Peisajul deveni din ce în ce mai respingător.

Înconjurară orașul și traversară zone comerciale banale: supermarketuri, hoteluri de 29 de euro camera cu televizor, hangare și depozite. Într-un sfîrșit, Franck opri.

Chiar în capătul parării.

Philibert ieși și-i deschise portiera, iar Camille își scoase căciula.

Paulette o mîngîie pe obraz.

— Hai, hai... bombăni Franck, pe scurt. N-am chef să mă ia la refec sora-șefă!

Cînd se întoarse, silueta de la etaj dăduse deja perdelele la o parte.

Se așeză cu chipul schimonosit și trase aer în piept de cîteva ori înainte de a porni.

Nici nu ieșise bine din parcare, că fata îl bătu pe umăr:

— Oprește.

— Ce-ai mai uitat de data asta?

— Oprește, cînd îți spun.

Se întoarce.

— Ce-i?

— Cît te costă?

— Poftim?

— Chestia asta cu azilul...

— De ce mă-ntrebi?

— Cît?

— Zece mii de franci...

— Cine plătește?

— Șapte mii cinci sute douăzeci din pensia lui bunicu-meu, și nu mai știu care Consiliu general...

— Eu nu-ți cer decît două mii de franci bani de buzunar, iar restul îi păstrezi și nu mai muncești duminicile, ca să mă degrevezi pe mine...

— Stai puțin, despre ce vorbești?

— Philou?

— A, nu, drăguță, a fost ideea ta, se fandosi el.

— Da, dar e casa ta, prietene...

— Alo! Ce se-ntîmplă-aici? Ce-i nebunia asta?

Philou aprinse luminile:

— Dacă vrei...

— Și dacă vrea și *ea*, preciză Camille...

— ...o luăm cu noi, zîmbi Philibert.

— C... cu voi, unde? bîigui Franck.

— La noi... acasă...

— Cînd... cînd anume?

— Acum.

— A... acum?

— Spune-mi, Camille, și eu am tot aerul ăsta tîmp cînd mă bîlbîi?

— Nu, nici vorbă, îl liniști ea, tu n-ai *absolut deloc* privirea asta idioată...

— Și cine-o să se ocupe de ea?

— Eu. Dar ți-am spus condițiile...

— Și serviciul tău?

— Gata! La revedere!

— Dar ăăă...

— Ce?

— Medicamentele și restul...

— I le dau eu! Ce-i așa de complicat să numeri pastile?

— Și dacă se-ntîmplă să cadă?

— Păi n-o să cadă pentru că stau eu cu ea!

— Dar ăăă... Unde... unde-o să doarmă?

— În fosta mea cameră. E aranjat...

Își sprijini fruntea de volan.

— Și tu, Philou, ce părere ai?

— La început nu mi s-a părut o idee bună, dar apoi da. Cred că viața ta o să fie mai simplă dacă o aducem la noi...

— Dar un bătrîn... e o chestie grea!

— Serios? Cîte kile crezi că are bunicuța ta? Cincizeci? Nici măcar...

— Dar nu putem s-o luăm așa, una-două...

— Zău?

— Păi nu...

— Dacă trebuie să plătim daune, plătim...

— Pot să fac un tur?

— Du-te.

— Îmi rulezi și mie o țigară, Camille?

— Poftim.

Franck trînti portiera.

— E o tîmpenie, conchise el după ce-și reluă locul.

— Nici n-am susținut vreodată contrariul... Nu, Philou?

— Niciodată. Doar sîntem oameni lucizi!

— Nu vă e teamă?

— Nu.

— S-au văzut altele și mai și, nu?

— Ahăhă!

— Credeți că o să-i placă la Paris?

— Noi n-o ducem la Paris, o ducem la noi acasă!

— O să-i arătăm Turnul Eiffel!

— Nu. O să-i arătăm o grămadă de lucruri mult mai frumoase ca Turnul Eiffel...

Franck oftă.

— Bun, bine, și acum ce facem?

— Mă ocup eu, zise Camille.

Cînd se întoarseră și parcară din nou sub fereastra ei, ea era încă acolo.

Camille ieși în fugă. Din mașină, Franck și Philou asistară la un spectacol de umbre chinezești: o siluetă mică întorcându-se, o siluetă mai mare lângă ea, gesturi, mișcări din cap, ridicări de umeri; Franck o ținea una și bună: „E o prostie, vă spun eu că e o prostie... O prostie cât casa...”

Philibert zîmbea.

Siluețele își schimbă locul.

— Philou?

— Mmm...

— Ce e fata asta?

— Poftim?

— Fata asta pe care ne-ai adus-o... Ce e, mai exact? O extraterestră?

Philibert zîmbea.

— O zîină.

— Da, asta e... O zîină... Ai dreptate.

Și... ăăă... Ele... zînele astea... au sexualitate sau... ăăă...

— Da' ce dracu' fac femeile-ălea?

În sfîrșit, lumina se stinse.

Camille deschise fereastra și făcu vînt unui geamantan. Franck, care își mușca degetele, tresări:

— Drace, fata asta are boală s-arunce lucrurile pe geam, sau ce?

Rîdea. Plîngea.

— La naiba, Philou... lacrimi imense i se rostogoleau pe obraji. De luni de zile nu mai puteam să mă privesc în oglindă... Îți vine să crezi? Doamne, poți să crezi? tremura el.

Philou îi întinse batista.

— O să fie bine. O să fie bine. O s-o cocoloșim cu toții... Nu-ți face griji.

— Nu, băieți, nu, stați voi în față, că aveți picioare lungi...

Liniște de mormînt preț de cîțiva kilometri. Fiecare se gîndea dacă nu cumva făcuseră o mare prostie... Apoi, brusc, ingenuă, Paulette alungă norii:

— Auziți... O să mă duceți la spectacole? O să mergem la operetă?

Philibert se întoarce și fredonă: „*Sao braziliao, am aur/ Și vin de la Riu de Janeiru/ Mai bogat acum ca ieri/ Păris, Păris, mă întorc*“.

Camille o luă de mînă și Franck îi zîmbi în oglinda retrovizoare.

Noi patru, aici, acum, în acest Clio rablagit, eliberați, împreună, și Dumnezeu cu mila...

Am furat de-acolo toooot! reluară cu toții în cor.

PARTEA A PATRA

E o ipoteză. Povestea nu va merge atît de departe, încît să ne-o confirme. Și-apoi, certitudinile noastre nu stau niciodată în picioare. Într-o zi vrem să murim, iar a doua zi ne dăm seama că e suficient să coborîm cîteva trepte ca să găsim întrerupătorul și să vedem totul un pic mai limpede... Cu toate acestea, cei patru erau pregătiți să trăiască ce mai aveau de trăit ca pe cele mai frumoase zile din viața lor.

Începînd din exact acest moment, cînd cei trei îi arată casa, pîndindu-i, pe jumătate emoționați, pe jumătate neliniștiți, reacțiile și comentariile (nu va face nici un comentariu) și pînă la următorul bang! al destinului – glumețul ăsta – un vînt căldicel va adia peste chipurile lor obosite.

O mîngîiere, o amînare, un balsam.

Sentimental healing, cum ar zice el.

În familia aia de handicapați, aveau de-acuma o bunică, și chiar dacă tribul nu era complet – nu va fi niciodată –, nu aveau intenția să se lase doborîți.

Dar ce, erau la ananghie? Ei bine, hai să vorbim în termeni de poker! Erau serviți și asta se numește un careu. Mă rog, poate nu un careu de ași... Prea multe cucuie, prea multe bîlbîieli, prea multe cicatrice (în toate sensurile) ca să pretinzi așa ceva, dar... În fine, un careu!

Din păcate, nu erau jucători prea buni...

Nici dacă se concentrau. Nici dacă aveau, în sfîrșit, mîină bună. Cum să-
i ceri unui chouan¹ dezarmat, unei zîne fragile, unui băiat slab ca un țîr și
unei bătrînici pline de vîină să meargă la cacealma?

Imposibil.

Bah... asta e... O miză mică și cîștiguri ridicole – tot e mai bine decît să
te culci...

¹. Răsculat regalist din provinciile din vestul Franței, în timpul revoluției din 1789.

2

Camille nu merse pînă la capăt cu preavizul: Josy B. putea, categoric, mult prea rău. Trebuia să treacă pe la sediu (cuvîntul ăsta...) pentru a-și negocia plecarea și pentru a-și încasa... Cum se chema asta?... Diferența de bani. Cîntări argumentele pro și contra și se hotărî că puțin îi pasă.

Mamadou era supărată pe ea:

— Tocmai tu... Tocmai tu... repeta ea întruna în ultima seară, lovind-o cu mătura peste picioare. Tocmai tu...

— Tocmai eu ce? se enervă Camille după a o suta lovitură. Termină ce-ai de spus, fir-ar al dracului! Eu ce?

Femeia clătină din cap cu tristețe:

— Tu... nimic.

Camille se duse în altă încăpere.

Locuia în direcția opusă, dar urcă în aceeași garnitură de metrou pustie și își făcu loc pe aceeași banchetă, obligînd-o să se dea mai încolo. Parcă erau Asterix și Obelix cînd sînt supărați unul pe celălalt. Camille îi dădu un cot în șunci, iar Mamadou aproape c-o doborî la pămînt.

O luară de la început de mai multe ori.

— Hai, Mamadou... Nu te botoși...

— Nu mă botoșesc și-ți interzic să-mi mai zici Mamadou. Nu mă cheamă Mamadou! Urăsc numele ăsta! Așa-mi zice fetele de la servicii, da’

pe mine nu mă cheamă deloc Mamadou. Și cum tu nu mai ești colega mea, nu mai ai voie să-mi zici așa, ai priceput?

— A, da? Păi și-atunci cum te cheamă?

— Nu-ți zic.

— Ascultă Mam... mamă dragă... ție am să-ți spun adevărul: nu plec din cauza lui Josy. Nu plec din cauza slujbei. Nu plec din cauza banilor. Adevărul e că... plec pentru că eu am altă profesie... O profesie care... în sfârșit, așa cred... nu... Nu sînt sigură... o profesie la care mă pricep mai bine decît la asta și... care cred că mă va face mai fericită...

Tăcere.

— Și apoi nu e singurul motiv... Acum mă ocup de o doamnă în vîrstă și nu vreau să mai plec noaptea, înțelegi? Mi-e frică să nu cadă...

Tăcere.

— Bun, eu cobor, bine?... Pentru că altfel o să trebuiască să dau bani pe taxi...

Mamadou o apucă de mîină și o obligă să se așeze la loc.

— Mai stai un pic. Nu-i decît două jumate...

— Ce e?

— Poftim?

— Cealaltă profesie, ce e?

Camille îi întinse caietul.

— Na, făcu ea și îi dădu carnetul înapoi, e frumos. În cazul ăsta, io sînt dă acord. Poți să pleci acum, da' orișicît... Am fost foarte mulțumită să te cunosc, libelulo, adăugă ea întorcîndu-se.

— Mai vreau să te rog ceva, Mama...

— Vrei să-ți descînte frate-meu Léopold să ai succes garantat și clienți?

— Nu. Aș vrea să-mi pozezi...

— Pe cine să pozez?

— Nu, tu să-mi pozezi! Să-mi fii model...

— Eu?

— Da.

— Ia zi, îți bați joc dă mine?

— Din prima zi când te-am văzut, pe vremea aia lucram la Neuilly, îmi amintesc... Vreau să-ți fac portretul...

— Termină, Camille! Io nici măcar nu-s frumoasă!

— În ochii mei ești.

Tăcere.

— În ochii tăi sînt?

— În ochii mei ești...

— Și ce vezi tu frumos acolo? întrebă ea, arătînd cu degetul reflexia din geamul întunecat. Ai? Unde e ce spui?

— Dacă o să am ocazia să-ți fac portretul și dacă îmi reușește, o să se vadă în el tot ceea ce mi-ai povestit de când ne cunoaștem... Tot... Or să se vadă mama și tatăl tău. Și copiii tăi. Și oceanul. Și... cum o chema?

— Pe cine?

— Pe căprița ta.

— Bouli...

— O să se vadă și Bouli. Și verișoara ta care a murit... Și tot...

— Tu vorbești ca frate-meu! Zici tot felul dă fantezii de-alea nebune de-ale tale!

Tăcere.

— Dar... nu sînt sigură c-o să-mi reușească...

— Zău? Să știi că și dacă n-o să se vadă Bouli cocoțată în capul meu, tot o să fie bine! rîse ea. Da' ce-mi ceri tu acum ia timp, nu?

— Da.

— Atunci nu pot...

— Ai numărul meu de telefon... Ia-ți și tu liber de la Touclean o zi, două și treci pe la mine. Îți plătesc eu orele... Modelele se plătesc întotdeauna... E o meserie, să știi... Bun, am plecat. Nu... nu ne pupăm?

Femeia o sufocă la pieptul ei.

— Cum te cheamă, de fapt, Mamadou?

— Nu-ți spun. Nu-mi place numele meu...

Camille alergă de-a lungul peronului mimînd un telefon cu degetele la ureche. Fosta ei colegă făcu un gest ostenit cu mîna. Uită-mă, *toubab*¹ mic, uită-mă. Oricum m-ai uitat deja.

Își suflă nasul cu zgomot.

Îi plăcea să stea de vorbă cu ea.

E adevărat...

Nimeni pe lumea asta n-o asculta vreodată.

¹. Denumire dată albilor de negrii din Senegal.

3

În primele zile, Paulette nu ieși din camera ei. Îi era teamă că s-ar putea să îi deranjeze, că s-ar putea rătăci, că ar putea cădea (uitaseră să-i ia cadrul) și, mai cu seamă, că s-ar putea să regrete hotărârea nechibzuită.

Uneori se zăpăcea, spunea că petrece o vacanță frumoasă și îi întreba când au de gând s-o ducă înapoi acasă.

— Unde acasă? se enerva Franck.

— Știi foarte bine unde... la mine acasă...

Atunci Franck ieșea din cameră oftând:

— V-am spus că facem o prostie... Colac peste pupăză, a început să-și piardă mințile...

Camille se uita la Philibert, iar Philibert se uita în altă parte.

— Paulette?

— A, tu erai, draga mea... Cum... spuneai că te cheamă?

— Camille...

— Așa! Ce vrei, drăguț?

Camille îi vorbi fără ocolișuri, ferm. Îi aminti de unde vine, de ce stă cu ei, cum și-au schimbat modul de viață și cum aveau să și-l schimbe în continuare, ca să stea cu ea. Mai adăugă o mie de detalii usturătoare, care o lăsau pe bătrînă fără cuvinte:

— Și deci nu mă mai întorc niciodată la mine acasă?

— Zău.

— Ah?

— Hai cu mine, Paulette...

Camille o luă de mână și îi făcu iar turul apartamentului. De data asta mai încet. În treacăt, bătu și câteva apropouri:

— Aici e toaleta... Vezi, Franck fixează niște mînere ca să poți să te ții...

— Tîmpenii, bombăni el.

— Aici e bucătăria... Mare, nu? Dar e friguroasă... De-aia am curățat ieri masa rulantă... Ca să poți să mănînci la tine în cameră...

— ...sau în salon, preciză Philibert. Știți, nu trebuie să stați închisă în cameră toată ziua...

— Așa, holul... E foarte lung, dar poți să te ții de lambriuri, nu-i așa? Dacă ai nevoie de ajutor, o să mergem la farmacie și închiriem un scaun cu roțile...

— Da, mai degrabă...

— Nici o problemă! Avem deja un motociclist în casă...

— Aici e baia... Despre asta trebuie să vorbim foarte serios, Paulette... Uite, ia loc pe scaunul ăsta... Privește-o, Paulette... Uite cât e de frumoasă...

— Foarte frumoasă. N-am mai văzut așa ceva prin părțile noastre...

— Așa. Ei bine, știi ce-o să facă nepotul tău și cu prietenii lui?

— Nu...

— O s-o facă praf. O să instaleze o cabină de duș, deoarece cada asta e prea înaltă pentru tine și n-ai putea să treci peste marginea ei. Așa că trebuie să te hotărăști odată pentru totdeauna, pînă nu e prea târziu. Ori rămîi aici și băieții se apucă de treabă, ori nu prea te trage inima să rămîi, și nu-i nici o

problemă, poți să faci ce vrei, dar trebuie să ne spui acum, înțelegi, Paulette?

— Înțelegeți? repetă Philibert.

Bătrîna oftă, își frămîntă colțul hainei preț de cîteva secunde, care lor le părăură o veșnicie, apoi ridică privirea și întrebă neliniștită:

— Dar la taburet v-ați gîndit?

— Poftim?

— Eu nu sînt complet neputincioasă, să știți... Pot foarte bine să fac duș singură, dar am nevoie de un taburet, că altfel...

Philibert se prefăcu a-și nota în palmă:

— Un taburet pentru micuța doamnă din spate! S-a notat! Altceva, vă rog?

Bătrîna zîmbi:

— Nimic...

— Nimic?

În cele din urmă, cedă:

— Ba da. Aș vrea revista *Télé Star*, rebusul, andrele și lînă pentru fetița asta, o cutie de Nivea, că pe a mea am uitat-o, niște bomboane, un calendar mititel să mi-l pun pe noptieră, chestii din alea cu bule în care să-mi pun proteza, jartiere, papuci de casă și un capot mai gros, că aici e foarte curent, tampoane, pudră, sticluța de parfum pe care a uitat-o Franck deunăzi, încă o pernă, o lupă și v-aș ruga să-mi mutați fotolul lîngă geam și...

— Și? se impacientă Philibert.

— Și gata, zău...

Franck venise și el cu cutia de scule și-l bătu pe umăr pe Philibert:

— Fir-ar să fie, măi băiatule, ne-am trezit cu două prințese pe cap...

— Fii atent! strigă Camille la el. Vezi că-mi cari numai praf peste tot...

— Și nu mai înjura, te rog! adăugă bunica.

Franck plecă tîrșîindu-și picioarele:

— Ooo, măicuță... O să fie nașpa... E de rău, băiatule, e de rău... Eu mă întorc la lucru, că e mai calm. Dacă se duce careva la cumpărături, să ia și niște cartofi, să vă fac o tocană... Da' vedeți, de data asta luați unii frumoși, bine? Uitați-vă cu atenție... Cartofi pentru piure... Nu-i așa o filozofie, scrie pe etichetă...

„E de rău, băiatule, e de rău“, profețise el. Și se înșelase. De fapt, în viața lor nu le fusese atît de bine.

Spus în felul ăsta, sună un pic aiurea, evident, dar, mă rog, era adevărat și trecuse o bună bucată de vreme de cînd ridicolul nu-i mai omora: pentru prima oară și așa cum erau ei, aveau impresia că sînt într-adevăr o familie.

Chiar mai ceva ca o familie – familia pe care și-o aleseseră, și-o doriseră, familia pentru care se luptaseră și care nu le cerea în schimb decît să fie fericiți împreună. Și nici măcar să fie fericiți, nu aveau asemenea pretenție. Ci să fie împreună, atîta tot. Iar asta era deja mai mult decît speraseră.

După episodul din baie, Paulette n-a mai fost aceeași. Își găsi puncte de reper și se integră în bazarul înconjurător cu o ușurință surprinzătoare. Poate că avusese nevoie de o dovadă? De o dovadă că era așteptată și binevenită în apartamentul ăsta imens și gol, unde obloanele se închideau dinăuntru și unde nimeni nu ștersese praful din vremea Restaurației. Și dacă ar instala un duș, ar face-o numai pentru ea... Aproape că se pierduse pentru că-i lipseau două-trei lucruri de-ale ei, și Camille se gîndea adesea la scena cu pricina. La cum unii oameni se simt rău, uneori, din cauza cîtorva prostioare, și cum totul se putea năruî în viteză cu V mare, dacă n-ar fi fost acolo băiatul ăla mare și răbdător care o întrebuse „Altceva?“, făcîndu-se că notează totul într-un carnețel imaginar... La ce se reducea totul? La o revistă proastă, o lupă, două-trei flacoane cu diverse... Te lua cu amețeală... Filozofie de doi bani care o încînta și care se dovedi a fi cu mult mai complexă cînd se pomeniră amîndouă la raionul cu pastă de dinți din Franprix, citind etichetă după etichetă: Stéradent, Polident, Fixadent și alți adezivi minune pentru proteză...

— Auzi... Paulette, ăăă... alea la care le spui tu ăăă... tampoane sînt de fapt...

— Doar n-ai să mă obligi să port scutece, cum ne dădeau acolo, pe motiv că sînt mai ieftine! se indignă ea.

— Aha! Tampoane! repetă Camille, ușurată. De acord... Nu prea înțelesesem ce și cum...

De-acum, să ne înțelegem, cunoșteau pe de rost Franprix-ul și ajunsese chiar să li se pară cam prăfuit! Așa că se duceau cu pași măsurați la Monoprix, pe care-l băteau în lung și-n lat cu căruciorul cu roțile și lista de cumpărături stabilită de Franck de cu seara...

Ah, la Monoprix...

Zi de zi...

Paulette era întotdeauna prima care se trezea și aștepta ca unul din băieți să-i aducă micul dejun la pat. Când era rîndul lui Philibert, acesta i-l servea pe un platou, cu un cleștișor pentru zahăr, șervețel brodat și un recipient pentru lapte. O ajuta să se ridice în capul oaselor, îi bătea pernele și trăgea draperiile, oferindu-i un mic comentariu despre vreme. Nici un bărbat nu fusese vreodată atît de îndatoritor cu ea, și ceea ce trebuia să se întîmple se întîmplă: începu, la rîndul ei, să-l adore. În schimb, când era rîndul lui Franck, micul dejun era ăăă... mai rustic. Îi așeza bolul cu cafea Ricoré pe noptieră și-i ștergea obrazul cu buzele în chip de sărut, bombănind că deja e în întîrziere.

— Nu vrei să faci pipi?

— O aștept pe fetiță...

— Zău, mamaie, asta-i bună! Mai slăbește-o și tu un pic! Ar putea să mai doarmă înc-un ceas! Doar nu vrei să te ții atîta timp...

Paulette repeta imperturbabilă:

— O aștept.

Franck pleca boscorodind.

Mde, n-ai decît, așteapt-o... Stai și-așteapt-o... Ce scîrbos, nu se mai ocupă decît de tine acum... Și eu o aștept, fir-ar al dracului! Ce-ar trebui să

fac? Ar trebui să-mi rup picioarele, ca să capăt și eu un zîmbet? Mă scoate din minți Mary Poppins asta, mă scoate din minți...

Camille ieși din camera ei trosnindu-și oasele:

— Ce tot mormăi acolo?

— Nimic. Locuiesc împreună cu prințul Charles și maica Emanuelle și mă distrez nebunește. Dă-te din drum, c-am întîrziat... Auzi?

— Ce?

— Ia dă-mi o mîină să văd... Da' e foarte bine! se înveseli el, palpînd-o. Ca să vezi, graso... Ai grijă... Pun eu laba pe tine cît de curînd...

— Nici în visele tale cele mai frumoase, domnu' bucătar.

— Ba da, prepelițo, ba da...

Era adevărat, totul era mult mai vesel.

Se întoarce cu bluza de la uniformă sub braț:

— Miercurea viitoare...

— Miercurea viitoare ce?

— Miercurea viitoare o să ținem lăsată secului, că marți, cînd ar trebui să fie, n-o să pot, fiindcă am prea multă treabă. Iar tu o să mă aștepti la cină...

— La miezul nopții?

— O să încerc să ajung mai devreme și o să-ți fac niște clătite cum n-ai mîncat în viața ta...

— Ah! Mă speriasem! Am crezut că ai ales ziua de miercuri ca să mi-o tragi!

— Îți fac clătite și dup-aia ți-o trag.

— Perfect.

Perfect? Era dus de-a binelea... Ce-o să facă pînă miercuri? O să se lovească de toți stîlpii de lumină de pe stradă, o să greșească toate sosurile și o să-și cumpere niște lenjerie nouă? Drace, nu se poate așa ceva! Într-un fel sau altul, o să-i vină de hac porcăria asta! Angoasa... Numai de-ar fi cea bună... Ros de îndoială, se hotărî să-și cumpere niște chiloți noi pentru orice eventualitate...

Mda... Un Grand Marnier o să fie numai bun, pe cuvîntul meu, o să fie numai bun... Și ce nu folosesc la flambat, beau.

După aceea, Camille venea în camera ei cu bolul de ceai în mînă. Se așeza pe pat, dădea plapuma la o parte și așteptau să plece băieții ca să se uite la teleshopping. Se extaziau, chicoteau, rîdeau de ținutele prezentatoarelor, iar Paulette, căreia încă nu i se întipărise în minte trecerea la euro, se minuna cît de ieftină e viața la Paris. Timpul nu mai exista, se întindea molatic de la ceainic la Monoprix și de la Monoprix la chioșcul de ziare.

Aveau impresia că sînt în vacanță. Prima vacanță de ani de zile pentru Camille și prima vacanță dintotdeauna pentru bătrînă. Se împăcau bine, se înțelegeau din priviri și întinereau pe măsură ce se măreau zilele.

Camille devenise ceea ce serviciile sociale numesc „personal auxiliar“. Aceste două cuvinte i se potriveau, iar ea compensa lipsa de cunoștințe geriatrice prin adoptarea unui ton direct și a unui limbaj frust care le dezinhiau pe amîndouă.

— Hai, Paulette, hai... O să te spăl la fund cu dușul...

— Ești sigură?

— Bineînțeles!

— Nu te dezgustă?

— Nici vorbă.

Montarea unei cabine de duș se dovedise prea complicată, așa că Franck confecționase o treaptă antiderapantă pentru escaladarea căzii și tăiase picioarele unui scaun mai vechi pe care Camille îl acoperea cu un prosop înainte de a-și așeza acolo protejata.

— Vai... gema ea, dar mi-e atît de jenă... Nici nu știi ce prost mă simt că te oblig să faci asta...

— Zău...

— Nu te dezgustă corpul ăsta bătrîn? Ești sigură?

— Știi... Cred că de fapt eu nu-l percep cum îl percepi tu... Am... Am luat lecții de anatomie, am desenat nuduri cel puțin la fel de bătrîne ca tine și n-am probleme de pudoare... În fine, am, dar nu de felul ăsta. Nu știu cum să-ți explic... Cînd mă uit la tine, nu mă gîndesc: bleah, ce riduri, ce sîni căzuți, ce burtă lăsată, ce peri alb, ce păsărică flască, ce genunchi strîmbi... Nu, nici vorbă... S-ar putea să te ofensez, dar corpul tău mă interesează independent de tine. Mă gîndesc la desen, tehnică, lumină, contururi, carne de îmblînzit... Mă gîndesc la anumite tablouri... Bătrînele nebune ale lui Goya, alegoriile Morții, mama lui Rembrandt sau profetesa sa Anna... Iartă-mă, Paulette, e groaznic ce-ți spun, dar... de fapt te privesc la modul foarte rece!

— Ca pe un animal curios?

— Oarecum... Ca pe o curiozitate, mai degrabă...

— Și?

— Și nimic.

— O să mă desenezi și pe mine?

— Da.

Tăcere.

— Da, dacă-mi dai voie... Aș vrea să te desenez pînă cînd o să te învăț pe de rost. Pînă cînd nici n-o să-ți mai dai seama că sînt în preajma ta...

— Îți dau voie, dar povestea asta cu baia, zău... Nici măcar nu ești fata mea, nici nimic și... Vai, nu... nu mai știu ce-i cu mine...

În cele din urmă, Camille se dezbrăcase și îngenunchease dinaintea ei pe emailul cenușiu:

— Paulette, spală-mă.

— Poftim?

— Ia săpunul și mînușa și spală-mă.

Bătrîna se execută și, pe jumătate tremurînd pe scăunașul ei acvatic, întinse mîna spre spatele fetei:

— Hei! Mai apăsă!

— Dumnezeu, ce tînără ești... Cînd mă gîndesc că și eu am fost ca tine cîndva... Sigur, nu eram așa de subțire...

— Vrei să zici slabă? i-o tăie Camille apucîndu-se cu mîinile de robinete.

— Nu, nu, vreau să zic chiar „subțire“... Cînd Franck mi-a povestit despre tine, mi-aduc aminte că numai asta îi ieșea din gură: „Vai, mamaie, e așa de slabă... Dacă ai vedea-o cît e de slabă...“, dar acum, că mă uit la tine dezbrăcată, nu mai sînt de acord cu el. Nu ești slabă, ești fină. Mă faci să mă gîndesc la tînăra aceea din romanul *Cărarea pierdută*... Știi? Cum o chema? Ajută-mă...

— N-am citit-o.

— Și avea și un nume nobil... Ah, ce mă enervează...

— Mergem să căutăm la bibliotecă... Hai! Și mai jos! N-ai nici un motiv să te jenezi. Stai așa că mă întorc cu fața acum... Așa... Vezi? Sîntem în aceeași barcă, buni! De ce te uiți așa la mine?

— Eu... Din cauza cicatricei ăleia, de-acolo...

— A, asta? Nu-i nimic...

— Nu... Cum nu-i nimic?... Ce-ai pățit?

— Nimic, dacă-ți spun.

Și din ziua aceea, între ele nu se mai puse niciodată problema epidermei.

Camille o ajuta să se așeze pe closet, apoi sub duș și o săpunea vorbind despre altceva. Spălatul pe cap era o treabă mai delicată. De fiecare dată când închidea ochii, bătrîna își pierdea echilibrul și se lăsa pe spate. După cîteva încercări catastrofale, se hotărîră să-și facă abonament la coafor. Nu acolo în cartier, fiindcă erau toate din cale afară de scumpe („Care Myriam? îi răspunsese cretinul ăla de Franck, nu cunosc nici o Myriam...“), ci la capătul unei linii de autobuz. Camille studie harta, urmări cu vîrf degetului traseele transportului public, ținu cont de exotism, luă la puricat paginile aurii, ceru un deviz pentru un coafat săptămînal și puse ochii pe un mic salon din Rue des Pyrénées, zona cu cele mai mici prețuri de pe linia lui 69.

De fapt, diferența de preț nu justifica atîta trambalare, dar era o plimbare așa plăcută...

Iar în fiecare vineri, dis-de-dimineată, de cum se crăpa de ziuă etc., Camille instala la geam o Paulette mototolită și asigura comentariile despre *Paris by day*, prinzînd din zbor – în carnetul ei și în funcție de ambuteiaje – un cuplu de caniși în hăinuțe Burberry pe Pont Royal, chestiile alea ca niște căpățîni care ornau zidurile Luvrului, tufișurile de merișor de pe Quai de la Mégisserie, soclul geniului de la Bastilia sau partea superioară a cavourilor din Père Lachaise. Apoi citea povești cu prințese însărcinate și cu cîntăreți

abandonați, în timp ce prietena ei jubila sub cască. Luau prânzul într-o cafenea din Place Gambetta. Nu chiar în cafeneaua Le Gambetta, un loc un pic cam modern după gustul lor, ci în Bar du Métro, unde mirosea frumos a tutun rece, milionari perdanți și chelneri irascibili.

Paulette, care-și aducea aminte de catehism, lua invariabil păstrăv cu migdale, iar Camille, care n-avea nici o morală, ronțăia cu ochii închiși un sandvici cu brânză și jambon. Comandau o carafă de vin, ba sigur că da, și ciocneau cu mare plăcere. Pentru noi! La întoarcere, Camille se așeza în fața ei și desena exact aceleași lucruri, dar de astă dată sub privirea unei bătrânică dichisite și părul țepăn de fixativ, care nu îndrăznea să se sprijine de geam de frică să nu-și strice superbe bucle movulii. (Johanna, coafeza, o convinsese să-și schimbe culoarea: „Deci ne-am înțeles? Vă fac opalin *cendré*, da? Uitați aici, e numărul 34...” Paulette ar fi vrut să-i ceară, din priviri, părerea lui Camille, dar fata era adâncită într-o poveste despre o liposucție ratată. „N-o să am un aer prea trist?” se arătă ea îngrijorată. „Trist? Nici vorbă! Dimpotrivă, o să aveți un aer foarte vesel!”)

Într-adevăr, chiar acesta... era cuvântul potrivit. Avea un aer foarte vesel și în ziua aceea coborîră pînă la intersecția cu Quai de Voltaire ca să cumpere, printre altele, un pahar nou pentru acuarele de la Sennelier.

Părul lui Paulette trecuse de la *Rose Doré* foarte pal la *Violet de Windsor*.

Ah! Dintr-o dată... Avea un aer mult mai șic...

În celelalte zile se duceau deci la Monoprix. Le lua mai mult de un ceas să străbată cei două sute de metri, gustau noul Danette, răspundeau la sondaje idioate, încercau rujuri sau eșarfe oribile de muselină. Se plimbau agale, sporovăiau, se opreau în drum, comentau alura cucoanelor burgheze

din Arondismentul VII și voioșia adolescenților. Rîsetele lor molipsitoare, poveștile lor abracadabrate, soneriile celularelor și rucsacii lor zăngănind de flecuștețe. Se distrau, oftau, glumeau, se ridicau cu precauții. Aveau timp, aveau viața dinaintea lor...

Cînd Franck nu putea asigura servirea, Camille era cea care prelua sarcina. După cîteva farfurii de paste leșinate de atîta fiert, o plăcintă ratată și cîteva omlete arse, Paulette luă hotărîrea să-i inculce anumite noțiuni culinare. Se așeza pe un scaun în fața aragazului și o învăța cuvinte simple precum: verdeață, oală de fontă, tigaie încinsă și clocot scurt. Paulette nu mai vedea bine, dar mirosul îi spunea care e următorul pas... Cepele, slănina, bucățile de carne, așa, e bine, stop. Amestecă aici... Așa, îți zic eu cînd... Stop!

— E bine. Nu zic c-o să fac din tine maestru-bucătar, dar în sfîrșit...

— Și pe Franck?

— Ce-i cu el?

— Tu l-ai învățat tot ce știe?

— Ei, nu tot! Cred că de la mine a prins gustul... Dar chestiunile complicate le-a învățat din alte părți... Eu l-am deprins cu mîncărurile de casă... Feluri simple, rustice și ieftine... Cînd soțul meu n-a mai putut munci din cauza inimii, m-am angajat bucătăreasă la o familie burgheză...

— Și el venea cu tine?

— Păi da! Ce era să fac cu un copil mic? Bine, după aia n-a mai venit, firește... După...

— După ce?

— Ei, știi și tu cum e... După ce ajunseseam să nu mai am habar pe unde umblă... Dar... Era talentat. Avea simț pentru gătit. Bucătăria era singurul loc unde era cât de cât calm...

— Așa e și acum.

— L-ai văzut?

— Da. Deunăzi m-a luat drept servitoare și... Nu l-am recunoscut!

— Vezi... Și dacă ai ști ce dramă a fost când l-am trimis la ucenicie...

Ce s-a mai supărat pe noi...

— Păi el ce-ar fi vrut să facă?

— Nimic. Prostii... Camille, bei cam mult!

— Glumești! Nu mai beau nimic de când te-ai mutat aici! Uite, un păhărel de vinuț, face bine la artere. N-o spun eu, așa zic doctorii...

— Bine... atunci un păhărel...

— Ei, ce-i cu figura asta? Te-a întristat vinul?

— Nu, amintirile...

— A fost dificil pentru tine?

— Uneori a fost...

— El a fost dificil?

— El, viața...

— Mi-a povestit...

— Ce?

— Despre mama lui... Despre ziua când a venit să-l ia, toate astea...

— Ve... Vezi tu, cel mai rău lucru când îmbătrânești e... Uite, mai pune-mi un păhărel, așa... Nu e că trupul o ia razna, nu, ci remușcărilor... Cum te mai urmăresc, cum te mai chinuie... Ziua... Noaptea... Tot timpul... Vine o vreme când nu mai știi dacă să ții ochii deschiși sau dacă să-i închizi ca să le alungi... Vine o vreme când... Dumnezeu știe că am încercat... Am încercat să înțeleg de ce n-a mers, de ce totul a ieșit aiurea... Tot... Și...

— Și?

Paulette tremura:

— Nu reușesc. Nu pricep. Nu...

Plîngea:

— Cu ce să-ncep?

În primul rînd, m-am măritat tîrziu... Of! Am avut și eu o poveste de dragoste ca toată lumea, știi... Dar n-a mers... În cele din urmă, m-am căsătorit cu un băiat drăguț ca să-i mulțumesc pe toți. Surorile mele erau de mult la casele lor, iar eu... Așa că m-am măritat și eu...

Dar nu făceam copii... Lună de lună, îmi blestemam pîntecele și plîngeam în timp ce-mi fierbeam lenjeria. Am umblat pe la doctori, am venit chiar și-aici, la Paris, să-mi fac un control... Am fost pe la vraci, pe la vrăjitoare, niște babe înspăimîntătoare, care-mi cereau lucruri imposibile... Dacă ai ști cîte am făcut, Camille, cîte am făcut fără să zic nici pîs... Am sacrificat miei pe lună plină, le-am băut sîngele, am mîncat... Barbarie curată, crede-mă... Trăiam într-alt secol... Îmi ziceau cu toții că sînt „însemnată“. Și după aia, pelerinaje... An de an mă duceam la Mont Blanc și băgam un deget în gaura Sfîntului Génitour, pe urmă mergeam la Gargillesse să ating moaștele Sfîntului Greluchon... Rîzi?

— Din cauza numelor ăstora...

— Și n-am terminat, stai așa... Trebuia să las un ex-voto din ceară care reprezenta copilul dorit pe altarul Sfîntului Grenouillard de la Preuilly...

— Grenouillard?

— Grenouillard, cum îți spun! Ah! Erau așa frumoși copilașii mei de ceară, crede-mă... Ca niște păpușele... Numai că nu vorbeau... Și apoi, într-o bună zi, cînd mă resemnasem deja de multă vreme, am rămas însărcinată... Aveam peste treizeci de ani... Tu nu-ți dai seama, dar eram

bătrână deja... Și-am făcut-o pe Nadine, mama lui Franck... Ce-am mai răsfățat-o, ce-am mai alintat-o, ce-am mai cocoloșit-o pe fetița asta... Ca pe-o regină... Am stricat-o, cu siguranță... Am iubit-o prea mult... Sau am iubit-o prost... I-am făcut toate voile... Toate, mai puțin ultima... N-am vrut să-i dau bani, atunci când mi-a cerut, ca să avorteze... N-am putut, mă crezi? N-am putut. Eu suferisem prea mult. Nu era vorba de religie sau de morală, nu mi-era nici măcar de gura satului. Eram pur și simplu furioasă. Furioasă. Și însemnată. Mai bine o omoram cu mîna mea, decît s-o ajut să se măcelărească... Oare... Oare am greșit? Spune-mi tu. Cîte vieți au fost distruse din cauza mea? Cîta suferință am provocat? Cîta...

— Șșșt.

Camille o mîngîia pe picior.

— Șșșt...

— Așa că Nadine l-a... L-a făcut pe băiatul ăsta și după aia mi l-a lăsat... „Poftim, mi-a zis, tu l-ai vrut, na-ți-l! Acum ești mulțumită?”

Închisese ochii și repeta clătinînd din cap:

— „Acum ești mulțumită?” îmi zicea întruna în vreme ce-și făcea bagajul, „ești mulțumită?” Cum poți să uiți asemenea cuvinte? De ce aș dormi nopțile, acum că nu mă mai spetesc muncind, de ce? Spune-mi și mie? Spune-mi și mie... Mi l-a lăsat, s-a întors după cîteva luni, l-a luat și l-a adus iar. Eram înnebuniți. Mai ales Maurice, soțul meu... Cred că-l adusese la limita răbdării... Dar a trebuit să-l împingă și mai departe. L-a luat încă o dată, s-a întors să facă rost de bani ca să aibă, chipurile, ce-i da de mîncare, a fugit în toiul nopții și a uitat de copil. Într-o zi, o zi care a pus capac la toate, Nadine a venit să se gudure pe lîngă noi, iar Maurice a primit-o cu pușca. „Nu vreau să te mai văd în viața mea, i-a zis, tîrîtură. Ne e rușine cu tine și nu-l meriți pe copilul ăsta. De-acum înainte n-o să-l mai vezi. Nici azi, nici altă dată. Hai, șterge-o. Lasă-ne în pace.” Camille... Era

fetița mea... Fetița pe care o așteptasem zi după zi, mai bine de zece ani... Fetița pe care o adorasem. O adorasem... Ce-am mai pupat-o pe fata asta... Am cocoloșit-o cît am putut... I-am oferit totul. Totul! Cele mai frumoase rochițe. Vacanțe la mare, la munte, cele mai bune școli... Tot ce-aveam mai bun în noi i-am dat ei. Și ce-ți povestesc eu ție se întîmpla într-un sătuc... Ea a plecat, dar toți cei care o cunoșteau de cînd era copiliță și care se ascunseseră pe după perdele ca să-l vadă pe Maurice clocotind de furie au rămas acolo. Iar drumurile ni s-au încrucișat în continuare. Și mîine, și poimîine, și răspoimîine... Era... Era inuman... Era iadul pe pămînt. Nu e nimic mai rău pe lume decît mila oamenilor cumsecade... Cei care-ți spun că se roagă pentru tine și încearcă să te tragă de limbă, și cei care-ți învață soțul să bea și-i zic că și ei ar fi făcut la fel, pe legea lor! M-au bătut gînduri ucigașe, crede-mă... Eram și eu pentru bomba atomică!

(Rîdea.)

Și-apoi? Băiatul ăla era acolo. Și nu ceruse nimic de la nimeni... Și l-am iubit, să știi. L-am iubit cît am putut... Și poate că uneori am fost chiar prea aspri... Nu voiam să facem iar aceleași greșeli, așa că am făcut altele... Da' ție nu ți-e rușine să mă desenezi acum?

— Nu.

— Ai dreptate. Rușinea nu te duce nicăieri, ascultă la mine... Rușinea nu-ți folosește la nimic. O ai în tine, iar asta le face plăcere oamenilor de treabă... Care, după ce-și trag obloanele ori după ce se-ntorc de la cafenea, se simt bine la ei acasă. Își încalță papucii și se privesc zîmbind, foarte mulțumiți de ei înșiși. În familia lor nu s-ar fi întîmplat un asemenea scandal, în nici un caz! Dar... Spune-mi, te rog, doar nu mă desenezi cu paharul în mînă?

— Nu, zîmbi Camille.

Tăcere.

— Și pe urmă? V-ați descurcat...

— Cu cel mic? Da... Era un copil bun, zău așa... Făcea numai trăsnași, dar era băiat de toată isprava... Când nu stătea cu mine în bucătărie, se ducea cu bunicu-său în grădină... Sau la pescuit... Era nervos din cale-afară, dar, cu toate astea, creștea frumos. Creștea frumos... Chiar dacă pentru el n-o fi fost cine știe ce distractiv să fie zi de zi cu doi boșorogi care își pierduseră de mult cheful să mai stea la taclale, dar în sfârșit... Făceam și noi ce puteam... Ne jucam... Nu mai omoram puii de pisică... Îl duceam la oraș... La film... Îi cumpăram abțibilduri cu fotbal, biciclete noi... La școală învăța bine, să știi... Ei, nu era el primul, dar se străduia... Și într-o bună zi Nadine s-a întors, și de data asta ne-am gândit c-ar fi mai bine pentru el să se ducă cu ea. Că o mamă, fie și ca ea, tot e mai bună decât deloc... Că o să aibă un tată, un frățior, că nu era viață să crești într-un sat pe jumate mort și că, dacă era vorba de școală, mutatul la oraș ar fi fost o șansă... Ce plasă am luat iar... Ca niște ținci... Niște neajutorați fără minte... Urmarea o cunoști: i-a rupt inima și l-a aruncat în trenul de 16.12...

— Și de-atunci nu mai știi nimic de ea?

— Nu. Dar o visez... Îmi apare adesea în vis... Rîde... E frumoasă... Ia să văd ce-ai desenat...

— Nimic. Ți-am desenat mîna pe masă.

— De ce mă lași să trîncănesc așa? De ce te interesează toate astea?

— Îmi place cînd oamenii își deschid sufletul...

— De ce?

— Habar n-am. E ca un autoportret, nu? Un autoportret din cuvinte...

— Dar tu?

— Eu, eu nu știu să povestesc...

— Dar nici în cazul tău nu-i normal să-ți petreci atîta timp cu o babă ca mine...

— Serios? Da' ce-ar fi normal, după părerea ta?

— Ar trebui să ieși... Să vezi lumea... Să te-ntîlnești cu tineri de vîrsta ta! Ia hai... Ridică, te rog, capacul ăla... Ciupercile le-ai spălat?

6

— Doarme? întrebă Franck.

— Cred că da...

— Auzi, tocmai m-a prins portăreasa, cică să te duci la ea...

— Iar mă ia cu mizeria?

— Nu. E-n legătură cu chiriașul tău de sus...

— Ah, la dracu'... A făcut vreo tîmpenie?

Franck își desfăcu brațele și clătină din cap.

Pikou își scuipea fierea și doamna Perreira deschise ușa-fereastră ducându-și mâna la piept.

— Intrați, intrați... Loati loc...

— Ce s-a întâmplat?

— Eu zic să loati loc.

Camille împinse pernele la o parte și se așeză cu o jumătate de fund pe bancheta înflorată.

— Nu-l mai văd...

— Pe cine? Pe Vincent? Dar... Numai ce l-am întâlnit deunăzi, se urca în metrou...

— Când deunăzi?

— Nu mai știu... La începutul săptămânii...

— Da, bun, eu însă vă spun că nu-l mai văd! A dispărut. Cu drăguțul de Pikou, care ne trezește noapte de noapte, vă dați seama că n-am cum să-l ratez... Și acum, nimic. Mi-e să nu i se fi întâmplat ceva... Trebuie să ne ducem să verificăm, drăguță... Trebuie să mergem sus.

— Bine.

— Doamne Dumnezeule. Credeți c-o fi murit?

Camille deschise ușa.

— Auziți, dacă e mort, să veniți să-mi spuneți numaidecât, da? Pentru că... adăugă ea pipăindu-și iconița de la gât, n-aș vrea scandal în clădire, înțelegeți?

8

— Camille sînt, îmi dai drumul?

Lătrături și confuzie.

— Îmi deschizi sau aduc pe cineva să spargă ușa?

— Nu, nu pot acum... făcu o voce răgușită. Mi-e prea rău... Vino mai încolo...

— Mai încolo cînd?

— Mai pe seară.

— Ai nevoie de ceva?

— Nu. Lasă-mă.

Camille se întoarse din drum:

— Nu vrei să-ți scot cîinele?

Nici un răspuns.

Coborî scările încet.

Se băgase în rahat.

N-ar fi trebuit în veci să-l aducă aici... E foarte ușor să fii generoasă cu lucrurile altuia... Da, e-adevărat, acum era încununată cu ditamai aureola! Un drogat la etajul șapte, o mamaie la ea în pat, lumea asta mică aflată sub protecția ei, și ea care era în continuare nevoită să se țină de balustradă ca să nu-și rupă gîtul. Ce tablou super... Aplauze, aplauze! Pe bune, ce glorie. Ia zi, ești mulțumită de tine? Nu te-ncurcă aripile cînd mergi?

Aah, tăceți din gură... E mai bine cînd nu faci nimic, da?

Nu, ziceam și noi așa, ăăă... nu te supăra, dar mai sînt și alți vagabonzi pe stradă... Uite unul chiar în fața brutăriei... Pe el de ce nu-l aduni de pe drumuri? Fiindcă n-are cîine? Futu-i mama mă-sii, dacă ar fi știut...

Mă obosești... îi răspunse Camille lui Camille. Mă obosești îngrozitor...

Hai, mergem să-i spunem... Dar nu unul mare, da? Unul mic. Un bichon mititel și cîrlionțat care tremură de frig. Da, da, așa e mai bine... Un cățeluș, deci? Un cățeluș ghemuit în haina lui... Asta te dă gata pe tine. Și-apoi, mai sînt atîtea camere libere la Philibert...

Copleșită, Camille se așează pe o treaptă, cu capul pe genunchi.

Să recapitulăm.

N-o mai văzuse pe maică-sa de aproape o lună. Trebuia să dea un semn de viață, că, dacă nu, aia o să-i facă iar o criză de ficat, cu chemat salvarea și în final cu sondă gastrică. Se obișnuise după atîta timp, dar, mă rog, nu era vreo fericire... Întotdeauna îi lua ceva vreme să se pună pe picioare... Țțț... Sensibilă rău fata asta...

Paulette acoperea perfect perioada 1930-1990, dar se zăpăcea complet cînd venea vorba de ziua de ieri, iar situația n-avea să se îmbunătățească. De prea multă fericire, poate? Era ca și cum s-ar lăsa să alunece încetișor la fund... În plus, nu mai înțelegea absolut nimic... Bun. Pînă acum, mergea... În acest moment Paulette își făcea siesta și mai-nainte se uitase împreună cu Philou la *Questions pour un champion*, iar el dăduse toate răspunsurile fără greșală. Emisiunea le plăcea amîndurora. Perfect.

Philibert, ca să vorbim pe șleau, era Louis Jouvet și Sacha Guitry în același frac. Acum scria. Se închidea în cameră ca să scrie și repeta două seri pe săptămână. Nimic nou pe frontul amoros? Bun. Nici o veste înseamnă o veste bună.

Franck... Nimic deosebit. Nimic nou. Totul mergea bine. Mamaia lui stătea la adăpost, la fel și motocicleta. Nu mai venea acasă decât după-amiaza, ca să doarmă, și lucra în continuare duminica. „Încă un pic, înțelegi? Nu pot chiar să-i las baltă... Trebuie să găesc pe cineva să mă înlocuiască...”

Măi să fie... Cineva să-l înlocuiască sau o motocicletă mai mare? Foarte șmecher, băiatul, foarte șmecher... Dar de ce s-ar jena? Care era problema? Doar el nu ceruse nimic. Iar după ce trecuseră primele zile de euforie, se bursucise din nou. Probabil că noaptea apăsă pe capul prietenei lui ghidînd-o spre Polul Sud, în timp ce ea, Camille, se ducea să stingă televizorul din camera bătrînei. Dar... nici o problemă. Nici o problemă... Mai bine așa decât documentarele despre vezica înotătoare a peștilor și ultimii stropi din ceainicul de la Touclean. Bineînțeles, ar fi putut să nu muncească deloc, dar nu era suficient de puternică pentru asta... Societatea o dresase bine... Oare pentru că n-avea încredere în ea ori tocmai dimpotrivă? Să fi fost frica de a se găsi iar în situația în care ar fi putut să-și cîștige viața călcînd-o în picioare? Îi mai rămîneau cîteva legături... Adică ce? Să-și scuipe singură în cap încă o dată? Să-și închidă iar blocurile de desen și să-și ia din nou o lupă? Nu mai avea curaj. Nu devenise mai bună, îmbătrînise. Uf.

Nu, problema era trei etaje mai sus... Mai întîi și mai întîi, de ce refuzase să-i deschidă? Pentru că era în transă, ori în sevraj? Era adevărată povestea aia cu vindecarea? Asta să i-o spună lu' mutu'... Vrăjeală ca să îi

farmece pe oamenii cumsecade și pe administratorii lor, da! De ce nu ieșea decît noaptea? Ca s-o ia în cur înainte de a-și strînge garoul? Toți sînt la fel... Niște mincinoși care îți aruncă praf în ochi și sărbătoresc în genunchi în vreme ce tu îți muști mîinile pînă la sînge, nenorociții...

Cînd vorbise cu Pierre la telefon, acum vreo două săptămîni, începuse iar cu tîmpeniile: se apucase și ea să mintă, din nou.

„Camille, Kessler sînt. Ce-i povestea asta? Cine-i individul care stă sus, la mine? Sună-mă imediat.“

Mersi, madam Perreira, mersi.

Maica Domnului de la Fatima, roagă-te pentru noi.

I-o luase înainte:

— E un model, îl anunțase ea, înainte chiar să-l salute, lucrăm împreună...

Îl lăsase mască.

— Un model?

— Da.

— Trăiți împreună?

— Nu. Tocmai ți-am spus: lucrez.

— Camille... Vr... Vreau atît de mult să am încredere în tine... Pot să am încredere?

— ...

— Pentru cine pictezi?

— Pentru voi.

— Ah?

— ...

— Tu... tu...

— Nu știu încă. Cred că-l lucrez cu sanguina.
— Bun...
— Bine, pa...
— Auzi?
— Da?
— Ce hîrtie ai?
— Bună.
— Ești sigură?
— Daniel mi-a dat-o...
— Foarte bine. Și dacă nu mai ai, te descurci?
— Vorbesc cu vânzătorul. Vă sun eu pe linia cealaltă ca să mai stăm la
palavre.
Tranc.

Scutură cutia de chibrituri și oftă. Nu mai avea de ales.

Deseară, după ce va culca o bunicuță căreia oricum nu-i va fi somn, va
urca din nou aceste trepte și se va duce să stea de vorbă cu el.

Ultima oară cînd a vrut să oprească un toxicoman la lăsarea nopții se
alesese cu o lovitură de cuțit în umăr... OK. Era altceva. Era tipul ei, îl
iubea și tot tacîmul, dar oricum... Micul serviciu o rănise...

Rahat. Nu mai sînt chibrituri. Fir-ar să fie... Maica Domnului de la
Fatima și Hans Christian Andersen nu plecați, la naiba. Mai stați un pic.

Și, ca în poveste, se ridică, trase de cracii pantalonului și se duse să se
întîlnească cu bunica în paradis...

— Ce e?

— Oh... clătină din cap Philibert, mai nimic, de fapt...

— O dramă antică?

— Nuuu...

— Un vodevil?

Philibert luă dicționarul:

— ...varice... vasodilatație... vo... vodevil... *Comedie facilă, bazată pe o intrigă complicată, quiproquouri și pe vorbe de duh...* da. Exact asta e, făcu el închizînd sec dicționarul. O comedie facilă cu vorbe de duh.

— Despre ce e?

— Despre mine.

— Despre tine? se înecă ea, dar credeam că la voi în familie e tabu să vorbești despre propria persoană.

— Pe onoarea mea, încerc să mă distanțez, adăugă întrerupîndu-se din lucru.

— Și... ăăă... Și bărbuța aia... E... E pentru rol?

— Nu-ți place?

— Ba da, ba da... e... e dandy... Ceva gen *Les Brigades du Tigre*, nu?

— Cine?

— E adevărat, pentru tine televiziune înseamnă Julien Lepers... Auzi, ăăă... Trebuie să mă duc pînă sus... Să mă întîlnesc cu chiriașul meu de la șapte... Ai tu grijă de Paulette?

Dădu din cap mîngîindu-și mustața:

— Du-te, aleargă, zboară, urcă să-ți întîlnești destinul, copila mea...

— Philou?

— Da?

— Dacă nu cobor într-o oră, poți să vii după mine?

Camera era aranjată impecabil. Patul era făcut, iar pe măsuta pliantă erau două cești de cafea și un pachet de zahăr. Vincent stătea pe un scaun, cu spatele sprijinit de perete și, când o auzi zgrepțănînd la ușă, închise cartea.

Se ridică. Erau la fel de încurcați și unul, și celălalt. Se vedeau pentru prima oară cu adevărat. Se așternu o tăcere stînjitoare.

— V... Vrei să bei ceva?

— Cu plăcere...

— Ceai? Cafea? Cola?

— Cafea, mersi.

Camille se așeză pe taburet și se întrebă cum putuse să locuiască aici atîta timp. Era atît de umed, de întunecat, de... inexorabil. Tavanul era atît de jos și pereții atît de murdari... Nu, nu era cu puțință... Devenise oare alt om?

Vincent se agita dinaintea plitei electrice și-i arătă borcanul de Nescafe. Barbès dormea pe pat și mai deschidea cîte un ochi din cînd în cînd.

În cele din urmă, își trase un scaun și se așeză în fața ei:

— Îmi pare bine că te văd... Ai fi putut veni și mai demult...

— Nu îndrăzneam.

— Ah? Ți pare rău că m-ai adus aici, nu-i așa?

— Nu.

— Ba da. Ți pare rău. Nu-ți face griji... Aștept să primesc un semn de undeva, și-atunci am întins-o... De-acum e o chestiune de zile.

— Unde te duci?

— În Bretania.

— Ai familia acolo?

— Nu. E un centru de... De deșeuri umane. Nu, ce prost sînt! Un centru de preservare a vieții, așa se spune...

— ...

— Mi l-a găsit doctorul meu... E un loc unde te-ndoapă cu niște chestii pe bază de alge... Alge, rahat și handicapați mintal... Genial, este? O să fiu singurul lucrător normal. Mă rog, „normal“ e un termen relativ...

Zîmbea.

— Poftim, uită-te în broșură... Nu că are clasă?

Doi prostovani stăteau proțâpiți dinaintea unui soi de canal colector cu o furcă în mînă.

— O să fac tratament cu Algo-Foresto, o chestie cu compost, alge și baligă de cal... Presimt c-o să-mi placă la nebunie... În fine, se pare că la început e mai greu din cauza mirosului, dar dup-aia nu-l mai simți...

Lăsa jos broșura și-și aprinse o țigară.

— Vacanța mare, ce mai...

— Și cît timp o să stai acolo?

— Cît o fi...

— Iei metadonă?

— Da.

— De cînd?

Gest vag.

— Ți-e mai bine?

— Nu.

— Lasă... O să vezi marea!

— Super... Dar tu? De ce-ai venit?

— Din cauza portăresei... Credea c-ai murit...

— O să fie dezamăgită...

— Absolut.

Rîdeau.

— Chiar... Chiar ești infestat cu HIV?

— Nțț. I-am zis asta ca să-i fac plăcere... Ca să-i placă de cățelul meu...

Nu, nu... Dar pe-asta am făcut-o cum trebuie. M-am distrus cum scrie la carte.

— E prima ta cură de dezintoxicare?

— Da.

— O să reușești?

— Da.

— ...

— Am avut noroc... Cred că trebuie să dai peste oamenii potriviți... și... cred că i-am găsit...

— Doctorul tău?

— *Doctorița!* Da, dar nu numai ea... Și psihologul... Un bătrînel care mi-a spălat creierul... Ai auzit de V33?

— Ce-i ăsta? Un medicament?

— Nu, e un produs pentru decaparea lemnului...

— A, da! O sticlă verde cu roșu, nu?

— Dacă zici tu... Ei bine, tipul ăsta e V33-ul meu. Toarnă produsul, care arde, bolborosește, iar după aia, apucă spatula și rîcîie toată mizeria...

Uită-te la mine. Înăuntrul craniului sînt gol și transparent ca un pahar!

Nu mai reușea să zîmbească, mîinile îi tremurau:

— La dracu', ce greu e... E mult prea greu... Mă gîndeam că...

Ridică privirea.

— Și pe urmă ăăă... A mai fost cineva... O tipă micuță cu pulpe de muscă, care și-a luat picioarele la spinare înainte să apuc să văd mai mult, din păcate...

— Cum te cheamă?

— Camille.

Îi repetă numele și se întoarce cu fața la perete:

— Camille... Camille... În ziua în care ai apărut, Camille, avusesem o ședință proastă la psiholog... Era prea frig și cred că nu mai aveam nici un chef să mă lupt... Dar, mă rog. Erai acolo... Așa că te-am urmărit... Eu sînt un băiat foarte galant...

Tăcere.

— Să-ți mai povestesc sau ți-a ajuns?

— Mai pune-mi niște cafea...

— Mă scuzi. Asta mi se trage de la psiholog... Am devenit o moară stricată...

— Nici o problemă, pe cuvînt.

— Nu-i așa, dar e important... În fine, cred că e important și pentru tine...

Camille se încruntă.

— Ajutorul tău, camera asta, mîncarea pe care mi-ai dat-o și tot restul sînt o chestie, dar, îți spun, eram într-un trip nasol de tot cînd m-ai găsit... Aveam vertij, pricepi? Voiam să mă-ntorc să-i văd și... Și... Și m-a salvat tipul ăla. Tipul ăla și cearșafurile tale.

O luă de pe jos și o așeză între ei. Camille își recunoscuse cartea. Erau scrisorile lui Van Gogh către fratele lui.

Uitase că o avea aici.

Totuși nu era vina ei că o luase cu el...

— Am deschis-o ca să nu mă mai gîndesc, ca să nu dau buzna pe ușă afară, fiindcă aici nu era nimic altceva, și știi ce mi-a făcut cartea asta?

Camille clătină din cap.

— Asta mi-a făcut.

Luase cartea și se lovea cu ea peste cap și peste obraji.

— E a treia oară c-o recitesc... E... E totul pentru mine. Înăuntru e tot... Pe tipul ăla îl știu pe de rost... Eu sînt. E fratele meu. Tot ce-a zis... îl înțeleg. Cum distruge totul. Cum suferă. Cum se repetă tot timpul, cum își cere iertare, cum încearcă să-i înțeleagă pe ceilalți, să se analizeze pe el însuși, cum l-a aruncat familia în stradă, părinții lui care nu pricep nimic, internările în spital, toate astea... Nu... N-am de gînd să-ți povestesc viața mea, dar e tulburător, să știi... Cum e cu fetele, cum se îndrăgostește de o tipă cu fumuri, cum l-au disprețuit oamenii și cum s-a hotărît s-o ia de nevastă pe boarfa aia... care era însărcinată... Nu, n-am de gînd să-ți spun povestea vieții mele, dar sînt atîtea coincidențe, c-am rămas perplex... În afară de frate-său, și nici măcar ăla, nimeni nu credea în el. Nimeni. Dar el, așa fragil și tarat cum era, credea în el... Mă rog... Așa zice, că are încredere, că e puternic și ăăă... Prima dată cînd am citit cartea, am citit-o aproape dintr-o suflare, știi, nu înțelesesem chestiile alea de la final, cu italice...

Deschise la sfîrșit:

— *Scrisoarea pe care Van Gogh o avea asupra sa pe 29 iulie 1890...*
Numai după ce-am citit prefața, a doua zi, mi-am dat seama că tîmpitul s-a sinucis. Și că nu trimisese scrisoarea și am... Drace, ce lovitură a fost asta pentru mine, nu-ți spun... Tot ce zice despre corpul lui, simt și eu. Toată suferința, nu sînt doar vorbe goale, pricepi? E... În fine, pe mine... Mie puțin îmi pasă de opera lui... Mă rog, adică nu că puțin îmi pasă, dar nu asta am citit eu. Ce am citit e că, dacă nu ești în rînd cu lumea, dacă nu reușești să fii ce așteaptă ceilalți de la tine, suferi. Suferi ca un cîine și, în final, crăpi. Ei bine, nu. Eu, unul, n-am de gînd să crăp. Din prietenie pentru el, din fraternitate, n-am de gînd să crăp... Nu vreau.

Camille era uluită. Phiii... Scăpase scrumul în cafea.

— Ți-am împuiat capul cu prostii?

— Nu, nu, dimpotrivă... chiar...

— Tu ai citit-o?

— Bineînțeles.

— Și pe tine... Pe tine nu te-a făcut să suferi?

— Pe mine m-a interesat mai mult opera lui... S-a apucat tîrziu... A fost autodidact... Un... Tu... tu i-ai văzut tablourile?

— Alea cu floarea-soarelui, așa? Nu... Mi-a trecut la un moment dat prin cap să mă duc să mă uit în vreo carte, ceva, dar n-am chef, mai bine rămîn cu imaginile mele...

— Păstrează-o. Ți-o dau ție.

— Știi... Într-o zi... dacă scap, am să-ți mulțumesc. Dar acum nu pot... Ți-am spus, sînt lipit. În afară de sacul ăsta de purici, nu mai am nimic.

— Cînd pleci?

- În principiu, săptămîna viitoare...
- Și ai vrea să-mi mulțumești...
- Dacă pot...
- Lasă-mă să te desenez...
- Atîta tot?
- Da.
- Gol?
- Așa aș prefera...
- Frate... Ai văzut în ce hal arăt...

Vincent își lega șireturile bascheților, iar cîinele sărea încolo și-ncoace.

— Ieși?

— Toată noaptea... Toate nopțile... Merg pînă la epuizare, trec pe la spital să-mi iau doza zilnică și mă întorc să mă culc ca să mă țină pînă a doua zi. Pentru moment n-am găsit altă soluție mai bună...

Zgomot pe coridor. Claia de păr înțepeni.

— E cineva... se panică el.

— Camille? Totul e-n regulă? Cavalerul tău neînfricat sînt, draga mea...

Philibert stătea în cadrul ușii cu o sabie în mînă.

— Barbès! Culcat!

— Sî... Sînt ri... ridicol, nu-i așa?

Camille rîse și făcu prezentările:

— Vincent, el e Philibert Marquet de la Durbellière, general însărcinat cu conducerea unei armate în retragere.

Apoi se întoarse:

— Philibert, pe el îl cheamă Vincent... ăăă... ca... pe Van Gogh...

— Încântat, răspunse el, aranjându-și echipamentul. Ridicol și încântat...

Ei bine, eu... mă repliez, nu-i așa...

— Cobor și eu cu tine, răspunse Camille.

— Și eu.

— O să... O să vii să mă vezi?

— Mîine.

— Cînd?

— Pe după-amiază. Ăăă? Iau și cîinele?

— Ia-l și pe Barbès, sigur că da...

— Ah, Barbès, se mîhni Philibert. Încă un nebun furios de-al Republicii... Aș fi preferat-o pe stareța din Rochechouart, dacă era după mine!

Vincent îi aruncă o privire întrebătoare.

Camille ridică din umeri perplexă.

Philibert, care se întorsese, se ofuscă:

— Minunat! Iar faptul că numele bieteii Marguerite de Rochechouart de Montpipeau e asociat cu cel al neisprăvitului ăstuia e o aberație!

— De Montpipeau? repetă Camille. Doamne, da' ce de nume cunoști... Știi ceva? De ce nu te-nscrii la *Questions pour un champion*?

— Ah! Doar nu vrei să te amesteci și-aici! Știi foarte bine de ce...

— Nu. De ce?

— Pentru că pînă apăs eu pe buton începe jurnalul de seară...

Camille nu dormi noaptea aceea. Se învîrte de colo pînă colo, șterse praful, se luptă cu fantome, făcu o baie, se trezi tîrziu, îi făcu duș lui Paulette, o coafă cum îi veni, se plimbă puțin pe Rue de Grenelle și nu reuși să mănînce absolut nimic.

- Azi ești foarte nervoasă...
- Am o întîlnire importantă.
- Cu cine?
- Cu mine.
- Te duci la doctor? se neliniști bătrîna.

Cum îi era în obicei, Paulette adormi după masa de prînz. Camille îi luă ghemul din mîini, o înveli și ieși în vîrfurile picioarelor.

Se închise în camera ei, schimbă poziția taburetului de o sută de ori și își inspectă circumspectă materialele. Îi era greață.

Franck numai ce se întorsese. Scotea rufele din mașina de spălat. De cînd cu puloverul buclucaș, își întindea singur rufele și ținea discursuri de menajeră nebună în legătură cu uscătorul mașinii care tocea fibrele și strica gulerele.

Palpitant.

Cînd sună la ușă, îi deschise Franck:

— O caut pe Camille.

— În fundul culoarului...

Apoi se închise în camera lui și de data asta ea îi fu recunoscătoare pentru discreția de care dădu dovadă...

Erau amândoi foarte stingheriți, fiecare din alt motiv.

Fals.

Erau amândoi foarte stingheriți din același motiv: intestinale amîndurora.

Vincent fu cel care îi scoase din încurcătură:

— Așa, bun... Ne-apucăm? Ai o cabină? Un paravan, ceva?

Îl blagoslovi în gând.

— Ai văzut? Am dat drumul zdravăn la căldură... N-o să-ți fie frig...

— Ah! Mișto șemineu!

— Măiculiță, mă simt de parc-aș fi la doctor, m-a apucat angoasa. Vrei să... să-mi scot și chiloții?

— Dacă vrei să rămîi cu ei, rămîi cu ei...

— Dar dacă-i scot e mai bine...

— Da. Oricum eu încep întotdeauna cu spatele...

— Căcat. Pun pariu că-s plin de coșuri...

— Nu-ți face griji, după ce-o să stai la bustul gol și-o să te bată briza, o să-ți dispară pînă s-apuci să iei prima doză de bălegar...

— Știi c-ai fi bună de cosmeticiană?

— O fi... Acum hai, ieși de-acolo și ia loc...

— Măcar să mă fi așezat la geam... Să am și eu ce face...

— Asta nu-i după mine.

— Zău? Da' după cine?

— E-n funcție de lumină. Și nu te plînge, după asta o să stai în picioare...

— Cît timp?

— Pînă cazi...

— O să cazi tu înaintea mea.

— Mmm, făcu ea.

Mmm, adică: mira-m-aș.

Începu cu o serie de crochiuri pe care le făcu învîrtindu-se în jurul lui. Măruntaiele și mîna i se relaxară.

El, dimpotrivă, deveni mai tensionat.

Cînd ea se afla prea aproape de el, el închidea ochii.

Avea coșuri? Nu le văzu. Îi văzu în schimb mușchii încordați, umerii oboșiți, vertebrele cervicale împungîndu-i pielea cefei, atunci cînd stătea cu capul plecat, șira spinării ca o creastă lungă și tocită, nervozitatea, febrilitatea, maxilarele și pomeții proeminenți. Găvanele din jurul ochilor, forma craniului, sternul, pieptul descărnat, brațele firave cu semne de înțepături închise la culoare. Labirintul emoționant al venelor sub pielea străvezie, și urma vieții pe trup. Da. Mai ales asta: umbra prăpastiei, adînciturile lăsate de șenilele unui uriaș tanc invizibil, și, de asemenea, pudoarea extremă.

După aproape o oră, o întrebă dacă-i dă voie să citească.

— Da. Cît mă familiarizez eu cu tine...

— Păi... păi n-ai început deja?

— Nu.

— Bine! Să citesc cu voce tare?

— Dacă vrei tu...

Frământă cartea în mâini pentru o clipă, înainte de-a o deschide:

— *Cred că mama și tata reacționează instinctiv când vine vorba de mine (instinctiv, nu inteligent).*

Ezită să mă primească în casă, așa cum ar ezita să primească un câine mare și flocos. Pentru că o să intre cu labele alea – și-apoi e foarte flocos.

Va încurca pe toată lumea. Și latră tare.

Pe scurt – e un animal mizerabil.

Bine – dar animalul are o istorie umană și, deși nu e decât un câine, un suflet uman. Care, pe deasupra, este suficient de sensibil pentru a simți ce gândește lumea despre el, lucru de care un câine obișnuit nu este în stare.

Oh! câinele acesta e fiul tatălui nostru, dar a fost lăsat să fugă de-acasă de atâtea ori că, în mod inevitabil, s-a înrăit. Bah! tata a uitat acest amănunt de ani de zile, deci o discuție despre asta nu-și mai are rostul...

Vincent își drese glasul:

— *Evi...hîm, scuze... Evident, câinele regretă, în sinea lui, că a venit aici; în landă singurătatea nu era așa de mare ca în casa asta, în ciuda amabilității lor. Animalul a venit în vizită într-un acces de slăbiciune. Nădăjduiesc că mi se va ierta această lipsă de tărie; în ceea ce mă privește, voi avea grijă să nu mai...*

— Stop, îl întrerupse ea. Oprește-te, te rog, oprește-te.

— Te deranjează?

— Da.

— Scuze.

— Bun. Gata. Acum te cunosc.

Închise blocul de desen și greața o asaltă din nou. Ridică bărbia și-și dădu capul pe spate.

— Te simți bine?

— ...

— Așa... Acum întoarce-te cu fața la mine, stai jos, depărtează picioarele și pune-ți mâinile așa...

— Ești sigură că trebuie să stau cu picioarele depărtate?

— Da. Și cu mîna, uite așa, vezi?... Îți flexezi încheietura și îți desfaci degetele... Așteaptă un pic... Nu te mișca...

Cotrobăi printre lucrurile ei și-i arată o reproducere după un tablou de Ingres.

— Exact așa...

— Cine-i grăsanul ăsta?

— Louis-François Bertin.

— Și ce era de capul lui?

— A fost un Buddha al burgheziei ghiftuite, înstărite și triumfătoare...

N-am zis-o eu, a zis-o Manet... Nu că-i sublim?

— Și-adică vrei să stau ca el?

— Da.

— Ăăă... Cu... Cu picioarele depărtate, deci... Așa?

— Auzi?... Potolește-te... Bine... Nu mă interesează instrumentul tău, înțelegi?... îl liniști ea răsfoindu-și schițele. Poftim, uite-l...

— Oh!

O silabă mititică, dezamăgită și înduioșată...

Camille se așeză cu planșa pe genunchi. Se ridică, încercă pe șevalet, dar nici așa nu mergea. Se enervă, se boscorodi singură, știa foarte bine că tot rahatul ăsta era o tîmpenie menită să alunge vidul.

În cele din urmă, își fixă coala pe verticală și decise să se așeze la aceeași înălțime ca modelul.

Trase adânc în piept o gură lacomă de curaj și expiră un vînticel leșinat. Se înșelase, nu va lucra cu sanguina. Ci cu mină de plumb, pensulă și laviu în cerneală sepie.

Modelul grăise.

Ridică brațul. Mîna îi rămase în suspans. Camille tremura.

— Nu cumva să te miști. Vin repede.

Dădu fuga în bucătărie, răsturnă una, alta, apucă sticla de gin și-și înecă frica. Închise ochii și se prinse cu mîinile de marginea chiuvetei. Hai... Încă o dușcă pentru drum...

Cînd se întoarse să se așeze la locul ei, Vincent o privi și-i zîmbi.

Știa.

Indiferent de dependența lor, oamenii ăștia se recunosc între ei. Toți.

Era ca o sondă... Ca un radar...

Complicitate confuză și împărtășirea indulgenței...

— E mai bine?

— Da.

— Atunci, dă-i drumul! Că atîta mai avem de făcut, fir-ar să fie!

Stătea foarte drept. Ușor într-o parte, ca personajul din tablou. Își ținu răsufierea și înfruntă privirea aceleia care îl umilea fără s-o știe.

Întunecat și luminos.

Răvășit.

Încrezător.

— Cîte kile ai, Vincent?

— Vreo şaizeci...

Şaizeci de kilograme de provocare.

(Chiar dacă nu era foarte amabilă, era o întrebare interesantă: Camille Fauque îi întinsese o mînă băiatului ăstuia ca să-l ajute, așa cum era el convins, sau ca să-l disece, gol și fără apărare, pe un taburet de bucătărie din melamină roșie?

Compasiune? Dragoste de oameni? Chiar așa?

Oare toate astea nu fuseseră premeditate? Instalarea lui acolo sus, muntele Canigou, încrederea, enervarea lui Pierre Kessler, demisia și strînsul cu ușa?

Artiștii sînt niște monștri.

Zău. Nu. Ar fi prea contrariant. Să-i lăsăm posibilitatea să se îndoiască și să tăcem din gură. Fata asta nu era prea clară, dar cînd era vorba să-și înfigă dinții în miezul problemei, era uluitoare. Și poate că generozitatea ei nu se manifesta decît acum? Cînd pupilele i se contractau și devenea nemiloasă?...)

Mai era puțin și se făcea noapte. Camille aprinsese lumina fără să-și dea seama și transpira cot la cot cu el.

— Ne oprim. Am crampe. Mă doare peste tot.

— Nu! strigă ea.

Duritatea ei îi surprinse pe amîndoi.

— Iartă-mă... Nu... Nu te mișca, te implor...

— În pantalonii mei... buzunarul din față... Traxène...

Camille se duse să-i aducă un pahar cu apă.

— Te implor... Încă puțin, poți să te rezemi dacă vrei... Nu... Nu știu să lucrez din memorie... Dacă pleci acum, desenul meu moare... Iartă-mă, ap... aproape am terminat.

— Gata. Poți să te îmbraci.

— E grav, doctore?

— Sper... murmură ea.

Vincent se întoarce, își întinse oasele, își mângâie câinele și-i spuse câteva cuvinte drăgăstoase la ureche. Apoi își aprinse o țigară.

— Vrei să vezi?

— Nu.

— Ba da.

Rămase mut.

— Drace... Ce duritate...

— Ba nu. Tandrețe...

— De ce te-ai oprit la glezne?

— Vrei explicația adevărată sau una pe care s-o însail la repezeală?

— Aia adevărată.

— Pentru că habar n-am să fac picioare!

— Și ailaltă?

— Pentru că... Nu mai ai nici o reținere, nu-i așa?

— Și câinele meu?

— Uite-l. L-am făcut mai-nainte peste umărul tău...

— Oh! Ce frumos e! Ce frumos e, ce frumos e, ce frumos e...

Camille îi smulse foaia din mână.

Faci eforturi pentru niște impostori, bombăni ea, te dai peste cap, îi resuscitezi, le oferi nemurirea și singurul lucru care-i mișcă e o mîzgăleală cu potaia lor...

Pe cuvîntul meu...

— Ești mulțumită de tine?

— Da.

— Trebuie să mai vin?

— Da... Ca să ne luăm rămas-bun și să-mi dai adresa... Nu vrei să bei un pahar?

— Nu. Trebuie să mă duc să mă culc, nu mă simt bine...

Luînd-o înaintea lui pe culoar, Camille se pocni peste frunte:

— Paulette! Am uitat de ea!

Camera ei era goală.

Căă-cat...

— Probleme?

— Am pierdut-o pe bunica lui...

— Uite... e un bilet pe masă...

*N-am vrut să te deranjăm. Paulette e cu mine. Vino imediat ce scapi.
PS: câinele amicului tău s-a căcat în hol.*

Camille întinse brațele și-și luă zborul peste Champ-de-Mars. Atinse în treacăt Turnul Eiffel, gîdilă stelele și în cele din urmă se postă la intrarea de serviciu a restaurantului.

Paulette ședea în biroul bucătarului-șef.

Nebună de fericire.

— Am uitat de tine...

— Nu, prostuțo, lucrai... Ai terminat?

— Da.

— Merge?

— Mi-e foame!

— Lestafier!

— Da, șefu'...

— Fă-mi o friptură mare, în sînge, și adu-mi-o în birou.

Franck se întoarse. O friptură? Păi, Paulette nu mai avea dinți...

Cînd înțelese că e pentru Camille, se miră și mai tare.

Își vorbiră prin semne:

— Pentru tine?

— Daaa, răspunse ea, dînd din cap.

— O friptură mare?

— Daaa.

— Ai căzut în cap?

— Daaa.

— Auzi, ești foarte drăguță când ești fericită, știi?

Dar ea nu înțelesese ce-i spusese, așa că dădu din cap la derută.

— Oh, oh... făcu șeful întinzându-i farfuria, n-aș vrea să zic ceva, dar sînt unii care au noroc...

Bucata de friptură era în formă de inimă.

— Dom'le, e tare Lestafier ăsta, suspină el, tare...

— Și ce băiat frumos e... adăugă bunică-sa care-l mîncă din ochi de două ceasuri.

— Mda... N-aș merge pînă acolo... Cu ce te servesc la friptură? Haide, domnișoară... Un vinișor Côtes-du-Rhône și ciocnesc și eu cu dumneata... Buni, încă nu ți-au adus desertul?

A fost de-ajuns să strige o dată, și Paulette își înfigea lingurița în fondant...

— Ca să vezi, adăugă el plescăind din limbă, s-a aranjat binișor nepotul dumitale... Nu-l mai recunosc...

Și spre Camille:

— Ce i-ai făcut?

— Nimic.

— Păi atunci e perfect! Ține-o tot așa! Îi merge de minune! Serios... Îi merge bine... Bine de tot...

Paulette plîngea.

— Acu' ce mai e? Ce-am zis? Bea și dumneata ceva, pentru numele lui Dumnezeu! Bea ceva! Maxime...

— Da, șefu'?

— Du-te, te rog, și adu-mi o cupă de șampanie...

— E mai bine?

Paulette își suflă nasul și-i ceru scuze:

— Dacă ai ști dumneata cum a fost drumul crucii... A făcut ce-a făcut și l-au dat afară din prima școală, apoi din a doua, de la școala profesională, de la cursuri, de la practică, de la...

— Dar n-are nici o importanță! tună el. Ia privește-l! Cum știe meserie! Toți încearcă să mi-l sufle! O să se-aleagă c-o zorzoană sau două pe popou, cățelușul ăsta al dumitale!

— Poftim? se impacientă Paulette.

— Cu două stele...

— Ah... nu cu trei? întrebă ea puțin dezamăgită.

— Nu. Are-un caracter prea nesuferit. Și-i prea sentimental...

Îi făcu din ochi lui Camille.

— Măcar e bună carnea asta?

— Delicioasă.

— Nici nu se putea altfel... Bun, am plecat... Dacă aveți nevoie de ceva, bateți în gemuleț.

Cînd se întoarse acasă, Franck se opri mai întâi la picioarele lui Philibert care ronțăia un creion la lumina veiozei de pe noptieră:

— Te deranjez?

— Nici vorbă!

— Nu mai apucăm să ne vedem...

— Nu prea, așa e... Știi ceva? Tu mai muncești duminica?

— Da.

— Atunci treci luni să ne vezi, dacă te plictisești...

— Ce citești?

— Scriu.

— Cui?

— Scriu un text pentru cursul meu de teatru... Din nefericire, sîntem constrînși să urcăm cu toții pe scenă la sfîrșitul anului...

— Ne inviți și pe noi?

— Nu știu dacă voi îndrăzni...

— Auzi, zi și mie, ăăă... Totul e OK?

— Poftim?

— Între Camille și bunică-mea?

— O înțelegere cordială.

— Nu crezi că-i sătulă?

— Vrei să-ți spun ce cred eu?

— Ce? se panică Franck.

— Nu, nu-i sătulă, dar o să se-ntîmple și asta... Adu-ți aminte... Ai promis c-o s-o ajuți două zile pe săptămîină... Ai promis că o lași mai moale...

— Da, știu, dar...

— Nici o vorbă, i-o reteză el. Scutește-mă de explicații. Nu mă interesează. Știi ceva, trebuie să mai crești un pic, amice... Ca și în cazul ăsta, îi arată el caietul plin de tăieturi, vrei, nu vrei, într-o bună zi toată lumea e obligată s-o facă...

Franck se ridică gînditor.

— Ar spune dacă i s-ar face lehamite, nu?

— Crezi?

Își privea ochelarii în lumină, ca să-i șteargă.

— Nu știu... E atît de misterioasă... Trecutul ei... Familia... Prietenii... Nu știm nimic despre această tînă... În ceea ce mă privește, în afară de carnetele ei, nu dispun de nici un indiciu care să-mi permită să emit cea mai neînsemnată ipoteză despre biografia sa... Nu tu corespondență, nu tu telefoane, nu primește niciodată musafiri... Îmi imaginez că dacă o vom pierde într-o bună zi, nu vom ști nici măcar cu cine să luăm legătura...

— Nu vorbi așa.

— Ba vorbesc. Gîndește-te, Franck, ea m-a convins, ea s-a dus s-o aducă, ea a fost cea care i-a cedat camera, în ziua de azi ea se ocupă de Paulette cu o blîndețe incredibilă, de fapt nu, nu se ocupă, ci are grijă de ea. Amîndouă au grijă una de alta... Le-aud rîzînd și flecărind toată ziua, cînd stau acasă. Pe deasupra, după-amiaza încearcă să lucreze, iar tu nici măcar nu te-ai deranjat să-ți ții promisiunile...

Își puse din nou ochelarii și-l privi țintă încă vreo cîteva secunde:

— Nu, nu sînt deloc mîndru de tine, răcane.

Cu picioare de plumb, se duse în camera ei s-o învelească și să-i stingă televizorul.

— Vino-ncoace, îi șopti ea.

Rahat. Nu dormea.

— Sînt mîndră de tine, drăguțule...

Sigur, trebuia să-mi dau seama, se gîndi el, punînd telecomanda pe noptieră.

— Hai, mamaie... Acuma dormi...

— Foarte mîndră.

Bine, bine...

Ușa de la camera lui Camille era întredeschisă. O împinse ușor și tresări.

Lumina palidă de pe culoar cădea asupra șevaletului.

Rămase nemișcat preț de o clipă.

Uimire, spaimă, admirație.

Deci tot ea avea dreptate?

Putem înțelege lucruri pe care nu le-am învățat? Deci nu era, până la urmă, chiar atât de prost? Din moment ce, instinctiv, întinsese mîna spre trupul ghemuit pentru a-l ajuta să se ridice, însemna că nu era chiar atât de bătut în cap, nu?

Gîndac de bucătărie, libarcă. Îl strivi și-și luă o bere.

O lăsa să se mai încălzească.

N-ar fi trebuit să se plimbe pe culoar.

Toate chestiile astea îi dădeau peste cap instrumentele de navigație...

La dracu'...

Mă rog, era OK. Pentru prima oară în viață, era OK...

Își luă rapid mîna de la gură. Nu-și mai rodea unghiile de unșpe zile. Mai puțin cea de la degetul mic.

Dar aia nu se pune.

Să mai cresc, să mai cresc... Numai asta făcuse, crescuse...

Ce s-ar face ei, dacă ea ar dispărea?

Rîgîi. Bun, ar mai fi multe, dar am de pregătit aluatul de clătite...

Plin de devoțiune, bătu aluatul cu telul, ca să nu-i deranjeze, murmură câteva incantații secrete și îl lăasă puțin să se odihnească.

Îl acoperi cu un prosop curat și ieși din bucătărie frecându-și mâinile.

Mâine îi va pregăti crêpes Suzette, ca s-o țină lângă el pentru totdeauna.

Hî, hî, hî... Singur în fața oglinzii din baie, imita râsul drăcesc al lui Satanas din *Les Fous du Volant*...

Hu, hu, hu... ăsta era râsul lui Diabolo.

Olala... Ce ne mai distrăm...

Nu-și mai petrecuse nopțile cu ei de mult timp. Avu niște vise frumoase.

A doua zi dimineată se duse să cumpere croissante și luară cu toții micul dejun în cameră la Paulette. Cerul era de un albastru intens. Philibert și bătrîna făcură schimb de o mie de amabilități fermecătoare, în timp ce Franck și Camille stăteau tăcuți, cu mîinile încleștate în jurul bolurilor cu cafea.

Franck se întreba dacă ar trebui să-și schimbe cearșafurile, iar Camille se întreba dacă ar trebui să schimbe anumite detalii. Franck încerca să-i prindă privirea, dar era deja departe, pe Rue Séguier, în salonul lui Pierre și Mathilde, gata s-o ia la goană pînă nu leșină.

„Dacă le schimb acum, n-o să mai îndrăznesc să mă-ntind după-amiaza asta, iar dacă le schimb după ce-mi fac siesta, o să fie cam greu, nu? Parc-o și văd rînjind...”

„Și dacă aș trece pe la galerie? Îi las desenul lui Sophie și-o șterg.”

„De altfel, se poate întîmpla... Nici măcar n-o să ne-ntindem... O s-o facem în picioare, ca-n filme, așa vom fi de ăăă...”

„Nu, nu-i o idee bună... Dacă e acolo, o să mă oblighe să rămân, să iau loc și să stau de vorbă cu el... Dar eu n-am chef să stau de vorbă. Mă doare-n cot de blabla-ul lui. Îl vrea sau nu-l vrea. Punct. Iar blabla-ul să și-l țină pentru clienți...”

„O să fac un duș la vestiar înainte să plec...”

„O să iau un taxi și-o să-l rog pe șofer să m-aștepte afară, în fața ușii...”

Cei îngrijorați și cei fără grijă își scuturară firimiturile și se împrăștiară cuminiți.

Philibert era deja în holul de la intrare. Cu o mână îi ținea ușa lui Franck, iar în cealaltă avea o valiză.

— Pleci în vacanță?

— Nu, ăstea-s accesoriile.

— Pentru ce?

— Pentru rolul meu...

— Mamă... Despre ce e? E o chestie de-aia de capă și spadă? O să fugi de colo pînă colo și așa mai departe?

— Mai e vorbă... O să mă agăț de cortină și o să mă arunc în public... Hai... Treci sau te străpung...

Azurul, ca și noblețea, obligă. Camille și Paulette coborîră „în grădină”.

Bătrîna mergea din ce în ce mai greu și-i lua aproape o oră să străbată aleea Adrienne-Lecouvreur. Camille avea furnici în picioare, îi dădea brațul și-și potrivea mersul după pașii ei șovăielnici și nu se putea abține să nu zîmbească văzînd panoul *Rezervată călăreților – viteza moderată*... Se

opreau doar cînd le rugau turiștii să le facă o poză, cînd se dădeau la o parte din calea celor care făceau jogging sau cînd schimbau cuvinte frivole cu cîte un maratonist mai mefistofelic.

— Paulette?

— Da, drăguță.

— Te-ar șoca o discuție despre un scaun cu roțile?

— ...

— Bun... Deci te-ar șoca...

— Prin urmare, atît de bătrînă sînt? murmură ea.

— Nu! Nici vorbă! Dimpotrivă! Dar mă gîndeam că... Ne cam împotmolim cu cadrul ăsta, așa că ai putea să mergi cu el pînă simți că ai obosit și după aia ai putea să stai jos să te odihnești, iar eu te-aș plimba pînă la capătul pămîntului!

— ...

— Paulette... M-am săturat de parcul ăsta... Nu mai pot să-l văd în ochi. Cred că am numărat toate pietricelele, toate băncile și toate rondurile împrejmuite cu gîrduțuri... Sînt unsprezece de toate... Nu mai suport autocarele astea mari și oribile și grupurile astea de turiști lipsiți de imaginație și m-am săturat să tot întîlnesc aceleași fețe... Aceiași gardieni cu mutra lor încrezută și ăla, acolo... Puțind a pișat cu Legiunea lui de onoare.... Sînt atîtea alte lucruri de văzut în Paris... Buticurile, fundăturile, curțile caselor, pasajele acoperite, Les Jardins de Luxembourg, buchiniștii, Le Jardin de Notre-Dame, piața de flori, malurile Senei... Îți dau cuvîntul meu, orașul ăsta e magnific... Putem merge la film, la concerte, la operetă – frumosul meu buchet de violete și tot tacîmul... Iar noi sîntem blocate în cartierul ăsta de moși, unde toți copiii sînt îmbrăcați la fel, toate guvernantele strigă la fel, și unde totul e atît de previzibil... E o porcărie.

Tăcere.

O simțea lăsîndu-se din ce în ce mai grea pe brațul ei.

— Bun, OK... O să fiu foarte sinceră cu tine... Încerc să te aburesc cum pot, dar adevărul e altul. Adevărul e că ți-o cer ca pe o favoare... Dacă am avea un scaun cu roțile și ai vrea să stai în el din cînd în cînd, am putea să sărim peste rînd la cozile de la muzee și să intrăm primele... Și mie mi-ar prinde foarte bine, știi... Sînt atîtea expoziții pe care visez să le văd, dar n-am curaj să stau la coadă...

— Ei, păi trebuia să spui de la bun început, prostuță mică! Dacă-i vorba să-ți fac un serviciu, nu-i nici o problemă! Eu atîta și vreau, să-ți fac o bucurie!

Camille își mușcă obrazii ca să nu rîdă. Cu privirea în pămînt, îngăimă un mulțumesc puțin cam prea solemn ca să fie sincer.

Repede, repede! Să batem fierul cît e cald. Galopară așadar pînă la cea mai apropiată farmacie.

— Noi lucrăm cel mai mult cu Clasic 160 de la Sunrise... E un model pliant care ne satisface pe deplin... E foarte ușor, simplu de manevrat, are paisprezece kilograme... Nouă, fără roțile... Suport pentru picioare escamotabil, facilitînd ridicarea... Brațe și spătar reglabile pe înălțime... Spătarul se poate și el înclina... A, nu! Asta e opțional și costă în plus... Rotilele sînt ușor de scos... Încape în porbagaj fără probleme... Se poate regla și adîncimea... ăăă...

Paulette, pe care o instalaseră între rafturile cu șampoane și cel cu papuci Scholl, făcuse o față atît de lungă, încît asistenta nu mai îndrăzni să-și ducă tirada pînă la capăt.

— Bine, vă las... Mai e lume... Uitați doc...

Camille îngenunchease în spatele ei.

— Nu e rău, nu?

— ...

— Sincer, m-așteptam la mai rău... Dar e, așa, sport... Și negru, e chiar șic... Bun... Zi-mi dacă stai bine în el! ... Sunrise Médical... Câte sînt cu numele ăsta... 37... Asta e din zona ta, nu?

Paulette își puse ochelarii:

— De unde?

— Ăăă... Din Chanceux-sur-Choisille...

— A! Sigur că da! Din Chanceux! Știu foarte bine unde vine!

Mersese ca uns.

Mulțumescu-ți ție, Doamne! Din raionul de alături plecară cu o trusă de unghii și o pereche de papuci de casă cu tălpi turnate...

— Cît face?

— 558 de euro fără taxe...

— Ah, cam mult... Dar nu... n-am putea să-l închiriem?

— Modelul ăsta nu. Pentru închiriere avem un altul. Mai robust și mai greu. Dar... Suma e acoperită integral, nu? Doamna plătește probabil o asigurare de sănătate...

Farmacista avu impresia că vorbește cu două fete bătrîne întîrziate mintal.

— Nu trebuie să plătiți scaunul! Mergeți la medicul dumneavoastră și cereți-i o rețetă... Dată fiind starea dumneavoastră, nu veți întîmpina nici o dificultate... Uitați ghidul acesta... Găsiți în el toate referințele necesare... Aveți un medic generalist?

— Ăăă...

— Dacă nu cunoaște acest gen de servicii, arătați-i codul acesta: 401 A02.1. În rest, o să reglați treburile cu casa dumneavoastră de asigurări de sănătate, nu?

— A... bine... ăăă... Ce-i asta?

Ajunsă pe trotuar, Paulette fu cuprinsă de îndoieli:

— Dacă mă duci să mă vadă un doctor, o să mă trimită înapoi la azil...

— Hai, Paulette, calmează-te... Nu mergem la nici un doctor, îi urăsc la fel de mult ca tine, o să ne descurcăm noi... Nu-ți face griji...

— O să mă găsească... O să mă găsească... plîngea ea.

Nu avu poftă de mîncare și rămase nemișcată în pat toată după-amiaza.

— Ce-are? se îngrijoră Franck.

— Nimic. Ne-am dus la farmacie să cumpărăm un scaun și faptul că farmacistul ne-a zis să vedem un medic a traumatizat-o...

— Ce scaun?

— Păi... un scaun cu roțile!

— Pentru ce?

— Ca să meargă cu el, idiotule! Ca să vadă și ea lume!

— Ce dracu' mai pui la cale? Stă foarte bine unde e! De ce vrei s-o zgîlțui ca pe-o sticlă de Orangina?

— Aaa... Începi să mă scoți din răbdări, pricepi? N-ai decît să te ocupi și tu de ea! N-ai decît s-o ștergi și tu la fund din cînd în cînd, ca să-ți mai vină mințile acasă! Să știi că pe mine, una, nu mă deranjează să am grijă de ea, fiindcă Paulette e o scumpă, dar am nevoie să mă mișc, să mă duc să mă plimb, să-mi aerisesc mintea, fir-ar al dracului! Ție-ți merge bine, totul e OK în momentul de față? Hai, liniștește-mă, nu există nimic în viața ta care să te contrarieze? Fie că-i vorba de Philou, de Paulette sau de tine,

apartamentul ăsta, slujbula, papa și nani v-ajung cu vîrf și-ndesat... Ei bine, mie nu! Eu încep să mă sufoc aici! Mie îmi place să mă plimb și o să se facă frumos afară... Așa că îți repet: de îngrijit o îngrijesc, dar cu condiția să-mi pot vedea de excursiile mele, dacă nu, n-aveți decît să...

— Ce?

— Nimic!

— Nu te mai enerva așa!

— N-am altă soluție! Ești atît de egoist, că dacă nu fac scandal, nu miști un deget să mă ajuți!

Franck plecă trîntind ușa, iar ea se închise-n camera ei.

Cînd ieși de-acolo, erau amîndoi în hol. Paulette era în al nouălea cer: nepotelul ei avea grijă de ea.

— Hai, graso, așază-te. E ca la motociclete, trebuie să-i faci un reglaj ca lumea ca să pleci la drum...

Stătea pe vine și bibilea toate manetele:

— Picioarele stau bine?

— Da.

— Și coatele?

— Puțin cam sus...

— Bun, Camille, fă-te-ncoace. Din moment ce tu o să-l împingi, vino să reglez mînerile după tine...

— Perfect. Hai că trebuie s-o-ntind... Conduceți-mă pînă la slujbă, ca să-l încercăm...

— Intră în lift?

— Nu. Trebuie să-l pliezi, se enervă el... Nici o problemă, doar nu-i neputincioasă, din cîte știu eu.

— Vrrum, vrrum... Pune-ți centura, Fangio, c-am întârziat.

Traversară parcul cu toată viteza. La stop, Paulette avea părul în devălmășie și era roșie în obraji.

— Bun, gata... V-am lăsat, fetelor. Trimiteți-mi o vedere când ajungeți la Katmandu.

După câțiva metri se întoarse:

— Camille, auzi? N-ai uitat de seara asta!

— Ce anume?

— Clătitele...

— Rahat!

Își dusesese mîna la gură:

— Am uitat... N-o să fiu acasă.

Franck se dezumflă.

— Pe deasupra e ceva important... Nu pot să contramandez... E legat de munca mea...

— Și Paulette?

— L-am rugat pe Philou să aibă grijă de ea...

— Da, bine... Asta e! O să le mîncăm fără tine...

Îl încercă o dezamăgire stoică și se îndepărtă frămîntîndu-se.

Eticheta de la chiloții cei noi îl rodea.

Mathilde Daens-Kessler era cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse Camille în viața ei. Foarte înaltă, mult mai înaltă decât soțul său, foarte subțire, foarte veselă, foarte cultivată. Colinda în lung și-n lat mica noastră planetă fără să-și bată capul, era interesată de tot ce mișcă, n-o mira nimic, se amuza, se indigna ușor, uneori își așeza mîna peste a ta, vorbea întotdeauna cu voce joasă, cunoștea la perfecție patru sau cinci limbi și-și ascundea talentele îndărătul unui surîs dezarmant.

Era atît de frumoasă, că nu-i dăduse niciodată prin gînd s-o deseneze...

Era prea riscant. Mathilde era mult prea vie.

Îi făcuse o schiță, o dată. Din profil... Cocul și buclele de la ureche... Pierre i-o furase, dar nu era ea. Îi lipseau vocea gravă, strălucirea și gropițele, atunci cînd rîdea.

Mathilde avea amabilitatea, aroganța și dezinvoltura celor născuți în așternuturi de mătase. Tatăl ei fusese un mare colecționar, iar ea trăise dintotdeauna înconjurată de lucruri frumoase și în viața ei nu ținuse socoteala nici a bunurilor, nici a prietenilor și cu atît mai puțin a dușmanilor.

Ea era bogată, iar Pierre era întreprinzător.

Ea tăcea cînd vorbea el, dar cum se întorcea el cu spatele, Mathilde își relua prostioarele de unde le lăsase. Pierre îmblînzea mînji tineri. Nu se

înșela niciodată, el îi lansase pe Voulys și Barcarès, de exemplu, iar ea se făcea frumoasă ca să-i țină lângă ea.

Mathilde ținea lângă ea pe cine voia.

Prima lor întâlnire, Camille își amintea foarte bine, avusese loc la Facultatea de Arte Plastice cu ocazia unei expoziții de lucrări de sfârșit de an. Pe cei doi îi preceda un fel de aură. Negustorul teribil și fiica lui Witold Daens... Lumea îi aștepta cu speranță și cu teamă și le pîndea fiecare reacție. Ea se simțise mizerabil când veniseră să-i salute, pe ea și gașca ei de zdrențăroși. Plecase ochii când dăduse mîna cu ei, strecurase stîngace cîteva complimente și căutase cu privirea o gaură de șarpe în care să dispară.

Asta se întîmpla în iunie, cu aproape zece ani în urmă... Rîndunelele dădeau un concert în curtea facultății, iar ei beau un punch prost ascultînd cu pioșenie discursul lui Kessler. Camille n-auzea nimic. O privea pe Mathilde. În ziua aceea purta o tunică albastră și o centură lată de argint, cu niște clopoței minusculi agățați de ea, care clincheteau la fiecare mișcare.

Dragoste la prima vedere...

După aceea, soții Kessler îi invitaseră la un restaurant de pe Rue Dauphine și, la sfîrșitul cinei udate din belșug, iubitul ei o somase să le arate mapa. Camille refuzase.

Cîteva luni mai tîrziu, se dusese să se întîlnească cu ei. Singură.

Pierre și Mathilde aveau desene de Tiepolo, Degas și Kandinsky, dar nu aveau copii. Camille nu îndrăzni niciodată să abordeze acest subiect și se abandonă cu totul în plasa lor. După ceva timp îi dezamăgi atît de tare, încît ochiurile se deșirară...

- Numai prostii! Faci numai prostii! o certa Pierre.
- De ce nu te iubești deloc? adăuga Mathilde pe un ton mai blînd.

Nu mai dădu pe la vernisajele lor.

În intimitate, Pierre se posomora și mai mult:

- De ce?
- N-am iubit-o destul, îi răspundea Mathilde.
- Noi?
- Toată lumea...

Pierre își lăsa capul pe umărul ei și gema:

- Vai... Mathilde... Frumoasa mea... De ce ai lăsat-o să fugă?
- O să se întoarcă...
- Ba nu. O să strice totul...
- O să se întoarcă.

Se întorsese.

— Pierre nu-i acasă?

— Nu, ia cina cu englezii lui. Nu i-am spus că o să vii, voiam să stăm puțin numai noi...

Apoi, văzîndu-i mapa:

— Dar... Ai... ai adus ceva acolo?

— Nee, nu-i nimic... O chestie pe care i-am promis-o lui zilele trecute...

— Pot să mă uit?

Camille nu-i răspunse.

— Bun, atunci o să-l aștept...

— E un desen de-al tău?

— Ahă...

— Doamne Dumnezeule... Când o să afle că n-ai venit cu mîna goală o să-l apuce disperarea... Mă duc să-l sun...

— Nu, nu! îi zise Camille. Lasă-l. Nu-i nimic, dacă-ți spun... E o chestie între noi. Un fel de plată a chiriei...

— Foarte bine. Hai... La masă.

Totul era frumos în casa lor, priveriștea, obiectele, covoarele, tablourile, vesela, toasterul, tot. Chiar și closetul era frumos. Pe o reproducere din ghips se putea citi un catren pe care Mallarmé îl scrisese pe closetul lui:

*Tu, care maștele ți le deșerți,
În ăst lăcaș obscur cînd te așezi,
Poți chiar să cînți, o pipă să fumezi,
Căci nu tre' să te sprijini de pereți.*

Chestia asta o dăduse pe spate cînd o văzuse prima oară:

— Ați... Ați cumpărat o bucată din WC-ul lui Mallarmé?!

— Bineînțeles că nu... rîsese Pierre, îl cunosc pe tipul care a făcut mulajul după el... Ai văzut casa lui Mallarmé? La Vulaines?

— Nu.

— O să te ducem acolo într-o zi... O să-ți placă la nebunie... La ne-bu-ni-e...

Și totul era pe măsură. Pînă și hîrtia igienică era mai moale decît la alții...

Mathilde era bucuroasă:

— Ce frumoasă ești! Ce bine arăți! Cum te prinde părul scurt! Te-ai mai împlinit, nu? Ce fericită sînt să te văd așa... Pe cuvînt... Mi-a fost atît de dor de tine, Camille... Dacă ai ști ce mă obosesc uneori toate geniile astea... Cu cît au mai puțin talent, cu atît sînt mai zgomotoși... Pierre face haz, el e în mediul lui, dar eu, Camille, eu... Ce mă mai plictisesc... Vino și stai lîngă mine, povestește-mi...

— Nu mă pricep să povestesc... O să-ți arăt carnetele...

Mathilde dădea paginile, iar Camille comenta.

Și astfel, pe măsură ce-și prezenta mica lume, își dădu seama cu adevărat cît de mult ține la oamenii ăia.

Philibert, Franck și Paulette deveniseră cei mai importanți oameni din viața ei, iar ea tocmai înțelegea acest lucru, acum, în acest moment, între două pernuțe persane din secolul al XVIII-lea. Era tulburată.

Între primul carnet și ultimul desen, pe care îl făcuse puțin mai înainte – Paulette radioasă în scaunul ei cu rotile, în fața Turnului Eiffel – se scurseseră numai cîteva luni, dar ea nu mai era aceeași... Persoana care ținea acum creionul era cu totul alta... Se scuturase de trecut, se metamorfozase și dinamitase blocurile de granit care o împiedicaseră să meargă mai departe atîția ani...

În seara asta acești oameni o așteptau să se întoarcă... Oameni cărora puțin le păsa cît valorau desenele ei... Care o iubeau pentru alte motive... Poate pentru ea, pur și simplu...

Pentru mine?

Pentru tine...

— Gata? se impacientă Mathilde. Nu mai zici nimic?... Ea cine e?

— Johanna, coafeza lui Paulette...

— Iar astea?

— Astea sînt cizmele ei... Rock'n'roll, nu? Cum rezistă în ele o fată care lucrează toată ziua în picioare? Abnegația în serviciul eleganței, probabil...

Mathilde râdea. Chiar că erau monstruoase ciubotele alea...

— Și el? Apare des, nu?

— E Franck, bucătarul despre care tocmai ți-am povestit...

— E frumos, nu?

— Crezi?

— Da... Seamănă cu Farnese pictat de Tizian, dar cu zece ani în plus...

Camille își dădu ochii peste cap:

— Prostii...

— Serios! Pe cuvîntul meu!

Se ridică și aduse o carte:

— Poftim. Uită-te și tu. Aceeași privire întunecată, aceleași nări fremătătoare, aceeași bărbie răsfrîntă, aceleași urechi puțin cam mari... Același foc mocnind în interior...

— Prostii, repetă ea, trăgînd cu coada ochiului la portret, Farnese al meu are coșuri...

— Of... Cum strici tu cheful omului!

— Asta-i tot? întrebă Mathilde cu părere de rău.

— Păi da...

— E bine. E foarte bine. E... e minunat...

— Termină...

— Nu mă contrazice, domnișoară, nu știu eu să desenez, dar mă pricep să privesc... La vârsta la care alți copii se duceau la teatrul de păpuși, tatăl meu mă târa după el prin cele patru colțuri ale lumii și mă purta pe umeri ca să stau la înălțimea la care trebuie, așa că nu mă contrazice, te rog... Mi le lași?

— ...

— Pentru Pierre...

— Bine... Dar aveți grijă, da? Desenele astea mititele sînt foile mele de observație...

— M-am prins.

— Nu-l aștepți?

— Nu, trebuie să plec...

— O să fie dezamăgit...

— N-ar fi prima oară... răspunse Camille fatalistă.

— N-ai pomenit nimic de mama ta...

— Serios? se miră ea. E un semn bun, nu?

Mathilde o conduse la ușă și o îmbrățișă:

— Cel mai bun... Hai, pa, și nu uita să mai treci să mă vezi... Cu scaunul ăla cu roțile ajungi în doi timpi și trei mișcări...

— Îți promit.

— Și ține-o tot așa. Relaxează-te... Fă ce-ți place... Pierre o să te sfătuiască exact pe dos, bineînțeles, dar nu-l asculta. Nici pe el, nici pe altcineva... Auzi?

— Da?

— Ai nevoie de bani?

Camille ar fi trebuit să zică nu. De douăzeci și șapte de ani zicea nu. Nu, mă descurc. Nu, mulțumesc. Nu, n-am nevoie de nimic. Nu, nu vreau să vă

datoresz nimic. Nu, nu, lăsați-mă-n pace.

— Da.

Da. Da, cred că da. Da, nu mă mai întorc să fiu slugă nici pentru macaronari, nici pentru Bredart, pentru nici unul dintre cretinii ăștia. Da, vreau să lucrez în liniște, pentru prima oară în viața mea. Da, nu mai vreau să mă crispez de fiecare dată când Franck îmi întinde cele trei bancnote. Da, m-am schimbat. Da, am nevoie de voi. Da.

— Perfect. Și profită și tu ca să-ți mai cumperi ceva de îmbrăcat... Serios... Cămașa asta de blugi o porți deja de zece ani...

Adevărat.

Se întoarse acasă pe jos, uitându-se în vitrinele anticarilor. Tocmai trecea prin fața Facultății de Arte Plastice (destinul, șmecherul...), când îi sună mobilul. Îl închise când văzu numărul lui Pierre.

Începu să meargă mai repede. Inima i-o luase razna.

Al doilea apel. Mathilde de data asta. Nu-i răspunse nici ei.

Făcu cale întoarsă și trecu Sena. Fata avea simțul romanescului și fie că voia să sară-n sus de bucurie, fie că voia să sară-n apă, Pont des Arts era ce-avea Parisul mai bun... Se sprijini de parapet și intră în mesageria vocală...

Aveți două mesaje noi, astăzi, ora douăzeci și tre... Încă mai avea timp să-l lase să cadă fără s-o facă dinadins... Pleosc! Vai... Ce păcat... „Camille, sună-mă imediat, că vin și te iau de urechi! zbieră el. Imediat! M-ai înțeles?”

Astăzi, ora douăzeci și trei și treizeci și opt: „Mathilde sînt. Nu-l suna. Nu veni. Nu vreau să vezi așa ceva. Negustorul tău plînge ca un prost... Nu-i o priveliște prea plăcută, ai cuvîntul meu... Da, e frumos... E chiar foarte frumos... Mulțumesc, Camille, mulțumesc... Auzi ce-ți zice? Stai că-i dau lui telefonul, că altfel îmi smulge urechea...” „Îți expun lucrările în septembrie, Fauque, și nu zi nu, pentru că invitațiile au fost deja trim...” Mesajul se întrerupea.

Închise mobilul, își rulă o țigară și o fumă în picioare între Luvru,
Academia Franceză, Notre-Dame și Place de la Concorde.

Ce frumos a căzut cortina...

Apoi își strânse cureaua genții și o luă la fugă să prindă desertul.

Bucătăria mirosea un pic a prăjeală, dar toate vasele fuseseră puse la locul lor.

Nici un zgomot, toate becurile stinse, nici măcar o dungă de lumină pe sub ușile camerelor... Pff... O dată în viață avea și ea poftă să mănânce pînă plesnește...

Bătu în ușa lui Franck.

Asculta muzică.

Camille se proțăpi la picioarele patului, cu mîinile-n șolduri:

— Păi? se indignă ea.

— Ți-am păstrat cîteva clătite... Ți le flambez mîine...

— Păi?! repetă ea. Nu mi-o tragi?

— Ha, ha! Foarte nostim...

Camille începu să se dezbrace.

— Măi să fie, băiețaș... Doar n-ai de gînd să te fofilezi așa! Mi-ai promis – mi-ești dator cu un orgasm!

Franck se ridicase-n capul oaselor și aprinse veioza în timp ce ea își azvîrlea papucii care-ncotro.

— Ce Dumnezeu faci? Ce pui la cale?

— Păi... Mă despoi!

— O, nu...

— Ce?

- Nu așa... Stai... De-o mie de ani visez la momentul ăsta...
- Stinge lumina.
- De ce?
- Mă tem că n-o să mă mai dorești dacă mă vezi cum arăt...
- Camille, fir-ar al dracului! Termină! Termină! urlă el.

Mutriță contrariată:

- Nu mai vrei?
 - ...
 - Stinge lumina.
 - Nu!
 - Ba da!
 - Nu vreau să se petreacă așa între noi...
 - Da' cum vrei să se petreacă? Vrei să mă plimbi cu barca pe lac?
 - Poftim?
 - Să ne plimbăm cu barca și tu să-mi reciți poezii în timp ce eu îmi las mîna să plutească pe unde...
 - Vino lângă mine...
 - Închide lumina.
 - Bine.
 - Și muzica.
 - Asta-i tot?
 - Da.
-
- Tu ești? Întrebă el intimidat.
 - Da.
 - Stai bine?
 - Nu...

— Uite, ia o pernă... Cum a decurs întâlnirea?

— Foarte bine.

— Îmi povestești?

— Ce?

— Tot. În seara asta vreau să aflu tot... Tot. Tot. Tot.

— Știi, dacă m-apuc să-ți povestesc... după aia o să simți nevoia să mă iei în brațe...

— Fir-ar să fie... Te-a violat careva?

— Nu...

— Bine... Asta s-ar putea aranja dacă vrei...

— Vai, mersi... Ce drăguț ești... Ăăă... De unde să-ncep?

Franck îl imită pe Jacques Martin de la emisiunea *Școala fanilor*:

— De unde vii tu, păpușică?

— Din Meudon...

— Din Meudon? exclamă el. Bravo, foarte bine. Și mămica ta unde e?

— Mămica mănâncă medicamente.

— Zău? Da' tăticu'? Unde e tăticul tău?

— A murit.

— ...

— Te-am prevenit, băiatule! Măcar ai prezervative?

— Nu mă lua așa repede, Camille, știi că sînt mai greu de cap... Tatăl tău a murit?

— Da.

— Cum?

— A căzut în gol.

— ...

— Bine, hai că-ți povestesc în ordine... Vino mai aproape, fiindcă n-am chef să ne-audă și ceilalți...

Franck trase plapuma peste capetele amîndurora:

— Dă-i drumul. Aici nu ne vede nimeni...

Camille își puse un picior peste celălalt, își încrucișă brațele pe abdomen și purcese într-o lungă călătorie.

— Am fost o fetiță obișnuită și foarte cuminte... începu ea cu o voce de copil. Nu mîncam mult, dar învățam bine și desenam tot timpul. N-am avut frați sau surori. Pe tata îl chema Jean-Louis, iar pe mama, Catherine. Cred că la început s-au iubit... Nu știu, n-am îndrăznit niciodată să-i întreb... Dar, cînd am început să desenez cai sau fața frumoasă a lui Johnny Depp din *21 Jump Street*, iubirea se terminase deja. De asta sînt sigură, pentru că tata nu mai locuia cu noi. Nu venea să mă vadă decît în weekenduri. Normal că a plecat, și eu aș fi făcut la fel în locul lui. De altfel, duminica seara aș fi vrut să plec și eu cu el, dar n-aș fi făcut-o niciodată, pentru că mama s-ar fi omorît din nou. Mama s-a omorît de nu știu cîte ori cînd eram mică... Din fericire, o făcea cînd nu eram acasă, iar mai tîrziu... Cînd am mai crescut, nu se mai jena, așa că aaa... O dată, o prietenă mă invitase la ziua ei. Seara, pentru că mama nu mai venea să mă ia, mama altei prietene m-a adus pînă în fața casei, iar cînd am intrat în salon am văzut-o moartă pe mochetă. Au venit pompierii, iar eu m-am dus și-am stat zece zile la o vecină. Dup-aia tata i-a spus că dacă se mai omoară o dată, o să-i ia custodia asupra mea, așa că s-a potolit. A continuat, în schimb, să mănînce pastile. Tata îmi zisese că e obligat să plece din cauza serviciului, dar mama mi-a spus să nu cumva să-l cred. Zi de zi îmi repeta că e un mincinos, un

nenorocit care avea altă femeie și altă fetiță, pe care-o cocoloșea în fiecare seară...

Își relua vocea ei obișnuită:

— E prima oară când vorbesc despre asta... Vezi tu, maică-ta te-a distrus și dup-aia te-a pus la tren, dar maică-mea mă bătea la cap zi după zi. Zi după zi... Uneori se întâmpla să fie și drăguță... Îmi cumpăra carioci și-mi spunea că sînt singura ei bucurie pe lume...

Cînd venea tata, ne închideam în garaj în Jaguarul lui și ascultam operă. Era un Jaguar vechi, nu mai avea nici roți, dar nu ne păsa, noi mergeam să ne plimbăm oricum... Zicea: „Să mergem pe Riviera, domnișoară?“ Și mă așezam lîngă el. Muream după mașina aia...

— Ce model era?

— Un MK nu știu cum...

— MK I sau MK II?

— Băi, da' se vede că ești băiat... Eu încerc să te fac să plîngi, iar pe tine singurul lucru care te interesează e modelul mașinii!

— Scuze.

— Nici o problemă...

— Continuă...

— Pfff...

— „Ei, domnișoară? Să mergem pe Riviera?“

— Da, zîmbi Camille, mi-ar plăcea... „V-ați luat costumul de baie? adăuga el. Perfect... Și o rochie de seară! Vom merge la cazinou, evident... Să nu uitați să vă lați vulpea argintie, serile sînt răcoroase la Monte Carlo...“ Ce frumos mirosea în mașină... A piele care a trăit din plin... Totul era frumos, din cîte îmi amintesc... Scrumiera de cristal, oglinda de la parasolar, mînerule minuscule pentru coborîrea geamurilor, interiorul torpedoului, lemnul... Era ca un covor zburător. „Cu puțin noroc, o să

ajungem înainte de lăsarea nopții“, îmi promitea el. Da, ăsta era taică-meu, un mare visător care putea să schimbe vitezele unei mașini pe butuci ore-n șir și să mă ducă pînă la capătul lumii într-un garaj de la periferie... Tot așa, era nebun după operă; în timpul unei călătorii ascultam *Don Carlos*, *Traviata* sau *Nunta lui Figaro*. Îmi povestea subiectele: suferința lui Madame Butterfly, iubirea imposibilă dintre Pelléas și Mélisande, cînd el îi mărturisește am ceva să vă spun, dar nu reușește să-i spună, povestea contesei și a lui Cherubino, care se ascunde tot timpul, sau Alcina, frumoasa vrăjitoare care își transformă pretendenții în animale sălbatice... Puteam să vorbesc tot timpul, mai puțin cînd ridica mîna, iar în *Alcina* o ridica adesea... *Tornami a vegheggiar*, nu mai suport să ascult aria asta... E prea veselă... Dar de cele mai multe ori tăceam. Mă simțeam bine. Mă gîndeam la cealaltă fetiță. Ea nu se bucura de toate astea... Pentru mine era complicat... Acum, evident, văd lucrurile mai limpede: un bărbat ca el nu putea trăi cu o femeie ca maică-mea... O femeie care oprea muzica printr-un gest scurt cînd era ora mesei și arunca visele în aer ca pe niște baloane de săpun... N-am văzut-o niciodată fericită, n-am văzut-o niciodată zîmbind, n-am... Tata, dimpotrivă, era amabilitatea și bunătatea întruchipate... Așa ca Philibert... Un om mult prea simțitor ca să-și asume situația aceea. Ideea de a părea un ticălos în ochii prințesei sale... Așa că într-o bună zi s-a întors acasă... Dormea în birou și pleca în fiecare weekend... Și gata cu escapadele la Roma în bătrînul Jaguar gri, gata cu cazinourile, gata cu picnicurile la malul mării... Și-apoi, într-o dimineață, era obosit, cred... Foarte, foarte obosit, și a căzut din vîrfurile unei clădiri...

— A căzut sau a sărit?

— Era un om elegant, a căzut. Era agent de asigurări și mergea pe acoperișul unui turn pentru o chestie cu conductele de aerisire sau ceva de genul ăsta, a deschis un dosar și nu s-a mai uitat unde pune piciorul...

— Ce nebunie... Nu te gîndești că...

— Nu mă gîndesc deloc. După aia a fost înmormîntarea și maică-mea se întorcea tot timpul să vadă dacă cealaltă femeie nu e cumva în fundul bisericii... Apoi a vîndut Jaguarul, iar eu n-am m-ai vorbit.

— Pentru cît timp?

— Luni întregi...

— Și pe urmă? Pot să las pătura în jos, că mă sufoc...

— Și eu mă sufocam. Am ajuns o adolescentă ingrată și solitară. Îmi băgasem numărul spitalului în memoria telefonului, dar n-am avut nevoie... Se calmase... Din sinucigașă devenise deprimată. Era un progres. Era mai calmă. Cred că o moarte îi ajungea... După asta n-am mai avut decît un gînd: să mă car de-acolo. Prima oară am plecat la șaptespe ani și m-am dus să locuiesc la o prietenă... Într-o seară, bum!, maică-mea cu poliția la ușă... Deși cucoana știa foarte bine unde sînt... A fost nașpa, cum zic tinerii. Mîncam de seară împreună cu părinții fetei și tocmai vorbeam despre războiul din Algeria, din cîte-mi amintesc... Și în momentul ăla, cioc-cioc, poliția! M-am simțit îngrozitor de prost față de oamenii ăia, dar, mă rog, nu voiam scandal, așa că am plecat cu ea... Pe 17 februarie 1995 împlineam optişpe ani, așa că pe 16, la douăşpe și-un minut noaptea, am şters-o trăgînd ușurel ușa după mine... Mi-am luat bacul și am intrat la Arte Plastice... A patra din şaptezeci admiși... Îmi făcusem un dosar foarte frumos, începînd cu desenele din copilărie... Mă dădusem peste cap și am primit felicitările comisiei... La momentul respectiv întrerupsesem orice legătură cu maică-mea, și am început să muncesc ca un sclav, pentru că viața la Paris era scumpă... Locuiam pe la unii, pe la alții... Lipseam la multe cursuri... Lipseam la teorie și mă duceam la ateliere, iar apoi am luat-o razna... La început mă plictiseam un pic... Trebuie să recunosc că n-am intrat în joc: nu mă luam în serios și, în consecință, nu eram luată în serios. Nu eram un

Artist cu A mare, eram un bun meseriaș... O artistă care e mai degrabă sfătuită să fie un fel de pictoriță de stradă, să mîzgălească după Monet și să deseneze balerine mititele... Și apoi ăăă... Nu înțelegeam nimic. Mie îmi plăcea să desenez, așa că, în loc să ascult poliloghia profilor, le făceam portretele, iar noțiunea aia de „arte plastice“, happeningurile, instalațiile mă scoteau din sărite. Îmi dădeam foarte bine seama că greșisem secolul. Eu aș fi vrut să trăiesc în veacul al XVI-lea sau al XVII-lea și să-mi fac ucenicia în atelierul unui mare maestru... Să-i pregătesc fondul, să-i curăț pensulele, să-i amestec culorile... Poate că nu eram suficient de matură? Sau n-aveam un ego? Sau pur și simplu îmi lipsea focul sacru? Habar n-am... În al doilea rînd, am cunoscut pe cineva nepotrivit... Era mai mult decît evident: tînăra gîsculiță cu cutia ei de acuarele și pînza frumos împăturită, care se îndrăgostește de geniul necunoscut. Damnatul, prințul norilor, văduvul, tenebrosul, inconsolabilul... Imaginea clasică: pletos, torturat, genial, suferind, însetat... Tată argentinian, mamă unguroaică, combinație explozivă, cultură uluitoare, trăind într-o casă abandonată și așteptînd exact asta: o gîscă fără minte care să-i facă de mîncare, în timp ce el creează în suferințe atroce... Ceea ce-am și făcut. M-am dus la piața Saint-Pierre, am prins metri întregi de pînză pe pereți ca să dăm „odăitei“ noastre un aspect mai „cochet“ și mi-am căutat de lucru ca să avem ce pune pe masă... Masă... Mă rog, vorba vine... Am lăsat baltă școala și m-am așezat turcește ca să mă gîndesc ce meserie aș putea face... Și cel mai rău e că eram mîndră de asta! Îl priveam pictînd și mă simțeam importantă... Eram sora, muza, femeia puternică din spatele marelui bărbat, cea care strîngea jocurile, hrănea discipolii și golea scrumierele...

Rîdea.

— Eram mîndră și devenisem paznic la muzeu, super, nu? Bun, nu-ți mai povestesc de colegi pentru că am trăit pe pielea mea întreaga grandoare

a funcției publice, dar... Puțin îmi păsa, ca să fiu sinceră... Mă simțeam bine... Ajunsesem, în sfârșit, în atelierul ilustrului maestru... Pânzele erau de mult uscate, dar, în mod sigur, am învățat acolo mai mult decît în toate școlile din lume... Și cum pe vremea aia nu prea dormeam cine știe ce, puteam să zac liniștită... Mă încălzeam... Problema era că eu, una, n-aveam voie să desenez... Nici pe un carnețel mititel, nici dacă nu era nimeni, și Dumnezeu știe că în anumite zile nu era lume; nu-mi rămînea decît să meditez iar și iar la soarta mea, să sar în sus cînd aud toc-tocul pantofilor unui vizitator rătăcit sau să-mi așez lucrurile în viteză auzind clinchetul cheilor lui... În cele din urmă, asta devenise cea mai mare plăcere a lui Séraphin Tico – Séraphin Tico, ador numele ăsta... Să intre pîș-pîș și să mă prindă în flagrant delict. Ah! Ce încîntat mai era cretinul ăla cînd mă obliga să pun jos creionul! Mă uitam la el cum se îndepărtează cu picioarele crăcănate ca să-și lase coaiele să se umfle de mulțumire... Dar cînd tresăream, îmi zvîcnea și mîna, iar asta mă scotea din minți. Cîte schițe stricasem din cauza lui... A, nu! Așa nu se mai putea! Brusc, am intrat în jocul lui... Ucenicia într-ale vieții începuse să-și arate roadele: l-am cumpărat.

— Poftim?

— L-am plătit. L-am întrebat cît vrea ca să mă lase să desenez... Treij' de franci pe zi? Bun... Prețul unei ore de trîndăveală la căldurică? Bun... Și i-am dat banii...

— Mamă...

— Aha... Marele Séraphin Tico... adăugă ea visătoare. Acum că avem scaun cu roțile, o s-o iau pe Paulette într-o zi și-o să mergem să-l întrebăm de sănătate...

— De ce?

— Pentru că am ținut foarte mult la el... Măcar era un șarlatan cinstit. Nu ca idiotul celălalt care făcea scandal de cum mă vedea, pentru că, după o zi de muncă, uitasem să cumpăr țigări... Iar eu, ca o proastă, coboram înapoi...

— De ce-ai rămas cu el?

— Pentru că-l iubeam. Și îi admiram munca... Era liber, fără complexe, sigur pe el, exigent... Opusul meu întru totul... Genul care ar fi preferat să moară în chinuri decât să accepte fie și cel mai neînsemnat compromis. Aveam abia douăzeci de ani, eu îl întrețineam și mi se părea un tip admirabil.

— Erai cam prostuță...

— Da... Nu... După adolescența cu care tocmai mă luptasem, asta era tot ce putea să mi se-ntîmple mai bun... Tot timpul venea lume, nu se vorbea decât despre artă, despre pictură... Eram ridicoli, bineînțeles, dar și integri. Mîncam șase oameni din două ajutoare sociale, muream de frig și stăteam pe la cozi la baia comunală, dar aveam impresia că trăim mai bine ca alții. Și oricît de grotesc poate părea totul acum, am impresia că aveam dreptate. Aveam o pasiune... E un lux... Eram prostuță, dar eram fericită. Cînd mă plictiseam de o sală, o schimbam, și dacă aveam țigări, era sărbătoare! Mai și beam destul de mult... Am căpătat niște obiceiuri proaste... Iar apoi i-am întîlnit pe Kessleri, despre care ți-am povestit deunăzi...

— Pun pariu c-a fost o mutare deșteaptă... se încruntă el.

Camille gînguri:

— O, da... Cea mai bună din lume... Ah, e suficient să mă gîndesc și mă înfior toată, uite...

— Bine, bine... Am priceput.

— Nee, oftă ea, nici chiar așa... Odată depășite primele emoții postvirginale, am... am... în fine... Era un om egoist, ce să mai vorbim...

— Aaa...

— Da, ăăă... Nici tu nu ești cu mult mai breaz...

— Da, dar eu nu fumez!

Își zîmbiră în întuneric...

— Pe urmă, lucrurile au început să se degradeze... Iubitul meu mă înșela... În timp ce eu mă luptam cu umorul debil al lui Séraphin Tico, el se lupta cu primii ani grei și, cînd am făcut pace, mi-a mărturisit că se droghează, a, doar un pic, așa... De frumusețe... dar despre asta, chiar n-am nici un chef să vorbesc...

— De ce?

— Pentru că totul a devenit mult prea trist... Viteza cu care rahatul ăla te doboară e uluitoare... De frumusețe, pe dracu', am mai rezistat cîteva luni și-apoi m-am întors la maică-mea. Nu mă mai văzuse de trei ani, mi-a deschis ușa și mi-a zis: „Să știi că n-am nimic de mîncare“. M-a bușit plînsul și-am rămas în pat două luni... De data asta măcar, maică-mea a fost clean... O să-mi spui că avea ce trebuie ca să mă îngrijească... Și cînd m-am trezit, m-am întors la muncă. Pe vremea ai nu mîncam decît niște terciuri și mîncare pentru bebeluși. Alo? Domnul doctor Freud? După filme pe ecran panoramic, dolby stereo, sunete, lumini și emoții de toate felurile, mi-am reluat viața mărunță în alb-negru. Mă uitam la televizor și aveam mereu vertij pe chei...

— Ți-a trecut prin cap să te...?

— Da. Îmi și imaginam spiritul urcînd spre cer pe aria *Tornami a vegheggiar, te solo vuol amar*... și pe tata cu brațele deschise, rîzînd: „Ah! Iată-vă, în sfîrșit, domnișoară! Veți vedea, aici e mult mai frumos ca pe Riviera...“

Camille plîngea.

— Nu plînge...

— Ba da. Simt nevoia.

— Păi atunci, plîngi.

— E bine, nu ești un tip complicat...

— Adevărat. Am eu defectele mele, dar nu-s complicat... Vrei să ne oprim?

— Nu.

— Nu vrei să bei ceva? Niște lapte cald cu esență de flori de portocal, cum îmi dădea Paulette?

— Nu, mersi... Unde rămăsesem?

— La vertij...

— Da, vertijul... Sinceră să fiu, nu era nevoie de cine știe ce, un bobîrnac în fund și cădeam, dar în loc de asta, hazardul purta mănuși negre din piele fină de căprioară și m-a bătut pe umăr într-o dimineată... În ziua aia mă distram cu personajele lui Watteau. Stăteam cocoșată pe scaunul meu, cînd am zărit un bărbat trecînd pe dinapoia mea... Îl vedeam adesea... Se învîrtea mereu pe lîngă studenți și le privea în tăcere desenele... Credeam că venise la agățat. Aveam dubii cu privire la sexualitatea lui, îl vedeam stînd la taclale cu tineretul flatat și îi admiram ținuta... Avea pardesiuri superbe, lungi-lungi, costume de mare clasă, fulare și eșarfe de mătase... Care va să zică, stăteam cocoșată deasupra carnetului și nu-i vedeam decît pantofii superbi, fini și văcsuiți impecabil. „Domnișoara, aș putea să pun una întrebare indiscretă? Aveți o moralitate solidă?” Mă întrebam unde vrea să ajungă. La hotel? Dar, mă rog... Aveam eu o moralitate solidă? Eu, care îl corupeam pe Séraphin Tico și visam să contrariez lucrarea bunului Dumnezeu? „Nu“, i-am răspuns și din cauza

acestei replici scurte și-nfipite, am intrat într-un alt rahat... De data asta cât casa...

— În ce?

— Într-un rahat imens.

— Ce-ai făcut?

— Același lucru ca și înainte... Dar în loc să stau într-o casă abandonată și să fiu dădaca unui furios, am locuit în cele mai mari hoteluri din Europa și am devenit dădaca unui escroc...

— Te-ai... Te-ai...

— Prostituat? Nu. Zău...

— Ce făceai?

— Falsuri.

— Bani falși?

— Nu, copii după tablouri... Și cel mai rău e că mă și distra toată treaba! În fine, la început... Pe urmă toată glumița asta atinsese limita sclavagismului, dar inițial era foarte distractiv. Pentru prima oară-n viață eram și eu bună la ceva! Și, îți spun, trăiam într-un lux de neimaginat... Nimic nu era prea frumos pentru mine. Mi-era frig? Îmi făcea cadou cele mai frumoase cașmiruri. Știi puloverul ăla gros, albastru-deschis cu glugă, pe care-l port tot timpul?

— Ahă.

— Unșpe mii de franci...

— Nooo!

— Ba daaa. Și mai aveam zece ca ăla... Mi-era foame? Țac-pac, room service și homar în prostie. Mi-era sete? Ma que, șampanie! Mă plictiseam? Spectacole, shopping, muzică! Tutto ce vrei, îi spui lui Vittorio... Singurul lucru pe care n-aveam voie să-l spun era „Gata“. La faza asta, frumosul Vittorio devenea rău... „Daca pleci, ești terminată...“ Dar de ce-aș fi

plecat? Eram cocoloșită, mă distram, făceam ce-mi plăcea, mergeam la toate muzeele la care visasem, mă întâlneam cu lume, noaptea încurcam camerele... Nu sînt sigură, dar am impresia că m-am culcat cu Jeremy Irons...

— Cine-i ăsta?

— Of... Mă disperi... Mă rog, n-are importanță... Citeam, ascultam muzică, câștigam bani... Privind înapoi, îmi dau seama că era și asta o formă de sinucidere... Mai comodă... M-am rupt de viață și de puținii oameni care țineau la mine. De Pierre și Mathilde Kessler mai ales, care erau negri de supărare din cauza mea, de foștii mei colegi, de realitate, de moralitate, de drumul drept, de mine însămi...

— Și munceai tot timpul?

— Tot timpul. N-am produs chiar atît de mult, dar trebuia să refac același lucru de mii și mii de ori din cauza problemelor tehnice... Patina, suportul, toate astea... Pînă la urmă, desenul era peanuts – floare la ureche –, învechirea lui era partea cea mai complicată. Lucram împreună cu Jan, un olandez care ne furniza hîrtie veche. Asta era meseria lui: bătea lumea-n lung și-n lat și ne aducea rulouri. Într-o oarecare măsură era și un mic chimist nebun care cerceta fără odihnă modalitățile de a învechi ce era nou... Nu l-am auzit niciodată rostind vreun cuvîntel; un tip fascinant... Apoi am pierdut noțiunea timpului... Într-un fel, m-am lăsat înfrîntă de această non-viață. Nu se vedea cu ochiul liber, dar devenisem o epavă. O epavă șic... Beam de rupeam, aveam cămăși pe comandă și eram dezgustată de mărunta mea persoană... Nu știu cum s-ar fi terminat toate astea, dacă nu m-ar fi salvat Leonardo...

— Care Leonardo?

— Leonardo da Vinci. La faza asta m-am răzvrătit pe loc... Cîtă vreme rămîneam la pictori minori, la schițe, crochiuri și la retușuri, puteam trece

tablourile drept autentice pe lângă negustorii de artă mai puțin scrupuloși, dar astea erau prostioare... Le-am zis, dar nu mi-a dat nimeni nici o atenție... Vittorio devenise peste măsură de lacom... N-am idee ce făcea cu banii, dar cu cât câștiga mai mult, cu atât cheltuia mai tare... Avea și el, probabil, punctele lui slabe... Așa că mi-am ținut gura. La urma urmelor, nu era problema mea... M-am întors la Luvru, la departamentele de artă grafică, unde am avut acces la niște documente pe care le-am învățat pe de rost... Vittorio voia una chestia mărunta. „Vezi acest studiu? Să te inspire de la el, dar să-mi păstrezi acest personaggio...” La vremea aia, nu mai locuiam la hotel, ci într-un apartament mare, complet mobilat. M-am executat și am așteptat... El era din ce în ce mai nervos. Stătea cu orele la telefon, tocea mocheta de-atîta plimbat încolo și-ncoace și scuipa pe Fecioară. Într-o dimineață a intrat la mine-n cameră ca un nebun: „Eu trebuie plecare, dar tu nu miști de-aici, de acord? Nu ieși de-aici pînă nu spune eu... Înțeles? Nu faci un pas!” Seara am primit un telefon de la un tip pe care nu-l cunoșteam: „Arde tot” și a închis. Bun... Am adunat teancuri de minciuni și le-am dat foc în chiuveta din bucătărie. Și am așteptat iar... mai multe zile... Nu-ndrăzneau să ies. N-aveam curaj să mă uit pe geam. Devenisem paranoică de-a binelea. Dar după o săptămînă am plecat. Mi-era foame, simțeam nevoia să fumez, nu mai aveam nimic de pierdut... M-am întors la Meudon pe jos și am găsit casa încuiată, cu un panou *De vânzare* agățat de gard. Oare murise? Am sărit gardul și am dormit în garaj. M-am întors la Paris. Atîta vreme cât mergeam, rămîneau în picioare. Am cercetat prin preajma imobilului, să-mi dau seama dacă Vittorio se întorsese... N-aveam bani, n-aveam busolă, n-aveam puncte de reper, n-aveam nimic. Am petrecut încă două zile pe stradă, în cașmirul meu de două mii de franci, am cerșit țigări și mi s-a furat perdesiul. A treia seară am sunat la ușa lui Pierre și Mathilde și m-am prăbușit pe preșul de la intrare. M-au pus pe picioare și

m-au instalat aici, la șapte. O săptămână mai târziu stăteam pe podea și mă întrebam ce meserie aş putea face... Tot ceea ce știam era că nu mai voiam să desenez în viața mea. Și că nu eram pregătită să mă întorc printre oameni. Mă înspăimîntau... În consecință, m-am făcut menajeră de noapte... Am trăit așa un an și un pic. Între timp, am găsit-o pe maică-mea. Nu mi-a pus nici o întrebare... Nu mi-am dat seama dacă a fost vorba de indiferență sau, pur și simplu, de discreție... N-am aprofundat chestiunea, nu-mi puteam permite: n-o mai aveam decît pe ea...

Ce ironie... Am făcut tot ce-am putut să scap de ea, și cînd colo... M-am întors la start, cu mai puține vise... Am trăit de azi pe mâine, îmi interziceam să mai beau de una singură și căutam o cale de scăpare în cei zece metri pătrați în care locuiam... Și-apoi, la începutul iernii, m-am îmbolnăvit și Philibert m-a adus în brațe pînă în camera de-alături... Urmarea o știi...

— Păi... repetă Franck de mai multe ori. Păi...

Se ridicase în capul oaselor, cu brațele încrucișate:

— Păi... Vorbești de o viață... Ce nebunie... Și-acum? Ce vrei să faci acum?

— ...

Camille dormea.

Îi trase pătura pînă la bărbie, își strînse lucrurile și ieși pe vîrfuri. Acum că ajunsese s-o cunoască, nu mai avea curajul să se întindă lîngă ea. Și în plus, Camille ocupase tot locul...

Absolut tot.

Franck era pierdut.

Rătăci câteva clipe prin apartament, se duse la bucătărie, deschise ușile dulapurilor și le închise clătinând din cap.

Pe pervazul ferestrei, miezul de salată se veștejise de-a binelea. Îl aruncă la gunoi, făcu rost de un creion și se așeză să termine desenul. Avu o ezitare la ochi... Trebuia oare să deseneze două puncte negre în capătul coarnelor sau unul singur dedesubt?

Fir-ar... Pînă și la melci era zero!

Hai, un punct. Era mai drăguț așa.

Se îmbracă. Strîngînd din fund, își împinse motocicletă prin fața gheretei administratorei. Pikou îl privi fără să scoată un sunet. E bine, băiatule, e bine... Vara asta am să-ți fac rost de un Lacoste mititel ca să-
nnebunești cățelușele... Parcurse încă vreo cîțiva metri înainte de a îndrăzni să-i dea bice și se avîntă în noapte.

Coti pe prima la stînga și merse drept înainte. Ajuns la mare, își scoase casca și privi manevrele pescarilor. Profită de asta ca să-i spună vreo două vorbe motocicletei. Să înțeleagă și ea cît de cît situația...

Ușoară senzație de prăbușire.

Din cauza vîntului, poate.

Se adună.

Poftim! Exact asta căutase mai înainte: un filtru de cafea! Ideile i se așezau în ordine... O luă de-a lungul portului pînă la prima cîrciumă deschisă și bău un suc în mijlocul impermeabilelor lucioase. Ridicînd ochii, zări o cunoștință veche în apele oglinzii:

— Ei, iată-te!

— Mda...

— Ce dracu' faci acolo?

— Am venit să beau o cafea.

— Da' în ce hal arăți...

— 'S-obosit...

— Mai alergi după gagici?

— Nu.

— Zău... N-ai fost c-o fată azi-noapte?

— Nu era chiar o fată...

— Da' ce era?

— Habar n-am.

— Aoleu, măi băiatule... Alo, șefa! Spălați-i, doamnă, cana, că moare amicu' meu aci!

— Nu, nu... Lasă...

— Ce să las?

— Las-o baltă.

— Ce-ai pățit, Lestaf?

— Mi-e rău...

— Oooo, ești îndrăgostit?

— S-ar putea...

— Ei, da! Asta e o veste bună! Bucură-te, amice! Bucură-te! Urcă-te pe bar! Cîntă!

— Termină.

— Care-i problema ta?

— Nimic... Fata... Fata asta e prea bună... Prea bună pentru mine, în tot cazul...

— Nu-i adevărat... Nu mai vorbi prostii! Nici un om nu-i prea bun pentru altul, niciodată... Mai ales gagicile!

— Îți repet, nu-i vorba de-o gagică...

— E vorba de-un tip?!

— Nuu...

— E un android? E cumva Lara Croft?

— Și mai bine...

— Mai bine ca Lara Croft? Măiculiță! Care va să zică are ceva balcoane?

— Cupă A, cred...

Îi zîmbi:

— Da, mă rog... Dacă te-ai amorezat de-o scîndură, nașpa de tine, știu eu cum stă treaba...

— Nu, băi, nu-nțelegi nimic! se enervă el. Cum n-ai înțeles nimic niciodată! Stai așa, ca de obicei, și-i dai înainte cu gura aia mare, ca să nu se prindă oamenii că nu-nțelegi nimic! De cînd erai copil enervezi pe toată lumea! Mi-e și milă de tine, zău... Cînd vorbește fata asta cu mine, nu pricep decît jumate din cuvinte, te-ai prins? Mă simt ca un rahat pe lîngă ea. Dacă ai ști ce viață a avut... Drace, nu mă descurc... Cred c-o las baltă...

Celălalt se îmbufnă.

— Ce? mormăi Franck.

— Ești mult prea afurisit...

— M-am schimbat.

— Nu... Ești doar obosit...

— De douăzeci de ani sînt obosit...

— Ce viață a avut?

— Numai porcării.

— Păi e perfect! N-ai decît să-i oferi altceva!

— Ce?

— Auzi? Tu o faci expre?

— Nu.

— Ba da. O faci expre ca să mă-nduioșezi... Gîndește-te și tu un pic.

Sînt sigur c-o să găsești ceva...

— Mi-e frică.

— E semn bun.

— Da, dar dacă mă...

Patroana își întinse oasele.

— Domnilor, a venit pîinea. Cine vrea un sandvici? Tinere?

— Da, merge.

Da, merge.

Drept în prăpastie sau aiurea...

Vom vedea.

Se deschidea piața. Franck cumpără niște flori dintr-un camion – n-ai mărunt, băiete? – și le înghesui sub geacă.

Flori, nu era rău, pentru început, nu?

N-ai mărunt, băiete? Și-ncă cum, mătușă! Și-ncă cum!

Și, pentru prima oară în viață, rulă spre Paris privind răsăritul soarelui.

Philibert făcea duș. Îi duse micul dejun lui Paulette, o sărută și-i mângâie obrazii:

- Ce faci, mamaie, nu te simți bine?
- Dar ești înghețat bocnă! Pe unde-ai mai umblat pîn-acum?
- Olala... exclamă el ridicîndu-se.

Puloverul îi mirosea a mimoze. În lipsa unei vase, tăie gîtul unei sticle de plastic cu cuțitul de pîine.

- Auzi, Philou?
- O secundă, să-mi dozez Nesquick-ul... Ne faci lista de cumpărături?
- Mda... Cum se scrie riviera?
- Cu R mare.
- Mersi.

Mimoze ca pe rivi Riviera... Împături bilețelul și îl puse dimpreună cu vaza lîngă melc.

Se bărbieri.

- Unde rămăsesem? întrebă celălalt din oglindă.
- Nu, gata. O să mă descurc...
- Bun, OK... Păi atunci, noroc!

Franck se strîmbă.

Din cauza after-shave-ului.

Întîrziase zece minute și adunarea de personal începuse deja.

- Ia uite-l pe amorezul nostru... îi remarcă bucătarul-șef prezența.
- Franck luă loc zîmbind.

Ca de fiecare dată cînd era foarte obosit, se arse rău de tot. Ajutorul lui insistă să-l panseze și în cele din urmă îi întinse mîna în tăcere. Nu mai avea energie să se plîngă, nici să-i fie rău. Mașinărie defectă. Scoasă din funcțiune, scoasă din uz, incapabilă să mai facă rău, incapabilă de orice...

Se întoarse acasă clătînîndu-se, își puse ceasul ca să fie sigur că nu doarme pînă a doua zi dimineată, își scoase pantofii fără să-și mai dezlege șireturile și se prăbuși pe pat cu brațele în lături. Acum da, acum mîna îi zvîcnea și își reprimă un *aiiii* de durere înainte de a i se rupe filmul.

Dormea de mai bine de o oră cînd Camille – atît de ușoară, încît nu putea fi decît ea – veni la el în vis.

Din nefericire, nu văzu dacă era dezbrăcată... Se întinsese deasupra lui. Coapsă pe coapsă, abdomen pe abdomen, umăr pe umăr.

Camille își lipise gura de urechea lui și-i șoptea:

— Lestafier, am să te violez...

Franck zîmbea în somn. Mai întîi pentru că era un delir frumos și apoi pentru că respirația ei îl mîngîia dincolo de abisuri.

— Da... Să terminăm odată... O să te violez ca să am un motiv să te țin în brațe... Dar să nu te miști... Dacă te zbați, te sufoc, băiețel...

Voia să strîngă tot, corpul, mîinile, cearșafurile, să fie sigur că nu se trezește, dar cineva îl ținea de încheieturi.

Din pricina durerii înțelese că nu visează, și pentru că îl durea, își dădu seama că e fericit.

Cu palmele așezate pe ale lui, Camille simți tifonul:

— Te doare?

— Da.

— Cu atît mai bine.

Camille începu să se foiască.

Și el la fel.

— Nu, nu, nu, se supără ea, lasă-mă pe mine...

Scoase un prezervativ, i-l puse, i se agăță de gît, apoi puțin mai jos, și își strecură mîinile sub șalele lui.

După cîteva mișcări tăcute, își încleștă degetele în umerii lui, se arcui și juisă în mai puțin timp decît ți-ar lua s-o scrii.

— Deja? întrebă el cam decepționat.

— Da...

— Ah...

— Mi-era prea foame...

Franck își închise brațele peste spinarea ei.

— Iartă-mă... adăugă ea.

— Scuzele astea nu țin, domnișoară... Am să fac reclamație.

— Cu plăcere...

— Nu, nu chiar acum... E foarte bine așa... Mai rămîi așa, te rog... Ah, la dracu'...

— Ce?

— Te-am mânjit cu spermicid peste tot...

— Cu atât mai bine, zîmbi ea, nu strică...

Franck închise ochii. Dăduse lovitura. O fată drăguță, inteligentă și haioasă. Vai... Mulțumesc, Doamne Dumnezeule, mulțumesc... Era prea frumos să fie adevărat.

Un pic murdari, un pic unsuroși, adormiră împreună pe cearșaful care mirosea a dezmăț și-a răni cicatrizate.

Camille se trezi să vadă ce face Paulette și blocă soneria deșteptătorului. Nimeni nu îndrăzni să-l trezească. Nici zăpăciții din casă, nici bucătarul-șef care-i ținu locul fără mofturi.

Cum trebuie să mai sufere, săracul...

Franck ieși din camera lui pe la două noaptea și bătu la ușa din fundul culoarului.

Îngenunche lângă salteaua ei.

Camille citea.

— Hmmm... Hmmm...

Fata coborî revista și ridică privirea, prefăcându-se mirată:

— E vreo problemă?

— Ăăă... Dom'le polițist, am... Am venit să depun o plîngere...

— Vi s-a furat ceva?

Haida-de! Să ne calmăm! Doar n-avea să răspundă „inima“ sau vreo tîmpenie de genul ăsta...

— Treaba e că... ăăă... Ieri cineva a pătruns la mine-n casă...

— Așa?

— Da.

— Erați înăuntru?

— Dormeam...

— Ați văzut ceva?

— Nu.

— Foarte neplăcut... Măcar aveți asigurare?

— Nu, răspunse el, rușinat.

Ea oftă:

— E o mărturie foarte vagă... Știu că lucrurile de genul ăsta sînt dezagreabile, dar... Știți... Cel mai bine ar fi să procedăm la o reconstituire a faptelor...

— Ah?

— Sigur...

Dintr-o săritură, Franck se năpusti asupra ei. Camille țipă.

— Și mie mi-e foame, să știi! N-am mîncat nimic de ieri-seară și tu ai s-o încasezi, Mary Poppins. Mamă, de cînd îmi forfotește stomacul... Mi-e și rușine...

O devoră din cap pînă-n picioare.

Începu să-i ciugulească petele roșietice, apoi o ronțai, o ciupi, o crăntăni, o linse, o înghiți pe nemestecate, o mestecă atent, o gustă din vîrfurile buzelor, o mușcă și o savură pînă la os. Iar în timpul ăsta Camille primi și dăruia plăcere.

Nu îndrăzneau să-și adreseze nici un cuvînt, nici măcar să se uite unul la celălalt.

Camille se posomorî.

— Ce s-a-ntîmplat? se panică Franck.

— Vai, domnule... Știți, e foarte neplăcut, dar am nevoie de un al doilea exemplar pentru arhivă și am uitat să pun indigoul... Va trebui s-o luăm de

la început...

— Acum?

— Nu. Nu acum. Dar, oricum, n-ar trebui să întârziem prea mult... Ca nu cumva să uitați anumite detalii...

— Bine... Și credeți... Credeți că mi se va restitui ceva?

— M-aș mira...

— Știți, mi-a luat tot.

— Tot?

— Aproape tot...

— Nasol...

Camille se lungise pe burtă, cu bărbia sprijinită pe mâini.

— Ești frumoasă.

— Termină... făcu ea, ascunzându-și fața în căușul brațelor.

— Așa e, ai dreptate, nu ești frumoasă, ești... Nu știu cum să zic... Ești vie... Totul e viu la tine: părul, ochii, urechile, nasul mic, gura mare, mâinile, fundul adorabil, picioarele lungi, grimasele, vocea, blândețea ta, tăcerile tale, tot...

— Organismul?

— Da...

— Nu sînt frumoasă, dar organismul meu e viu. Super declarație... Nu mi-a mai făcut-o nimeni niciodată...

— Nu te juca cu cuvintele, se mohoří el, pentru tine e ușor... Ăăă...

— Ce?

— Mi-e și mai foame... Trebuie neapărat să mănînc ceva...

— Păi atunci, bine, salutare... Rămas-bun, cum se zice.

Franck se panică:

— V... vrei să-ți aduc ceva?

— Ce propui? făcu ea întinzându-se.

— Ce vrei tu...

După o clipă de gândire:

— Nimic... tot...

— OK. Îți aduc.

Franck stătea rezemat de perete, cu platoul pe genunchi. Desfăcu o sticlă și-i întinse un pahar. Ea își lăsă jos carnetul.

Ciocniră.

— Pentru viitor...

— Nu. În nici un caz. Pentru prezent, îl corectă ea.

Aii!

— Dar pentru viitor ăăă.... Tu... nu...

Camille îl privi drept în ochi:

— Liniștește-mă, doar n-o să ne îndrăgostim, nu?

Franck se prefăcu îngrețșat:

— Uhhh! Bleah! Ai înnebunit? Normal că nu!

— Ah! Ce spaimă mi-ai tras... Am făcut atâtea prostii împreună...

— Ăhă, tu ai zis-o. Fii atentă că sîntem foarte aproape să mai comitem una...

— Da. Eu am zis-o, da.

— Ah?

— Da. Să facem amor, să bem, să ne plimbăm, să ne ținem de mînă, ține-mă de gît, lasă-mă să alerg după tine, dacă vrei, dar... Să nu ne îndrăgostim... te rog...

— Foarte bine. O să țin minte.

— Mă desenezi?

— Da.

— Cum mă desenezi?

— Așa cum te văd...

— Arăt bine?

— Îmi placi.

Franck își linse farfuria, puse paharul jos și se resemnă să o ia de la capăt cu reglarea unor neplăceri administrative...

De data asta nu se grăbiră și, după ce se rostogoli fiecare pe partea lui, sătui și pe marginea prăpastiei, Franck rosti spre tavan:

— Bine, Camille, n-am să te iubesc niciodată.

— Mersi, Franck. Nici eu pe tine.

PARTEA A CINCEA

Nu se schimbă nimic; se schimbă totul. Franck își pierde pofta de mâncare, iar Camille își recăpătă culorile. Parisul deveni mai frumos, mai luminos, mai vesel. Oamenii erau mai zâmbitori, iar asfaltul mai elastic. Totul părea mai la îndemână, contururile lumii mai precise și lumea mai ușoară.

Microclimat pe Champ-de-Mars? Se încălzea planeta lor? Apăsarea se risipea pentru un timp? Nimic nu mai avea sens și nimic nu mai avea importanță.

Navigau din patul unuia pe salteaua celuilalt, se întindeau unul lângă altul cu infinite precauții și își spuneau vorbe tandre mângâindu-și spatele. Fiindcă nici unul din ei nu voia să apară gol în fața celuilalt, erau cam stîngaci și cam stînjiți, și simțeau nevoia să-și acopere pudoarea cu cearșaful înainte de a se prăbuși într-o beție a simțurilor.

Ucenicie nouă sau prima trăsătură de penel? Erau atenți și trudeau în tăcere.

Pikou își dezbracă hăinuța și doamna Perreira își scoase iar ghivecele cu flori. Pentru papagali era încă prea devreme.

— Hei, hei, hei, făcu ea într-o dimineață, am ceva pentru dumneavoastră...

Scrisoarea îi fusese expediată din Côtes-d'Armor.

10 septembrie 1889. Deschide ghilimelele. *Ce aveam în gît începe să treacă, încă mănînc cu greutate, dar în sfîrșit mă vindec.* Închide ghilimelele. *Mulțumesc.* Uitîndu-se pe partea cealaltă a cărții poștale, Camille descoperi chipul febril al lui Van Gogh.

O vîrî între foile carnetului.

Monoprix-ul suferise o grea lovitură. Mulțumită celor trei cărți pe care li le oferise Philibert – *Parisul secret și insolit, Ghidul ceainărilor din Paris și Paris, 300 de fațade pentru curioși* – hoinărește, tinerețe! Camille ridicase ochii și nu mai zicea nimic de rău de cartierul ei unde Art Nouveau-ul se etala sub cerul liber.

De aici înainte, ea și Paulette colindau de la izbele rusești de pe Boulevard Beauséjour pînă pe Rue Mouzaïa de pe lîngă parcul Buttes-Chaumont, trecînd pe lîngă Hôtel du Nord și cimitirul Saint-Vincent, unde, în ziua aceea, făcură un picnic împreună cu Maurice Utrillo și Eugène Boudin pe mormîntul lui Marcel Aymé.

— *Cît despre Théophile Alexandre Steinlen, care a pictat admirabil pisicile și mizeria umană, acesta odihnește sub un copac din colțul sud-estic al cimitirului.*

Camille își lăasă ghidul pe genunchi și repetă:

— *Cît despre Théophile Alexandre Steinlen, care a pictat admirabil pisicile și mizeria umană, acesta odihnește sub un copac din colțul sud-estic al cimitirului...* Ce însemnare frumoasă, nu?

— De ce mă aduci mereu la morți?

— Poftim?

— ...

— Unde vrei să mergi, Paulette, drăguț? În vreun bar de noapte?

— ...

— Iu-huu! Paulette?

— Hai acasă. Sînt obosită.

Și încă o dată eșuară într-un taxi al cărui șofer făcuse mutre din cauza scaunului cu roțile.

Un adevărat detector de tîmpiți, scaunul ăla...

Era obosită.

Din ce în ce mai obosită și din ce în ce mai grea.

Camille nu voia să recunoască, dar ajunsese s-o țină și să se lupte cu ea tot timpul ca s-o îmbrace, s-o hrănească și s-o facă să stea de vorbă. Nu mai voia să discute, nu mai voia nici să răspundă. Bătrîna încăpățînată refuza s-o vadă un doctor, iar tînăra îngăduitoare nu încerca să treacă peste capul ei, în primul rînd, pentru că nu-i stătea în fire, iar în al doilea rînd, pentru că era treaba lui Franck s-o convingă. Dar cînd se duceau la bibliotecă, se cufunda în reviste sau cărți de medicină și citea chestii deprimante despre degenerescenta cerebelului și alte nebunii alzheimeriene. Apoi punea în ordine aceste cutii ale Pandorei oftînd și luînd relele hotărîri bune: dacă nu vrea să se lase îngrijită, dacă nu vrea să aibă nici o legătură cu lumea de azi, dacă nu vrea să-și termine mîncarea din farfurie și dacă preferă să-și pună pardesiul peste capot și să meargă așa la plimbare, e dreptul ei, la urma urmei. Dreptul ei absolut legitim. Ea n-avea de gînd s-o mai bată la cap cu asta, și aceia pe care acest lucru îi deranjează, n-aveau decît s-o facă ei să vorbească despre trecut, despre mama ei, despre serile la culesul viilor, despre ziua în care preotul aproape că se înecase în Louère, fiindcă azvîrlise năvodul puțin cam repede și drăcovenia i se agățase într-un nasture de la sutană, sau, și mai bine, despre grădina ei, pentru a-i reaprinde lumina în

ochii deveniți aproape opaci. În orice caz, ea, una, nu găsisese altceva mai bun...

— Și salată, de care cultivai?

— Regina de Mai sau Cărnoasa Leneșă.

— Și morcovi?

— De-ăia regali, normal...

— Și spanac?

— Ăăă... spanac... Monstruosul de Viroflay. Că se prindea frumos...

— Dar cum reușești să-ți amintești toate numele astea?

— Îmi mai amintesc o groază... Seară de seară mă uitam pe catalogul *Vilmorin* așa cum alții tocesc cartea de rugăciuni... Îmi plăcea teribil. Bărbatu-meu visa la cartușiere citind din *Manufrance*-ul ăla al lui, iar mie îmi plăceau plantele... Știi, veneau oameni de departe să-mi admire grădina...

O așeza în lumină și o desena în timp ce asculta.

Iar pe măsură ce o desena, o iubea din ce în ce mai tare.

Oare s-ar fi luptat mai mult să rămână în picioare dacă n-ar fi avut scaunul cu roțile? Oare o infantilizase rugînd-o la tot pasul să se așeze în scaun ca să meargă mai repede? Probabil...

Asta e... Nimeni nu le va putea lua niciodată ceea ce trăiau amîndouă, toate schimburile acelea de priviri, mîinile întinse în timp ce viața se fărîmița la cea mai mărunță amintire. Nici Franck, nici Philibert, care erau departe de a-și imagina prietenia absurdă care le lega, nici doctorii, care nu împiedicaseră niciodată vreun bătrîn să se întoarcă pe malul rîului, să aibă opt ani și să strige „Părinte! Părinte!“, plîngînd fiindcă, dacă preotul s-ar fi înecat, ar fi fost iadul pe pămînt pentru toți copiii din cor...

— Eu i-am aruncat rozariul, îți dai seama ce l-a mai ajutat pe bietul om... Cred că în ziua aia am început să-mi pierd credința, fiindcă l-am auzit chemînd-o pe maică-sa în loc să se roage la Dumnezeu... Nu mi s-a părut lucru curat...

— Franck?

— Mmm...

— Îmi fac griji pentru Paulette...

— Știu.

— Ce-ar trebui să facem? S-o obligăm s-o vadă un doctor?

— Cred c-o să-mi vînd motocicleta...

— Minunat. Te doare-n cot de ce-ți spun eu...

3

N-o vîndu. I-o dădu la schimb colegului care se ocupa de fripturi, pentru rabla lui de Golf. În săptămîna aia era terminat, dar avu grijă să nu li-l arate, iar duminica următoare făcu în așa fel încît să se adune toți trei în jurul patului lui Paulette.

Din fericire, era vreme frumoasă.

— Nu te duci la muncă? îl întrebă ea.

— Pff... Azi parcă nu prea am chef... Ia te uită... Parcă ieri era primăvară, nu?

Ceilalți se zăpăciră. Te amăgeai singur dacă așteptai vreun ecou de la cel care trăia printre hîrtoagele lui și de la cele care pierduseră de săptămîni întregi noțiunea timpului...

Franck nu se descumpăni:

— Păi sigur că da, parizienilor! Vă anunț că e primăvară!

— Ah?

Cam moale publicul...

— Nu vă interesează?

— Ba da, ba da...

— Ei, ba da! Văd eu că nu vă interesează...

Se dusesse la fereastră:

— Nee, ziceam și eu așa... Ziceam că e păcat să stai aici și să te uiți cum cresc chinezii pe Champ-de-Mars, cînd avem o casă frumoasă la țară, ca toți bogătașii din bloc, și că dacă v-ați grăbi puțin, am putea să ne oprim

la piața din Azay-le-Rideau să cumpărăm ceva bun de mâncare pentru prînz... Mă rog, eu... Așa m-am gîndit, OK? Dacă nu vă tentează, mă duc să mă culc la loc...

Asemenea unei broaște-țestoase, Paulette își întinse gîtul bătrîn și încrețit afară din carapace:

— Poftim?

— Ă... Mă gîndeam la ceva simplu... Niște antricoate de vită cu garnitură de legume... Și să zicem niște fragi la desert... Dacă sînt frumoși. Dacă nu, am să fac o tartă cu mere... Om vedea... La final un vinișor de Burgundia de la amicul Christophe și o siestă ca lumea la soare. Vă convine?

— Și serviciul? întrebă Philibert.

— Pff... Muncesc suficient, nu?

— Și cum ajungem pînă acolo? îl luă Camille peste picior, în trusa ta de scule?

Franck luă un gît de cafea și răspunse calm:

— Am o mașină frumoasă care așteaptă jos, în fața scării. Nenorocitul ăla de Pikou mi-a botezat-o de două ori în dimineața asta, scaunul cu roțile e pliat în portbagaj și mai-nainte am făcut plinul...

Puse ceașca jos și luă tava:

— Haideți... Mișcați-vă, copii, că eu, unul, am niște păstăi de mazăre de curățat...

Paulette căzu din pat. Nu din cauza cerebelului, ci din pricina grabei.

Ceea ce s-a spus s-a făcut și ceea ce s-a făcut s-a reluat săptămîină de săptămîină.

Ca toți bogătașii – dar fără ei, fiindcă ei erau decalați cu o zi –, se trezeau duminica dis-de-dimineată și se întorceau luna seara, cu brațele pline de merinde, flori, desene și o oboseală plăcută.

Paulette învie.

Uneori Camille suferea de accese de luciditate și privea lucrurile în față. Ceea ce trăia împreună cu Franck era foarte plăcut. Să fim veseli, să fim nebuni, să zăvorîm ușile, să scrijelim scoarța copacilor, să ne schimbăm între noi fiolele cu sînge, să nu ne mai gîndim, să ne descoperim unul pe altul, să ne smulgem hainele, să suferim un pic, să culegem începînd de azi trandafirii vieții și tralala, dar asta n-avea cum să meargă. Ea nu prea avea chef s-o mai lungească, în fine, era o poveste ratată din pornire. Erau prea diferiți, prea... Mă rog. Să trecem. Nu reușea să le suprapună pe cele două Camille: Camille abandonată și Camille la pîndă. Întotdeauna una privea și cealaltă strîmba din nas.

Era trist, dar asta era situația.

Dar uneori nu. Uneori reușea să se lămurească, și enervantele alea două se contopeau într-una singură, proastă și dezarmată. Uneori el reușea s-o păcălească.

În ziua aceea, de exemplu... Plimbarea cu mașina, siesta, piața ieftină și tot, dar lovitura de grație veni pe urmă.

Lovitura de grație se petrecu în momentul cînd opri mașina la intrarea în sat și se întoarse spre ele:

— Mamaie, ar trebui să faci cîțiva pași cu Camille și să mergeți pînă acasă pe jos... Noi o să descuiem casa în timpul ăsta...

Lovitură de maestru.

Pentru că trebuia să fi văzut cum bunicuța în pîslari, încleștată la brațul bastonului de tinerețe, cea care se îndepărta de țărm de luni bune și se afunda în noroi, înaintase încetișor la început, încetișor ca să nu alunece, apoi ridicase capul, descleștase genunchii și slăbise strînsoarea...

Trebuia să fi văzut pentru a cîntări și prețui cuvinte proaste ca *fericire* sau *beatitudine*. Chipul ei brusc radios, alura de regină, mișcările scurte cu bărbia înspre perdelele la pîndă și comentariile implacabile despre starea jardinierelor și a pragurilor de la uși...

Cum mergea dintr-o dată repede, cum îi revenea sîngele în vene, împreună cu amintirile și mirosul de smoală caldă...

— Uite, Camille, asta e casa mea. Uite-o.

Camille înțepeni.

— Ce e? Ce-ai pățit?

— E... e casa ta?

— Sigur că da! Vai, ia te uită ce harababură... Nimic n-a fost tăiat... Ce mizerie...

— Parcă ar fi a mea...

— Poftim?

A ei, nu cea din Meudon unde părinții săi își scoteau ochii, ci aceea pe care și-o desena de când ajunsese la vârsta când putea ține o cariocă. Căsuța ei imaginară, locul în care se refugia dimpreună cu visele ei cu pui și cutii albe de fier. Căsuța ei Polly Pocket, rulota de Barbie, cuibul ei de Marsupilami, casa ei albastră cocoțată pe o colină, Tara ei, ferma ei africană, promontoriul ei din munți...

Casa lui Paulette era ca o femeie cuviincioasă și cu judecată solidă, care-și ridică bărbia și te primește cu mâinile înfipite-n șolduri și cu aerul plin de importanță al falselor delicate. Acelea care își coboară privirile și fac pe modestele în timp ce prin toți porii transpiră mulțumire și satisfacție.

Casa lui Paulette era ca broasca din fabulă care voise se ajungă mare cât vaca. O chițimie de cantonier care n-avea frică să rivalizeze cu castelele

Chambord și Chenonceaux.

Vise de mărire ale unei țărăncuțe vanitoase și mîndre care spune:

— Ia uită-te, soro. E de-ajuns? Acoperișul meu de ardezie, tuful ăsta alb care înfrumusețează tocurile ușii și ale ferestrelor, am reușit, nu-i așa?

— Ntț.

— Zău? Dar lucarnele astea două? Nu-s frumoase lucarnele mele din piatră cioplită?

— Deloc.

— Deloc? Da' cornișa? Mi-a lucrat-o un prieten!

— Nu ești nici măcar pe-aproape, draga mea.

Firava creatură se ofensă atît de tare, încît se acoperi de viță-de-vie, se fardă cu ghivece de flori desperecheate și împinse trufia pînă acolo, că-și atîrnă o potcoavă de cal deasupra ușii. Ta-da! Așa ceva n-aveau alde Agnès Sorel și alte doamne de Poitiers!

Casa lui Paulette *exista*.

Dar Paulette n-avea chef să intre, voia să-și vadă grădina. Ce mizerie... Totul e distrus... Buruieni peste tot... Și-apoi, la vremea asta se seamănă... Varză, morcovi, fragi, praz... Tot pămîntul ăsta bun, pradă păpădiilor... Ce mizerie... Bine că am florile... Mă rog, pentru ele e un pic prea devreme... Unde sînt narcisele? A, uite-le! Dar brîndușele? Și, aici, ia uită-te, Camille, apleacă-te să vezi ce frumoase sînt... Eu nu le văd, dar trebuie să fie pe aici pe undeva...

— Și floricelele albastre?

— Da.

— Cum le zice?

— Ceapa-ciorii... Vai... gemu ea.

— Ce este?

— Ar trebui să le separăm...

— Nici o problemă! Mîine ne ocupăm de treaba asta! Tu îmi explici cum...

— Ai fi dispusă?

— Sigur! Și o să vezi că sînt și mai silitoare ca-n bucătărie!

— Și trebuie să plantăm și niște sîngele-voinicului... Era floarea preferată a mamei mele...

— Tot ce vrei...

Camille își pipăi sacul. Bun, nu-și uitase culorile...

Împinseră scaunul cu roțile la soare și Philibert o ajută să se așeze. Prea multe emoții.

— Ia uitate, mamaie! Fii atentă ce-avem aici!

Franck stătea pe prispă cu un ditamai cuțitul într-o mînă și o pisică în cealaltă.

— Cred că pînă la urmă am să vă fac iepure!

Scoaseră scaunele și făcură un picnic în pardesiu. La desert toată lumea se desfăcu la haină și, cu ochii închiși, cu capul pe spate și picioarele întinse, inspiră soarele bun de la țară.

Păsările cîntau, Franck și Philibert se ciorovăiau:

— Dacă-ți spun că-i mierlă...

— Nu, e privighetoare...

— Mierlă!

— Privighetoare! Fir-ar al naibii, aici sînt la mine acasă! Știu cine și care!

— Termină, oftă Philibert, tu aveai treabă să vinzi și să cumperi motociclete, cum puteai să le auzi? Pe cînd eu citeam în liniște și am avut plăcerea să mă familiarizez cu dialectele lor. Cîntecul mierlei e tremurat, în vreme ce al privighetorii seamănă cu sunetul picăturilor de apă care cad... Iar asta, îți dau cuvîntul meu, e mierlă... Ascultă cum tremură... Curat Pavarotti făcîndu-și vocalizele...

— Mamaie... Ce-i asta?

Paulette dormea.

— Camille... Ce-i asta?

— Doi pinguini care îmi strică mie liniștea.

— Foarte bine... Dacă-i așa... Hai, Philou, mergem la pescuit.

— Ah? Ăăă... Problema e că... Eu nu sînt foarte priceput... Mă... Mă încurc to... tot timpul...

Franck rîdea.

— Hai, Philou, să mergem. Tu ai să-mi povestești despre iubițica ta și eu am să-ți explic unde-i mulineta...

Philibert se uită urît la Camille.

— Stai așa, eu n-am zis nimic! se apără ea.

— Normal că nu, nu ea mi-a zis. Mi-a șoptit o păsărică...

Înaltul Croquignol cu papion și cu monoclu și micul Filochard cu bandana de pirat se îndepărtară braț la braț...

— Ia spune-mi, băiete, spune-i lui nenea Franck ce momeală folosești... Momeala e foarte importantă, să știi. Pentru că animăluțele alea nu-s fraiere... Nooo, nici vorbă... Nu-s proaste deloc...

Cînd Paulette se trezi, făcură turul satului în mașină, la braț, apoi Camille o obligă să facă o baie ca să se încălzească.

Își mușca obrazii.

Nimic din toate astea nu era acceptabil.

În fine.

Philibert făcu focul, iar Franck pregăti cina.

Paulette se culcă devreme și Camille îi desenă pe cei doi jucînd șah.

— Camille?

— Mmm...

— De ce desenezi tot timpul?

— Pentru că nu știu să fac altceva...

— Și ce desenezi acolo?

— Nebunul și Cavalerul.

Se hotărîse ca băieții să doarmă pe canapea, iar Camille în pătuțul lui Franck.

— Ăăă... replică Philibert, n-ar fi mai bine să doarmă Camille, ăăă, în patul cel mare, ăăă...

Camille și Franck îl priviră zîmbind.

— Sînt eu miop, dar nu pînă-ntr-acolo...

— Nu, nu, răspunse Franck, o să se culce în camera mea... Facem ca verii tăi... Niciodată înainte de nuntă...

Asta pentru că voia să doarmă cu ea în patul lui de copil. Sub posterele cu fotbaliști și cupele de la concursurile de motocros. Nu ar fi nici prea

confortabil, nici prea romantic, dar ar fi dovada că, pînă la urmă, viața era fată bună.

Fusese atît de trist în camera aia... Atît de trist...

Dacă i-ar fi zis cineva că într-o bună zi va aduce aici o prințesă și se va întinde lîngă ea în acest pătuț de alamă, unde altădată era o groapă în care, copil fiind, se pierdea și în care se foia după aia, visînd creaturi atît de neplăcute în comparație cu ea... N-ar fi crezut niciodată... El, coșurosul cu picioarele alea mari și cu oala de bronz pe cap... Nu, povestea asta nu avusese sorți de izbîndă de la bun început...

Da, viața era o bucătăreasă dată naibii... Ani de zile într-o cameră frigorifică și pac! De azi pe mîine, pe jar cu tine, băiatule!

— La ce te gîndești? îl întrebă Camille.

— La nimic... Prostii... Cum te simți?

— Nu-mi vine să cred că ai crescut aici...

— De ce?

— Pff... E atît de trist... Nici măcar nu e un sat, e... Nu e nimic... Cîteva căsuțe cu bătrînei la ferestre... Și coșmelia asta... Unde nu s-a schimbat nimic din anii '50... N-am văzut în viața mea o mașină de gătit ca asta... Și soba care ocupă tot locul! Și WC-ul în fundul curții! Cum poate să se dezvolte un copil în locul ăsta? Cum ai făcut? Cum ai reușit să scapi de-aici?

— Te căutam...

— Termină... Am zis că fără de-astea...

— *Tu* ai zis...

— Spune-mi...

— Știi foarte bine cum am făcut, ai trecut și tu prin aceeași poveste... Numai că eu am trăit în natură... Am avut norocul ăsta... Stăteam tot timpul pe-afară... Și Philou n-are decît să zică ce vrea, dar aia era o privighetoare. Știu pentru că mi-a zis bunicu-meu, iar bunicu-meu putea să imite coțofana... N-avea nevoie de fluier pentru momit păsările...

— Și cum reușești să trăiești la Paris?

— Nu trăiesc...

— Nu se găsește de lucru prin zonă?

— Nu, nimic interesant. Dar dacă o să am copii într-o zi, ai cuvîntul meu că n-o să-i las să crească printre mașini, în nici un caz... Un copil care n-are o pereche de cizme, o undiță și o praștie, ăla nu-i copil. De ce zîmbești?

— Nimic. Ești drăguț.

— Mi-ar plăcea să-ți par altcumva...

— Nu ești niciodată mulțumit.

— Tu cîți vrei?

— Poftim?

— Copii.

— Ei... protestă ea. O faci anume sau ce?

— Stai, am întrebat așa, n-am zis că să-i faci cu mine!

— Nu vreau copii.

— Zău? făcu dezamăgit.

— Zău.

— De ce?

— De-aia.

O luă de după gît și o trase lîngă urechea lui.

— Spune-mi...

— Nu.

— Ba da. Spune-mi. Nu mai zic la nimeni...

— Pentru că dacă mor, nu vreau să rămînă singur...

— Ai dreptate. De-asta trebuie să faci mai mulți... Și știi...

O strînse și mai tare.

— Tu n-o să mori... Tu ești un înger... Și îngerii nu mor niciodată...

Camille plîngea.

— Ce e?

— Nu, nimic... E din cauză că-mi vine ciclul... Pățesc la fel de fiecare dată... Mă doare peste tot și plîng pentru cel mai neînsemnat cuvîntel...

Zîmbea printre lacrimi:

— Vezi bine că nu sînt înger...

Stăteau pe întuneric de o bună bucată de timp, incomod și îmbrățișați, când Franck spuse:

— E o chestie care mă rîcîie în toată povestea asta...

— Ce?

— Ai o soră, nu?

— Da...

— De ce nu vrei s-o vezi?

— Nu știu.

— E o tîmpenie! Trebuie s-o vezi!

— De ce?

— Așa! E foarte ca lumea să ai o soră! Eu aș fi dat orice să am un frate! Orice! Chiar și bicicleta! Chiar și locurile mele de pescuit strict secrete! Chiar și bilele mele de biliard! Ca în cîntecul ăla, știi... Perechile de mănuși, perechile de pantofi...

— Știu... M-am gîndit la un moment dat, dar n-am avut curaj...

— De ce?

— Poate din cauza maică-mii...

— Termină cu maică-ta... Ți-a făcut numai rău... Nu fi masochistă... Nu-i datorezi nimic, înțelegi?

— Bineînțeles că îi datorez.

— Bineînțeles că nu. Nu ești obligat să-ți iubești părinții, cînd se poartă rău.

— Ba sigur că da.

— De ce?

— Păi tocmai pentru că sînt părinții tăi...

— Pff... Nu-i nici o scofală s-ajungi părinte, e destul să ți-o tragi, și gata. Abia după aia se complică lucrurile... Eu, de pildă, n-am de gînd să iubesc o femeie pentru că și-a pus-o într-o parcare... Nu sînt în stare...

— Și la mine e la fel...

— Ntț, la tine e mai rău. În ce hal ești după ce te întîlnești cu ea... E îngrozitor... Ai fața...

— Gata. N-am chef să vorbesc despre asta.

— OK, OK, doar o ultimă chestie. Nu ești obligată s-o iubești. Atîta am avut de spus. O să-mi răspunzi că sînt așa din cauza necazurilor de care am avut parte și ai avea dreptate. Dar îți spun toate astea tocmai fiindcă eu le-am trăit deja: nu ești obligat să-ți iubești părinții cînd se poartă ca niște rahați, punct.

— ...

— Te-ai supărat?

— Nu.

— Iartă-mă.

— ...

— Ai dreptate. În cazul tău nu-i același lucru... Orișicît, maică-ta s-a ocupat de tine... Dar nu trebuie să te împiedice să-ți vezi sora, dacă ai una... Sincer, nu merită sacrificiul ăsta...

— Nu...

— Nu...

6

A doua zi Camille grădinări după instrucțiunile lui Paulette, Philibert se instalează în fundul grădinii ca să scrie și Franck le pregătește o salată delicioasă.

După cafea, adormi pe șezlong. Mamă, ce-l mai durea spatele...

O să comande o saltea pentru când or veni data viitoare. O noapte ca asta e suficientă... Ajunge... O fi viața fată bună, dar nu merita să-ți asumi riscuri idioate... În nici un caz...

Se întoarseră în fiecare weekend. Cu sau fără Philibert. Mai degrabă cu.

Camille – o știa dintotdeauna – devenea pasionată de grădinărit.

Paulette îi tempera elanurile:

— Nu. Nu putem planta asta! Gîndește-te că nu venim decît o dată pe săptămîină. Ne trebuie plante robuste, puternice... Niște lupin, dacă vrei, niște brumărele, niște gherghine... Sînt foarte frumoase, gherghinele... Grațioase... Ți-ar plăcea...

Iar Franck, cu ajutorul cumnatului colegului surorii lui Titi grasu', făcuse rost de-o motocicletă veche ca să se ducă la piață să-l salute pe René...

Rezistase deci treizeci și două de zile fără motor și se întreba cum de reușise.

Motocicleta asta era veche, urâtă, dar bubuia ca tunetul:

— Ia ascultați, le striga el din șopron, unde își făcea veacul când n-avea treabă în bucătărie, ia ascultați ce minunăție!

Toți ridicară privirea, care de la semințe, care din carte.

„Vrrrum, vrur, vrur, vrur, vrur...”

— Ei? Nebunie, nu? Juri că-i Harley!

Îhm... Se întoarseră la ocupațiile lor fără cel mai mic comentariu...

— Pff... Nu-nțelegeți nimic...

— Cine e Arlette asta? o întrebă Paulette pe Camille.

— Arlette Davidson... O supercîntăreață...

— N-am auzit de ea.

Philibert inventă un joc pentru drum. Fiecare trebuia să-i învețe ceva pe ceilalți în ideea de a transmite mai departe niște cunoștințe.

Philibert ar fi fost un profesor excelent...

Într-o zi, Paulette le povesti cum se prind cărăbușii:

— Dimineața, când sînt încă amorțiți de frigul nopții și stau țepeni pe frunze, scuturi pomul respectiv, zgîlțîi crengile cu o prăjină și-i prinzi într-o pînză. Îi zdrobești, îi acoperi cu var și-i pui într-o groapă, sînt foarte buni pe post de îngrășămînt... Și nu trebuie să uiți să-ți acoperi capul!

În altă zi, Franck le tranșă un vițel:

— Așa, mai întîi bucățile din prima categorie: pulpa spate cu pulpa propriu-zisă, rasolul și cheia, butul, vrăbioarele, mușchiulețul, antricotul, adică cele cinci coaste principale și cele trei secundare, greabănul și pulpa față. Acum a doua categorie: pieptul, mugurii și fleica. Și, în sfîrșit, categoria a treia: rasolul față, jaretul și... Ah, fir-ar al naibii, mai e una...

Philibert le ținu un curs recapitulativ acestor necredincioși care nu știau nimic despre Henric al IV-lea în afară de puiul lui la ceaun, Ravailac și celebra-i sulă despre care habar n-avea că nu e un os...

— Henric al IV-lea s-a născut la Pau în 1553 și a murit la Paris în 1610. Era fiul lui Antoine de Bourbon și al lui Jeanne d'Albret. Care mi-e verișoară de departe, în paranteză fie spus. În 1572, s-a căsătorit cu fiica lui Henric al II-lea, Marguerite de Valois, care îi vine verișoară mamei mele. Fiind unul dintre conducătorii calviniștilor, Henric abjură religia protestantă pentru a scăpa de Noaptea Sfântului Bartolomeu. În 1594 este uns la Chartres și intră în Paris. Prin Edictul de la Nantes din 1598 restabilește pacea religioasă. Era foarte popular. Vă scutesc de bătăliile lui, fiindcă îmi dau seama că puțin vă pasă... Dar e important să ne amintim că a fost înconjurat, printre alții, de doi mari bărbați: Maximilien de Béthune, duce de Sully, care a pus pe picioare finanțele țării, și Olivier de Serres, care a fost mană cerească pentru agricultura acelei vremi...

Camille nu voia să povestească nimic.

— Eu nu știu nimic și nu sînt sigură de ceea ce cred...

— Vorbește-ne despre pictori! o îndemnară ei. Despre mișcări artistice, perioade, tablouri celebre sau chiar și despre trusa ta de pictură, dacă vrei!

— Nu, nu știu să vorbesc despre chestiile astea... Mi-ar fi teamă să nu vă înșel...

— Care-i perioada ta preferată?

— Renașterea...

— De ce?

— Pentru că... Nu știu... Totul e frumos. Peste tot... Tot...

— Tot ce?

— Tot.

— Bine, glumi Philibert, mulțumim. A fost cum nu se poate mai concis. Pentru cei care vor să afle mai mult, vă informez că *Istoria artei* a lui Élie Faure se găsește la noi în baie sub revista aia cu motociclete, *Enduro* special 2003.

— Spune-ne cine-ți place... adăugă Paulette.

— Dintre pictori?

— Da.

— Ăăă... Păi, într-o ordine întâmplătoare... Rembrandt, Dürer, Da Vinci, Mantegna, Tintoretto, La Tour, Turner, Bonington, Delacroix, Gauguin, Vallotton, Corot, Bonnard, Cézanne, Chardin, Degas, Bosch, Velásquez, Goya, Lotto, Hiroshige, Piero della Francesca, Van Eyck, cei doi Holbein, Bellini, Tiepolo, Poussin, Monet, Chu Ta, Manet, Constable, Ziem, Vuillard ăăă... Groaznic, cred că am uitat o grămadă...

— Și nu poți să ne spui nimic despre unul dintre tipii ăștia?

— Nu.

— La întâmplare... Bellini... De ce-ți place individul ăsta?

— Pentru portretul dogelui Leonardo Loredan...

— De ce?

— Nu știu... Trebuie să mergi la Londra, la National Gallery, dacă-mi aduc bine aminte, și să vezi tabloul ăsta, ca să ai certitudinea că ești... Că... Că... Nu, n-am chef să mă bag în chestia asta...

— Bine, se resemnă ei, la urma urmei nu era decât un joc... Nu ești obligată...

— Gata! Știu ce uitasem! exultă Franck, ceafa, normal! Sau gâtul, cum vreți... Se prepară cu sos alb...

În momentul ăsta Camille se dedubla, era clar.

Într-o luni seara, într-un ambuteiaj de după plata taxei de la podul Saint-Arnoult, în timp ce toți erau obosiți și bosumflați, Camille exclamă din senin:

— Am găsit!

— Poftim?

— Informația pe care s-o transmit mai departe! Singura pe care o am! Și, pe care o știu pe de rost de ani de zile!

— Dă-i drumul, te-ascultăm...

— Hokusai, un desenator pe care îl iubesc... Vă aduceți aminte valul? Și vederea de pe Muntele Fuji? Ba daaa... Valul turcoaz tivit cu spumă? Ei bine, el... Ce minunăție... Dacă ați ști tot ce a făcut, e de neînchipuit...

— Asta-i tot? În afară de „Ce minunăție“ nu mai ai nimic de adăugat?

— Ba da, ba da... Mă concentrez...

Și în penumbra acelei periferii fără surprize, între Uzina Center la stînga și La Foirfouille la dreapta, între cenușiul orașului și agresivitatea turmelor care se întorceau la stîna, Camille rosti lent aceste cîteva cuvinte:

Încă de la vîrsta de șase ani aveam mania de a desena forma obiectelor.

Spre cincizeci de ani publicasem o infinitate de desene, dar nimic din ceea ce am produs înainte de șaptezeci de ani nu merită a fi amintit.

Abia la șaizeci și trei de ani am deslușit, puțin cîte puțin, structura naturii adevărate, a animalelor, a arborilor, a păsărilor și insectelor.

În consecință, la vârsta de optzeci de ani voi fi făcut progrese și mai mari; la nouăzeci de ani voi pătrunde misterul lucrurilor; la o sută de ani voi fi ajuns, cu siguranță, la un anume grad al miraculosului, iar când voi avea o sută zece ani, în desenele mele, fie că va fi vorba de o linie, fie de un punct, totul va fi viu.

Îi rog pe cei care vor trăi la fel de mult ca mine să vadă dacă mă țin de cuvânt.

Scris la vârsta de șaptezeci și cinci de ani de mine, Hokusai, pictorul bătrîn și nebun.

„Fie că va fi vorba de o linie, fie de un punct, totul va fi viu...” repetă ea.

Pentru că fiecare găsisese aici cu ce să-și alimenteze biata morișcă, ultima parte a drumului continuă în tăcere.

De Paște fură invitați la castel.

Philibert era nervos.

Îi era teamă că-și va pierde din prestigiu.

Nu-și tutuia părinții, părinții nu-l tutuiau și nu se tutuiau nici între ei.

— Bună ziua, tată.

— Ah, iată-te, fiule... Isabelle, du-te și dă-i de știre mamei dumitale, te rog... Marie-Laurence, știi dumneata unde se află sticla de whisky? Mi-e imposibil s-o găsesc...

— Roagă-te Sfântului Anton, dragă prietene!

La început, li se păruse ciudat, apoi nu mai dădură nici o atenție.

Cina a fost laborioasă. Marchizul și marchiza le-au pus o sumedenie de întrebări, dar nu așteptau răspunsul ca să-i judece. În plus, întrebările erau foarte animate, de genul:

— Cu ce se ocupă tatăl dumitale?

— A murit.

— Ah, scuze...

— Nu face nimic...

— Ăăă... Și mama dumitale?

— N-am cunoscut-o...

— Prea bine... Nu... Nu mai dorești cumva niște ghiveci?

— Nu, mulțumesc.

Convoi de înșeri în sufrageria lambrisată...

— Și deci dumneata... Dumneata ești bucătar, nu-i așa?

— Ă, da...

— Iar dumneata?

Camille se întoarse spre Philibert.

— Dumneaei e artistă, răspunse el în locul ei.

— Artistă? Ce pitoresc! Și... Și trăiești din asta?

— Da. În fine... Cred... Cred că da...

— Ce pitoresc... Și dumneata locuiești tot în același imobil, nu-i așa?

— Da. Chiar deasupra.

— Chiar deasupra, chiar deasupra...

Scana în minte hard-diskul repertoriului persoanelor din înalta societate.

— ...dumneata ești deci o mică Roulier de Mortemart!

Camille intră în panică:

— Ăăă... Numele meu e Fauque...

Scoase pe masă tot ce-avea în magazin:

— Camille Marie Élisabeth Fauque.

— Fauque? Ce pitoresc... Am cunoscut un Fauque pe vremuri... Un bărbat de ispravă, pe legea mea... Charles, cred... O rudă a dumitale?

— Ăăă... Nu...

Paulette nu deschise gura toată seara. Mai bine de patruzeci de ani servise la mesele oamenilor de soiul ăstora și se simțea prea stingheră să zică ceva.

Cafeaua fu de asemenea laborioasă.

De data asta Philibert deveni ținta tirului de întrebări:

— Și dumneata, fiule? Tot în comerțul cu cărți poștale?

— Da, tată.

— E pasionant, nu-i așa?

— Nu trebuie să ți-o spun dumitale...

— Nu fi ironic, fiule, rogu-te... Ironia este apanajul loazelor, nu că nu ți-aș fi repetat-o îndeajuns, după știința mea...

— Da, tată... *Citadela* de Saint-Ex...

— Poftim?

— Saint-Exupéry.

Tatăl înghiți hapul.

Cînd putură în fine să părăsească această încăpere mohorîță unde toate animalele din zonă atîrnau împăiate deasupra capetelor lor – chiar și un pui de căprioară, la dracu', chiar și Bambi – Franck o conduse pe Paulette pînă în camera ei. „Ca pe o tînă miresă“, îi șopti el la ureche și clătină din cap cu tristețe realizînd că avea să doarmă la mii de miliarde de kilometri depărtare de prințesele lui, adică două etaje mai sus.

Se întorsese cu spatele și pipăia o labă de mistreț în timp ce Camille o dezbrăca.

— Băi, da' nu pot să cred... Ați văzut ce prost am mîncat? Ce-i nebunia asta? E scîrbos! N-aș îndrăzni în viața mea să-mi servesc musafirii cu așa ceva! Mai bine faci o omletă sau niște sandviciuri!

— Poate n-or fi avînd cu ce...

— Ce dracu', orișicine are cu ce să facă o omletă ca lumea, nu? Nu pot să-nțeleg... Nu pot... Să mănînci porcării cu tacîmuri de argint masiv și să bei o poșircă nenorocită dintr-o carafă de cristal, cred că m-am prostit, dar

tot nu pricep... Dacă și-ar vinde numai unul din cele enșpe mii de sfeșnice ar putea mânca decent un an de zile...

— Am impresia că ei nu văd lucrurile așa... Ideea de a vinde fie și o singură scobitoare a familiei le pare probabil la fel de nepotrivită cum ți s-ar părea ție să le servești invitaților ghiveci la cutie...

— Ce dracu', nici măcar nu era din ăla bun! Am văzut cutia goală în coșul de gunoi... Era Leader Price! Îți vine să crezi? Să stai într-un castel ca ăsta, cu șanț de apărare, cu candelabre, cu mii de hectare și tot tacîmu' și să mănînci Leader Price! Nu-nțeleg... Să-ți zică paznicul *domnul marchiz* și să-ți trîntești maioneză din tub peste un ghiveci de sărăntoc, să mor eu dacă pricep ...

— Gata, calmează-te... Nu-i așa o nenorocire...

— Ba sigur că-i o nenorocire, futu-i mama mă-sii! Sigur că e! Ce-i aia că să-ți lași moștenirea copiilor, cînd nici măcar nu ești în stare să le vorbești frumos! Păi ai văzut cum vorbește cu Philou al meu? Ai văzut cum i se ridică buza... „Și dumneata, fiule? Tot în comerțul cu cărți poștale?“, adică „și dumneata, fiul meu cel mare și prost“... Să mor eu, îmi venea să-i trag un cap în gură. Philou al meu e un zeu, e cel mai minunat om pe care l-am cunoscut vreodată, și dobitocul ăla care se cacă în capul lui...

— Fir-ar al dracu', Franck, nu mai înjura, futu-i mama mă-sii, se supără Paulette.

Plebeul rămase interzis.

— Pff... Pe deasupra mai dorm și la dracu'-n praznic... Vă aduc la cunoștință că eu, unul, nu merg mîine la biserică! Mai întîi și mai întîi, pentru ce să-i mulțumesc lui Dumnezeu? Că dacă-i vorba de tine, de Philou sau de mine, ar fi fost mai bine să ne întîlnim într-un orfelinat...

— A, da! În casa de copii a domnișoarei Pony din desene animate!

— A cui?

— Nimic.

— Tu te duci la slujbă?

— Da, mi-ar plăcea...

— Dar tu, mamaie?

— ...

— Tu rămîi cu mine. O să le arătăm noi la amărăștenii ăștia ce-i aia o masă bună... Dacă ei n-au cu ce, lasă că-i hrănim noi!

— Eu nu mai pot să fac mare lucru, să știi...

— Rețeta de pate de Paște ți-o mai amintești?

— Sigur că da.

— Nu mai ține mult situația asta, ascultă la mine! În ștreang cu voi, aristocraților! Bine, m-am dus, că altfel mă aruncă-n temniță...

A doua zi, mare îi fu mirarea lui Marhhie Lorhhence, cînd coborî în bucătărie, la ora opt dimineată. Franck se întorsese deja de la piață și orchestra servitorimea invizibilă.

Femeia era uluită:

— Doamne Dumnezeule, dar...

— Totul e cum nu se poate mai bine, doamnă marhhchiză. Cum nuuu se pooaate mai bine! cîntă el, deschizînd toate dulapurile. Nu vă deranjați pentru nimic, mă ocup personal de micul dejun...

— Și... Și butul pregătit?

— L-am băgat în congelator. Spuneți-mi, nu aveți cumva o strecurătoare conică?

— Poftim?

— Nu, nimic. O sită?

— Ăăă... Da, aici în dulap...

— Vai, formidabil! se extazie el apucând ustensila căreia îi lipsea un picior. Și din ce epocă datează sita? Sfârșitul secolului al XII-lea, aș zice, nu?

Se întorseseră înfometați și bine dispuși, Iisus se coborîse printre ei și se așezară pofticioși în jurul mesei. Ups, Franck și Camille se ridicară în viteză. Iar uitaseră binecuvîntarea...

Pater familias își dresă glasul:

— Binecuvîntează-ne pe noi, Doamne, binecuvîntează bucatele acestea și pe cei care le-au pregătit (Philou îi făcu din ochi ajutorului de bucătar) și blablabla și dă-le pîine celor aflați în nevoie...

— Amin, răspunse mulțimea de adolescente legănîndu-se.

— Acestea fiind zise, adăugă el, vom onora această minunată masă... Louis, te rog, du-te dumneata și adu-ne două sticle de la unchiul Hubert...

— Vai, dragă prietene, ești sigur? se neliniști iubita soție.

— Bineînțeles, bineînțeles... Iar dumneata, Blanche, încetează să-i mai aranjezi părul fratelui dumitale, aici nu sîntem într-un salon de frumusețe, după știința mea...

Li se servi sparanghel cu un sos alb de să cazi jos și apoi pateul de Paște marca Paulette Lestafier, apoi scărițe de miel fripte,acompaniate de roșii și dovlecei la oală de lut, cu floare de cimbrisor, iar pe urmă o tartă cu fragi și fragi de pădure cu frișcă făcută în casă.

— Și bătută cu telul, dacă vreți să știți...

Rareori fuseseră oamenii atît de fericiți în jurul acestei mese întinse pentru douăsprezece persoane și niciodată nu rîseseră ca acum, din toată inima. După cîteva pahare, marchizul își scoase lavaliera și povesti istorii de vînătoare abracadabrate, în care n-avea întotdeauna rolul cel mai flatant... Franck avea adesea treabă în bucătărie, iar Philibert asigura servirea. Erau fără cusur.

— Ar trebui să lucreze împreună... îi șopti Paulette lui Camille, mititelul nervos la bucătărie, iar marele curtenitor în sala de mese, ar fi nemaipomenit...

Luară cafeaua pe terasă, iar Blanche aduse alte delicatese înainte de a se cocoța pe genunchii lui Philibert.

Uf... În sfîrșit se așeză și Franck. După așa un tur de forță, i-ar fi plăcut să-și ruleze un joint mic, dar deh... O taxă mai degrabă pe Camille...

— Ce-i asta? îl întrebă ea, zărind coșul asupra căruia se repezea toată lumea.

— Scovergi, rîse el, ispita a fost mai tare ca mine, nu m-am putut abține...

Coborî o treaptă și se lipi cu spatele de picioarele prințesei sale.

Ea își sprijini carnetul pe capul lui.

— Stai bine? o întrebă el.

— Foarte bine.

— În cazul ăsta, ar trebui să te mai gîndești, graso...

— La ce?

— La asta. La cum sîntem acum...

— Nu-nțeleg nimic... Vrei să te despăduchez?

— Daaa... Despăduchează-mă și eu am să mă strîmb la tine în fel și chip.

— Franck... oftă ea.

— Hai, zău, era o chestie simbolică! Eu mă rezemam de tine, iar tu puteai să te sprijini pe mine.. O chestie de genul ăsta, știi...

— Ești grav...

— Mda... Așa, mă duc să-mi ascut cuțitele, dacă tot am timp... Sînt sigur c-o să găsesc pe-aici tot ce-am nevoie...

Făcură turul domeniului în scaunul cu roțile și se despărțiră fără efuziuni deplasate. Camille le dăruie castelul în acuarelă, iar lui Philibert, portretul lui Blanche.

— Tu dai tot... N-o să fii niciodată bogată...

— Nici o problemă.

În capătul aleii mărginite de plop, se lovi peste frunte:

— Mon Dieu! Am uitat să-i anunț...

Nici o reacție în habitacul.

— Mon Dieu! Am uitat să-i anunț... repetă el mai tare.

— Ai?

— Ce anume?

— O, nimic... Un amănunt fără importanță...

Bine.

Din nou tăcere.

— Franck? Camille?

— Da, știm... O să ne mulțumești pentru că ți-ai văzut tatăl rîzînd pentru prima oară de la Clovis încioace...

— Ni... Nici vorbă.

— Atunci, ce e?

— A... Ați vrea să... să-mi fi... fiți... ma... ma...

— Ce? Mamă și tată?

— Nu. Ma...

— Manguste?

— N... nu, m... ma...

— Ce? Fir-ar să fie!

— Ma... martorilacăsătorie?

Mașina frîna brusc, iar Paulette înghiți tetiera.

Nu voi să le spună altceva.

— O să vă anunț când voi ști mai multe.

— Auzi? Te rog, ăăă... liniștește-ne... Măcar ai o prietenă?

— O prietenă? se indignă el, odată cu capul! O prietenă... Ce cuvânt indecent... O logodnică, dragul meu...

— Dar ăăă... Ea știe?

— Poftim?

— Știe că sînteți logodiți?

— Nu încă... mărturisi el cu capul plecat.

Franck oftă:

— Înțeleg zbuciumul... Concentrat de Philou în stare pură. Bun, bine... Sper că n-aștepți pînă-n al doispelea ceas ca să ne anunți, da? Să am și eu timp să-mi cumpăr un costum frumos totuși...

— Și eu o rochie! adăugă Camille.

— Și eu o pălărie... replică Paulette.

Familia Kessler veni într-o seară la cină. Făcură turul apartamentului în tăcere. Doi burghezi în vîrstă cu gura căscată... Un spectacol foarte delectabil, zău.

Franck nu era acasă, iar Philibert a fost încîntător.

Camille le arată atelierul. Paulette era acolo, surprinsă în toate ipostazele, în toate tehnicile și în toate formatele. Un templu al veseliei, al blîndeții, al remușcărilor și al amintirilor ei care îi brăzdau uneori chipul...

Mathilde era tulburată, iar Pierre, încrezător:

— E bine! E foarte bine! De cînd cu canicula de vara trecută bătrînii sînt foarte trendy, știi? O să meargă... Sînt sigur.

Camille era copleșită.

Co-ple-și-tă.

— Lasă... adăugă soția lui, e o provocare... E emoționat, dragul de el...

— Vai! Și asta! Țsta e sublim!

— Nu e terminat...

— Mi-l păstrezi? Îl ții pentru mine?

Camille încuviință.

Dar nu. N-o să i-l dea niciodată pentru că nu va fi terminat niciodată pentru că modelul n-o să se întoarcă niciodată... Știa bine...

Cu-atît mai rău.

Cu-atît mai bine.

Prin urmare, schița asta n-o va părăsi niciodată... Nu era terminată... Va rămîne în suspans... Ca și prietenia lor imposibilă... Ca tot ceea ce îi desparte aici jos...

Era într-o sîmbătă dimineată, cu cîteva săptămîni în urmă... Camille lucra. Nu auzise nici măcar țîrîitul soneriei, cînd Philibert ciocăni la ușa ei:

— Camille?

— Da?

— A venit... regina din Saba... E în salon...

Mamadou era magnifică. Își pusese cel mai frumos *boubou*¹ și toate bijuteriile. Își epilase părul pe o treime din craniu și purta un baticuț asortat cu pareo-ul.

— Ți-am zis că vin, da' tre' să te grăbești, că la patru mă duc la o nuntă în familie... Aci stai? Aci muncești?

— Ce bine-mi pare să te văd!

— Haide... Nu mai pierde timpul, cînd îți spun...

Camille o instalează confortabil.

— Așa. Stai dreaptă.

— Păi, în primu' rînd, io stau dreaptă tot tîmpu'!

După cîteva schițe, Camille lăasă jos creionul:

— Nu pot să te desenez dacă nu știu cum te cheamă...

Cealaltă își înălță capul și îi înfruntă privirea cu un dispreț magnific:
— Mă numesc Marie-Anastasie Bamundela M'Bayé.

Marie-Anastasie Bamundela M'Bayé nu va mai veni niciodată în acest cartier îmbrăcată în regina din Diouloulou, satul copilăriei – Camille era sigură de asta. Portretul ei nu va fi niciodată terminat și nu va fi niciodată al lui Pierre Kessler, care era incapabil s-o ghicească pe micuța Bouli în brațele acestei „frumoase negrese“...

În afară de aceste vizite, în afară de aniversarea de treizeci de ani a unui coleg de-al lui Franck, unde se duseseră toți trei și unde Camille se dezlănțui și urlă am o poftă de mâncare mai ceva ca o ba-ra-cu-dă, baa raa cuu dăăă, nu se întâmplă nimic ieșit din comun.

Zilele se măreau, scaunul Sunrise se tocea, Philibert repeta, Camille desena, iar Franck își pierdea zilnic încrederea în el. Camille îl plăcea, dar nu-l iubea, i se oferea, dar nu i se dăruia, încerca, dar nu credea în relația lor.

Într-o noapte nu dormi acasă. Ca să vadă ce se-ntâmplă.

Ea nu făcu nici un comentariu.

Apoi urmă a doua noapte, apoi a treia. Ca să bea.

Dormea la Kermadec. Singur, de cele mai multe ori. Cu o fată, într-o noapte de beție cruntă.

O făcu să juișeze, iar apoi îi întoarse spatele.

— Păi?

— Lasă-mă-n pace.

[1.](#) Tunică lungă și amplă purtată de negrii din Africa

Paulette nu mai mergea aproape deloc, iar Camille evitase să-i pună întrebări. O ținea lângă ea altcumva. În lumina zilei sau sub aureola lămpilor. În unele zile nu era pe lumea asta, în altele deborda de energie. Era epuizant.

Unde se oprea respectul pentru cineva și unde începea noțiunea de delict de neacordare a ajutorului acelui cineva aflat în primejdie? Întrebarea asta o chinuia și, de fiecare dată când se scula noaptea, hotărâtă să-i facă programare la doctor, bătrîna se trezea dimineața veselă și proaspătă ca o floricică...

Și Franck, care nu mai reușea să sustragă unei mai vechi cuceriri, o laborantă, medicamente fără rețetă...

Paulette nu mai lua nimic de săptămîni întregi...

În seara spectacolului lui Philibert, de pildă, nu era în formă și trebuia să-o roage pe doamna Perreira să vină să-i țină de urît...

— Nici o problemă! Eu am ținut-o pe soacră-mea la mine doisprezece ani, vă dați seama... Știu cum e cu bătrînii!

Reprezentăția avea loc într-o casă de cultură la capătul liniei A a RER-ului.

Se urcară în trenul de 19.34, se așezară față în față și își reglară conturile în tăcere.

Camille îl privea pe Franck zîmbind.

Ține-ți zîmbetul ăla nenorocit, n-am nevoie. Atîta știi să oferi... Zîmbete, ca să zăpăcești lumea... N-ai decît să ți le ții. O să sfîrșești singură cuc în turnul tău, cu creioanele tale colorate și așa-ți trebuie. Eu, unul, simt că am obosit... Viermele amorezat de-o stea – cît poa' să țină chestia asta?...

Franck o privea pe Camille cu maxilarele încleștate.

Ce drăguț ești cînd te enervezi... Ce frumos ești cînd scapi caii... De ce nu reușesc să-mi pierd capul după tine? De ce te fac să suferi? De ce port un corset sub armură și două cartușiere în bandulieră? De ce mă blochez la detalii tîmpite? Ia o cheie de conserve, la dracu'! Caută în trusa aia a ta, sînt sigură că ai ce-ți trebuie ca să mă eliberezi și să pot respira...

— La ce te gîndești? o întrebă el.

— La numele tău... Am citit de curînd într-un dicționar vechi că *estafier* era un slujitor pedestru care mergea în urma cavalerului și-i ținea scările...

— Zău?

— Da.

— Adică o slugă...

— Franck Lestafier?

— Present.

— Când nu dormi cu mine, cu cine dormi?

— ...

— Le faci și lor aceleași lucruri pe care mi le faci mie? adăugă ea mușcându-și buzele.

— Nu.

Se luară de mînă și urcară la suprafață.

E bine să te ții de mînă.

Nu-l angajează prea mult pe acela care întinde mîna, iar celuilalt îi aduce alinare...

Locul era cam trist.

Mirosea a butaforie, a Fanta caldă și a visuri de glorie prost ajustate. Afișe galben-fluorescent anunțau turneul triumfal al lui Ramon Riobambo și al orchestrei în piele de lamă. Camille și Franck își luară bilete și avură bătaie de cap pînă să-și găsească niște locuri...

Puțin cîte puțin, sala se umplu totuși. Atmosferă de chermeză și ieftinătate. Mamele se făcuseră frumoase, iar tații verificau acumulatorul camerei de filmat.

Ca de fiecare dată cînd era nervos, Franck bîțuia din picior. Camille îi puse mîna pe genunchi să-l calmeze.

— Mă omoară cînd știu că Philou o să stea singur, față-n față cu toți oamenii ăștia... Nu cred că pot suporta... Imaginează-ți că are un lapsus... Că începe să se bîlbîie... Pff... O să fie la pămînt...

— Șșt... O să fie bine...

— Dacă-l văd pe vreunul că se hlizește, sar la el și-l pocnesc, pe cuvântul meu...

— Stai calm...

— Stai calm, stai calm! Mi-ar plăcea să te văd pe tine acolo! Cît de grozavă ai fi tu acolo, în fața străinilor ăstora?

Mai întâi intrară în scenă niște copii: Scapino, Queneau, Micul Prinț, precum și alte personaje din *Contes de la Rue Broca*¹. O droaie.

Camille nu reușea să-i deseneze, se distra prea tare.

Apoi o mînă de adolescenți slăbănogi în curs de reintegrare experimentală veniră să-și răpăie existențialismul scuturîndu-și lăngoalele suflate cu aur.

— Yo man! Da' ce-au pe cap? se neliniști Franck. Ciorapi sau ce?

Antract.

Rahat. Fanta caldă și nici picior de Philibert la orizont.

Cînd sala fu scufundată iar în întuneric, își făcu apariția o fată aiurită.

Mititică, îmbrăcată în cizme roz modificate new look, colanți reiați multicolori, o fustă mini de tul verde și o gecuță cusută cu mărgelile. Culoarea părului se asorta cu cea a cizmelor.

O elfă... O mînă de confetti... Genul de nebună tulburătoare pe care fie o iubești din prima clipă, fie n-o înțelegi niciodată.

Camille se aplecă și-l văzu pe Franck zîmbind proteste.

— Bună seara... Vedeți ăăă... În fine... Eu.... m-am gândit mult la felul în care v-aș putea prezenta nu... numărul ce urmează și, în cele din urmă, m-am... M-am gândit că... cel mai bine ar fi să... să vă povestesc povestea noastră...

— Vai, vai... se bîlbîie. Asta-i pentru noi... șopti el.

— Deci ăăă... A început cam anul trecut...

Fata dădea din mâini în toate direcțiile.

— Știți că sînt animatoare în cadrul atelierului pentru copii de la Beaubourg și ăăă... Și l-am observat fiindcă se învîrtea tot timpul în jurul turnichetelor ca să-și numere iar și iar cărțile poștale... De fiecare dată cînd treceam pe-acolo, făceam în așa fel încît să-l surprind și nu dădeam greș niciodată: își număra întruna cărțile poștale și gema. Ca... Asemenea lui Chaplin, înțelegeți? Cu grația aceea care vi se pune în gît... Cînd nu mai știți dacă trebuie să plîngeți sau să rîdeți... Cînd nu mai știți nimic... Cînd rămîneți pe loc, cu gura căscată și cu un gust dulce-amar... Într-o zi l-am ajutat și... Și m-am îndrăgostit de el, da... Și voi vă veți îndrăgosti de el, o să vedeți... Nu poți să nu-l iubești... Acest băiat e... Toate luminile orașului se răsfrîng în el...

Camille strîngea mîna lui Franck.

— A! Și încă ceva... Cînd mi s-a prezentat prima oară, mi-a zis: „Philibert de la Durbellière“, așa că, politicos, cum era normal, i-am răspuns și eu geografic: „Suzy... ăăă... de Belleville²“ „Ah! a exclamat el, sînteți descendenta lui Geoffroy de Lajemme de Belleville, care s-a luptat cu Habsburgii în 1672?“ Olala! „Nu, am îngăimat eu, sînt... sînt din Belleville din... din Paris...“ Și știți care-a fost culmea? Că nici măcar nu s-a arătat dezamăgit...

Fata țopăia.

— Așa că, asta este, am spus tot. Vă rog să-l aplaudați din toate puterile...

Franck fluieră cu două degete.

Philibert intră calm. În armură. Cu zale, cu panașul în vînt, cu sabie, scut și tot ce trebuie.

Freamăt în asistență.

Începu să vorbească, dar nimeni nu înțelegea nimic.

După cîteva minute se apropie un băiat cu un scăunel și-i ridică viziera.

Cavalerul, imperturbabil, se făcu, în sfîrșit, auzit.

Publicul schiță un zîmbet.

Nu știau încă dacă-i laie sau bălaie...

Philibert începu atunci un strip-tease genial. De fiecare dată cînd își scotea o bucată de armură, micul paj îi spunea numele cu glas tare:

— Casca... Viziera... Grumăjerul... Umerarii... Pieptarul... Braconiera... Cotierele... Mănușile... Pulparele... Genuncherele... Jambierele...

Complet dezosat, cavalerul nostru se așeză și băiatul îi scoase „încălțările“.

— Saboții, anunță el în sfîrșit, ridicîndu-i deasupra capului și strîmbînd din nas.

Rîsete de-adevăratelea de data asta.

Nimic nu se compară cu o poantă grosolană când vine vorba să încâlzești publicul...

În tot acest timp, Philibert Jehan Louis-Marie Georges Marquet de la Durbellière detalia cu glas monoton și blazat ramurile arborelui său genealogic, enumerînd faptele de arme ale prestigioșilor săi înaintași.

Străbunicul Charles împotriva turcilor alături de Ludovic cel Sfînt în 1272, bunicul Bertrand la ananghie la Azincourt în 1415, unchiu' Bidule în bătălia de la Fontenoy, tataia Louis pe căpițele din Moine la Cholet, străunchiul Maximilien alături de Napoleon, stră-străbunicul pe Chemin des Dames, iar bunicul matern prizonier la nemțălăi în Pomerania.

Cu nenumărate detalii. Copiii nu pricepeau o iotă. Istoria Franței în 3D. Artă!

— Și ultima frunză din arbore, conchise el. Priviți-o.

Se ridică. Alb, slab, avînd pe el doar o pereche de izmene cu flori de crin.

— Eu sînt, știți? Cel care numără cărți poștale...

Pajul îi aduse o manta militară.

— De ce? îl întrebă el. De ce, pe legea mea, delfinul unui atît de strălucit cortegiu numără iar și iar bucăți de hîrtie într-un loc pe care-l detestă? Ei bine, o să vă spun...

Și vîntul se schimbă. Își povesti nașterea anapoda pentru că se prezenta prost – „deja“, suspină el – și pentru că maică-sa refuzase să meargă într-un

spital unde se fac avorturi. Își povesti copilăria cînd era învățat să păstreze distanța față de oamenii de rînd. Anii la internat împreună cu Gaffiot ca vîrf de atac și nenumăratele meschinării cărora le căzuse victimă, el care nu știa altceva despre înfruntările în forță decît din înaintarea lentă a soldățeilor de plumb...

Și oamenii rîdeau.

Rîdeau pentru că era caraghios. Paharul cu pipi, batjocura, ochelarii aruncați în WC, provocarea la masturbare, cruzimea puilor de țărani vandeeni și consolările îndoielnice ale supraveghetorului. Porumbelul alb, lungile rugăciuni de seara pentru iertarea greșiților noștri și nu ne duce pe noi în ispită, și tatăl lui care-l chestiona în fiecare sîmbătă dacă și-a ținut rangul și a onorat numele strămoșilor, în timp ce el tremura tot pentru că iar îi frecaseră cocoșelul cu săpun de casă.

Da, oamenii rîdeau. Pentru că el făcea haz și oamenii țineau de-acum cu el.

Toți niște prinți...

Toți îndărătul panașului său alb...

Toți mișcați.

Își povesti tulburările obsesiv-compulsive. Dicționarul, formularele de la Asistența socială unde nu-i încăpea niciodată numele, bîlbîielile, bramburelile, cînd i se încurca limba-n gură de efort, crizele de angoasă în locurile publice, dinții slăbiți, părul împuținat, spatele un pic curbat deja și tot ceea ce pierduse pe drum pentru că se născuse în alt secol. Crescut fără televizor, fără ziare, fără ieșiri, fără umor și mai ales fără strop de bunăvoință pentru oamenii din jur.

Le țin un curs despre ținută, despre regulile prestaței, le reaminti bunele maniere și alte norme de comportament în societate, recitând pe de rost din manualul bunicii:

„Persoanele generoase și delicate nu se folosesc niciodată, în prezența slujitorilor, de comparații poate injurioase pentru aceștia. De pildă: «Cutare se poartă ca un lacheu». Marile doamne de altădată nu se formalizau când venea vorba de o atare sensibilitate, veți spune, și chiar mi-e cunoscut faptul că o ducesă din secolul al XVIII-lea avea obiceiul să-și trimită personalul domestic în Place de la Grève la fiecare execuție, spunându-le cu cruzime: «Duceți-vă la școală!»

Astăzi manevrăm cu mai multă grijă demnitatea umană și justa susceptibilitate a celor mărunți și umili; e onoarea timpului nostru...

Dar, oricum, întări el, politețea stăpînelor față de servitori nu trebuie să degenereze în familiaritate joasă. De exemplu, nimic nu este mai vulgar decît să ascuți bîrfele slujitorilor...”

Și lumea încă mai zîmbea. Chiar dacă toate astea nu ne făceau să rîdem.

În fine, vorbi în greaca veche, recită din belșug rugăciuni în latină și mărturisi că nu văzuse niciodată filmul *Marea hoinăreală* pentru că le lua în rîs pe călugărițe...

— Cred că sînt singurul francez care n-a văzut *Marea hoinăreală*, nu?

Voci amabile îl liniștiră: Nu, nu... Nu ești singurul...

— Din fericire, mă... Mă simt mai bine. Am... am coborît podul mobil, cred... Am cunoscut oameni mult mai puțin nobili decît mine și... În

sfârșit... Unii dintre ei se află în sală și n-aș vrea să-i... să-i fac să se simtă prost...

Întrucât se uita țintă la ei, toți se întoarseră spre Franck și Camille, care încercau cu disperare să rrr... hmmm... să-și înghită nodul din gât.

Pentru că tipul ăla care vorbea, prăjina aia care-i făcea pe toți să rîdă povestindu-și necazurile, era Philou al lor, îngerul lor păzitor, SuperNesquick-ul lor venit din cer. Cel care-i salvase strîngîndu-și brațele lungi peste spinările lor descurajate...

În timp ce lumea îl aplauda, el își schimba costumația. Era acum în frac și joben.

— Ei bine, asta e... Cred că am spus tot... Sper că nu v-am plictisit cu aiurelile astea prăfuite... Dacă din nefericire așa s-a întîmplat, vă rog să mă scuzați și să-i prezentați plîngerile dumneavoastră acestei domnișoare loiale cu părul roșu, întrucât ea este cea care m-a obligat să apar dinaintea dumneavoastră în această seară... Vă promit că n-o iau de la capăt, dar ăăă...

Philibert își agită bastonul înspre culise și pajul reapăru cu o pereche de mănuși și un buchet de flori.

— Observați culoarea... adăugă el punîndu-și mănușile, crem deschis... Dumnezeuule... Sînt de un clasicism incorigibil... Unde rămăsesem? A, da! La părul roșu... Știu că domnul și doamna Martin, părinții domnișoarei de Belleville, se află în sală și eu... eu... eu... eu...

Îngenunche:

— Mă... mă bîlbîi, nu-i așa?

Rîsete.

— Mă bîlbîi, dar măcar de data asta e firesc, pentru că vreau să vă cer mîna fiicei dumnea...

În acel moment o ghiulea de tun traversă scena și îl răsturnă. Chipul lui dispăru într-o eflorescență de tul și se auzi:

— Hiiiiiiiiiiiiiiiiiiii, o să fiu marchiioooooooooooooiză!!!

Cu ochelarii de-a curmezișul feței, se ridică purtînd-o în brațe:

— Strălucită cucerire, nu credeți?

Zîmbea.

— Strămoșii mei pot fi mîndri de mine...

- [1.](#) Serie de povestiri pentru copii scrise de Pierre Gripari, după care s-au făcut numeroase adaptări pentru scenă.
- [2.](#) Cartier mărginaș, rău famat al Parisului.

Camille și Franck nu asistară la cheful de sfârșit de an al trupei, fiindcă nu-și puteau permite să piardă trenul de 23.58.

De data asta stăteau unul lângă altul și nu fură mai vorbăreți ca la venire. Prea multe imagini, prea multe emoții...

— Crezi că vine acasă în noaptea asta?

— Mmm... Fata asta nu pare a ține prea mult la etichetă...

— Ce nebunie, nu?

— Nebunie absolută...

— Îți imaginezi mutra lui Marie-Laurence când o să dea cu ochii de noră-sa?

— După părerea mea, asta n-o să se-ntîmple prea curînd...

— De ce spui asta?

— Nu știu... Intuiție feminină... Cînd am fost la castel și ne plimbam după prînz împreună cu Paulette, Philibert ne-a zis tremurînd de furie: „Vă dați seama? E Paștele și ei nici măcar n-au ascuns ouă de ciocolată pentru Blanche...” Poate mă înșel eu, dar cred că asta a fost picătura care a umplut paharul... Pe el, unul, l-au chinuit în fel și chip, fără să-i trezească vreun resentiment, dar cînd a venit vorba de Blanche... Să nu ascunzi ouă pentru fetiță e sub orice critică... Sub orice critică... Am simțit că-și defulează furia luînd hotărîri decisive... Foarte bine, o să-mi spui... Ai avut dreptate: ai lui nu îl merită...

Franck dădu din cap și conversația se opri aici. Dacă ar fi mers mai departe, s-ar fi văzut nevoiți să vorbească despre viitor la modul condițional (Și dacă se vor căsători, unde vor locui? Dar noi, noi unde vom sta? etc.) și nu erau pregătiți pentru acest gen de discuție... Prea riscantă... Prea periculoasă...

Franck o plăti pe doamna Perreira, în timp ce Camille îi spunea lui Paulette vestea cea mare, apoi mîncară ceva în salon ascultînd niște muzică tehno suportabilă.

— Nu e tehno, e muzică electronică.

— Ah, pardon...

Într-adevăr, Philibert nu veni acasă în noaptea aceea și apartamentul le păru îngrozitor de gol... Erau fericiți pentru el, dar nefericiți pentru ei... Un gust mai vechi de abandon le venea înapoi...

Philou...

Nu avură nevoie să-și deschidă inima unul altuia pentru a-și comunica tulburarea. De data asta se înțelegeau perfect.

Văzură în căsătoria prietenului lor un pretext pentru a se îneca în alcool și ciocniră în sănătatea tuturor orfanilor de pe lumea asta. Erau atîția, încît sfîrșiră seara aceea frămîntată printr-o beție magistrală.

Magistrală și amară.

Marquet de la Durbellière, Philibert Jehan Louis-Marie Georges, născut pe 27 septembrie 1967 în localitatea La Roche-sur-Yon (Vandeea), o luă de soție pe Martin, Suzy, născută pe 5 ianuarie 1980 la Montreuil (Seine-Saint-Denis), la primăria Arondismentului XX din Paris, în prima luni din iunie 2004, sub privirea emoționată a martorilor Lestafier, Franck Germain Maurice, născut pe 8 august 1970 la Tours (Indre-et-Loire) și Fauque, Camille Marie Élisabeth, născută pe 17 februarie 1977 la Meudon (Hauts-de-Seine) și în prezența doamnei Lestafier, Paulette, care refuză să-și declare vârsta.

Au mai fost de față părinții miresei, precum și cel mai bun prieten al acesteia, un băiat înalt, cu părul blond, o idee mai discret ca al ei...

Philibert era îmbrăcat într-un costum alb superb, cu o batistă roz cu buline verzi.

Suzy avea o fustă mini roz cu buline verzi, cu fund fals și o trenă de peste doi metri. „Așa cum am visat!“ râdea ea întruna.

Râdea tot timpul.

Franck avea un costum ca al lui Philibert, dar caramel. Paulette purta o pălărioară ca un cuib, confecționată de Camille, cu păsări și pene de jur împrejur, iar Camille era îmbrăcată într-o cămașă albă pentru smoking de-a bunicului lui Philibert, care-i venea pînă la genunchi. În talie se legase cu o

cravată și în picioare își pusese niște sandale roșii adorabile. Se îmbrăcase în fustă pentru prima oară de... Pff, de mult de tot...

Apoi cinstita adunare se duse să facă un picnic în parcul Buttes-Chaumont, cu coșul familiei De la Durbellière pe post de furnizor, avînd mare grijă să nu fie luați la ochi de gardieni.

Philibert își mută a o sută mia parte din cărți în apartamentul de două camere al soției, căreia nici prin gând nu-i trecea să-și părăsească iubitul cartier pentru cavoul aristocratic de pe celălalt mal al Senei...

Dacă ar fi dezinteresată, dacă l-ar iubi...

Își păstrase totuși camera și dormeau acolo peste noapte cînd veneau să ia cina. Philibert profita de asta ca să aducă înapoi o parte din cărți și să ia altele, iar Camille profita și ea ca să continue portretul lui Suzy.

N-o simțea... Încă una care nu voia să se lase prinsă... Deh, riscurile meseriei...

Philibert nu se mai bîlbîia, în schimb înceta să mai respire de îndată ce o vedea apărînd.

Și cînd, la un moment dat, Camille se miră de rapiditatea cu care se căsătoriseră, o priviră ciudat. Ce să mai aștepte? De ce să piardă timpul și să nu fie fericiți? Ce prostii mai spui și tu...

Ea clătina din cap îndoită și înduioșată, în timp ce Franck o privea cu coada ochiului...

Hai, las-o baltă, tu n-ai cum să înțelegi... N-ai cum să înțelegi... Ești o proastă... Numai desenele tale sînt frumoase... Tu stai chircită înăuntrul

tău... Când mă gîndesc că am crezut că ești vie... Fir-ar al dracului, probabil că eram drogat rău în seara aia de m-am înșelat în așa hal... Credeam că ai venit să faci dragoste cu mine, iar ție, de fapt, ți-era doar foame... Ce mîndrețe de prost, pe cuvîntul meu...

Știi ce ți-ar trebui? Ar trebui să-ți curețe careva capul, așa cum golești un pui de măruntaie, și să-ți scoată tot rahatul dinăuntru o dată și bine. O să fie deștept tipul care-o să reușească să te scoată la lumină... Nici nu-i sigur că există... Philou mi-a zis că de-asta desenezi bine, pentru că ești așa cum ești. Ei bine, e un preț prea mare, fir-ar al dracului...

— Hei, Franck? îl zgîlțîi Philibert, ai o figură aiurită...

— 'S-obosit...

— Ei... Acuși vine vacanța...

— Pff... Mai am de tras toată luna iulie... De altfel, mă și duc să mă culc, fiindcă mîine mă scol devreme: le duc pe doamnele la țară...

Să-și petreacă vara la țară... Fusesse ideea lui Camille, iar Paulette nu vedea nici un inconvenient... Totuși nu fusesse peste măsură de încîntată... Dar dispusă. Dispusă la orice cîtă vreme n-o obliga nimeni nimic...

Cînd îl puse la curent cu planul ei, Franck începu, în sfîrșit, să se prindă cum stau lucrurile.

Putea să stea departe de el. Pe deasupra, îl avertizase: „Mersi, Franck. Nici eu pe tine“. Era problema lui dacă se crezuse mai tare decît ea, mai tare decît lumea toată. Ei bine, nu, băiatule, nu tu ești cel mai tare... Ei bine, nu... N-ar fi rău să-ți intre-n cap chestia asta. Dar ești atît de încăpățînat, atît de fanfaron...

Nici nu te născuseși bine, că viața ta era deja de doi bani, de ce s-ar schimba asta acum? Ce credeai? Că dacă i-o tragi cu tot sufletul și dacă ești drăguț cu ea, fericirea o să-ți pice-n poală una-două? Pff... Ce jalnic... Uită-te și tu puțin, ți-ai văzut marea strategie? Unde aveai impresia c-o s-ajungi, zi-mi și mie? Unde? Sincer?

Camille duse sacul ei și valiza lui Paulette în holul de la intrare și veni la el în bucătărie.

— Mi-e sete.

— ...

— Ești botos? Te-ai supărat că plecăm?

— Nici poveste! O să pot să mă distrez și eu puțin...

Camille se ridică și-l luă de mână:

— Hai...

— Unde?

— Să te culci.

— Cu tine?

— Păi da!

— Nu.

— De ce?

— Nu mai am chef... Ești bună cu mine numai când ai un pahar la bord... Nu faci decît să trișezi, m-am săturat...

— Bun...

— Cu tine e una caldă, una rece... E de-a dreptul scîrbos...

— ...

— Scîrbos...

— Dar eu mă simt bine cu tine...

— „Dar eu mă simt bine cu tine“, o maimuțări el. Puțin îmi pasă. Eu voiam să fii cu mine, punct. Restul – nuanțele, exprimarea vagă și cum încerci tu să-ți împaci hormonii și conștiința – n-ai decît să ți le ții pentru alt prost. Că ăsta de-aici s-a săturat. Cu atîta te-alegi și nimic mai mult, așa că poți s-o lași baltă, prințeso...

— Ce, te-ai îndrăgostit, asta e?

— Mamă, ce mă seci, Camille! Da, asta e! Și acum n-ai decît să-mi vorbești ca unui bolnav! Futu-i mama mă-sii, un pic de jenă! Un pic de bun-simț! Nu merit așa ceva! Hai... N-ai decît să pleci, asta o să-mi facă foarte bine... Ce mama dracului mi-a trebuit mie să mă las aburit de una care se udă la gîndul c-o să stea două luni într-un cătun nenorocit, numai ea și c-o babă? Nu ești normală și dacă ai avea un dram de onestitate, te-ai duce să te cauți înainte să pui laba pe primul bou care-ți iese-n cale.

— Paulette avea dreptate. Ești incredibil de grosolan...

A doua zi dimineată, drumul păru hmm... destul de lung...

Franck le lăsă mașina și plecă înapoi pe vechea motocicletă.

— Vii sîmbăta viitoare?

— Ca ce chestie?

— Ăăă... Să te odihnești...

— Mai vedem...

— Te-ntreb și eu...

— Mai vedem...

— Nu ne sărutăm?

— Nțț. Poate vin sîmbăta viitoare să ți-o pun, dacă n-am altceva mai bun de făcut, dar de sărutat, nu te mai sărut.

— Bine.

Se duse să-i spună la revedere bunică-sii și pe-aici ți-e drumul.

Camille se întoarse la borcanele ei cu vopsea. Acum se ocupa de decorațiuni interioare.

Începuse să se gândească, dar renunță. Își scoase pensulele din alcool și le șterse îndelung. Franck avea dreptate: mai vedem.

Și mica lor viață își reluă cursul. Exact ca la Paris, dar mult mai lent. Și la soare.

Camille făcu cunoștință cu un cuplu de englezi care renovau casa de-alături. Schimbară între ei trucuri, informații, scule și pahare de gin tonic la ora la care lăstunii conduc dansul.

Vizitară Muzeul de artă din Tours, Paulette așteptă sub un cedru imens (prea multe scări), în timp ce Camille descoperea grădina, frumoasa soție și nepotul pictorului Édouard Debat-Ponsan. Numele lui nu figura în dicționar... Nici al lui Emmanuel Lansyer al cărui muzeu din Loches îl vizitase cu câteva zile mai înainte... Camille îi iubea mult pe pictorii aceștia care nu erau în dicționare... Acești maeștri minori, cum li se zice... Provincialii care n-aveau altă simeză decât urbea care-i găzduise. Primul va rămîne pentru totdeauna bunicul lui Olivier Debré, iar al doilea elevul lui Corot... Bah... Fără mantia geniului și a posterității, tablourile lor se lăsau iubite mai puțin pățimaș. Și mult mai sincer, probabil...

Camille o întreba fără încetare dacă nu vrea să meargă la toaletă. Toată chestia asta cu incontinența era o tîmpenie, dar se agăța de această idee fixă

ca s-o oblige să fie atentă... Bătrîna se scăpase pe ea de vreo două ori și Camille o certase zdravăn:

„Așa ceva nu se poate, Paulette dragă! Orice, dar asta în nici un caz! Nu sînt aici decît pentru tine! Spune-mi cînd ai nevoie! Fii lucidă, ce Dumnezeu! Cum adică să faci pe tine? Doar nu ești închisă-n cușcă!

— ...

— Alo? Alo, Paulette? Răspunde-mi. Începi să surzești, pe deasupra?

— Nu voiam să te deranjez...

— Mincinoaso! Pe *tine* nu voiai să te deranjezi!“

În restul timpului se ocupa de grădinărit, de amenajat, lucra, se gîndea la Franck și citea – în sfîrșit – *Cvartetul din Alexandria*. Uneori cu voce tare... Pentru a o introduce în atmosferă... Și-apoi era rîndul ei să povestească operele...

„Ia ascultă ce frumos... Don Rodrigo îi propune prietenului său să moară împreună în război, ca să uite că e îndrăgostit de Élisabeth...

Stai așa, dau mai tare... Ia ascultă duo-ul ăsta, Paulette... Doamne, ai semănat în inimile noaa-astre... fredona ea, mișcîndu-și mîinile ca un dirijor, na ninana, ninana...

Nu-i frumos?“

Paulette adormise.

Franck nu veni weekendul următor, dar primiră vizita nedespărțiților domnul și doamna Marquet.

Suzy își pusese salteluța de yoga pe iarbă, iar Philibert citea într-un șezlong niște ghiduri ale Spaniei, unde trebuia să plece săptămîna următoare

în voiaj de nuntă...

— La Juan Carlos... Vărul meu prin alianță...

— Trebuia să-mi închipui... zîmbi Camille.

— Și... Franck? Nu-i aici?

— Nu.

— E cu motocicletă?

— Nu știu...

— Vrei să spui c-a rămas la Paris?

— Cred că da...

— Vai, Camille... se întristă el...

— Camille ce? se enervă ea. Ce? Tu cu gura ta mi-ai spus prima oară
cînd am vorbit despre el că e imposibil... Că n-a citit nimic în viața lui în
afară de anunțurile din revistele cu motociclete, că... că...

— Șșt. Calmează-te. Nu-ți fac nici un reproș.

— Nu, mai rău...

— Păreați așa de fericiți.

— Da. Tocmai. Să rămînem așa. Să nu distrugem totul...

— Tu ai impresia că-i ca la creioanele tale? Că se tocesc cînd le
folosești?

— Ce anume?

— Sentimentele.

— De cînd e ultimul tău autoportret?

— De ce mă-ntrebi?

— De cînd?

— De mult...

— Exact așa credeam și eu...

— N-are nici o legătură.

— Bineînțeles că nu.

— Camille?

— Mmm...

— 1 octombrie 2004, ora opt dimineață...

— Ce anume?

Philibert îi întinse scrisoarea avocatului Buzot de la Paris.

Camille o citi, i-o dădu înapoi și se întinse în iarbă la picioarele lui.

— Poftim?

— Era prea frumos să dureze...

— Îmi pare rău...

— Termină.

— Suzy citește anunțurile de la noi din cartier... Nu e rău, să știi. E... e pitoresc, cum ar zice taică-meu...

— Termină. Franck e la curent?

— Încă nu.

Își anunță sosirea săptămîna următoare.

— Ți-e dor de mine? îi șopti Camille la telefon.

— Nțț. Am niște chestii de făcut la motor... Ți-a arătat Philibert scrisoarea?

— Da.

— ...

— Te gîndești la Paulette?

— Da.

— Și eu.

— Am jucat yo-yo cu ea... Mai bine-o lăsam unde era...

— Chiar crezi?

— Nu.

Trecu săptămîna.

Camille se spăla pe mîini și se întoarse în grădină la Paulette, care stătea la soare în scaunul ei.

Pregătise niște quiche Lorraine... Mă rog, un soi de plăcintă cu bucăți de slănină în ea... În fine, ceva de mîncat, acolo...

Ca o soțioară supusă așteptîndu-și bărbatul.

Era în genunchi și scurma în pămînt, cînd bătrîna murmură îndărătul ei:

— L-am omorît.

— Poftim?

Fir-ar să fie.

Se confesa din ce în ce mai des în ultima vreme...

— Pe Maurice... Soțul meu... L-am omorît.

Camille se ridică fără să se întoarcă.

— Eram în bucătărie și-mi căutam portofelul să mă duc să cumpăr pîine și... L-am văzut căzînd... Era foarte bolnav cu inima, știi... Horcăia, gema, avea fața... Mi... Mi-am luat haina și-am plecat.

Nu m-am grăbit deloc... M-am oprit în fața fiecărei case... Și cel mic, cum o mai duce? Dar cu reumatismul cum mai stați? Dar ce furtună se pregătește, ați văzut? Eu, care nu sînt prea vorbăreață din fire, am fost foarte amabilă în dimineața aia... Și culmea e că m-am dus și am pus un bilet la Loto... Îți dai seama? Ca și cum ar fi fost ziua mea norocoasă... Bun, și după aia m-am... M-am întors totuși acasă și murise.

Tăcere.

— Am aruncat biletul pentru că n-aș fi avut niciodată curajul să verific numerele câștigătoare și am chemat pompierii... Sau Salvarea... Nu mai știu... Și era prea târziu. Și știam lucrul ăsta...

Tăcere.

— Nu spui nimic?

— Nu.

— De ce nu spui nimic?

— Pentru că sînt de părere că-i venise ceasul.

— Crezi? o întrebă ea cu glas rugător.

— Sînt convinsă. O criză cardiacă e o criză cardiacă. Mi-ai zis că o ducea pe picioare de cincisprezece ani. Ei bine, atîția a avut.

Și ca să-i demonstreze buna-credință, s-a apucat iar de grădinărit, ca și cum nu se întîmplase nimic.

— Camille?

— Da.

— Mulțumesc.

Cînd se ridică, o jumătate de oră mai târziu, Paulette dormea cu zîmbetul pe buze.

Se duse să-i aducă o pătură.

Apoi își rulă o țigară.

Apoi își curăță unghiile cu un chibrit.

Apoi se duse să se uite la „quiche Lorraine“.

Apoi tăie trei salate și câteva fire de ceapă.

Apoi le spală.

Apoi bău un pahar de vin alb.

Apoi făcu un duș.

Apoi își trase pe ea un pulover și se întoarse în grădină.

Îi puse o mână pe umăr:

— Hei, Paulette... O să răcești, drăguțo...

O scutură ușurel:

— Paulette?

Niciodată un desen n-o solicită atât.

Nu făcu decât unul.

Și poate cel mai frumos...

Trecuse mai bine de-o oră cînd Franck își făcu apariția, trezind tot satul.

Camille era în bucătărie.

— Tragi la măsea, ca de obicei?

Își puse geaca pe un scaun și-și luă un pahar din dulapul de deasupra capului.

— Nu pleca.

Se așeză în fața ei.

— Bunică-mea s-a culcat?

— E în grădină...

— În gră...

Și cînd ea ridică privirea, el începu să geamă.

— Nu, fir-ar să fie... Nu...

— Și ce muzică? Aveți vreo preferință?

Franck se întoarce spre Camille.

Ea plângea.

— O să găsești tu ceva frumos, da?

Camille încuviință din cap.

— Și urna? Ați... Ați văzut prețurile?

Camille nu avu curaj să se întoarcă în oraș să caute CD-ul potrivit. De fapt, nici nu era sigură că o să-l găsească... Și nici nu avea curaj.

Scoase caseta din radiocasetofonul mașinii și i-o întinse domnului de la crematoriu.

— Nu mai e nimic altceva?

— Nu.

Pentru că era caseta ei preferată... Solistul cânta o melodie numai și numai pentru ea, așa că...

Camille îi făcuse o compilație ca să-i mulțumească pentru puloverul înfiorător pe care i-l împletise iarna asta, iar ea o ascultase încă o dată cu religiozitate, deunăzi, când se întorseseră din parcul Villandry...

Când cânta tînărul acela, Paulette avea și ea douăzeci de ani.

Îl văzuse în 1952, pe vremea când lângă cinematograful era un music-hall.

— Vai... ce frumos era... suspina ea, ce frumos...

Așadar, domnul Yves Montand primi însărcinarea să se ocupe de orația funebră.

Și de Recviem...

*Cînd plecam în zori și ne-așterneam la drum,
Cu bi-ci-cle-ta,
Eram cîțiva prieteni buni,
Erau Fernand și cu Firman, erau Francis
și Sébastien
Și cu Pau-lee-taa...*

Și Philou care nici măcar nu era aici...
Era la castelele lui din Spania...
Franck stătea foarte drept, cu mîinile la spate.
Camille plîngea.

*La, la, la... Senină ea
Vine-napoi,
Șan-so-ne-ta...
Se prefăcuse-n scrum,
Al nostru drum
Cu bi-ci-cle-ta...*

*Băieții și marchizii
Pleacă la drum în zori de zi...*

Camille zîmbea... băieții și marchizii... Despre noi e vorba...

*La, la, la, sus inima,
Cu toții-ntr-un glas...*

Șan-so-ne-ta...

Doamna Carminot își strîngea mățaniile oftînd.

Cîți se adunaseră în imitația asta de capelă din imitație de marmură?

Vreo zece?

În afară de englezi, numai bătrîni... Mai ales bătrîne. Mai ales bătrîne care clătinau din cap cu tristețe.

Camille se prăbuși pe umărul lui Franck, care continua să-și frămînte degetele.

Trei note muzicale,

Au amuțit,

În inima amintirii...

Cîntecul s-a sfîrșit,

Pe alt drum au pornit,

În noaptea uitării...

Domnul cu mustață îi făcu un semn lui Franck.

Acesta încuviință.

Ușa cuptorului se deschise, sicriul se puse în mișcare, ușa se închise și... Puffff...

Paulette se consuma pentru ultima oară, ascultîndu-și cîntărețul adorat.

Și dispăru... iute ca un gînd... în soare și vînt...

Toți se îmbrățișară. Bătrînele îi reamintiră lui Franck ce mult țineau la bunica lui. Și el le zîmbea. Și își încleșta dinții ca să nu plîngă.

Oamenii se împrăștiară. Domnul de la crematoriu îi dădu să semneze niște hîrtii și un altul îi întinse o cutie neagră.

Foarte frumoasă. Foarte șic.

Care lucea sub imitația de candelabru cu intensitate variabilă.

Îți venea să vomîți.

Yvonne îi invită la un pahar, să le mai vină inima la loc.

— Nu, mulțumesc.

— Ești sigur?

— Sigur, răspunse Franck ținîndu-se strîns de brațul ei.

Ajunseră în stradă.

Singuri.

Amîndoi.

O femeie la vreo cincizeci de ani îi acostă.

Îi rugă să vină la ea.

O urmară în mașină.

Ar fi urmat pe oricine.

Le făcu un ceai și scoase o prăjitură din cuptor.

Se prezentă. Era fiica lui Jeanne Louvel.

Franck nu înțelegea.

— E normal. Când m-am mutat în casa mamei mele, dumneavoastră erați plecat deja de mult...

Îi lăsa să bea și să mănânce în liniște.

Camille se duse să fumeze în grădină. Îi tremurau mâinile.

După ce se întoarse la locul ei, gazda aduse o cutie mare.

— Numai puțin, numai puțin... O s-o găsesc numaidecât... Ah! Uitați-vă...

Era o fotografie mică, crestată, îngălbenită, cu o semnătură cu înflorituri în colțul din dreapta jos.

Două tinere. Cea din dreapta râdea privind drept la aparat, cea din stînga stătea cu ochii plecați sub o pălărie neagră.

Amîndouă chele.

— O recunoașteți?

— Poftim?

— Uitați... Aici e bunica dumneavoastră.

— Da?

— Da. Iar alături e mătușa mea Lucienne... Sora mai mare a mamei...
Franck îi dădu poza lui Camille.

— Mătușa mea era învățătoare. Lumea zicea că e cea mai frumoasă fată din ținut... Și mai zicea că ar fi cam fudulă... Avea educație și refuzase mai multe cereri în căsătorie, prin urmare, o fetișoară fudulă și caraghioasă... Pe 3 iulie 1945, Rolande F., o croitoreasă de aceeași vîrstă cu ea, declara... Mama învățase procesul-verbal pe de rost... *Am văzut-o distrîndu-se, rîzînd și glumind cu ei (cu ofițerii germani) și într-o zi chiar jucîndu-se cu ei și stropindu-se cu apă, în costum de baie, în curtea școlii.*

Tăcere.

— Și au tuns-o? Întrebă Camille în cele din urmă.

— Da. Mama mi-a povestit că a rămas zile-n șir într-o stare de prostrație și că la un moment dat a venit la ea prietena ei Paulette Mauguin. Se răsese în cap cu briciul tatălui ei și rîdea în fața ușii. A luat-o pe Lucienne de mîină și a obligat-o să meargă cu ea în oraș la un fotograf... „Hai, vino... îi spunea ea, o să avem o amintire... Hai, cînd îți zic! Nu le da satisfacție... Hai... Fruntea sus, Lulu... Ești mai bună ca ei...” Mătușa mea nu îndrăznea să iasă fără pălărie și la fotograf a refuzat să și-o scoată, dar bunica dumneavoastră... Ia priviți... Ce aer poznaș are... Ce vîrstă avea pe-atunci? Douăzeci?

— S-a născut în noiembrie 1921.

— Douăzeci și trei... Curajoasă fată, nu? Pofțiți... V-o dau dumneavoastră...

— Mulțumesc, răspunse Franck cu buzele tremurînd.

Ajunși în stradă, se întoarse spre ea și-i spuse mîndru:

— Era nemaipomenită bunica mea, nu?

Apoi începu să plîngă.

În sfîrșit.

— Draga de ea... hohotea el. Draga de ea... Numai pe ea o aveam pe lume...

Camille încremeni brusc, după care o luă la fugă după cutia neagră de carton.

De la fereastra camerei sale, Camille îl văzu împrăștiind o pudră foarte fină peste maci și sîngele-voinicului...

Nu îndrăzni să iasă imediat și cînd, în sfîrșit, se hotărî să-i ducă un bol de cafea aburindă, auzi zgomotul motorului îndepărtîndu-se.

Bolul se sparse, iar ea se prăbuși pe masa din bucătărie.

Se trezi cîteva ore mai tîrziu, își șterse nasul, făcu un duș rece și se întoarse la borcanele cu vopseluri.

Începuse să vopsească nenorocita asta de casă și avea să termine ce începuse.

Fixă radioul pe FM și-și petrecu zilele următoare în vârful unei scări.

Îi trimitea cîte un mesaj lui Franck la fiecare două ore ca să-i povestească unde a ajuns:

09.13 Indochina, deasupra bufetului

11.37 Aïcha, Aïcha, écoute-moi, de jur împrejurul ferestrei

13.44 Souchon, o țigară în grădină

16.22 Nougaro, tavanul

19.00 știri, jambon, unt

10.15 Beach Boys, baie

11.55 Bénabar, c'est moi, c'est Nathalie, pauză

15.03 Sardou, spălat pensule

21.23 Daho, nani

El nu-i răspunse decît o singură dată:

01.16 liniște

Voia să spună: am terminat treaba, e liniște și pace, sau voia să spună:
termină?

Închise mobilul nehotărâtă.

Camille trase obloanele, se duse să spună la revedere... florilor și mîngîie motanul închizînd ochii.

Sfîrșit de iulie.

Parisul înăbușitor.

Apartamentul era tăcut. Ca și cum îi alungase deja...

Pîst, pîst, îi zise ea, eu, una, mai am o șmecherie de final...

Își cumpără un caiet frumos, lipi pe prima pagină carta aceea idioată pa care o scriseseră în seara petrecută la La Coupole, apoi își adună toate desenele, planurile, crochiurile etc., pentru a-și aminti de toate cîte le lăsau în urma lor și care aveau să dispară în aceeași clipă...

Puteai face zece garsoniere de lux în apartamentul ăsta cît un vapor...

Numai după aceea se va apuca să golească încăperea de-alături.

După aceea...

Cînd clamele și tubul de Polident vor fi și ele moarte...

Trie desenele și puse deoparte portretele prietenei sale.

Pîna în prezent, nu fusese cine știe ce încîntată la gîndul expoziției, dar acum, da. Acum avea o fixație: să o facă să trăiască din nou. Să se

gîndească la ea, să vorbească despre ea, să-i arate chipul, spatele, gîtul, mîinile... Îi părea rău că n-o înregistrase cînd îşi povestea amintirile din copilărie, de pildă... Sau marea dragoste.

„Rămîne între noi, da?

— Sigur...

— Ei bine, îl chema Jean-Baptiste... E un nume frumos, nu crezi? Dacă aş fi avut un băiat, aş i-aş fi pus numele...”

Acum încă îi mai auzea vocea, dar... Pînă cînd?

Cum prinsese obiceiul să lucreze prin casă ascultînd muzică, se duse în cameră la Franck să ia combina.

N-o găsi.

Şi pe bună dreptate.

Nu mai era nimic acolo.

Cu excepția a trei cutii de carton lîngă un perete.

Îşi sprijini capul de tocul uşii şi parchetul se transformă în nisipuri mişcătoare...

Nu... Nu el... Nu şi el...

Îşi muşca pumnii.

Nu... O lua de la capăt... Ajunsese iar să piardă tot...

Nu, fir-ar să fie...

Nu...

Trînti uşa şi fugi pînă la restaurant.

— Franck este aici? întrebă ea cu răsuflarea tăiată.

— Franck? Nţţ, nu cred, îi răspunse un molîu înalt.

Își mușca buzele să nu plîngă.

— Nu... Nu mai lucrează aici?

— Ntț...

Își lăsă buzele în pace și...

— Adică nu mai lucrează începînd din seara asta... A... Uite-l!

Urca de la vestiare cu uniformele făcute ghem.

— Ia te uită, făcu el cînd dădu cu ochii de ea, frumoasa noastră grădinăreasă...

Camille plîngea.

— Ce-ai pățit?

— Am crezut că ai plecat...

— Mîine.

— Poftim?

— Mîine plec.

— Unde?

— În Anglia.

— De... De ce?

— Păi mai întîi ca să-mi fac concediul și apoi să lucrez... Mi-a găsit șefu' un superpost...

— Te duci s-o hrănești pe regină? încercă ea să zîmbească.

— Ntț, mai tare... Șef de tură la Westminster...

— Ah?

— Crema cremelor.

— Ah...

— Nu te simți bine?

— ...

— Hai, vino să bei ceva... Doar n-o să ne despărțim așa...

— Înăuntru sau pe terasă?

— Înăuntru...

O privi dezamăgit:

— Ai pierdut deja kilogramele pe care le pusesem pe tine...

— ...

— De ce pleci?

— Pentru că, ți-am spus... E o superpromovare și ăăă... Bun, ce să mai... N-am bani să stau la Paris... O să-mi zici că pot oricând să vînd casa de la Paulette, dar nu pot...

— Înțeleg...

— Nu, nu despre asta-i vorba... Din cauza amintirilor sau ceva... ăăă... Nu, treaba e că... Nu e coșmelia mea...

— E a mamei tale?

— Nu. A ta.

— ...

— Ultimele dorințe ale lui Paulette... adăugă el, scoțînd o scrisoare din portmoneu. Uite... Poți s-o citești...

Dragul meu Franck,

Nu te uita la scrisul meu în ultimul hal, că nu mai văd nimic.

Însă văd bine că micuța Camille iubește mult grădina mea și ăsta e motivul pentru care aș vrea să i-o las ei, dacă tu nu găsești nici un inconvenient...

Ai grijă de tine și de ea, te rog.

Te îmbrățișez cu dragoste,

Bunica

— Când ai primit-o?

— Cu câteva zile înainte să... să se prăpădească... În ziua în care m-a anunțat Philou de vânzarea apartamentului... Ea știa că o să... Știa că e nasol, ce să mai vorbim...

Uffff... Simțea gulerul strângându-i-se în jurul gâtului...

Noroc cu chelnerul:

— Domnule?

— Un Perrier cu lămâie, vă rog...

— Domnișoara?

— Coniac... Dublu...

— Vorbește de grădină, nu de casă...

— Mda... Ăăă... Doar n-o să ne țigănim, nu?

— O să pleci?

— Doar ți-am zis. Mi-am cumpărat și biletul...

— Când pleci?

— Mîine seară...

— Poftim?

— Credeam că te-ai săturat să muncești pentru alții...

— Normal că m-am săturat, dar ce-ai vrea să fac?

Camille cotrobăi în sac după carnet.

— Numai, gata, am terminat cu asta... se apără el încrucișându-și brațele dinaintea feței. Să știi că mă ridic și plec, ai cuvântul meu...

Camille dădea paginile.

— Uite... îi zise întorcând carnetul cu fața spre el.

— Ce-i cu lista asta?

— Sînt locurile pe care le-am reperat Paulette și cu mine în timp ce ne plimbam...

— Ce locuri?

— Locurile goale unde ai putea să-ți începi afacerea... Ne-am gîndit deja... Înainte de a face lista am stat amîndouă de vorbă! Cele subliniate sînt mai bune... Mai ales ăsta... Ar fi super... Un local mic în spatele Pantheonului... O cafenea veche și confortabilă, sînt sigură că ți-ar plăcea...

Dădu pe gît ultimul strop de coniac.

— Delirezi de-a binelea... Ai idee cît te costă să deschizi un restaurant?

— Nu.

— Delirezi... Bine, gata... Trebuie să mă duc să-mi strîng lucrurile...

Iau masa la Philou și Suzy în seara asta. Vii?

Îl apucă de mîneacă să nu se ridice.

— Am bani...

— Tu? Păi tu trăiești ca o amărășteancă!

— Da, pentru că nu vreau să mă ating de ei... Urăsc banii ăia, dar vreau să ți-i dau ție...

— ...

— Îți aduci aminte când ți-am zis că tata era agent de asigurări și că a murit în urma unui... accident de muncă, îți aduci aminte?

— Da.

— Ei bine, a făcut lucrurile ca la carte... Pentru că știa că o să mă lase de izbeliște s-a gândit măcar să mă umple de bani...

— Nu pricep.

— O asigurare de viață... Pe numele meu...

— Și tu de ce... De ce nu ți-ai cumpărat niciodată măcar o pereche de pantofi buni?

— Ți-am zis... Nu vreau banii ăia. Miros a stîrv. Eu îl voiam pe tata viu și nevătămat. Nu banii ăia.

— Cîți?

— Cred că suficienți să-l faci pe un bancher să-ți zîmbească drăguț și să-ți dea un credit...

Își luă înapoi carnetul.

— Stai așa, cred că l-am desenat pe undeva...

Franck i-l smulse din mîini.

— Camille, termină... Gata. Încetează să te mai ascunzi după rahatul ăsta de carnet. Termină... Măcar de data asta, te implor...

Ea se uita la tejghea.

— Hei, cu tine vorbesc!

Își mută ochii la tricoul lui.

— Nu, uită-te la mine. La *mine*!

Îl privi.

— De ce nu-mi spui pur și simplu: „Nu vreau să pleci“? Și eu sînt la fel ca tine... Nu mă interesează banii ăia, dacă trebuie să-i cheltuiesc singur...

Nu... Nu mai știu, fir-ar al dracului... „Nu vreau să pleci“, nu-i așa de complicat de pronunțat, nu?

— Țiamspusdeja.

— Poftim?

— Ți-am spus deja...

— Când?

— Pe 31 decembrie...

— Mda, dar aia nu se pune... Era în legătură cu Philou...

Tăcere.

— Camille?

O privi și articulă răspicat:

— Nu... vreau... să... pleci.

— Nu...

— E bine. Continuă... Vreau...

— Nu pot. Mi-e frică.

— De ce anume?

— De tine, de mine, de tot.

Franck oftă.

O dată și încă o dată.

— Uite. Fă ca mine.

Luă o poză de culturist în plin concurs de frumusețe.

— Strânge pumnii, curbează-ți spatele, îndoaie brațele, încrucișează-le și adu-le sub bărbie... Uite-așa...

— De ce? se miră ea.

— De-aia... Ca să-ți crape odată pielea asta care ți-e prea mică... Nu vezi? Te sufoci acolo, înăuntru... Trebuie să te eliberezi acum... Hai...

Vreau s-aud cum îți pocnesc cusăturile la spate...

Camille zîmbea.

— Nu, mama mă-sii... Ține-ți zîmbetul ăla de doi bani... Eu n-am nevoie... Nu asta îți cer! Eu îți cer să trăiești, fir-ar al dracului! Nu să-mi zîmbești! Pentru asta există fetele de la meteo... Bun, am plecat, că mă enervez și mai tare... Hai, ne vedem diseară...

Camille își săpă o vizuină între cele cincizeci de mii de pernuțe bălțate ale lui Suzy, nu se atinse de mîncare, dar bău suficient cît să rîdă cînd era cazul.

Chiar dacă fără diapozitive, tot nu scăpară de o prelegere despre cunoașterea lumii...

Aragon sau Castilia, preciza Philibert...

— ...reprezintă sîinii destinului! relua ea la fiecare fotografie.

Era cu chef.

Tristă și cu chef.

Franck plecă destul de repede, pentru că se ducea să-și ia adio de la viața de francez, împreună cu colegii.

Cînd reuși, în fine, să se ridice, Philibert o conduse pînă în stradă.

— Te descurci?

— Da.

— Nu vrei să-ți chem un taxi?

— Nu, mersi. Am chef să mă plimb.

— Păi atunci... Plimbare frumoasă...

— Camille?

— Da.

Se întoarce.

— Mîine... La ora şaptesprezece şi cincisprezece minute, în Gara de Nord...

— Vii şi tu?

Philibert clătină din cap.

— Nu, din păcate... Lucrez...

— Camille?

Se întoarce din nou.

— Du-te... Pentru mine... Te rog...

— Ai venit să fluturi batista?

— Da.

— Ce drăguț...

— Cîte sîntem?

— Ce anume?

— Cîte fete am venit să fluturăm batistele și să te umplem de ruj?

— Păi uită-te și tu...

— Numai eu?

— Mda... zîmbi el strîmb, sînt vremuri grele... Din fericire, englezoaicele sînt prietenoase... Cel puțin așa mi s-a spus!

— O să le înveți ce-i aia french kiss?

— Printre altele... Mă conduci pe peron?

— Da.

Se uită la ceasul gării.

— Bun. Ne mai rămîn cinci minute ca să reușim să pronunțăm o frază de patru cuvinte, se poate face, nu? Hai, glumi el cu jumătate de gură, dacă patru sînt prea multe, două mi-ar ajunge... Dar alea care trebuie, da? Futu-i! Am uitat să-mi compoztez biletul... Deci?

Tăcere.

— Asta e... O să rămîn broască...

Își aruncă sacul pe umăr și-i întoarse spatele.

O luă la fugă după controlor.

Îl văzu cum își ia înapoi biletul și-i face cu mâna...

Și Eurostarul îi scăpă printre degete...

Și începu să plîngă ca o gîscă proastă.

Și nu se mai vedea decît un punctuleț gri în depărtare...

Îi sună telefonul.

— Eu sînt.

— Știu, mi s-a afișat...

— Pun pariu că ești în toiul unei scene hiper-romantice... Pun pariu că ești la capătul peronului, așa ca-n filme, și plîngi după dragostea pierdută într-un nor alb de fum...

Camille zîmbea printre lacrimi.

— Nu... Nici vorbă, reuși ea să răspundă... Tocmai ieșeam din gară...

„Mincinoaso“, făcu o voce în spatele ei.

Se prăbuși în brațele lui și-l strînse tare, tare, tare, tare.

Pîna ce se auzi cum pocnește.

Camille plîngea.

Deschidea vanele, își ștergea nasul pe cămașa lui, plîngea iar, evacua douăzeci și șapte de ani de singurătate, de durere, de lovituri în moalele capului, plîngea mîngîierile pe care nu le primise niciodată, nebunia maică-sii, pompierii în genunchi pe mochetă, absența lui taică-său, munca pe

brînci, anii fără odihnă, frigul, plăcerea foamei, despărțirile dureroase, trădările pe care și le impusese și vertijul ăla permanent, vertijul ăla de pe buza prăpastiei și a sticlei. Și îndoielile, și corpul ei care n-o asculta niciodată, și gustul de eter al fricii de a nu fi niciodată la înălțime. Și Paulette. Blîndețea lui Paulette pulverizată în cinci secunde și jumătate...

Franck își închisese geaca peste ea și-și pusese bărbia pe creștetul ei.

— Hai... Hai... îi șoptea el blînd, fără să știe dacă era hai, plîngi sau hai, nu mai plînge.

Cum voia ea.

Îi simțea părul gîdilîndu-l, era plin de muci și foarte fericit.

Foarte fericit.

Zîmbea. Pentru prima oară în viața lui se afla la locul potrivit, la momentul potrivit.

Îi mîngîia creștetul cu bărbia.

— Hai, gata... Nu-ți face griji, o să reușim... N-o să ne fie nici mai bine, dar nici mai rău ca altora... O să reușim, o să vezi... O să reușim... Noi doi n-avem nimic de pierdut, pentru că n-avem nimic... Hai... Vino.

EPILOG

— Mama mă-sii, nu pot să cred... Nu pot să cred... vocifera el pentru a-și ascunde fericirea, boul ăsta nu vorbește decît de Philou! Servirea e așa și servirea e pe dincolo... Normal! Mare scofală! Că doar are bunele maniere în sînge! Și primirea, și decorațiunile, și desenele lui Fauque și tralala și trilili... Și bucătăria mea? Nimănui nu-i pasă de bucătăria mea?

Suzy îi smulse ziarul din mîini.

— *Dragoste la prima vedere pentru acest bistrou blablabla, unde tînărul chef Franck Lestafier ne dilată papilele gustative și ne hrănește cu bunătățile lui, reinventînd o bucătărie de casă mai vie, mai ușoară, mai veselă, blablabla... Într-un cuvînt, ai în fiecare zi bucuria unei mese de duminică fără mătuși bătrîne și fără zile de luni...* Ei bine? Asta despre ce-i? Despre cursul la bursă sau despre puiul fript?

— Nuu, e-nchis! striga el la oamenii care ridicau perdeaua. Ei, de fapt, intrați... Haideți... O să ajungă la toată lumea... Vincent, ia-ți potaia de-aici c-o bag în congelator!

— Rochechouart, vino-ncoace! îi ordonă Philibert.

— Barbès... Nici un Rochechouart...

— Eu prefer Rochechouart... Nu-i așa, Rochechouart? Hai, vino la nenea Philou să-ți dea un os...

Suzy rîdea.

Chiar și acum Suzy râdea tot timpul.

— A, iată-vă! Ce bine, în sfîrșit v-ați scos și dumneavoastră ochelarii!
Femeia se fandosi un pic.

Dacă pe cea tînă ră n-o îmblînzise încă, bătrîna Fauque îi mîncea din palmă. Mama lui Camille era tot timpul în defensivă în prezența lui și-l privea cu ochii mijiți ai celor care torc cînd dau de Prozac...

— Mamă, ți-o prezint pe Agnès, o prietenă... El e Peter, soțul ei, și băiețelul lor, Valentin...

Prefera să spună „o prietenă” decît „sora mea”.

N-avea nici un rost să stîrnească o psihodramă, cînd nimeni nu dădea doi bani pe așa ceva... Și pe deasupra chiar devenise prietena ei, așa că...

— A! În sfîrșit! A venit Mamadou and Co! strigă Franck. Mi-ai adus ce te-am rugat, Mamadou?

— Cred și io, da' te rog să fii atent, c-ăsta nu-i ardei d-ăla dulce... Nici vorbă...

— Mersi, super, mai bine vino cu mine să mă ajuți în...

— Viu... Sissi, ai grijă la cîine!

— Nu, nu, e cuminte...

— N-ai tu treabă. Ce treabă ai tu să te ocupi dă cum îi fac io educație, ai? Unde ți-e bucătăria? A, da' ce mică e!

— Cred și eu! Ai ocupat-o tu pe toată!

— A... Ea e bătrîna de-am văzut-o io la voi acasă, nu? făcu ea, arătînd spre un tablou.

— Ne ne ne, nu pune mîna! Asta e amuleta mea norocoasă...

Mathilde Kessler îi vrăjea pe Vincent și pe prietenul lui, în timp ce Pierre șterpeli discret un meniu. Camille se inspirase din *Gazetin du Comestible*, un periodic din 1767, ca să deseneze felurile astea halucinante... Magnific. Și ăăă... originalele... unde se află?

Franck era în priză, era în bucătărie din zori... Acum că venise toată lumea...

— Haideți, haideți, la masă că se răcește! Păzea că vin, păzea!
Așeză o ditamai oala în mijlocul mesei și plecă să aducă un polonic.

Philou umplea paharele. Perfect, ca întotdeauna.

Fără el, succesul n-ar fi venit atât de rapid. Avea darul ăsta nemaipomenit de a-i face pe oameni să se simtă în largul lor, găsea întotdeauna un compliment, un subiect de conversație, o vorbă de duh, un strop de french coquetterie... Și-i adoptase pe toți purtătorii de particulă, chipurile, nobiliară din cartier... Toți, pasămite, veri îndepărtați...

Cînd făcea el oficiile de gazdă, își intra perfect în rol, vorbea deslușit și cuvintele îi veneau cu ușurință.

Și, cum scrisese atât de plat ziaristul respectiv, era „sufletul“ acestui local șic...

— Haideți, haideți... bombăni Franck, dați-mi farfuriile...

În momentul acela, Camille, care se juca de un ceas cu micuțul Valentin ascunzîndu-se după șervețel, spuse din senin:

— Vai, Franck... Vreau și eu...

Termină cu servitul, oftă... mama mă-sii, chiar trebuie să fac eu tot... lăasă jos polonicul, își scoase șorțul, îl puse pe spătarul scaunului, luă copilul, i-l dădu mamei în brațe, își ridică iubita, o săltă pe umăr ca pe un sac de cartofi sau o jumate de carcasă de bou, gemu... se îngrășase, mititica... deschise ușa, traversă piața, intră în hotelul de vizavi, îi întinse mîna lui Vishayan, amicul lui portar pe care-l hrănea între două faxuri, îi mulțumi și urcă scările zîmbind.